

**ANALIZA I OCENA
SYTUACJI NA RYNKU PRACY
W WOJEWÓDZTWIE
ŚWIĘTOKRZYSKIM
W 2014 ROKU**

————— **Kielce, 2015** —————

Wydawca:
Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach
ul. Witosa 86, 25-561 Kielce
tel. 41 36 41 600, fax 41 36 41 666
strona internetowa: www.wup.kielce.pl
e-mail: wup@wup.kielce.pl

Redakcja:
Wydział Badań i Analiz Rynku Pracy
WUP w Kielcach

ISSN 1899-1394

Niniejsza publikacja udostępniona jest na stronie internetowej
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach.
Przedruk w całości lub części oraz wykorzystanie danych statystycznych
w druku dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

Publikacja bezpłatna

Nakład 350 egz.

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

Uwagi metodyczne	10
1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE	15
1.1. Uwarunkowania demograficzne	15
1.1.1. Ludność	15
1.1.2. Migracje	17
1.1.3. Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku	19
1.2. Sytuacja gospodarcza	23
1.2.1. W kraju	23
1.2.2. W województwie	25
1.3. Rynek pracy	26
1.3.1. Podmioty gospodarki narodowej	26
1.3.2. Pracujący w gospodarce narodowej	29
1.3.3. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	31
1.3.4. Aktywność ekonomiczna ludności	31
1.3.5. Bezrobocie	40
1.4. Podsumowanie	44
2. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA	45
2.1. Poziom i stopa bezrobocia	45
2.1.1. Zmiany poziomu bezrobocia	45
2.1.2. Stopa bezrobocia	46
2.1.3. Bezrobocie regionalne: poziom i stopa bezrobocia w powiatach	47
2.1.4. Podstawowe składniki bilansu bezrobotnych	48
2.2. Zmiany w strukturze bezrobocia	51
2.2.1. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku	51
2.2.2. Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia	52
2.2.3. Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	54
2.2.4. Bezrobotni według Polskiej Klasyfikacji Działalności	56
2.2.5. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	57
2.2.6. Bezrobotni według grup zawodów i specjalności	58
2.3. Podsumowanie	63
3. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH	64
3.1. Bezrobocie wśród mieszkańców wsi	64
3.1.1. Poziom bezrobocia	64
3.1.2. „Napływ” i „odpływ” z bezrobocia	64
3.1.3. Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi	65
3.1.4. Bezrobotni z prawem do zasiłku	65
3.1.5. Bezrobotni według wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	66
3.2. Bezrobotne kobiety	68
3.3. Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	70

	str.
3.4. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	71
3.4.1. Bezrobotni do 25 roku życia	71
3.4.2. Długotrwale bezrobotni	73
3.4.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia	73
3.4.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	74
3.4.5. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego	74
3.4.6. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	74
3.4.7. Bezrobotni niepełnosprawni	75
3.5. Podsumowanie	78
4. DZIAŁANIA POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	79
4.1. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej	80
4.2. Aktywne programy rynku pracy	83
4.2.1. Realizacja aktywnych programów rynku pracy	84
4.2.2. Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych	85
4.2.3. Podjęcia działalności gospodarczej	86
4.2.4. Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	86
4.2.5. Staż u pracodawcy	86
4.2.6. Prace społecznie użyteczne	87
4.2.7. Szkolenia i przekwalifikowania	87
4.2.8. Kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego	89
4.2.9. Poradnictwo zawodowe	90
4.3. Podsumowanie	92
5. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA W ZAKRESIE POLITYKI RYNKU PRACY	93
5.1. Współpraca Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Sejmikiem, komisjami problemowymi Sejmiku i Zarządem Województwa Świętokrzyskiego	93
5.2. Współdziałanie Wojewódzkiego Urzędu Pracy z Wojewódzką Radą Zatrudnienia	96
5.3. Realizacja wojewódzkich programów mających na celu tworzenie nowych miejsc pracy i likwidację negatywnych skutków bezrobocia	99
5.4. Krajowy Fundusz Szkoleniowy	113
5.5. Świadczenie poradnictwa zawodowego oraz jego koordynowanie na terenie województwa	115
5.6. Realizacja zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego	119
5.7. Realizacja zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami Unii Europejskiej, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii	123

	str.
5.8. Realizacja zadań związanych z międzynarodowym przepływem pracowników, wynikających z odrębnych przepisów prawa, umów międzynarodowych i innych porozumień zawartych z partnerami zagranicznymi	125
5.9. Rejestr podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia	125
5.10. Rejestr Instytucji Szkoleniowych	126
5.11. Opracowywanie badań i analiz rynku pracy oraz współdziałanie z organami oświatowymi, szkołami i szkołami wyższymi w harmonizowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego z potrzebami rynku pracy	127
5.12. Współdziałanie z partnerami rynku pracy	132
5.13. Realizacja zadań z zakresu ochrony roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy	140
5.14. Realizacja zadań związanych z ochroną miejsc pracy u przedsiębiorców będących w przejściowych trudnościach finansowych	147
5.15. Realizacja zadań w zakresie organizowania, prowadzenia i finansowania szkoleń kadry publicznych służb zatrudnienia	149
5.16. Podsumowanie	154
 Aneks statystyczny	 158 - 221
Tablice	
Kartogramy	
Wykresy	
 Adresy urzędów pracy województwa świętokrzyskiego	 222 - 224

1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w woj. świętokrzyskim w latach 1999 - 2014	163
2. Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy w latach 1999 - 2014	164
3. Jednostki osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i pozostałe jednostki gospodarki narodowej	165
4. Jednostki osób prawnych i jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej	165
5. Liczba bezrobotnych w latach 2013 - 2014 według województw	167
6. Stopa bezrobocia w latach 2012 - 2014 według województw	168
7. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w latach 2013 - 2014 według województw	169
8. Średnia liczba bezrobotnych przypadających na 1 wolne miejsce pracy w latach 2002 - 2014 według województw	170
9. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w latach 2013 - 2014 według powiatów	172
10. Bezrobotni, wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, podjęcia pracy oraz podmioty gospodarcze w woj. świętokrzyskim w latach 1999 -2014	174
11. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w woj. świętokrzyskim w latach 1999-2014	175
12. Poziom bezrobocia rejestrowanego według powiatów w latach 1999-2014	176
13. Bezrobotni zarejestrowani i wyrejestrowani w 2014 roku	177
14. Bezrobotni, którzy podjęli pracę	178
15. Podjęcia pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej	179
16. „Napływ” i „odpływ” bezrobotnych, w tym osoby które podjęły pracę, wg powiatów	180
17. Stan i struktura bezrobocia	181
18. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku według powiatów	182
19. Bezrobotni według wieku	183
20. Bezrobotni według poziomu wykształcenia	183
21. Bezrobotni według stażu pracy	183
22. Bezrobotni według wieku, wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy	184
23. Struktura „wiekowa” bezrobotnych według powiatów	185
24. Poziom wykształcenia bezrobotnych według powiatów	186
25. Staż pracy bezrobotnych według powiatów	187
26. Czas oczekiwania bezrobotnych na pracę według powiatów	188
27. Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów w 2014 roku	189
28. Bezrobotni rejestrujący się w 2014 roku oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej wg 3-cyfrowych grup zawodów	190 - 193
29. Bezrobotni wg 3-cyfrowych grup zawodów na koniec grudnia 2013 i 2014 roku	194 - 197
30. Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wg 3-cyfrowych grup zawodów w 2014 roku	198 - 200
31. Bezrobotni zamieszkali na wsi „napływ” i „odpływ”	201
32. Rejestrowane bezrobocie na wsi w 2014 roku, „napływ”, „odpływ” oraz podjęcia pracy	202

	str.
33. Rejestrowane bezrobocie na wsi według powiatów	203
34. Zarejestrowani bezrobotni ogółem, w tym zamieszkali na wsi	204
35. Bezrobotni zamieszkali na wsi według wieku	205
36. Bezrobotni zamieszkali na wsi według poziomu wykształcenia	205
37. Bezrobotni zamieszkali na wsi według stażu pracy	205
38. Bezrobotni zamieszkali na wsi według wieku, wykształcenia i stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy	206
39. Bezrobotni do 25 roku życia zarejestrowani „napływ” i wyrejestrowani „odpływ” w 2014 roku	207
40. Niepełnosprawni zarejestrowani na koniec 2013 i 2014 roku	208
41. Niepełnosprawni według wieku	209
42. Niepełnosprawni według poziomu wykształcenia	209
43. Niepełnosprawni według stażu pracy	209
44. Bezrobotni niepełnosprawni zarejestrowani według wieku, wykształcenia, stażu pracy oraz czasu pozostawania bez pracy	210
45. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2014 roku według powiatów	211
46. Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2014 roku według powiatów	212
47. Środki Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	215
48. Wydatki z Funduszu Pracy poniesione na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2014 roku	216
49. Podstawowe dane o bezrobociu w miastach i gminach woj. świętokrzyskiego	218 - 221

KARTOGRAMY

Charakterystyka woj. świętokrzyskiego - Ludność według stanu na 31.12.2013 r.	159
Stopa bezrobocia według powiatów, stan na koniec 2013 r. i 2014 r.	173

WYKRESY

1. Ludność województwa świętokrzyskiego według wieku	160
2. Pracujący według sektorów w województwie i kraju w 2013 roku	161
3. Pracujący w województwie świętokrzyskim wg sekcji PKD w 2013 roku	162
4. Zharmonizowana stopa bezrobocia w krajach Unii Europejskiej za grudzień 2014 roku	166
5. Liczba bezrobotnych w województwie świętokrzyskim w latach 1999 - 2014	171
6. Efektywność poszczególnych form aktywizacji zawodowej realizowanych w województwie świętokrzyskim w 2014 roku	213
7. Efektywność zatrudnieniowa aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w roku 2014	214
8. Struktura wydatków z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2014 roku	217

UWAGI METODYCZNE

1. Podstawę prawną do sporządzania sprawozdawczości rynku pracy stanowi ustawa z dnia 29 czerwca 1995 r. *o statystyce publicznej* (Dz. U. z 2012 r., poz. 591, z późn. zm.) oraz rozporządzenia:
 - Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2013 r. w *sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2014* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1159, z późn. zm.),
 - Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2014 r. w *sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2014* (Dz. U. z 2014 r., poz. 415, z późn. zm.).
2. Podstawową jednostką opracowującą sprawozdania z zakresu rynku pracy są powiatowe urzędy pracy. Statystyka dla miasta Kielce i powiatu kieleckiego, za okres od 1 stycznia 2000 r. do 31 grudnia 2008 r., sporządzana była przez Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach. Z dniem 1 stycznia 2009 r. rozpoczął działalność Miejski Urząd Pracy w Kielcach, który realizuje sprawozdawczość dot. miasta Kielce.
3. Dane o liczbie bezrobotnych obejmują osoby zarejestrowane w urzędach pracy, jako bezrobotne, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 149, z późn. zm.).
4. Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy, to osoby którym przysługuje pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych. Dnia 27 maja 2014 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która wprowadziła następujące kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49 ustawy):
 - a. bezrobotnych do 30 roku życia,
 - b. bezrobotnych długotrwale,
 - c. bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
 - d. bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej,
 - e. bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
 - f. bezrobotnych niepełnosprawnych.

W niniejszym opracowaniu analizie poddano dane z formularzy statystycznych MPiPS-01 za 2014 rok, w których wykazywane były kategorie bezrobotnych wymienione w art. 49 ustawy przed jej nowelizacją.

5. Według ustawy (art. 2, ust. 1 pkt 5) długotrwale bezrobotnym jest osoba, która pozostaje w rejestrach powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Definicja ta różni się od przyjętej w sprawozdawczości urzędów pracy, zgodnie z którą czas pozostawania bez pracy liczony jest w pełnych miesiącach od momentu ostatniego zarejestrowania się bezrobotnego w powiatowym urzędzie pracy. Pierwsza grupa opisana została w rozdziale 3 „Wybrane kategorie bezrobotnych”, natomiast druga w rozdziale 2 „Stan i struktura bezrobocia”.
6. Sprawozdawczość statystyczna rynku pracy w grupie bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dot. zakładu pracy uwzględnia osoby zarejestrowane na mocy zapisu art. 2 ust. 1 pkt 29 *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.
7. Przyrost naturalny to różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów. Wartość dodatnia oznacza liczbę urodzeń przewyższającą liczbę zgonów, ujemna - odwrotnie. Jeśli mamy do czynienia z wartością ujemną, mówimy o ubytku naturalnym.
8. Przez „Ludność aktywną zawodowo” (cywilna siła robocza) należy rozumieć zbiorowość składającą się z osób uznanych według klasyfikacji GUS za pracujące oraz osoby bezrobotne, o których mowa w pkt. 3.
9. Przez „Stopę bezrobocia” należy rozumieć procentowy udział liczby bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo.
10. Przez „napływ” bezrobotnych należy rozumieć liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych w urzędach pracy w danym okresie sprawozdawczym.
11. Przez „odpływ” bezrobotnych należy rozumieć liczbę bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy w danym okresie sprawozdawczym.
12. Przez „Wskaźnik płynności rynku pracy” należy rozumieć wyrażony w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym, do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie.
13. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej jest to suma zgłoszonych przez pracodawców wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz miejsc aktywizacji zawodowej (m.in. stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, prac społecznie użytecznych).
14. Analiza wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (ofert pracy) dokonana została na podstawie:
 - sprawozdania miesięcznego MPiPS-01 o rynku pracy,
 - półrocznej sprawozdawczości o rynku pracy: załącznika nr 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej” i załącznika nr 3 „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”.

15. W statystyce bezrobotnych według zawodów i specjalności stosuje się kryterium klasyfikacji bezrobotnych poprzednio pracujących według zawodu wykonywanego przez nich w ostatnim miejscu pracy.

Bezrobotnych dotychczas niepracujących klasyfikuje się według zawodu wyuczonego, zgodnie z posiadanym świadectwem (dyplomem) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego.

Grupa „bez zawodu” obejmuje osoby, które nie spełniają jednocześnie dwóch warunków:

- a) nie posiadają świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego,
- b) nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 6 miesięcy w tym samym zawodzie (warunek obowiązuje od początku 2013 r., przed zmianą okres ciągłości pracy obejmował minimum 1 rok).

16. Powyższa statystyka sporządzona została zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 82, poz. 537, z późn. zm.), która obowiązywała od 1 lipca 2010 r. do 31.12.2014 r.

Dnia 28 sierpnia 2014 r. ogłoszono ujednocioną, nową klasyfikację zawodów i specjalności, wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2014 r., poz. 1145), która weszła w życie 1 stycznia 2015 roku.

17. Od 1 stycznia 2008r. obowiązuje Polska Klasyfikacja Działalności (zwana PKD 2007) wprowadzona rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 24 grudnia 2007 r. (Dz.U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.), która zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności z 2004 roku wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dn. 20 stycznia 2004 r. (Dz. U. Nr 33, poz. 289).

18. Podstawą metodologii Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych), które różnią się od tych przyjętych w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia i bezrobocia rejestrowanego.

Wg BAEL do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- ✓ wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

- ✓ miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących - zgodnie z międzynarodowymi standardami - zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne, liczba pracujących uzyskana z BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m. in.:

- pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Bezrobotni wg BAEL, to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie 3 warunki:

- ✓ w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- ✓ aktywnie poszukiwały pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany),
- ✓ były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność bierna zawodowo, to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne wg powyższych kryteriów, tzn. osoby które w okresie badanego tygodnia:

- ✓ nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- ✓ nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu,
- ✓ nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - powyżej 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Metodologia badania BAEL zalecana jest do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT, a wyniki badania są spójne i porównywalne w krajach Unii Europejskiej.

1. CHARAKTERYSTYKA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE

Województwo świętokrzyskie zajmuje powierzchnię 11.711 km² (3,7% obszaru kraju) i należy do najmniejszych powierzchniowo regionów. Terytorialnie obejmuje 13 powiatów ziemskich i 1 miasto na prawach powiatu (m. Kielce) oraz 102 gminy, w tym: 5 miejskich, 26 miejsko - wiejskich i 71 wiejskich.

1.1. Uwarunkowania demograficzne¹

1.1.1. Ludność

Po okresie wzrostu liczby ludności w kraju na przestrzeni lat 2008-2011, kolejne dwa lata przyniosły ponowu jej spadek. W końcu 2013 roku ludność **Polski** liczyła **38.495,7 tys. osób**, tj. o 37,6 tys. mniej niż przed rokiem (wobec spadku o 5 tys. w 2012 r.). Województwa, w których liczba ludności maleje najszybciej to opolskie, łódzkie oraz świętokrzyskie i lubelskie (wzrost zanotowały tylko 4 województwa: mazowieckie, pomorskie, małopolskie i wielkopolskie).

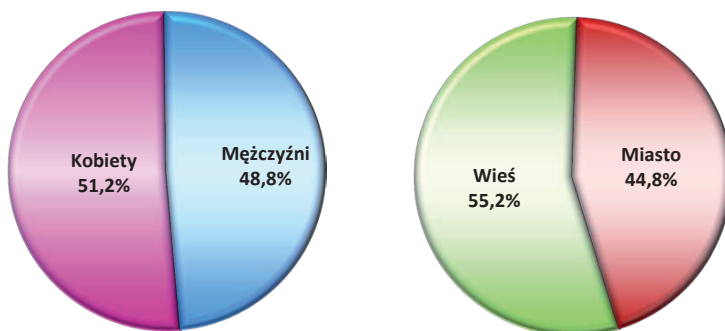
W 2013 roku spadek liczby ludności w województwie był wyraźniejszy niż rok wcześniej. W **Świętokrzyskiem** zamieszkiwało **1.268,2 tys. osób**, tj. o **5,8 tys. mniej** niż w roku 2012. Mieszkańcy województwa stanowili 3,3% ogółu ludności Polski. Na przestrzeni 2014 r. utrzymała się tendencja spadkowa, w II kw. było już o 2,8 tys. mniej mieszkańców województwa, a w III kw. - o 3,7 tys. w porównaniu do stanu na koniec 2013 r. Wzrost natężenia ubytków ludnościowych jest wynikiem pogłębienia niekorzystnego kształtowania się podstawowych czynników demograficznych, tj. ruchu naturalnego oraz wędrownego ludności. Utrzymujący się ujemny przyrost naturalny, w połączeniu z ubytkami migracyjnymi spowodował spadek przyrostu rzeczywistego ludności województwa na przestrzeni ostatnich trzech lat o 0,8% (o 9,9 tys. osób). Skala tego spadku była jedną z najwyższych w kraju.

Ludność wg płci i miejsca zamieszkania

Lata	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	udział %		Miasta	Wieś	udział %	
				woj.	kraj			woj.	kraj
2011	1.278.116	624.269	653.847	51,2	51,6	575.507	702.609	55,0	39,3
2012	1.273.995	622.370	651.625	51,1	51,6	572.136	701.859	55,1	39,4
2013	1.268.239	619.232	649.007	51,2	51,6	567.794	700.445	55,2	39,6

¹ Źródło: „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie świętokrzyskim w 2013 r.”, Urząd Statystyczny w Kielcach, sierpień 2014; „Stan i struktura ludności oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2013 r.”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2014.

Struktura ludności w woj. świętokrzyskim wg płci i miejsca zamieszkania (wg stanu na 31.12.2013 r.)

Struktura ludności według płci nie ulega większym zmianom. Na koniec 2013 r. **kobiety** stanowiły **51,2%** ogółu mieszkańców województwa, czyli podobnie jak w latach poprzednich. Współczynnik feminizacji, określający liczbę kobiet przypadającą na 100 mężczyzn, wyniósł 105 (w kraju 107), przy czym w miastach osiągnął wartość 110 wobec 101 na wsi.

W populacji Świętokrzyskiego przeważają **mieszkańcy wsi (55,2%)**, odmiennie niż w kraju, gdzie notowana jest dominacja ludności miejskiej. Poziom urbanizacji w województwie (44,8% ogółu ludności zamieszkującej w 31 miastach) wyraźnie odbiega od średniej krajowej (60,4%). Corocznie ulega on niewielkiemu zmniejszeniu, co związane jest z ogólnopolską tendencją przemieszczania się ludności z większych ośrodków miejskich poza ich obrzeża.

Miasto Kielce będące stolicą województwa zamieszkiwało na koniec 2013 r. 199,9 tys. osób (15,8% ogółu ludności). Główne ośrodki miejskie skupiały odpowiednio: Ostrowiec Świętokrzyski - 5,7% ogółu ludności, Starachowice - 4,0%, Skarżysko-Kamienna - 3,7%, Sandomierz - 1,9%. W 3 największych miastach, liczących powyżej 50 tys. ludności, zamieszkiwało łącznie 323,3 tys. osób tj. 25,5% mieszkańców świętokrzyskiego. Niski udział ośrodków miejskich cechował podregion sandomiersko-jędrzejowski, w tym szczególnie powiaty: kazimierski, pińczowski, opatowski, włoszczowski oraz buski.

Świętokrzyskie jest jednym ze słabiej zaludnionych województw w kraju. Na 1 km² powierzchni ogólnej województwa w 2013 r. przypadało 108 osób (w kraju 123 osoby/1 km²), podczas gdy 2 lata wcześniej - 109. Wskaźnik ten charakteryzował się znacznym zróżnicowaniem terytorialnym. Podregion kielecki, grupujący centralne i północne obszary uprzemysłowione, był ponad dwukrotnie gęściej zaludniony niż podregion sandomiersko-jędrzejowski, który obejmuje rolnicze południe województwa (odpowiednio 154 osoby/1 km² wobec 74).

1.1.2. Migracje

Migracje są drugim, obok przyrostu naturalnego, czynnikiem stymulującym ogólną dynamikę rozwoju ludności, a ich wielkość i kierunek są najczęściej zależne od stopnia rozwoju gospodarczego i sytuacji ekonomicznej regionu.

Po obserwowanym w latach 2007-2010 pewnym spadku liczby emigracji na pobyt stały, w kolejnych latach obserwuje się jej ponowny wzrost. W 2013 r. **Polskę** opuściło 32,1 tys. osób, tj. o 10,9 tys. więcej niż w 2012 r. Liczba imigracji na pobyt stały wynosiła 12,2 tys. i zmniejszyła się o 2,4 tys. Tym samym **saldo migracji definitywnych** wyniosło prawie **minus 20 tys.**, podczas gdy w 2012 r. wynosiło -6,6 tys. (w 2011 r. -4,3 tys., a w 2010 r. -2,1 tys.).

Znacznie większa jest skala migracji na pobyt czasowy. Rok 2013 był kolejnym rokiem, po zauważalnym spadku liczby rodaków przebywających czasowo za granicą w latach 2008-2010, zwiększenia się zasobu imigracyjnego Polaków w innych krajach. Z jednej strony może to być symptom potwierdzający tezę o wychodzeniu krajów Unii Europejskiej (które są głównym kierunkiem emigracji z Polski) z kryzysu ekonomicznego, a z drugiej strony skala migracji pokazuje problem wciąż wysokiego bezrobocia w Polsce, szczególnie wśród ludzi młodych. Jak wykazały wyniki spisu powszechnego z 2011 r. i potwierdzają inne badania statystyczne prowadzone w gospodarstwach domowych, głównym powodem wyjazdów za granicę jest chęć podjęcia tam pracy.

Według ostatniego szacunku, **w końcu 2013 roku** poza granicami Polski przebywało czasowo około **2.196 tys.** mieszkańców naszego kraju, tj. o 66 tys. (3,1%) więcej niż w roku poprzednim. W Europie w 2013 r. przebywało około 1.891 tys. osób (w 2012 roku - około 1.816 tys.), przy czym zdecydowana większość - około 1.789 tys. - emigrantów z Polski przebywała w krajach członkowskich UE. Liczba ta zwiększyła się o 69 tys. w stosunku do 2012 roku. Wśród krajów należących do UE, nadal najwięcej osób przebywało w Wielkiej Brytanii (642 tys.), Niemczech (560 tys.), Irlandii (115 tys.) oraz w Holandii (103 tys.) i we Włoszech (96 tys.)².

Na przestrzeni ostatnich lat w **Świętokrzyskiem** notuje się stały ubytek emigracyjny. W 2013 r. saldo migracji wewnętrznych wyniosło **minus 2.618 osób** (w 2012 r. -2.180, w 2011 r. -2.408, a w 2010 r. -2.567). Było to wynikiem napływu 10,5 tys. osób i odpływu 13,2 tys. osób do innych województw. Wśród migrantów dominują osoby młode. Największymi grupami pozostawały osoby w wieku 25-29 lat i 30-34 lata, których udział osiągnął odpowiednio: 17,4% i 14,1% napływu oraz 21,6% i 16,6% odpływu.

² „Informacja o rozmiarach i kierunkach czasowej emigracji z Polski w latach 2004 - 2013”, Departament Badań Demograficznych i Rynku Pracy, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, październik 2014.

Migracje zagraniczne na pobyt stały mają w woj. świętokrzyskim niewielkie rozmiary. W 2013 r. na pobyt stały z zagranicy zameldowano 281 osób, natomiast za granicę wymeldowano 472 osoby.

Wyniki spisu ludności w 2011 r. potwierdziły natomiast obserwowany w ostatnich latach wzrost liczby osób przebywających czasowo za granicą (powyżej 3 miesięcy)³. Zgodnie z wynikami badania **w końcu marca 2011 r. za granicą przebywało 64,1 tys. mieszkańców woj. świętokrzyskiego** (5% ogółu). Oznacza to, że średnio na każdy 1000 mieszkańców województwa przypadało 50 osób przebywających czasowo za granicą (w skali kraju - 52), dla porównania w 2002 r. na 1000 mieszkańców przypadało tylko 14 osób przebywających za granicą powyżej 2 miesięcy. Prawie 79%, tj. 50,5 tys. osób to emigranci długookresowi, przebywający za granicą 12 miesięcy lub dłużej. Pozostali (13,5 tys.) to emigranci krótkookresowi, przebywający za granicą od 3 do 12 miesięcy.

Wśród emigrantów nieznacznie przeważały kobiety (50,6%) oraz osoby pochodzące z miast (61,1%). Około 84% emigrantów było w wieku produkcyjnym, a prawie 67% - w wieku mobilnym, tj. poniżej 45 roku życia. Najlicniejsza była grupa osób w wieku 25-29 lat (21,4% ogółu). Ze względu na fakt, że wyjechały głównie osoby w wieku produkcyjnym populacja osób w tym wieku w województwie uległa zmniejszeniu. Szczególnie duży ubytek ludności widać w grupie osób w wieku produkcyjnym mobilnym. Za granicą przebywało 8,6% ludności województwa w tym wieku.

Zdecydowana większość osób, spośród 15,1 tys. dla których w badaniu udało się ustalić przyczynę wyjazdu, deklarowała zamiar podjęcia pracy za granicą - ok. 77% (znacznie więcej niż w 2002 r. - 63%), w sprawach rodzinnych wyjechało nieco ponad 12%, zaś w celu nauki - 4,6%.

Informacje o poziomie wykształcenia pozyskano dla 14,1 tys. osób, tj. 24,6% emigrantów w wieku 13 lat i więcej. W zbadanej grupie blisko 69% miało co najmniej średnie wykształcenie, w tym 25% ukończyło studia wyższe, a ok. 44% średnie lub policealne. Prawie co czwarta osoba (23,3%) miała wykształcenie zasadnicze zawodowe. Emigranci charakteryzowali się wyższym wykształceniem niż ogół ludności województwa. Największe dysproporcje dotyczyły wykształcenia średniego i wyższego. Udział osób legitymujących się takim wykształceniem był odpowiednio o 12,9 p.proc. i 7,9 p.proc. większy niż dla ogółu ludności województwa.

Najwięcej mieszkańców województwa przebywało w krajach europejskich, tj. 55,0 tys. (85,9% ogółu emigrantów), w tym prawie 82% w krajach Unii Europejskiej. Podobnie jak w całej Polsce zdecydowanie najczęściej wybieranym krajem była Wielka Brytania, gdzie przebywało 36,4% wszystkich emigrantów. Niemcy, które były najczęściej deklarowanym krajem przebywania 9 lat wcześniej,

³ „Migracje zagraniczne i wewnętrzne ludności woj. świętokrzyskiego. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011, Urząd Statystyczny w Kielcach, 2014.

obecnie wskazało jedynie 12,4%. Na trzecim miejscu uplasowały się Włochy - 10,2%. Popularnością cieszyły się także Irlandia, Hiszpania czy Holandia.

Wielka Brytania była najczęstszym miejscem wyjazdu we wszystkich powiatach z wyjątkiem kazimierskiego, w którym najczęściej wybierano Stany Zjednoczone. Ten drugi kraj znacznie większą popularnością cieszył się na południu województwa. W podregionie sandomiersko-jędrzejowskim emigranci do Stanów Zjednoczonych stanowili 14,6% ogółu, podczas gdy w kieleckim jedynie 7,6%.

Najwięcej osób przebywających za granicą w 2011 r. mieszkało przed wyjazdem w Kielcach (19,5% ogółu) oraz powiatach ostrowieckim (12,2%) i kieleckim (11,2%). Najmniej emigrantów pochodziło natomiast z powiatów: włoszczowskiego (2,6%), pińczowskiego (2,8%) i kazimierskiego (4,2%).

Analizując liczbę emigrantów w stosunku do liczby mieszkańców największą skalę emigracji odnotowano w powiecie skarżyskim, w którym na 1000 mieszkańców przypadało 77 emigrantów. W powiecie kazimierskim wskaźnik ten wyniósł 75, a w ostrowieckim - 67. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców mniej emigrantów było w powiatach jędrzejowskim (33 osoby) oraz kieleckim i włoszczowskim (po 35 osób).

1.1.3. Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku

Rezultatem przemian w procesach demograficznych w całym kraju, a przede wszystkim trwającej od początku lat 90-tych ub. wieku głębokiej depresji urodzeniowej są zmiany w liczbie i strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku.

W **Świętokrzyskiem** obserwuje się przyspieszenie procesu demograficznego starzenia się społeczeństwa w stosunku do innych województw. W 2013 roku nastąpił dalszy spadek odsetka dzieci i młodzieży (w wieku 0-17 lat), przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym (mężczyzn w wieku 65 lat i więcej oraz kobiet w wieku 60 lat i więcej).

Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku

Lata	Udział % ludności w wieku:					
	przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym	
	woj.	kraj	woj.	kraj	woj.	kraj
2011	17,9	18,5	63,5	64,2	18,6	17,3
2012	17,6	18,3	63,2	63,9	19,2	17,8
2013	17,3	18,2	62,9	63,4	19,8	18,4

Na koniec grudnia 2013 r. osoby w wieku **przedprodukcyjnym** stanowiły **17,3%** ogółu ludności województwa. Oznacza to, że grupa wiekowa

0-17 lat liczyła **219,3 tys. osób**, tj. **o 9,4 tys. mniej** niż w 2011 roku (spadek o 4,1% / w kraju o 2,1%). Na przestrzeni analizowanych trzech lat udział tej grupy obniżył się o 0,6 punktu procentowego (w kraju o 0,3 p.p.).

Sukcesywnie zmniejsza się również udział ludności **w wieku produkcyjnym** (kobiety 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lata). Odsetek mieszkańców w wieku zdolności do pracy wyniósł na koniec 2013 r. **62,9%** (wobec 63,5% w 2011 r.). Liczebność tej grupy ukształtowała się na poziomie **797,9 tys. osób**, co oznacza **spadek o 13,2 tys.** (o 1,6% / w kraju o 1,3%) w porównaniu do 2011 r.

Niekorzystną tendencją, świadczącą o starzeniu się populacji pracujących, a tym samym ograniczaniu jej potencjału jest zmniejszanie się liczebności osób w wieku mobilnym (18-44 lata). W ostatnich latach w Świętokrzyskiem odnotowano wyhamowanie tego negatywnego zjawiska i powolny wzrost udziału osób mobilnych. W 2013 r. grupa ta obejmowała 61,7% zbiorowości w wieku produkcyjnym wobec 61,2% dwa lata wcześniej. Nie zmienił się natomiast odsetek tej grupy w ogólnej liczbie mieszkańców województwa (38,8%).

W ostatnich latach obserwowany jest **dalszy wzrost liczby i odsetka osób w wieku poprodukcyjnym** (mężczyźni 65 lat i więcej, kobiety 60 lat i więcej). Na przestrzeni lat 2011-2013 populacja mieszkańców w wieku emerytalnym **zwiększyła się o 12,7 tys. osób** (o 5,3% / w kraju o 6,4%) i na koniec 2013 r. liczyła **251,1 tys. osób**, tj. **19,8%** ogółu ludności (wobec 18,6% w 2011 r.). Udział analizowanej grupy pozostał wyraźnie wyższy niż średnio w kraju (18,4%) i innych województwach (większy odnotowano tylko w łódzkim).

Większość osób w wieku poprodukcyjnym to mieszkańcy wsi (52,1%). Jednak negatywne tendencje są bardziej wyraźne w miastach, w których szybciej niż na wsi przybywało osób w wieku emerytalnym (7,9% wobec 3,1%), a tym samym wzrastał ich udział w zbiorowości najstarszej ekonomicznej grupy wiekowej - w ciągu 3 lat o 1,2 p.proc. do 47,9%.

Struktura ludności według wieku jest zróżnicowana w zależności od miejsca zamieszkania i wynosi:

	w mieście	na wsi
- przedprodukcyjny	15,6%,	18,6%,
- produkcyjny	63,2%,	62,7%,
- poprodukcyjny	21,2%,	18,7%.

Wieś charakteryzuje się wyższym niż miasto udziałem ludności w wieku przedprodukcyjnym, niższym zaś odsetkiem osób w wieku największej aktywności zawodowej oraz w poprodukcyjnym okresie życia. Zmiany w strukturze dotyczyły zmniejszenia, zarówno w mieście, jak i na wsi udziału osób w wieku przedprodukcyjnym (odpowiednio: -0,4 p.p. i -0,8 p.p.) w porównaniu do 2011 r. Natomiast odsetek osób w wieku emerytalnym wzrósł, przy czym w większym stopniu w mieście (+1,9 p.p.), niż na wsi (+0,6 p.p.).

Udział osób w wieku produkcyjnym zmniejszył się w mieście (-1,5 p.p.), zaś na wsi odnotowano niewielki jego wzrost (+0,2 p.p.).

W 2013 r. **statystyczny mieszkaniec województwa miał przeciętnie 40,2 lat** wobec 39,5 w 2011 r. (w kraju tzw. mediana wieku ludności wyniosła 39,1 lat). W przypadku kobiet średni wiek wyniósł 42,3 lat (w kraju - 40,9), a dla mężczyzn 38,4 (w kraju - 37,4). Społeczność miast była starsza niż wsi - 42,0 lat wobec 38,9 lat.

Postępujący proces starzenia się społeczeństwa powoduje coraz większe obciążenie osób w wieku produkcyjnym liczbą osób w wieku nieprodukcyjnym.

Na przestrzeni lat 2011-2013 zwiększyła się zarówno liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym (z 104 do 115), jak również, chociaż w mniejszym stopniu, relacje: osób w wieku nieprodukcyjnym do 100 osób w wieku produkcyjnym (z 58 do 59) oraz osób w wieku emerytalnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (z 29 do 31).

Wskaźniki obciążenia demograficznego w woj. świętokrzyskim

Wyszczególnienie	2011	2012	2013
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	58	58	59
<i>miasta</i>	55	56	58
<i>wieś</i>	60	60	60
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	104	109	115
<i>miasta</i>	121	128	135
<i>wieś</i>	93	97	100
Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	29	30	31
<i>miasta</i>	30	32	34
<i>wieś</i>	29	29	30

W Polsce na 100 osób w wieku aktywności zawodowej przypada 58 osób w wieku nieprodukcyjnym (w 2000 r. - 64, w 1990 r. - 72), przy czym niekorzystne zmiany dotyczą grupy wieku przedprodukcyjnego. Aktualnie na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypada po 29 osób zarówno w wieku 0-17 lat, jak i w wieku 60/65 lat i więcej, podczas gdy w 2000 r. było to odpowiednio 40 i 24, zaś w 1990 r. - 50 i 22.

Spadek liczby urodzeń, wynikający z przyczyn ekonomicznych i zmian w sferze obyczajowości społecznej, prowadzi do starzenia się społeczeństwa i problemów w systemie zabezpieczeń społecznych. Dla niektórych lokalnych

rynków takie trendy, w połączeniu ze znaczną skalą migracji zagranicznych, mogą powodować poważne konsekwencje, takie jak zjawisko depopulacji czy znaczny niedobór wykwalifikowanej siły roboczej.

Najnowsze prognozy rozwoju demograficznego, opracowane przez GUS dla lat 2014-2050⁴, przewidują dla województwa świętokrzyskiego zmniejszenie liczby ludności o ponad 20% (tak jak i w lubelskim, łódzkim oraz opolskim). Świętokrzyskie, podobnie jak opolskie, doświadczy największego w skali kraju - powyżej 30% ubytku ludności miejskiej. Dla samego miasta Kielce przewiduje się spadek liczby mieszkańców średniorocznie o ponad 1 punkt proc., a w 2050 r. liczba ta będzie o prawie 1/3 mniejsza w porównaniu do stanu na koniec 2013 r. Zgodnie z prognozą, w 2050 r. w całym województwie liczba mieszkańców spadnie poniżej 1 miliona i będzie wynosić 976,9 tys. osób.

Proces starzenia się społeczeństwa pogłębi się w wyniku wydłużania się trwania życia oraz niskiego poziomu dzietności. Natężenie tych zjawisk spowoduje, że Świętokrzyskie uplasuje się w gronie najstarszych demograficznie regionów, w których co drugi mieszkaniec będzie miał ukończone 55-56 lat (opolskie, świętokrzyskie, podlaskie).

Wyraźnie pogorszy się struktura wiekowa ludności, o prawie 44% spadnie liczebność populacji w wieku przedprodukcyjnym, a o 33% w wieku aktywności zawodowej, natomiast liczba osób w wieku emerytalnym wzrośnie o 28%.

Spadek zasobów pracy (...) oznacza konieczność redukcji jego skutków poprzez m. in. wzrost wydajności pracy (wymaga nakładów kapitału, zmiany struktury produkcji w kierunku wyrobów i usług nasyconych technologiami) oraz wzrost aktywności zawodowej osób starszych. Problem dotyczy zmian, które wzmacniają konieczność większej mobilności zawodowej, bowiem homogeniczny rynek masowy, który powstał po II wojnie światowej i był zdominowany przez ludzi młodych, obecnie jest determinowany przez ludzi w średnim wieku, a w przyszłości będzie określony przez rosnącą liczbę osób starszych. Zmieni to warunki i środowisko pracy. Powstanie konieczność dokształcania, przekwalifikowania pracujących, jako następstwo labilnego środowiska pracy i zmian technologicznych. Wymusi to rozwój usług, które pozwoliłyby na zwiększenie aktywności osób w wieku emerytalnym, lecz mogących jeszcze aktywizować się zawodowo, chodzi tutaj o usługi związane z edukacją ustawiczną (szkolenia, przekwalifikowanie). Stąd najszybszy wzrost może osiągnąć segment usług edukacyjnych związany z kształceniem dorosłych, już mających dobre wykształcenie⁵.

⁴ „Prognoza ludności na lata 2014-2050”, GUS, Warszawa 2014; „Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050”, GUS, Warszawa 2014.

⁵ S.M. Szukalski „Perspektywy rozwoju usług w Polsce w świetle regresu demograficznego i starzenia się społeczeństwa” [w:] Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy, Uniwersytet Rzeszowski, ZN Zeszyt nr 18/2011.

1.2. SYTUACJA GOSPODARCZA

1.2.1. W kraju⁶

W 2014 r., przy niewielkiej poprawie koniunktury w gospodarce europejskiej, w **Polsce** odnotowano umiarkowane, wyższe niż w dwóch poprzednich latach, tempo wzrostu gospodarczego. Głównym czynnikiem wzrostu był popyt krajowy, zarówno konsumpcyjny, jak i inwestycyjny. Eksport netto, odmiennie niż w trzech poprzednich latach, negatywnie oddziałwał na wzrost PKB.

Według wstępnego szacunku, **produkt krajowy brutto w 2014 r. zwiększył się realnie o 3,3%** w skali roku wobec wzrostu o 1,7% w 2013 r. Spożycie ogółem było wyższe niż przed rokiem o 3,0%, w tym w sektorze gospodarstw domowych zwiększyło się również o 3,0%. Znacząco wzrosła akumulacja brutto (o 11,6%, po spadku przed rokiem o 3,7%), w tym nakłady brutto na środki trwałe zwiększyły się o 9,4% (w 2013 r. niewielki wzrost - o 0,9%). Popyt krajowy był o 4,6% wyższy niż przed rokiem (kiedy wzrósł o 0,2%). Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej zwiększyła się w skali roku o 3,0%. W największym stopniu wzrosła wartość dodana brutto w budownictwie (o 4,7%). W przemyśle oraz transporcie i gospodarce magazynowej tempo wzrostu wyniosło po 3,6%, a w handlu, naprawie pojazdów samochodowych - 3,4%. W pozostałych obszarach, ujmowanych łącznie, zanotowano wzrost realny o nieco ponad 2%.

Według szacunków GUS **produkcja sprzedana przemysłu** ogółem w 2014 r. wzrosła o 3,2% (wobec 1,8% przed rokiem). Wzrost zanotowano w przetwórstwie przemysłowym oraz w dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji, przy spadku w pozostałych dwóch sekcjach przemysłu.

Również **produkcja budowlano-montażowa** była o ok. 3,0% wyższa niż przed rokiem (wobec spadku o 5,9% w 2013 r.). Znacznie szybciej rosła sprzedaż robót remontowych niż inwestycyjnych. Zwiększyła się produkcja budowlano-montażowa w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz robotach budowlanych specjalistycznych. Spadek zanotowano natomiast w budowie budynków.

Globalna **produkcja rolnicza** zwiększyła się w porównaniu z 2013 rokiem o 5,7%. Wpłynął na to wzrost zarówno produkcji roślinnej (o 4,7%), jak i zwierzęcej (o 6,9%).

Poprawę zanotowano także w przypadku **sprzedaży detalicznej**, według wstępnych szacunków była ona wyższa niż przed rokiem o 2,7% (wobec wzrostu o 1,3% w 2013 r.).

⁶ Źródło: „Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w 2014 r.”, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, 26 stycznia 2015.

Na rynku pracy w kolejnych kwartałach 2014 r. obserwowano stopniową poprawę sytuacji. Według szacunkowych danych, liczba pracujących w gospodarce narodowej w końcu 2014 r. była o 1,1% wyższa niż przed rokiem. W kolejnych okresach 2014 r. nieco umacniała się dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw i w rezultacie w całym roku zanotowano wzrost o 0,6%. Według wyników badania popytu na pracę, w okresie trzech kwartałów 2014 r. utworzono więcej niż przed rokiem nowych miejsc pracy. Równocześnie obserwowano zmniejszenie skali likwidacji miejsc pracy. Napływ do bezrobocia w 2014 r. był wyraźnie mniejszy niż w 2013 r. Równocześnie zwiększyła się liczba skreśleń z ewidencji bezrobotnych, w szczególności z powodu podjęcia pracy. Stopa bezrobocia w kolejnych miesiącach 2014 r. kształtowała się poniżej poziomu notowanego przed rokiem i w końcu grudnia, przy znacznym spadku liczby zarejestrowanych bezrobotnych, wyniosła 11,5% (wobec 13,4% przed rokiem).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2014 r. rosły szybciej niż w 2013 r. (3,7% wobec 2,9%), choć w II połowie roku obserwowano osłabienie ich tempa wzrostu.

Ocena koniunktury gospodarczej na rok 2015

Według prognozy IBnGR⁷ tempo wzrostu produktu krajowego brutto w 2015 roku wyniesie w Polsce 3,5%, co oznacza, że będzie nieznacznie tylko wyższe niż w roku ubiegłym. W kolejnych kwartałach 2015 r. wzrost gospodarczy będzie przyspieszał, ale różnice między kwartałami będą niewielkie - w pierwszym kwartale PKB wzrośnie o 3,3%, a w czwartym o 3,8%. W roku 2016 prognozowane jest dalsze przyspieszenie wzrostu gospodarczego, który wynieść może 3,8%.

W 2015 roku wartość dodana w przemyśle wzrośnie o 4,7%. Poprawi się koniunktura w sektorze budowlanym, w którym wartość dodana wzrośnie o 6,7%. Stabilizacji wzrostu oczekiwać należy natomiast w sektorze usług rynkowych, gdzie prognozowany wzrost wartości dodanej w tym roku wynosi 3,4%. W 2016 roku nadal poprawiać się będzie sytuacja w przemyśle, w sektorze budowlanym wzrost także przyspieszy, w dużej mierze za sprawą realizowanych na coraz większą skalę inwestycji w drogownictwie i kolejnictwie.

Tempo wzrostu popytu krajowego w 2015 roku wyniesie 4,4%, według prognozy Instytutu spożycie indywidualne wzrośnie w tym czasie o 3,5%, natomiast wartość nakładów brutto na środki trwałe zwiększy się o 11,2%. Wzrost inwestycji wynikał będzie przede wszystkim ze zwiększenia nakładów na odnowienie majątku trwałego w sektorze przedsiębiorstw. Drugim czynnikiem wspierającym inwestycje będzie napływ nowych środków

⁷ „Stan i prognoza koniunktury gospodarczej”, kwartalny raport nr 85 (luty 2015 r.), Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Oddział w Warszawie.

europejskich na finansowanie projektów infrastrukturalnych. W roku 2016 popyt krajowy wzrośnie o 4,6% zarówno za sprawą rosnącego spożycia indywidualnego (o 3,8%), jak i rosnących nakładów inwestycyjnych (o 11,8%). W latach 2015-2016 popyt krajowy będzie głównym motorem wzrostu gospodarczego w Polsce.

Sytuacja na rynku pracy będzie się systematycznie poprawiać, co będzie efektem utrzymującego się stabilnego wzrostu gospodarczego na poziomie 3-4 procent. Stopa bezrobocia powinna systematycznie się obniżać. Według prognozy IBnGR, na koniec 2015 roku bezrobocie w Polsce wynosić będzie 10,5%, natomiast rok później spadnie do poziomu 9,8%. Warto zwrócić uwagę, że oznacza to powrót do jednocyfrowego poziomu bezrobocia. Spadkowi bezrobocia towarzyszyć będzie wzrost zatrudnienia, które w skali całej gospodarki wzrośnie w latach 2015-2016 odpowiednio o 1,4% oraz 1,7%. Spadek bezrobocia sprzyjał będzie wzrostowi wynagrodzeń, które rosnąć powinny realnie w tempie nieco poniżej 4%.

1.2.2. W województwie⁸

Produkcja sprzedana przemysłu w grudniu 2014 r. była o 10,3% wyższa niż przed rokiem oraz o 6,3% mniejsza niż przed miesiącem. Produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym, stanowiąca 82% produkcji przemysłowej, w porównaniu z grudniem 2013 r. zwiększyła się o 12,8%. Głęboki spadek odnotowano natomiast w sekcji dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja - o 27,3%.

W okresie 12 miesięcy 2014 roku produkcja sprzedana przemysłu w województwie ukształtowała się na poziomie wyższym od osiągniętego w 2013 roku o 6,8%. We wszystkich działach o znaczącym udziale w sprzedaży wystąpił wzrost. Podobnie jak przed rokiem najszybciej rosła produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny - o 15,0%. Wysoki wzrost odnotowano także w produkcji maszyn i urządzeń - o 14,2% (rok temu notowano spadek). Wyższą dynamikę niż w 2013 r. odnotowano m. in. w produkcji wyrobów z metali - wzrost o 4,7% oraz w produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych - o 3,3%. Wyraźniej większą sprzedaż zrealizowano w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep - o 7,5%. Dynamika wzrostu w tym dziale uległa jednak wyhamowaniu.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w grudniu 2014 r. była o 12,1% wyższa niż w przed rokiem, przy mniejszym o 1,6% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto o 4,4%.

⁸ Źródło: „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego w grudniu 2014 r.”. Urząd Statystyczny w Kielcach, styczeń 2015.

Produkcja sprzedana budownictwa w grudniu 2014 r. była o 16,7% większa niż przed rokiem. Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, przekroczyła poziom z roku poprzedniego o 27,0%. Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w grudniu 2014 r. było o 8,2% niższe niż przed rokiem, przy wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 4,7%.

Produkcja budowlano-montażowa w grudniu 2014 r. stanowiła 41,8% produkcji sprzedanej budownictwa. W stosunku do poprzedniego miesiąca produkcja budowlano-montażowa wzrosła o 33,5%, a w odniesieniu do grudnia 2013 r. - zmalała o 5,3%.

W okresie styczeń-grudzień 2014 r. odnotowano spadek produkcji budowlano-montażowej. Produkcja ukształtowała się na poziomie o 12,8% niższym od notowanego przed rokiem. Spadek odnotowano we wszystkich działach budownictwa, najgłębszy w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie budynków - o 18,7%.

W grudniu 2014 r., w ujęciu rocznym, nastąpił spadek **sprzedaży detalicznej** (o 34,6%) oraz **sprzedaży hurtowej** (o 15,1%).

W okresie 12 miesięcy 2014 r. sprzedaż detaliczna zmniejszyła się o 13,0%, podczas gdy w 2013 r. odnotowano wzrost na poziomie 7,6%, natomiast sprzedaż hurtowa zwiększyła się o 6,7%, wobec odnotowanego w 2013 r. wzrostu o 3,0%.

Grudzień 2014 r. był kolejnym miesiącem ze spadkiem **przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw** w skali roku, przy czym dynamika spadku była większa niż przed rokiem (3,2% wobec 0,3%).

W okresie styczeń-grudzień 2014 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw obniżyło się o 2,4% (rok wcześniej spadek był mniejszy i wyniósł 1,1%).

1.3. RYNEK PRACY

1.3.1. Podmioty gospodarki narodowej⁹

Na koniec grudnia 2014 roku w **Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej** w województwie świętokrzyskim zarejestrowane było **110.130 podmiotów gospodarki narodowej** (bez rolników indywidualnych), tj. 2,7% ogółu podmiotów w kraju.

Liczba zarejestrowanych podmiotów była **wyższa** o 248, tj. o **0,2%** w porównaniu do 2013 roku. Na przestrzeni 2014 r. zarejestrowano 8,9 tys. nowych podmiotów (o 6,6% mniej niż przed rokiem), a wyrejestrowano 8,3 tys. (o 10,6% więcej niż w 2013 r.).

⁹ Źródło: „Podmioty Gospodarki Narodowej w rejestrze REGON w województwie świętokrzyskim. Stan na koniec 2014 r.”, Urząd Statystyczny w Kielcach, luty 2015 oraz dane przekazane przez Urząd Statystyczny w Kielcach.

Sektor prywatny obejmował **97,1%** (106,9 tys.) ogółu podmiotów, natomiast podmioty **sektora publicznego** stanowiły w rejestrze **2,9%** (3,2 tys.). Według kryterium formy prawnej 76,9% ogółu zarejestrowanych podmiotów stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W końcu grudnia 2014 r. w rejestrze REGON ich liczba kształtowała się na poziomie 84,7 tys. i była o 0,6% niższa niż przed rokiem. Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej reprezentowane były przez 25,4 tys. podmiotów tj. o 3,0% więcej niż w 2013 r. Najliczniejszą grupę w gronie osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej stanowiły spółki. Na koniec 2014 r. było ich 13,6 tys. (12,4% ogółu zarejestrowanych podmiotów). Wśród spółek odnotowano 7,5 tys. spółek cywilnych oraz 6,0 tys. spółek handlowych. W strukturze spółek handlowych znalazło się 81,5% spółek kapitałowych i 18,5% spółek osobowych. Obok spółek handlowych, wśród osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, w rejestrze REGON wpisanych było: 3,6 tys. stowarzyszeń i organizacji społecznych, 502 spółdzielnie, 289 fundacji i 4 przedsiębiorstwa państwowe.

Jako **podstawowy rodzaj prowadzonej działalności** 31,1% ogółu podmiotów zadeklarowało działalność z sekcji handel i naprawa pojazdów samochodowych, następnie z sekcji budownictwo - 13,0% oraz przetwórstwo przemysłowe - 9,3%. Prowadzenie działalności związanej z trzema wymienionymi sekcjami deklarowała ponad połowa (54,9%) podmiotów sektora prywatnego (odpowiednio: 32,0%, 13,4% i 9,5%), natomiast podmioty sektora publicznego należały głównie do sekcji: edukacja - 50,6% ogółu jednostek sektora publicznego, a następnie administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne - 12,8%, opieka zdrowotna i pomoc społeczna - 10,5% oraz obsługa rynku nieruchomości - 10,4%.

Poziom rozwoju poszczególnych sektorów gospodarki oraz stopień urbanizacji wpływa na ilościowe zróżnicowanie terytorialne podmiotów gospodarki narodowej. Znacznie więcej podmiotów gospodarczych działa na terenach powiatów, w których dominuje sektor przemysłowy i usługowy. Na terenach o przeważającym charakterze rolniczym liczba jednostek gospodarczych jest znacznie mniejsza.

Koncentracja przedsiębiorczości utrzymuje się w stolicy województwa i jej okolicy. W Kielcach siedzibę posiadało 26,1% firm (28,7 tys.), a w powiecie kieleckim 14,0% (15,5 tys.). Łącznie te dwa powiaty skupiały 40,1% ogółu podmiotów. W dalszej kolejności uplasowały się powiaty: ostrowiecki (9,3% ogółu firm w regionie), skarżyski (7,2%), starachowicki (6,6%), konecki (5,8%), sandomierski (5,7%), jędrzejowski (5,5%), buski (5,0%) oraz staszowski (4,7%). Najmniej jednostek zlokalizowanych było w powiatach: kazimierskim (1,6%), pińczowskim (2,3%), opatowskim (3,0%) i włoszczowskim (3,2%).

**Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane
w rejestrze REGON w województwie świętokrzyskim**
stan na koniec grudnia 2013 i 2014 roku

<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2013 rok</i>	<i>2014 rok</i>	<i>Wzrost/ spadek do 2013 r.</i>	<i>Udział w % 2014 r.</i>
RAZEM	109.882	110.130	248	100,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1.946*	1.889*	-57	1,7
Górnictwo i wydobywanie	155	163	8	0,1
Przetwórstwo przemysłowe	10.100	10.205	105	9,3
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	154	174	20	0,2
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	587	600	13	0,5
Budownictwo	14.455	14.353	-102	13,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	34.834	34.257	-577	31,1
Transport i gospodarka magazynowa	7.092	7.133	41	6,5
Zakwaterowanie i gastronomia	2.934	2.908	-26	2,6
Informacja i komunikacja	2.040	2.070	30	1,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3.268	3.194	-74	2,9
Obsługa rynku nieruchomości	3.104	3.183	79	2,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7.788	7.988	200	7,3
Administrowanie i działalność wspierająca	2.124	2.234	110	2,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1.288	1.290	2	1,2
Edukacja	4.039	3.966	-73	3,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5.259	5.410	151	4,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1.713	1.742	29	1,6
Pozostała działalność usługowa	7.000	7.366	366	6,7
Pozostałe	2	5	3	0,0

Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach, *bez rolników indywidualnych.

Podmioty gospodarki narodowej według liczby pracujących

Ogółem	110.130
z tego:	
• małe do 9 osób	105.140 (95,5%),
• średnie od 10 - 49	4.020 (3,6%),
• duże od 50 - 249	850 (0,8%),
• powyżej 249	120 (0,1%).

W odniesieniu do 2013 r. wzrosła liczba podmiotów małych o liczbie pracujących do 9 osób (o 0,3%) oraz dużych o liczbie pracujących 50 osób i więcej (o 0,6%). Zmniejszyła się natomiast liczba jednostek średnich o liczbie pracujących od 10 do 49 osób (o 0,6%).

Wśród podmiotów małych największa liczba jednostek skupiona była w sekcji handel i naprawa pojazdów samochodowych - 33,5 tys. (31,9% ogółu podmiotów małych). Natomiast największą liczbę podmiotów średnich, jak również podmiotów dużych zanotowano w sekcji edukacja. Wyniosła ona odpowiednio: dla podmiotów średnich - 1,0 tys., co stanowiło 25,7% ich ogółu, a dla podmiotów dużych - 0,2 tys. (21,8% ogółu podmiotów dużych)¹⁰.

1.3.2. Pracujący w gospodarce narodowej¹¹

W kraju w 2013 roku liczba pracujących w gospodarce narodowej wyniosła **13.919.826 osób** i była wyższa o 69.320 osób (o 0,5%) od notowanej w 2012 roku.

Przeszło trzykrotnie więcej osób pracowało w prywatnym sektorze gospodarki - 10.869.292 (78,1%), w publicznym zaś - 3.050.534 (21,9%). Ponad połowę (60,8%) stanowili pracujący w czterech sekcjach PKD: przemyśle (20,5%), rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (17,1%), handlu; naprawach pojazdów samochodowych (15,3%) oraz edukacji (7,9%).

W województwie liczba pracujących w 2013 roku wyniosła **453.970 osób** i była niższa o 1.619 osób (o 0,4%) w porównaniu do 2012 roku.

Z ogółu pracujących większość zatrudniona była w **sektorze prywatnym - 363.709 osób (80,1%)**, w mniejszości zaś pozostawali pracownicy **sektora publicznego - 90.261 osób (19,9%)**. Na przestrzeni roku liczba pracujących zwiększyła się w sektorze prywatnym (o 0,2%), natomiast zmalała w sektorze publicznym (o 2,5%).

¹⁰ Źródło: „Podmioty Gospodarki Narodowej w rejestrze REGON w województwie świętokrzyskim. Stan na koniec 2014r., Urząd Statystyczny w Kielcach, luty 2015.

¹¹ Liczba pracujących w gospodarce narodowej, z uwzględnieniem jednostek małych oraz pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych, bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Najwięcej pracujących pozostaje nadal w rolnictwie, łowiectwie, leśnictwie i rybactwie (33,0%), następnie w: przemyśle (16,9%), handlu i naprawie pojazdów samochodowych (12,5%), edukacji (7,0%), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (6,3%), budownictwie (5,3%), administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (4,4%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (4,2%). Łącznie pracujący w tych sekcjach stanowili **89,6%** ogólnej ich liczby.

W strukturze pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki występują dysproporcje pomiędzy województwem a krajem.

W sektorze I gospodarki (głównie w rolnictwie) **pracowało 33,0% ogółu pracujących** (w kraju 17,1%), **w sektorze II** (przemysł i budownictwo) - **22,2%** (w kraju 26,3%), zaś **w sektorze III** (usługi) - **44,8%** (w kraju 56,6%).

Udział pracujących w rolniczym sektorze gospodarki w województwie jest niemal dwukrotnie wyższy niż w kraju, natomiast sektory produkcyjny i usługowy mają mniejszą reprezentację pracujących (odpowiednio o: 4,1 i 11,8 p.p.). W odniesieniu do 2012 r. zwiększył się udział pracujących w usługach o 0,5 p.p. (w kraju 0,6 p.p.) i w rolnictwie o 0,2 p.p. (w kraju zaś spadek o 0,1 p.p.), natomiast zmniejszył się udział pracujących w przemyśle i budownictwie o 0,7 p.p. (w kraju 0,5 p.p.).

Dynamika pracujących w 2013 roku

Sekcje i Działy PKD	Świętokrzyskie	Polska
	koniec 2012=100	
Ogółem	99,6	100,5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	100,0	100,1
Przemysł	97,7	100,0
Budownictwo	93,0	93,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	98,4	99,9
Transport i gospodarka magazynowa	97,0	99,9
Zakwaterowanie i gastronomia	105,8	99,3
Informacja i komunikacja	104,0	105,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	99,9	101,4
Obsługa rynku nieruchomości	106,2	102,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	98,8	104,8
Administrowanie i działalność wspierająca	102,4	101,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	99,8	101,0
Edukacja	100,5	101,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	100,8	101,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	97,4	95,1
Pozostała działalność usługowa	148,6	119,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS i Urzędu Statystycznego w Kielcach.

1.3.3. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

W kraju przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2014 r. ukształtowało się na poziomie **5.529,5 tys. osób**, tj. o **0,6%** wyższym niż w 2013 r. (wobec spadku o 1,0% przed rokiem). Najbardziej **zwiększyło się** zatrudnienie w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 7,1%) oraz informacji i komunikacji (o 3,1%). Wzrost zatrudnienia obserwowano również w administrowaniu i działalności wspierającej oraz dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji (po 2,4%), przetwórstwie przemysłowym (o 2,1%), obsłudze rynku nieruchomości (o 1,9%), handlu i naprawie pojazdów samochodowych (o 1,3%) oraz nieznaczny w transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,1%). Utrzymał się natomiast **spadek** zatrudnienia w budownictwie (o 7,7%), górnictwie i wydobywaniu (o 6,5%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,5%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,2%)¹².

W okresie styczeń-grudzień 2014 r. **przeciętne zatrudnienie w Świętokrzyskiem** wyniosło **113.041 osób** i w porównaniu do 12 miesięcy poprzedniego roku było **niższe o 2,4%** (przed rokiem spadło o 1,1%). Na przestrzeni roku zatrudnienie zmniejszyło się w sektorze publicznym o 11,4% (do 9.884 osób), zaś w prywatnym o 1,5% (do 103.157 osób). Największy **spadek** przeciętnego zatrudnienia odnotowano w budownictwie (o 10,7%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 7,3%), następnie w handlu i naprawie pojazdów samochodowych (o 4,8%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 4,2%). Znaczny **wzrost** miał natomiast miejsce w zakwaterowaniu i gastronomii (o 14,9%), a w dalszej kolejności w administrowaniu i działalności wspierającej (o 7,2%) oraz informacji i komunikacji (o 2,1%).

Ze względu na rodzaj działalności, w strukturze przeciętnego zatrudnienia większość stanowiły jednostki przemysłowe (52,7% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw). Duży odsetek zatrudnionych grupowały także jednostki handlowe, których udział zmalał o 0,5 p.p. do 20,4%. Obniżył się również udział przedsiębiorstw budowlanych o 0,9 p.p. do 9,5%¹³.

1.3.4. Aktywność ekonomiczna ludności¹⁴

Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w IV kwartale 2014 r. liczba ludności w województwie świętokrzyskim w wieku 15 lat i więcej wyniosła 1.183 tys. osób. Zgodnie z przyjętymi w tym badaniu

¹² „Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w 2014 r.”, GUS, Warszawa, 26 stycznia 2015.

¹³ Na podstawie danych przekazanych przez Urząd Statystyczny w Kielcach oraz publikacji US w Kielcach „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego w grudniu 2014 r.”, 30 stycznia 2015.

¹⁴ Źródło: „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie świętokrzyskim w IV kwartale 2014 r.”, Informacja Sygnalna, Urząd Statystyczny w Kielcach, marzec 2015 r.

definicjami, za aktywnych zawodowo uznano 664 tys. osób, w tym 90,2% stanowili pracujący, a 9,8% to bezrobotni. Ludność aktywna zawodowo obejmowała 56,1% badanej populacji, natomiast osoby biernie zawodowo - 43,9%.

Osoby w wieku 15 lat i więcej w woj. świętokrzyskim wg BAEL

Wyszczególnienie	IV kw. 2013	III kw. 2014	IV kw. 2014
Aktywni zawodowo w tys.	650	653	664
- pracujący	577	587	599
- bezrobotni	73	67	65
Bierni zawodowo w tys.	515	514	519
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,8	55,9	56,1
Wskaźnik zatrudnienia w %	49,5	50,1	50,6
Stopa bezrobocia w %	11,2	10,3	9,8

Współczynnik aktywności zawodowej

W IV kwartale 2014 r. wśród 664 tys. aktywnych zawodowo większość stanowili mężczyźni (56,3%). W porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego liczba aktywnych zawodowo zwiększyła się o 2,2%.

Wzrost aktywności zawodowej na przestrzeni roku odnotowano na wsi (o 10,0%), natomiast w miastach ubyło 6,4% aktywnych zawodowo. Udział mieszkańców obszarów wiejskich w liczbie aktywnych zawodowo zwiększył do poziomu 56,2%.

Współczynnik aktywności zawodowej¹⁵ ukształtował się na poziomie o 0,3 p. proc. wyższym niż w roku ubiegłym i wyniósł **56,1%** (w kraju 56,3%). Świętokrzyskie uplasowało się w gronie pięciu województw o najwyższym wskaźniku (po: mazowieckim, wielkopolskim, łódzkim i lubelskim).

Zdecydowanie wyższą wartość wskaźnika nadal notowano wśród mężczyzn - 65,2% wobec 47,6% u kobiet. W miastach wskaźnik aktywności zawodowej wyniósł 53,0% i był mniejszy niż na wsi (58,8%).

W większości grup wiekowych odnotowano wzrost wskaźnika aktywności zawodowej, przy czym najwyższą wartość osiągnął on wśród 35-44 - latków (87,4%) oraz 45-54 - latków (85,5%). Spadek wystąpił jedynie w grupie osób w wieku 25-34 lata do poziomu 84,3%. Najniższy współczynnik aktywności zawodowej notuje się w grupie osób starszych w wieku 55 lat i więcej (26,3%) oraz osób młodych w wieku 15-24 lata (35,8%).

¹⁵ Współczynnik aktywności zawodowej to udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy wyróżnionej ze względu na wiek, poziom wykształcenia czy miejsce zamieszkania itp.) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Duże różnice aktywności ekonomicznej utrzymały się w zależności od wykształcenia badanych. Zdecydowanie najwyższy poziom współczynnika aktywności ekonomicznej obserwuje się w grupie osób z wykształceniem wyższym - 81,7%. Wysoki poziom wskaźnika wystąpił także wśród osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - 65,8% oraz zasadniczym zawodowym (64,8%). Najmniej aktywne zawodowo były osoby posiadające najniższe wykształcenie (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe) lub bez wykształcenie szkolnego (21,4%), przy czym w grupie tej odnotowano najwyższy wzrost (o 1,6 p. proc.). Mniejszą aktywność niż przed rokiem (o 1,8 p. proc.) odnotowano jedynie wśród posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące (42,6%).

Wskaźnik zatrudnienia

Wskaźnik zatrudnienia¹⁶, będący miernikiem zaangażowania ludności w procesie pracy, w IV kwartale 2014 r. wyniósł **50,6%** (w kraju 51,7%) i był o 1,1 p. proc. wyższy niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Wskaźnik zatrudnienia w latach 2005-2014¹⁷
(dane z ostatniego kwartału)

Wskaźnik zatrudnienia (w %)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	IV kwartał									
Świętokrzyskie	44,1	46,8	51,6	51,6	51,0	50,4	49,6	49,3	49,5	50,6
Polska	45,9	47,5	49,5	51,0	50,4	50,2	50,3	50,4	50,6	51,7

Po obserwowanym w latach 2009-2012 spadku wartości wskaźnika zatrudnienia w województwie, ostatnie dwa lata przyniosły jego poprawę. Nadal jednak kształtował się on na niższym poziomie niż średnio w kraju i w większości regionów. W IV kwartale 2014 r. wyższy wskaźnik zatrudnienia niż w Świętokrzyskiem odnotowano w dziewięciu województwach, przy czym najwyższy miernik utrzymał się w mazowieckim (57,6%), z kolei najniższy odnotowano w podkarpackim (46,7%)¹⁸.

Podobnie jak w przypadku współczynnika aktywności zawodowej odnotowano duże zróżnicowanie wskaźnika zatrudnienia w zależności od płci oraz poziomu wykształcenia. W odniesieniu do IV kwartału 2013 r. zwiększyły się dysproporcje ze względu na miejsce zamieszkania, a w większości grup wiekowych odnotowano wzrost wartości wskaźnika.

¹⁶ Wskaźnik zatrudnienia informuje o procentowym udziale ludności pracującej (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

¹⁷ <http://www.stat.gov.pl>, Bank Danych Lokalnych, GUS.

¹⁸ „Monitoring rynku pracy. Kwartalna informacja o rynku pracy”, GUS, Warszawa, 24.02.2015 r.

Zróznicowanie wskaźnika zatrudnienia w zależności od płci, miejsca zamieszkania oraz wieku i poziomu wykształcenia obrazuje poniższa tabela¹⁹.

Wyszczególnienie	Wskaźnik zatrudnienia (w %)	
	IV kw. 2013 r.	IV kw. 2014 r.
Ogółem w woj. świętokrzyskim	49,5	50,6
mężczyźni	57,6	57,8
kobiety	41,8	43,8
Miasta	47,8	47,4
Wieś	51,3	53,5
Z ogółem w wieku:		
15-24 lata	24,7	26,1
25-34	73,4	72,1
35-44	78,6	82,6
45-54	76,2	80,2
55 lat i więcej	23,4	25,2
Z ogółem wg wykształcenia:		
wyższe	75,2	76,3
policealne i średnie zawodowe	56,6	59,5
średnie ogólnokształcące	36,4	33,7
zasadnicze zawodowe	56,9	58,9
gimnazjalne i poniżej	17,2	18,2

Wskaźnik zatrudnienia jest zdecydowanie wyższy wśród mężczyzn, spośród których pracowało 57,8% (w kraju 59,8%). Kobiety rzadziej podejmowały pracę - 43,8% populacji kobiet to osoby pracujące (w kraju 44,3%). W skali roku odnotowano wzrost współczynnika w obu grupach, przy czym większy wśród kobiet - o 2,0 p. proc., a wśród mężczyzn o 0,2 p. proc.

Mieszkańcy wsi charakteryzują się wyższym miernikiem zatrudnienia niż ludność miast. W IV kwartale 2014 r. różnice uległy pogłębieniu, wzrósł wskaźnik wśród zamieszkałych na wsi (o 2,2 p. proc.) do poziomu 53,5% (w kraju 51,4%), natomiast w przypadku mieszkańców miast wskaźnik obniżył się (o 0,4 p. proc.) i wyniósł 47,4% (w kraju 51,9%).

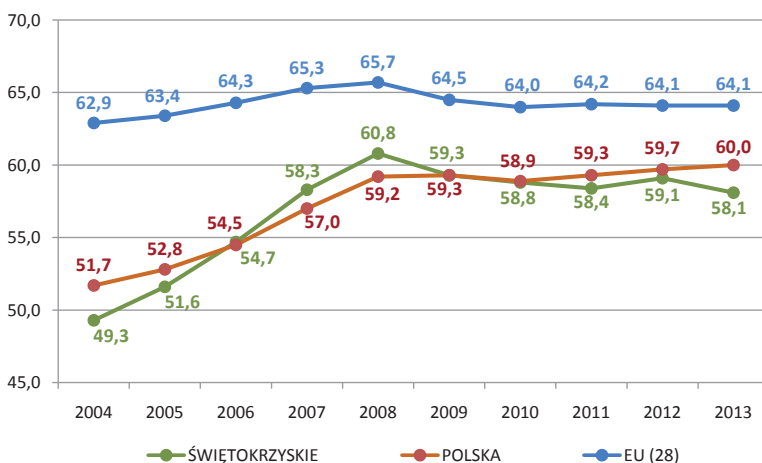
Najwyższy poziom wskaźnika zatrudnienia odnotowano w grupach wiekowych 35-44 lata (82,6%) oraz 45-54 lata (80,2%), w obu przypadkach było to o 4,0 p. proc. więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wśród osób w wieku 55 lat i więcej wzrost wyniósł 1,8 p. proc., ale wskaźnik zatrudnienia w tej grupie pozostaje na najniższym, niezadowolającym poziomie - 25,2%. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku najmłodszych mieszkańców regionu. Wśród osób w wieku 15-24 lata odsetek pracujących jest dość niski - 26,1%, przy czym uzyskana wartość jest wyższa niż średnia w kraju (25,9%). Spadek wskaźnika zanotowano tylko w grupie osób w wieku 25-34 lata (o 1,3 p. proc. mniej - 72,1%).

¹⁹ Źródło: „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie świętokrzyskim” w IV kwartale 2013 i 2014 roku, Informacje sygnałowe, marzec 2013 i 2014, Urząd Statystyczny w Kielcach.

Największe zaangażowanie w procesie pracy miały osoby legitymujące się wykształceniem wyższym - 76,3%, co oznacza wzrost wskaźnika o 1,1 p. proc. Jego spadek odnotowano jedynie wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 2,7 p. proc.), w pozostałych grupach wystąpił wzrost, w tym najwyższy wśród posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe (o 2,9 p. proc.). Najniższy poziom wskaźnika odnotowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym - 18,2%.

W Unii Europejskiej (28) wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-64 lata w 2013 roku wynosił 64,1%. Najwyższą wartość 65,7% osiągnął w 2008 r., zaś w kolejnych latach obniżał się, aż do poziomu 64,0% w 2010 r. Tendencja spadkowa w okresie kryzysu finansowego i gospodarczego - łącznie o 1,7 p. proc. - została odwrócona w 2011 r., kiedy odnotowano niewielki wzrost wskaźnika zatrudnienia w UE-28 do 64,2%, po czym spadł on o 0,1 p. proc. i od 2012 r. pozostaje na poziomie 64,1%. Wśród państw członkowskich UE wysokie wskaźniki zatrudnienia powyżej 70% odnotowano w 2013 r. w: Wielkiej Brytanii, Danii, Niemczech, Austrii, Holandii, zaś najwyższą wartość 74,4% w Szwecji. Na drugim końcu tej skali uplasowało się osiem państw członkowskich UE o wskaźniku zatrudnienia nieprzekraczającym 60% (Słowacja, Rumunia, Bułgaria, Węgry, Włochy, Hiszpania, a najniższe wartości Chorwacja - 49,2% i Grecja - 49,3%). **Polska** w tym zestawieniu zajęła 20 miejsce z wartością **60,0%**.

Wskaźnik zatrudnienia w latach 2004-2013 w grupie wiekowej 15-64
(dane średnioroczne w %) ²⁰

²⁰ Wskaźnik zatrudnienia dla Polski i Unii Europejskiej na podstawie: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Employment_statistics/pl (dane z lipca 2014 r.). Wskaźnik zatrudnienia dla Świątokrzyskiego na podstawie danych EUROSTAT (Employment rate of the age group by NUTS 2 regions) z maja 2015 r.

Unijna strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego UE na lata 2010-2020 zakłada osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata na poziomie 75,0%. Wyznaczony do 2020 roku cel dla Polski zgodnie ze Strategią Europa 2020 to 71%.

**Sytuacja na rynku pracy w Polsce w latach 2004-2013
w grupie wiekowej 20-64 lata²¹**

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	średniorocznie w %									
Współczynnik aktywności zawodowej	70,6	70,9	69,7	69,4	69,9	70,6	71,1	71,3	71,9	72,3
Wskaźnik zatrudnienia	57,3	58,3	60,1	62,7	65,0	64,9	64,3	64,5	64,7	64,9
Stopa bezrobocia BAEL	19,0	17,7	13,8	9,6	7,0	8,1	9,5	9,5	10,0	10,2

W roku 2013 liczba pracujących w wieku 15 lat i więcej wynosiła w Polsce 15,6 mln, a w grupie 20-64 lata 15,2 mln. W tym okresie wskaźnik zatrudnienia, określający **udział ludności pracującej w wieku 20-64 lata w ogólnej liczbie ludności tej grupy wiekowej wyniósł 64,9%**.

Wskaźnik zatrudnienia w Polsce jest nadal jednym z niższych w Unii Europejskiej. Niższy od Polski wskaźnik zatrudnienia odnotowano w Grecji (53,2%), Chorwacji (53,9%), Hiszpanii (58,2%), we Włoszech (59,8%), na Węgrzech (63,2%) oraz w Bułgarii (63,5%) i Rumunii (63,9%). Taki sam wskaźnik zatrudnienia, jak w Polsce zaobserwowano na Malcie.

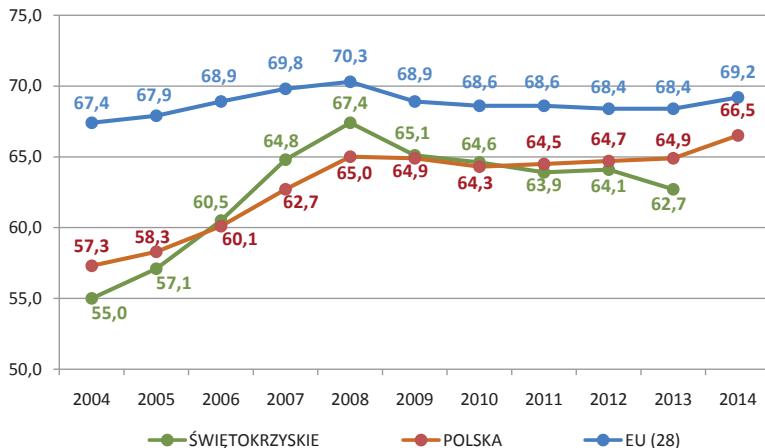
W Polsce, podobnie do większości krajów UE, istotnym problemem jest poziom zatrudnienia wśród osób młodych. Tylko nieliczne kraje mogą poszczycić się wysokimi wskaźnikami zatrudnienia w tej grupie wiekowej - Niderlandy przekraczają w tym zakresie 70%, a Austria notowała wskaźnik bliski tego poziomu. Wraz z pogorszeniem sytuacji gospodarczej w następstwie światowego kryzysu finansowego w roku 2009, nastąpiło odwrócenie trendu poprawy wskaźników zatrudnienia najmłodszej grupy pracowników (podobnie jak i w grupie wiekowej 20-64 lata). W 2013 r. pracowało tylko 22% młodych Greków i 26% Chorwatów oraz blisko 30% osób w wieku 20-24 w Hiszpanii i Włoszech, a także ok. 35% osób na Węgrzech, Bułgarii, Luksemburgu czy Słowacji. Polska ze wskaźnikiem 41% również odstaje in minus od średniej UE. Wyraźna dysproporcja (ponad 9 p. proc.) pomiędzy danymi dla Polski i UE widoczna jest również w grupach wiekowych osób starszych (przedział wiekowy 55-64)²².

²¹ Źródło: „Przedsiębiorczość w Polsce”, Ministerstwo Gospodarki, Warszawa, wrzesień 2014.

²² Tamże.

W 2014 roku udział osób pracujących w wieku 20-64 lata wzrósł o 1,6 p. proc. do poziomu 66,5%. Choć wskaźnik zatrudnienia w Polsce nadal pozostaje niższy niż w UE, to na przestrzeni lat sytuacja wyraźnie się poprawiła. Jeszcze 10 lat temu wskaźnik zatrudnienia w kraju był o ponad 10 p. proc. niższy niż w UE, obecnie różnica wynosi tylko 2,7 p. proc. (UE-28 - 69,2%).

Wskaźnik zatrudnienia w latach 2004-2014 w grupie wiekowej 20-64 (dane średnioroczne w %)²³

W latach 2004-2008 wskaźnik zatrudnienia w grupie wiekowej 20-64 lata rósł systematycznie, w przypadku Polski z 57,3% do 65,0% (o 7,7 p. proc.), natomiast w UE z 67,4% do 70,3% (o 2,9 p. proc.). Dynamika wzrostu w Polsce była do roku 2008 blisko 3 razy większa niż średnio w UE, ale też pułap startowy był wyraźnie niższy. W 2009 r. nastąpił wyraźny spadek tego wskaźnika w UE (o 1,4 p. proc.) do poziomu 68,9%, a w następnych latach utrzymywał się na porównywalnym poziomie lub przejawiał niewielkie spadki. W 2014 r. nastąpiła poprawa sytuacji na rynku pracy i tym samym odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia o 0,8 p. proc. W Polsce po roku 2008 początkowy spadek nie był tak dynamiczny. W 2009 r. poziom zatrudnienia pozostał w zasadzie na tym samym poziomie co rok wcześniej - 64,9% (różnica jedynie o 0,1 p.p.). W 2010 r. zatrudnienie zmniejszyło się o 0,6 p.p. Był to najgorszy pod względem zatrudnienia rok od początku okresu globalnej recesji - pracę miało wtedy 64,3% osób w wieku 20-64 lata (o 0,7 p. proc. mniej niż 2 lata wcześniej). W latach 2011-2013 obserwowano niewielkie wzrosty, natomiast wyraźna poprawa zarysowała się w 2014 roku. Poziom zatrudnienia

²³ Wskaźnik zatrudnienia dla Polski i Unii Europejskiej na podstawie danych EUROSTAT (Employment rate of the total population, age group 20-64) z kwietnia 2015 r. Wskaźnik zatrudnienia dla Świętokrzyskiego na podstawie Banku Danych Lokalnych (BDL) z maja 2015 r.

w kraju w ubiegłym roku (66,5%) był wyższy niż w najlepszym 2008 roku (o 1,5 p. proc.).

W Świętokrzyskiem wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata w 2004 r. wyniósł 55,0%. W kolejnych latach wykazywał tendencje wzrostowe a najwyższy poziom osiągnął w 2008 r. (67,4%). W latach 2009-2011 zmniejszał się sukcesywnie do poziomu 63,9%, aby w 2012 roku osiągnąć wartość 64,1%. Zgodnie z aktualnymi danymi dotyczącymi roku 2013 wartość wskaźnika zatrudnienia obniżyła się w województwie do **62,7%** (o 4,7 p. proc. mniej niż w 2008 roku).

Stopa bezrobocia (wg BAEL)

Do oceny natężenia bezrobocia służy stopa bezrobocia, która w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności wyraża udział bezrobotnych (spełniających kryteria stosowane w BAEL) wśród aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej.

Wyniki badania przeprowadzonego w IV kwartale 2014 r. określają liczbę bezrobotnych w województwie na poziomie 65 tys. osób, tj. o 11,0% niższym niż rok wcześniej. Wśród bezrobotnych więcej było mężczyzn - 63,1% ogółu. Spadek bezrobocia odnotowano jedynie wśród kobiet (o 36,1%), natomiast liczba mężczyzn poszukujących pracy zwiększyła się w ciągu roku o 10,8%.

Stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie **9,8%** i w skali roku obniżyła się o 1,4 p. proc. (w kraju - 8,1%, o 1,7 p. proc. mniej).

Wyszczególnienie	Stopa bezrobocia (w %) ²⁴	
	IV kw. 2013 r.	IV kw. 2014 r.
Ogółem w woj. świętokrzyskim	11,2	9,8
mężczyźni	10,1	11,0
kobiety	12,7	7,9
Miasta	12,5	10,7
Wieś	9,7	9,1
Z ogółem w wieku:		
15-24 lata	30,4	27,1
25-34	13,7	14,5
35-44	9,0	5,4
45-54	6,8	6,8
55 lat i więcej	6,5	4,2
Z ogółem wg wykształcenia:		
wyższe	7,2	6,6
policealne i średnie zawodowe	13,0	9,6
średnie ogólnokształcące	18,2	20,9
zasadnicze zawodowe	11,0	9,1
gimnazjalne i poniżej	13,0	16,4

²⁴ Źródło: „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie świętokrzyskim” w IV kwartale 2013 i 2014 roku, Informacje sygnałowe, marzec 2013 i 2014, Urząd Statystyczny w Kielcach.

Stopa bezrobocia w miastach była wyraźnie wyższa niż na wsi i wyniosła 10,7%. W tym samym okresie na obszarach wiejskich bezrobotnych było 9,1% aktywnych zawodowo.

Poprawiła się sytuacja kobiet na rynku pracy. Stopa bezrobocia w tej zbiorowości obniżyła się o 4,8 p. proc. i wyniosła 7,9%. Wśród mężczyzn wystąpił wzrost (o 0,9 p. proc.), w rezultacie stopa bezrobocia osiągnęła poziom 11,0%.

Mniejsze bezrobocie wystąpiło wśród młodych. Na przestrzeni roku udział poszukujących pracy w wieku 15-24 lata zmniejszył się o 3,3 p. proc., niestety nadal pozostawał na najwyższym poziomie - 27,1%, w porównaniu do pozostałych kategorii wiekowych. Poprawę osiągnięto także w zbiorowości 35-44 lata (o 3,6 p. proc.) oraz 55 lat i więcej (o 2,3 p. proc.), w grupie najstarszych wskaźnik ten jest najniższy (4,2%). Pogorszyła się natomiast sytuacja w grupie 25-34 lata, w której stopa bezrobocia zwiększyła się o 0,8 p. proc. Należy zauważyć, iż przy uwzględnieniu kryterium wiekowego obserwuje się najsilniejsze zróżnicowanie stopy bezrobocia - różnica między najwyższą i najniższą wartością wyniosła prawie 23 p. proc.

Znaczne zróżnicowanie stopy bezrobocia występowało również w zależności od poziomu wykształcenia. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano wśród osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące - 20,9%, tj. o 2,7 p. proc. więcej niż przed rokiem. Pogorszyła się także sytuacja najslabiej wykształconych (z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego), wśród których stopa bezrobocia wyniosła 16,4% (o 3,4 p. proc. więcej niż przed rokiem). W pozostałych grupach odnotowano spadek, w tym najgłębszy wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (o 3,4 p. proc.).

Z danych GUS wynika, iż grupą szczególną ze względu na natężenie bezrobocia są absolwenci. W IV kwartale 2014 r. kryteria pozostawania bezrobotnym wg BAEL spełniało 134 tys. absolwentów różnego rodzaju szkół w kraju. Stopa bezrobocia w tej grupie w Polsce wyniosła 27,3% i zmniejszyła się w skali roku o 5,0 p. proc. Dla absolwentów mieszkających na wsi wyniosła 30,9% wobec 23,9% wśród zamieszkałych w mieście.

Poziom wykształcenia	Stopa bezrobocia absolwentów w Polsce (w %) ²⁵	
	IV kw. 2013 r.	IV kw. 2014 r.
Ogółem	32,3	27,3
wyższe	22,0	21,1
policealne i średnie zawodowe	42,8	30,2
średnie ogólnokształcące	49,0	45,9
zasadnicze zawodowe	48,3	37,3

²⁵ Źródło: „Monitoring rynku pracy. Kwartalna informacja o aktywności ekonomicznej ludności”, GUS, 24.03.2015 r.

1.3.5. Bezrobocie (rejestrowane)

W województwie liczba bezrobotnych na koniec grudnia 2014 roku wyniosła **75.434 osoby**. W skali roku oznacza to **obniżenie poziomu bezrobocia o 14.690 osób**, tj. **16,3%** (wobec wzrostu o 3.416 osób, tj. 3,9% w 2013 r.).

Na przestrzeni 2014 roku zarejestrowano 98.222 bezrobotnych, tj. o 9.249 osób mniej (8,6%) niż w 2013 roku. Liczba wyrejestrowanych wyniosła 112.912 osób i była wyższa o 8.857 osób (8,5%). Pracę podjęło 48.655 bezrobotnych (43,1% wyłączonych), a wskaźnik płynności rynku pracy liczony jako stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę do liczby nowo zarejestrowanych w tym okresie był korzystniejszy i wyniósł 49,5% (43,7% w 2013 r.).

W odniesieniu do grudnia 2013 r. zmniejszyła się zarówno populacja bezrobotnych kobiet (o 7.257 osób, tj. 16,6%), jak i mężczyzn (o 7.433 osoby, tj. 16,1%). Na koniec 2014 roku odsetek kobiet w strukturze bezrobotnych zmalał nieznacznie do poziomu 48,5% (wobec 48,6% w 2013 r.), natomiast mężczyzn wzrósł do 51,5% (wobec 51,4% w 2013 r.).

Z ogólnej liczby bezrobotnych 42.446 osób to mieszkańcy wsi - 56,3% (przed rokiem - 56,2%), natomiast 32.988 osób to zamieszkali w miastach - 43,7% (przed rokiem - 43,8%).

Bezrobotni pozostający w ewidencji urzędów pracy to głównie osoby, które poprzednio pracowały - 78,8% ogółu (59.408 osób). W odniesieniu do 2013 roku grupa ta zmniejszyła się o 10,8 tys. osób (15,4%). Spośród bezrobotnych pracujących przed zarejestrowaniem się w urzędach pracy 3.903 to osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy (5,2%), co oznacza spadek liczebności tej grupy o 9,3%.

Odsetek bezrobotnych do 25 roku życia na koniec 2014 roku wyniósł 18,4% (wobec 20,0% w 2013 roku). Osoby w wieku 25-34 lata stanowiły 29,7% ogółu pozostających bez pracy (w 2013 roku - 30,0%). Łącznie osoby w wieku 18-34 lata stanowiły 48,1% ogółu, tj. o 1,9 punktu proc. mniej niż rok wcześniej.

Zmniejszyła się liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 2.523 osoby). Na koniec 2014 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostawało 17.581 osób (23,3% ogółu) należących do tej kategorii bezrobotnych, natomiast ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł o 1 punkt proc.

Prawie połowa zarejestrowanych bezrobotnych (48,9%) to osoby posiadające niski poziom formalnego wykształcenia (zasadnicze zawodowe lub gimnazjalne i niższe). Wykształceniem średnim zawodowym i policealnym legitymowało 25,4% ogółu, natomiast średnim ogólnokształcącym - 10,5%. Dyplom wyższej uczelni posiadało 15,2% bezrobotnych.

Bez pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało 42,0% (31.639 osób) ogółu bezrobotnych, wśród których 52,5% stanowiły kobiety. W porównaniu do grudnia 2013 roku populacja ta zmniejszyła się o 8,1%.

**Podstawowe dane dotyczące bezrobocia w woj. świętokrzyskim
na tle innych województw**

Lp.	Wyszczególnienie	GRUDZIEŃ 2013 r.		GRUDZIEŃ 2014 r.	
1	Liczba bezrobotnych	POLSKA	2.157.883	POLSKA	1.825.180
		Świętokrzyskie	90.124	Świętokrzyskie	75.434
		Mazowieckie	283.196	Mazowieckie	249.777
		Śląskie	208.296	Śląskie	175.675
		Małopolskie	164.434	Małopolskie	139.027
		Podkarpackie	154.216	Podkarpackie	137.932
2	Stopa bezrobocia* w %	Dolnośląskie	153.558	Kujawsko-Pomorskie	127.111
		POLSKA	13,4	POLSKA	11,5
		Świętokrzyskie	16,6	Świętokrzyskie	14,2
		Warmińsko-Mazurskie	21,6	Warmińsko-Mazurskie	18,9
		Kujawsko-Pomorskie	18,2	Kujawsko-Pomorskie	15,7
		Zachodniopomorskie	18,0	Zachodniopomorskie	15,6
3	Liczba bezrobotnych kobiet	Podkarpackie	16,3	Podkarpackie	14,8
		Lubuskie	15,7	Podlaskie	13,1
		POLSKA	1.099.456	POLSKA	939.648
		Świętokrzyskie	43.838	Świętokrzyskie	36.581
		Mazowieckie	133.800	Mazowieckie	119.509
		Śląskie	111.135	Śląskie	94.101
4	Liczba bezrobotnych zamieszkałych na wsi	Małopolskie	84.534	Małopolskie	72.800
		Kujawsko-Pomorskie	81.002	Podkarpackie	70.305
		Wielkopolskie	79.790	Kujawsko-Pomorskie	70.078
		POLSKA	954.830	POLSKA	812.090
		Świętokrzyskie	50.655	Świętokrzyskie	42.446
		Mazowieckie	122.458	Mazowieckie	107.807
Podkarpackie	97.537	Podkarpackie	87.071		
Małopolskie	90.366	Małopolskie	75.229		
Lubelskie	74.299	Lubelskie	65.353		
Wielkopolskie	68.974	Kujawsko-Pomorskie	59.172		

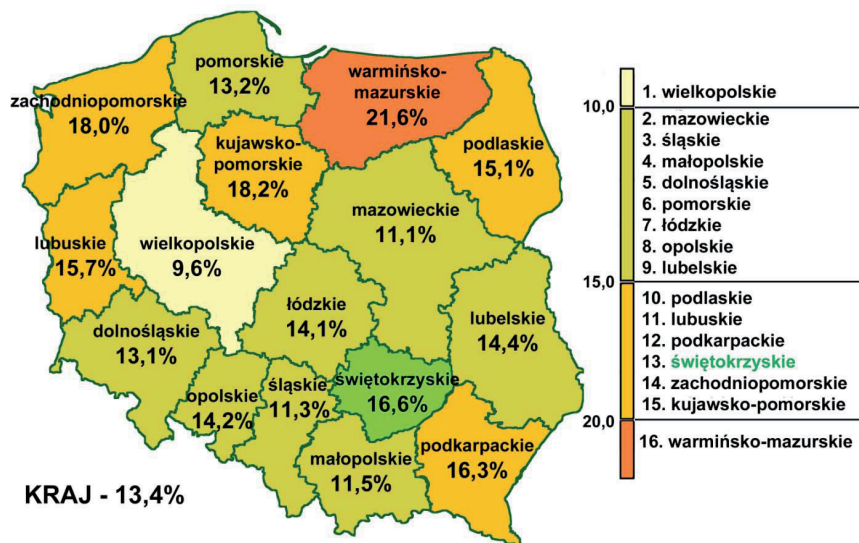
* Stopa bezrobocia w 2013 roku po korekcie GUS.

Świętokrzyskie posiada jeden z najwyższych udziałów w populacji bezrobotnych osób zamieszkałych na wsi. W końcu 2014 roku mieszkańcy wsi stanowili 56,3% ogółu zarejestrowanych (w kraju 44,5%), co oznacza drugie miejsce po woj. podkarpackim (63,1%).

Pod względem udziału kobiet (48,5%) w strukturze bezrobotnych uplasowaliśmy się w gronie pięciu województw (razem z lubelskim, łódzkim, mazowieckim i podlaskim), w których odsetek ten był niższy od odsetka mężczyzn. W populacji bezrobotnych w kraju przeważały kobiety (51,5%).

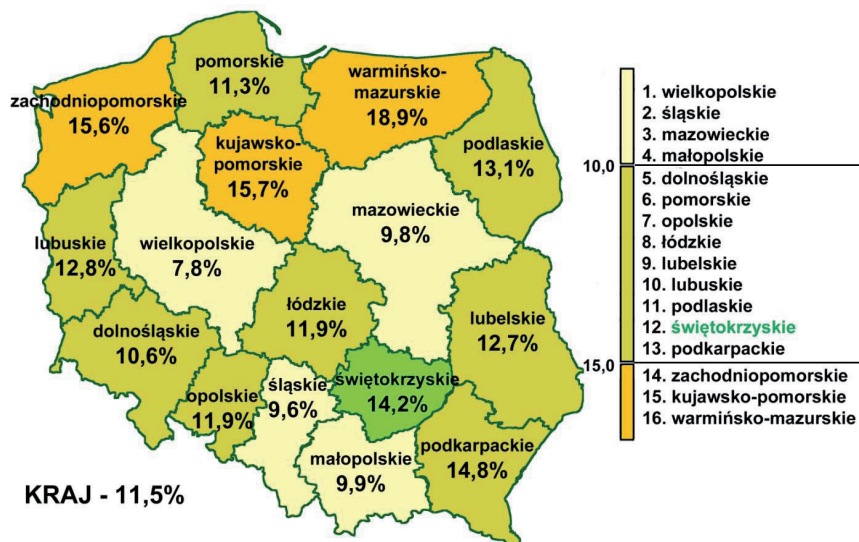
Stopa bezrobocia według województw

stan na 31.12.2013 r.*

* stopa bezrobocia na koniec 2013 r. po korekcie GUS.

stan na 31.12.2014 r.

W kraju stopa bezrobocia na koniec grudnia 2014 roku wyniosła **11,5%** i była o 1,9 punktu proc. niższa niż przed rokiem. **W województwie** wskaźnik zmniejszył się z 16,6% na **14,2%**, tj. o 2,4 p.p.

Od lat wysoki pozostaje stopień terytorialnego zróżnicowania bezrobocia w Polsce, będący głównie wynikiem nierównomiernego rozwoju społeczno-gospodarczego regionów. W końcu 2014 r. różnica pomiędzy najniższą i najwyższą stopą bezrobocia w województwach wynosiła 11,1 p.p. (wielkopolskie - 7,8%, warmińsko-mazurskie - 18,9%), wobec 12,1 p.p. odnotowanej przed rokiem.

W Unii Europejskiej (UE-28) stopa bezrobocia liczona **według metodologii Eurostat**²⁶ w grudniu 2014 roku wyniosła **9,9%**, natomiast **dla Polski - 8,2%** (wobec 9,9% w grudniu 2013 r., w UE - 10,7%). Polska z kraju o najwyższym wskaźniku bezrobocia w momencie przystąpienia do Unii Europejskiej (sięgającym blisko 20%), pomimo kryzysu gospodarczego, stała się krajem w którym wskaźnik ten jest niższy od średniej dla 28 państw UE i plasuje Polskę w środku stawki.

Najtrudniejsza sytuacja utrzymywała się w Grecji - 26,0% oraz Hiszpanii - 23,6%. Wysoką stopę bezrobocia odnotowano na Cyprze - 16,4%, w Chorwacji - 16,3% w Portugalii - 13,6% oraz we Włoszech - 12,7%. Najniższym wskaźnikiem bezrobocia charakteryzowały się Niemcy - 4,8%, Wielka Brytania - 5,5%, Austria - 5,6%, Malta - 5,8% oraz Czechy i Luksemburg - po 5,9%²⁷.

Ze względu na różnice w poziomie rozwoju poszczególnych województw oraz ilość podmiotów gospodarczych działających na regionalnych rynkach pracy występują znaczne dysproporcje pod względem liczby wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. W 2014 roku w woj. świętokrzyskim pracodawcy zgłosili do urzędów pracy **33.904 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej**, tj. o 6.476 więcej (23,6%) w porównaniu do 2013 roku. Mniejszą ilością ofert (27,8 tys.) dysponowało tylko województwo podlaskie²⁸.

W kraju na przestrzeni 2014 roku do powiatowych urzędów pracy wpłynęło 1.094,9 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, tj. o 220,8 tys. (o 25,3%) więcej niż w okresie styczeń-grudzień 2013 roku²⁹.

²⁶ Eurostat mierzy zharmonizowaną stopę bezrobocia, jako procent osób w wieku 15-74 lata pozostających bez pracy, zdolnych podjąć zatrudnienie w ciągu najbliższych dwóch tygodni, którzy aktywnie poszukiwali pracy w ciągu ostatnich tygodni w odniesieniu do wszystkich osób aktywnych zawodowo w danym kraju.

²⁷ Źródło: dane EUROSTAT z marca 2015 r.

²⁸ Jest to suma zgłoszonych przez pracodawców wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz miejsc aktywizacji zawodowej (m.in. stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, prac społecznie użytecznych).

²⁹ Wyliczenia własne na podstawie „*Informacji o bezrobotnych i poszukujących pracy*” z poszczególnych miesięcy 2014 r., Departament Rynku Pracy MPiPS, Warszawa.

1.4. PODSUMOWANIE

- Świętokrzyskie należy do regionów, w których liczba ludności maleje najszybciej, w wyniku utrzymującego się ujemnego przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji. Na koniec 2013 roku ludność województwa liczyła 1.268,2 tys. osób, co oznacza ubytek na przestrzeni ostatnich trzech lat o 9,9 tys. osób, tj. o 0,8%. Skala spadku była jedną z najwyższych w kraju.
- W strukturze ludności przeważali mieszkańcy wsi, którzy stanowili 55,2% ogółu, w miastach mieszkało 44,8%. *W kraju* udział ludności miejskiej był zdecydowanie wyższy i wyniósł 60,4%, natomiast na wsi mieszkało 39,6%.
- Większość mieszkańców województwa stanowią kobiety, a ich udział wyniósł 51,2% (*w kraju - 51,6%*). Na 100 mężczyzn przypadało 105 kobiet (wyższy współczynnik feminizacji odnotowano *w kraju - 107*).
- W Świętokrzyskiem nastąpiło przyspieszenie procesu demograficznego starzenia się społeczeństwa w stosunku do innych województw. Niekorzystne zmiany dotyczą zmniejszania się liczby i udziału dzieci i młodzieży oraz osób w wieku zdolności do pracy, przy jednoczesnym wzroście populacji osób w wieku poprodukcyjnym.
- Prognozy demograficzne wskazują na istotne zmiany w strukturze ludności według wieku. Niski poziom dzietności i towarzyszący mu proces wydłużania się trwania życia będą powodować starzenie się społeczeństwa i zmniejszanie podaży siły roboczej, mimo podniesienia wieku emerytalnego. Wpłynie to na coraz większe obciążenie osób w wieku produkcyjnym liczbą osób w wieku nieprodukcyjnym.
- Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w woj. świętokrzyskim na koniec grudnia 2014 r. wyniosła 110,1 tys. (o 0,2 tys. więcej niż przed rokiem). Jako podstawowy rodzaj prowadzonej działalności najwięcej jednostek zadeklarowało działalność związaną z handlem i naprawą pojazdów samochodowych (31,1%), budownictwem (13,0%) oraz przetwórstwem przemysłowym (9,3%).
- W 2013 roku grupa pracujących w gospodarce narodowej w województwie liczyła 454,0 tys. osób, tj. o 1,6 tys. (0,4%) mniej niż w roku 2012 (*w kraju wzrost o 0,5%*), przy czym zmniejszyła się w sektorze publicznym (o 2,5%), natomiast wzrosła w prywatnym (o 0,2%). W sektorze prywatnym pracowało przeszło czterokrotnie więcej osób - 80,1% (*w kraju 78,1%*), niż w publicznym - 19,9% (*w kraju 21,9%*).
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w Świętokrzyskiem w 2014 roku wyniosło 113,0 tys. osób i było o 2,4% niższe w porównaniu do roku 2013 (*w kraju wzrost o 0,6%*).
- Aktywność ekonomiczna mieszkańców Świętokrzyskiego kształtuje się na niższym poziomie niż średnio w kraju i UE, przy czym w IV kwartale 2014 r. uzyskano wyższą niż przed rokiem wartość współczynnika aktywności zawodowej - 56,1% i wskaźnika zatrudnienia - 50,6% (o 0,3 i 1,1 p. proc.), niższą zaś stopy bezrobocia - 9,8% (o 1,4 p. proc.).

2. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

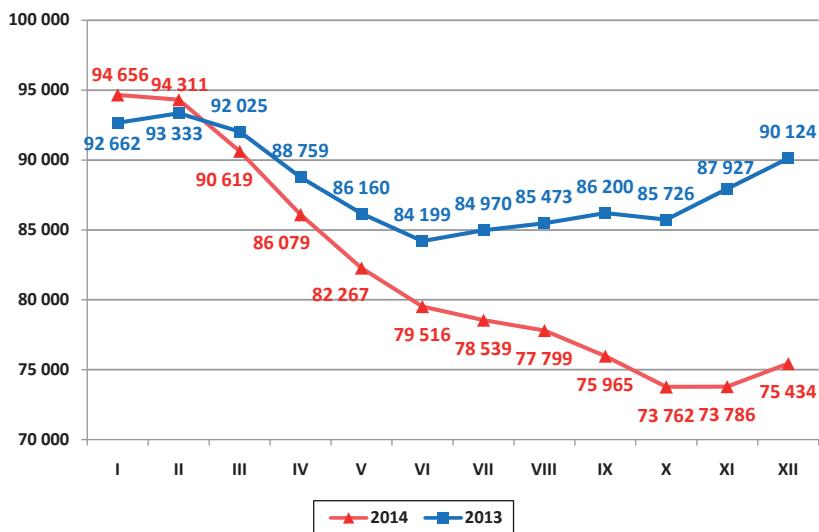
2.1. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

2.1.1. Zmiany poziomu bezrobocia

W 2014 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowano mniej osób niż przed rokiem, natomiast więcej wyłączono z ewidencji. Wzrosła liczba podejmujących pracę oraz objętych aktywnymi programami rynku pracy.

Liczba bezrobotnych w województwie na koniec 2014 r. wyniosła 75.434 osoby i była najniższa od 1999 r. W ujęciu rocznym liczba pozostających bez pracy **zmniejszyła się o 14.690 osób** (wobec wzrostu o 3.416 w 2013 r.). Spadek bezrobocia r/r ostatni raz miał miejsce w 2010 r., przy czym **dynamika spadku** nigdy wcześniej nie była tak wysoka jak w roku 2014, kiedy wyniosła **16,3%** (w kraju 15,4%).

Liczba bezrobotnych w latach 2013 - 2014

Na przestrzeni 2014 roku wzrost liczby bezrobotnych, spowodowany głównie czynnikami sezonowymi, zanotowano tylko w pierwszym oraz dwóch ostatnich miesiącach roku. W okresie luty-październik liczebność populacji bezrobotnych w województwie systematycznie zmniejszała się. Spadek bezrobocia był na tyle silny, iż począwszy od marca aż do końca grudnia, liczba zarejestrowanych w urzędach pracy pozostawała na znacznie niższym poziomie niż w analogicznych miesiącach 2013 roku.

Liczba bezrobotnych na koniec 2013 roku oraz w poszczególnych kwartałach 2014 roku przedstawiała się następująco:

<i>Kwartał</i>	<i>Liczba bezrobotnych na koniec kwartału</i>	<i>Wzrost / spadek bezrobocia w liczbach bezwzględnych</i>	<i>Dynamika wzrostu / spadku bezrobocia w %</i>
IV 2013	90.124		
I 2014	90.619	+ 495	+ 0,5
II 2014	79.516	- 11.103	- 12,3
III 2014	75.965	- 3.551	- 4,5
IV 2014	75.434	- 531	- 0,7

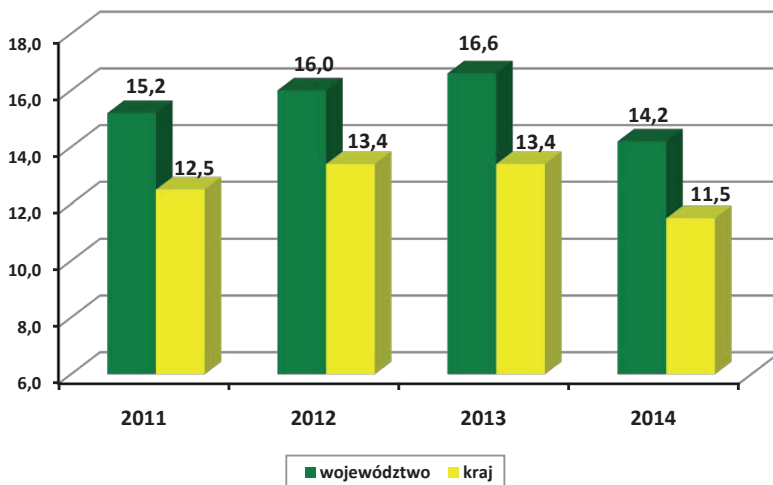
Wpływ na sytuację na rynku pracy miały przede wszystkim:

- ożywienie gospodarcze w kraju przejawiające się najwyższym od trzech lat wzrostem PKB,
- silniejszy niż przed rokiem spadek przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w Świętokrzyskiem, w kraju odnotowano wzrost,
- spadek, zarówno w województwie, jak i w kraju, stopy bezrobocia,
- wprowadzenie nowych rozwiązań w zakresie promocji zatrudnienia i aktywizacji osób bezrobotnych ułatwiających m.in. osobom młodym wejście na rynek pracy oraz zachęcających pracodawców do zatrudniania osób starszych i umożliwiających podnoszenie kompetencji i kwalifikacji starszych pracowników,
- zwiększone środki Funduszu Pracy na aktywne programy rynku pracy,
- wzrost ofert zatrudnienia oraz miejsc aktywizacji zawodowej,
- mniejszy napływ osób do bezrobocia, w tym zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy,
- wstrzymanie w miesiącach zimowych prac sezonowych przede wszystkim w rolnictwie, budownictwie i turystyce,
- rejestracja osób powracających do ewidencji po zakończeniu programów i projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy.

2.1.2. Stopa bezrobocia

Na koniec grudnia 2014 roku **stopa bezrobocia w województwie** wyniosła **14,2%** i była **o 2,4 punktu procentowego niższa** niż przed rokiem. **W kraju** wskaźnik zmniejszył się o 1,9 p.p. do poziomu **11,5%**.

Stopa bezrobocia w latach 2011 - 2014

2.1.3. Bezrobocie regionalne: poziom i stopa bezrobocia w powiatach

Na przestrzeni 2014 roku we wszystkich powiatach województwa odnotowano zmniejszenie zarówno liczby bezrobotnych osób, jak i stopy bezrobocia.

Na koniec grudnia 2014 roku **najwięcej** osób pozostających bez pracy zarejestrowanych było w powiatach:

- kieleckim	12.059 osób,	- skarżyskim	6.653,
- m. Kielce	10.514,	- koneckim	6.261,
- ostrowieckim	7.560,	- starachowickim	5.527.

Najmniej bezrobotnych odnotowano w powiatach:

- pińczowskim	1.660 osób,	- włoszczowskim	2.670,
- kazimierskim	2.100,	- buskim	2.901.

W porównaniu do grudnia 2013 roku **najsilniejszy procentowy spadek** liczby bezrobotnych miał miejsce w powiatach: starachowickim - 20,8% (1.448 osób), kieleckim - 20,2% (3.048), koneckim - 19,8% (1.541) i ostrowieckim 18,3% (1.689).

Stopa bezrobocia na koniec 2014 roku w podregionie kieleckim ukształtowała się na poziomie **15,6%**, a dla podregionu sandomiersko - jędrzejowskiego wyniosła **12,3%** (w 2013 r. odpowiednio: 18,4% i 14,0%).

Terytorialne zróżnicowanie wysokości stopy bezrobocia na koniec 2014 roku:

- **najniższa** na południu województwa w: spadek w punktach proc. do 2013 r.

- buskim 8,0%, (- 1,4),
- pińczowskim 9,5%, (- 1,2),
oraz
- m. Kielce 9,8%, (- 1,5),

- **najwyższa** na północy województwa w:

- skarżyskim 24,9%, (- 3,0),
- opatowskim 20,8%, (- 2,3),
- koneckim 20,4%, (- 3,8),
- ostrowieckim 19,1% (- 3,4).

W pozostałych powiatach stopa bezrobocia wyniosła: 16,9% w kieleckim, 14,9% w starachowickim, 13,4% w jędrzejowskim, 12,9% we włoszczowskim, 12,7% w kazimierskim, 11,4% w staszowskim oraz 11,3% w sandomierskim.

Spadek stopy bezrobocia w porównaniu do grudnia 2013 roku odnotowano we wszystkich powiatach, w tym najsilniejszy w koneckim (3,8 p.p.) i kieleckim (3,5 p.p.) oraz ostrowieckim (3,4 p.p.) i starachowickim (3,2 p.p.).

2.1.4. Podstawowe składniki bilansu bezrobotnych

I. Nowo zarejestrowani bezrobotni „napływ”

W 2014 roku w powiatowych urzędach pracy województwa **zarejestrowano 98.222 bezrobotnych**. W porównaniu do 2013 roku „napływ” był niższy o 9.249 osób, tj. o 8,6%.

Wśród nowo zarejestrowanych:

- 16,2% stanowili rejestrujący się po raz pierwszy, tj. 15.940 osób,
(w 2013 roku – 17,4%, tj. 18.723 osoby),
- 83,8% powracający do rejestracji po raz drugi i kolejny, tj. 82.282 osoby,
(w 2013 roku – 82,6%, tj. 88.748 osób).

Jednocześnie z ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych:

- 75.146 to osoby poprzednio pracujące (76,5%),
- 43.394 osoby zamieszkiwały w mieście (44,2%),

- 54.828 osób zamieszkiwało na wsi (55,8%),
- 45.242 osoby to kobiety (46,1%), a 52.980 to mężczyźni (53,9%),
- 19.840 osób posiadało prawo do zasiłku (20,2%),
- 12.031 to osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (12,2%), w tym 3.804 to osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia (3,9% napływu),
- 29.742 to bezrobotni do 25 roku życia (30,3%),
- 45.396 to długotrwale bezrobotni (46,2%),
- 16.177 to bezrobotni powyżej 50 roku życia (16,5%),
- 25.985 to bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych (26,5%),
- 32.038 to bezrobotni bez doświadczenia zawodowego (32,6%).

Z analizy „napływu” bezrobotnych w 2014 roku wynika, iż **zmniejszyła się** liczba osób rejestrujących się po raz pierwszy o 2.783 osoby (14,9%), jak również powracających do rejestrów bezrobocia - o 6.466 osób (7,3%).

W odniesieniu do 2013 r. mniej zarejestrowało się zarówno mieszkańców miast (o 4,9 tys. osób), jak i wsi (o 4,4 tys.). Liczba nowo zarejestrowanych kobiet była niższa o 4,3 tys., a mężczyzn o 5,0 tys.

Spadek „napływu” do bezrobocia odnotowano również wśród osób: do 25 roku życia (o 3,1 tys. osób), bez doświadczenia zawodowego (o 2,9 tys.), powyżej 50 roku życia (o 2,4 tys.), długotrwale bezrobotnych (o 2,3 tys.) oraz bez kwalifikacji zawodowych (o 1,1 tys.).

Ponadto zaobserwowano spadek rejestracji osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. W 2014 r. „napływ” w tej grupie wyniósł 5.124 osoby, tj. o 672 mniej niż w roku poprzednim.

Najwięcej nowo zarejestrowanych zanotowano w powiatach: kieleckim - 17.444 osoby, m. Kielce - 13.007, ostrowieckim - 10.331, koneckim - 9.151, starachowickim - 7.905 oraz skarżyskim - 7.659, natomiast **najmniej** w kazimierskim - 1.929 i pińczowskim - 1.930.

W porównaniu do 2013 roku liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych **zmniejszyła się we wszystkich powiatach**. Najwyższy spadek w napływie do bezrobocia zanotowano w powiatach: kieleckim (o 1.398 osób), skarżyskim (o 1.323), ostrowieckim (o 1.248) i m. Kielce (o 1.080), zaś najniższy w powiatach: opatowskim (o 111), pińczowskim (o 148) oraz staszowskim (o 170).

II. Bezrobotni wyrejestrowani „odpływ”

Na przestrzeni 2014 roku **wyłączono** z ewidencji urzędów pracy **112.912 bezrobotnych**, tj. o 8.857 osób więcej (o 8,5%) niż w 2013 roku.

Podstawową przyczyną wyłączenia z ewidencji bezrobotnych było podjęcie pracy przez 48.655 osób, tj. **43,1%** wyrejestrowanych (o 1.654 osoby więcej niż w 2013 r.), z tego:

- zatrudnienie niesubsydiowane podjęły - 40.524 osoby, tj. 83,3% ogółu podejmujących pracę,
- zatrudnienie subsydiowane podjęło - 8.131 osób, tj. 16,7%.

Drugą co do wielkości składową odpływu stanowili **wyłączeni z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy – 23.659 osób**, tj. **21,0%**.

Ponadto 40.598 bezrobotnych (35,9%) wyłączonych zostało z powodu:

- rozpoczęcia stażu - 13.417 osób, tj. 11,9% wyłączeń,
- rozpoczęcia szkolenia - 2.879 osób, tj. 2,5%,
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej - 1.038 osób, tj. 0,9%,
- rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego - 584 osoby, tj. 0,5%,
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego - 9.238 osób, tj. 8,2%,
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy - 2.949 osób, tj. 2,6%,
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych, uprawnień do świadczenia przedemerytalnego, ukończenia 60/65 lat - 2.804 osoby, tj. 2,5%,
- podjęcia nauki - 634 osoby, tj. 0,6%,
- pozostałych przyczyn - 7.055 osób, tj. 6,2%.

W odniesieniu do 2013 r. **więcej** osób wyłączono z powodu podjęcia pracy subsydiowanej (o 1.536), jak i niesubsydiowanej (o 118). Wzrosła również liczba osób skierowanych na staż i szkolenie (o 2.584). Ponadto więcej osób dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego (o 2.651) i nie potwierdziło gotowości do pracy (o 1.767 osób) oraz nabyło prawa emerytalne i rentowe (o 134). **Mniej** bezrobotnych wyłączono natomiast z powodu odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (o 366), podjęcia nauki (o 156) i nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego (o 116).

Najwięcej bezrobotnych wyrejestrowano w powiatach: kieleckim - 20.492 osoby, m. Kielce - 14.660, ostrowieckim - 12.020, koneckim - 10.692, starachowickim - 9.353 i skarżyskim - 8.709, natomiast **najmniej** w kazimierskim - 2.121 osób i pińczowskim - 2.156.

Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani w latach 2008 - 2014

Lata	„Napływ”	„Odpływ”	Wzrost / spadek bezrobocia	
			w liczbach	w %
2008	99.710	105.333	-5.623	- 6,7
2009	121.195	115.092	6.103	7,9
2010	125.030	126.708	- 1.678	- 2,0
2011	103.265	102.189	1.076	1,3
2012	101.896	98.405	3.491	4,2
2013	107.471	104.055	3.416	3,9
2014	98.222	112.912	- 14.690	- 16,3

Globalny kryzys ekonomiczny w latach 2008-2009, jak i druga fala kryzysu w 2012 roku przyczyniły się do ograniczenia aktywności gospodarczej oraz pogorszenia sytuacji na rynku pracy. Znalazło to odzwierciedlenie w poziomie nowych rejestracji i wzroście liczby bezrobotnych w kolejnych latach, z uwagi na fakt iż rynek pracy reaguje z pewnym opóźnieniem na czynniki makroekonomiczne. W 2014 r., w wyniku poprawiającej się koniunktury gospodarczej oraz zwiększonych środków Funduszu Pracy na aktywne programy rynku pracy, skala napływu do bezrobocia uległa znacznemu obniżeniu, wzrosła jednocześnie liczba osób wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy, co wpłynęło na spadek poziomu bezrobocia w województwie.

2.2. ZMIANY W STRUKTURZE BEZROBOCIA

2.2.1. Bezrobotni z prawem i bez prawa do zasiłku

Prawo do zasiłku na koniec 2014 roku posiadało 9.657 osób, tj. **12,8%** ogółu bezrobotnych, **bez prawa do zasiłku** pozostawało zarejestrowanych 65.777 osób, tj. **87,2%** (w kraju odpowiednio: 13,3% i 86,7%).

W porównaniu do 2013 roku nastąpiło zmniejszenie liczby bezrobotnych z prawem do zasiłku o 2.358 osób i ich udziału w strukturze bezrobotnych o 0,5 punktu procentowego. Zmniejszyła się także grupa osób bez prawa do zasiłku o 12.332 osoby, natomiast ich udział zwiększył się o 0,5 p.p.

Udział bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku był:

- najwyższy w powiatach: koneckim - 24,7%, ostrowieckim - 18,3%, skarżyskim - 16,6%, staszowskim - 13,8% i starachowickim - 13,6%,
- najniższy w powiatach: kazimierskim - 2,8%, sandomierskim - 6,7%, jędrzejowskim - 7,3%, włoszczowskim - 8,2%, opatowskim - 8,5% i pińczowskim - 8,8%.

Wysoki udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku (powyżej średniej wojewódzkiej - 87,2%) posiadały powiaty: kazimierski - 97,2%, sandomierski - 93,3%, jędrzejowski - 92,7%, włoszczowski - 91,8%, opatowski - 91,5%, pińczowski - 91,2%, m. Kielce - 89,7%, buski - 88,6% oraz kielecki - 87,7%.

W 2014 roku **wśród nowo zarejestrowanych** bezrobotnych udział osób z prawem do zasiłku wynosił 20,2% (w 2013 r. - 22,3%), natomiast bez prawa do zasiłku - 79,8% (w 2013 r. - 77,7%).

2.2.2. Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia

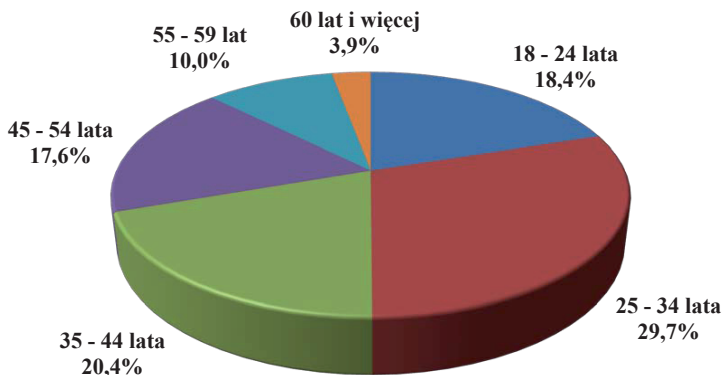
I. Według wieku

W końcu grudnia 2014 roku najliczniejszą grupą byli bezrobotni **w wieku 25-34 lata - 22.400 osób**, a ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych wyniósł **29,7%** (w kraju - 27,9%). Bezrobotni **w wieku 18-24 lata** stanowili grupę **13.895 osób**, tj. **18,4%** (w kraju - 16,5%).

Łącznie osoby **w wieku 18-34 lata** stanowiły **48,1%** (w kraju - 44,4%) ogółu bezrobotnych, tj. o 1,9 punktu proc. mniej w porównaniu do 2013 roku.

Udział bezrobotnych w pozostałych grupach wiekowych wynosił: **35-44 lata - 20,4%** (15.377 osób), **45-54 lata - 17,6%** (13.288), **55-59 lat - 10,0%** (7.511), **60 lat i więcej - 3,9%** (2.963).

Struktura bezrobotnych według wieku
stan na koniec 2014 roku

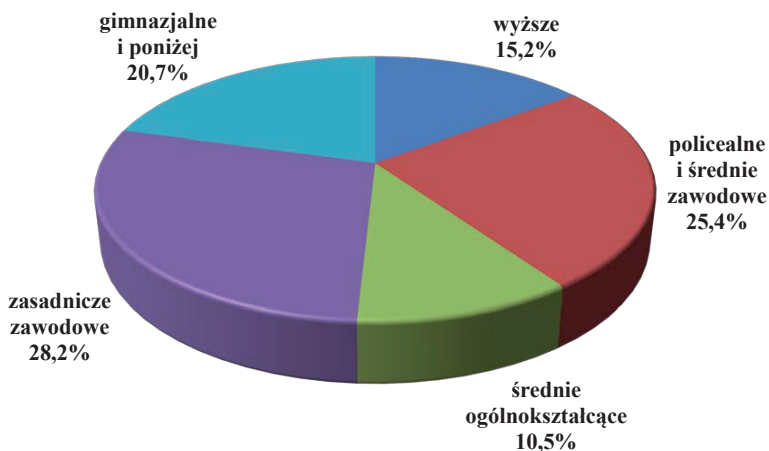
W porównaniu do 2013 roku zanotowano **zmniejszenie** udziału osób w przedziale wiekowym: 18-24 lata (o 1,6 p.p.), 25-34 lata (o 0,3 p.p.) i 45-54 lata (o 0,2 p.p.), natomiast **wzrósł** udział osób w grupach wiekowych: 35-44 lata (o 0,7 p.p.), 55-59 lat (o 0,4 p.p.) oraz 60 lat i więcej (o 1,0 p.p.).

II. Według poziomu wykształcenia

Utrzymującą się cechą bezrobocia pozostaje **niski poziom wykształcenia** bezrobotnych. Na koniec 2014 roku osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym stanowiły łącznie **48,9%** ogółu bezrobotnych (*w kraju - 55,1%*). Najwięcej bezrobotnych posiadało wykształcenie **zasadnicze zawodowe - 21.302 osoby**, tj. **28,2%** (*w kraju - 27,6%*), natomiast **gimnazjalne i niższe - 15.589 osób**, tj. **20,7%** (*w kraju - 27,5%*).

Świadectwo ukończenia **szkół policealnych i średnich zawodowych** posiadało **19.169 osób - 25,4%** (*w kraju - 22,0%*) ogółu bezrobotnych, natomiast dyplomami **wyższych uczelni** legitymowało się **11.436 osób - 15,2%** (*w kraju - 12,4%*). Najmniej bezrobotnych posiadało wykształcenie **średnie ogólnokształcące - 7.938 osób**, tj. **10,5%** (*w kraju również 10,5%*).

Struktura bezrobotnych według wykształcenia
stan na koniec 2014 roku

W porównaniu do 2013 roku odnotowano **zmniejszenie** liczby bezrobotnych we wszystkich grupach według poziomu wykształcenia, w tym z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 4.320 osób), policealnym i średnim zawodowym (o 3.680 osób), gimnazjalnym i niższym (o 3.077 osób), wyższym (o 1.994 osoby) oraz średnim ogólnokształcącym (o 1.619 osób).

W zależności **od poziomu wykształcenia** zróżnicowany był **udział długotrwale bezrobotnych**. **Najniższy** wśród osób z wykształceniem wyższym (34,1%) oraz średnim ogólnokształcącym (36,5%), natomiast **najwyższy** wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (48,9%) oraz zasadniczym zawodowym (45,4%).

2.2.3. Bezrobotni według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

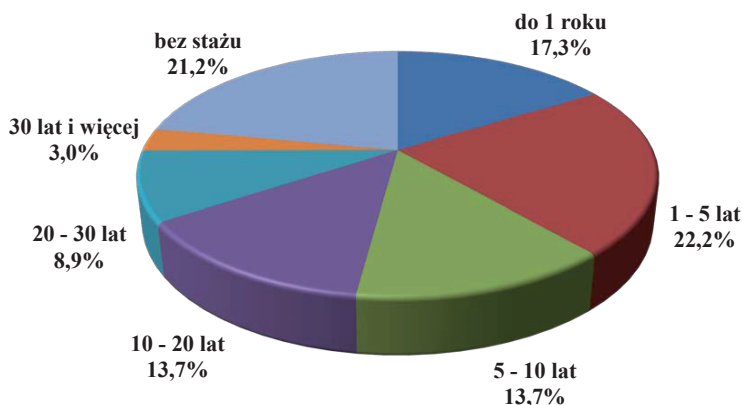
I. Według stażu pracy

W końcu grudnia 2014 roku spośród zarejestrowanych bezrobotnych najliczniejszą populację stanowiły **osoby bez stażu pracy – 16.026**, tj. **21,2%** (w kraju – 17,3%). W odniesieniu do końca 2013 roku analizowana grupa zmniejszyła się o 3.869 osób, tj. o 19,4%.

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących, najwięcej osób posiadało staż pracy: od **1 do 5 lat – 16.709** (22,2% ogółu), **do 1 roku – 13.058** (17,3%), od **5 do 10 lat – 10.369** (13,7%) oraz od **10 do 20 lat – 10.317** (13,7%).

Kolejne grupy, to bezrobotni legitymujący się długim stażem pracy od **20 do 30 lat – 6.699 osób** (8,9%) oraz **30 lat i więcej - 2.256 osób** (3,0%).

Struktura bezrobotnych według stażu pracy
stan na koniec 2014 roku

W odniesieniu do końca 2013 roku **zmniejszyła się** liczba bezrobotnych we wszystkich grupach z doświadczeniem zawodowym, w tym najwięcej wśród posiadających staż od 1 do 5 lat (o 3.421 osób) oraz od 10 do 20 lat (o 1.979) i od 5 do 10 lat (o 1.847).

Udział długotrwale bezrobotnych był **najwyższy** wśród osób ze stażem pracy od 10 do 20 lat (47,4%) oraz od 20 do 30 lat (47,3%), a **najniższy** ze stażem 30 lat i więcej (35,4%) oraz do 1 roku (36,2%).

II. Według czasu pozostawania bez pracy

Na koniec grudnia 2014 roku **31.639** zarejestrowanych osób **oczekiwało na pracę ponad rok**, tj. **42,0%** ogółu (w kraju – 41,6%), z tego:

- **17.398 osób**, tj. **23,1%** pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy,
- **14.241 osób**, tj. **18,9%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy.

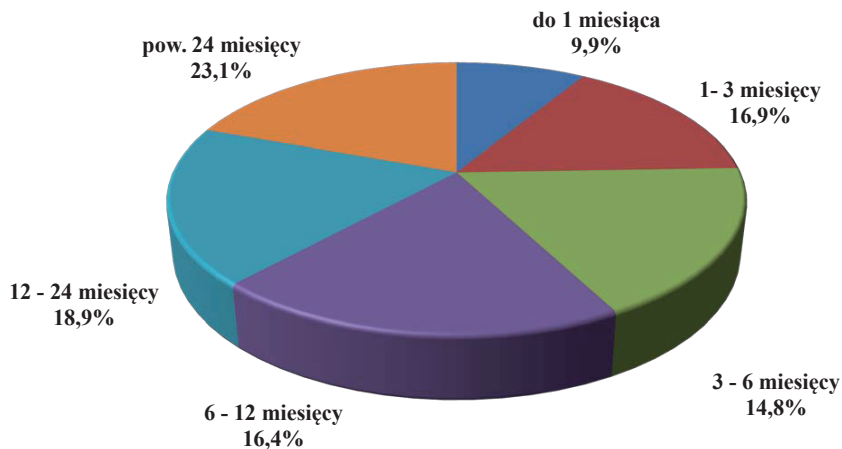
Liczba długotrwale bezrobotnych zmniejszyła się o 2.774 osoby (o 8,1%), a udział wzrósł o 3,8 punktu procentowego w porównaniu do grudnia 2013 roku.

Wśród długotrwale bezrobotnych najwięcej było osób:

- w wieku: **25-34 lata** (27,0%) oraz **35-44 lata** (22,7%),
- z wykształceniem: **zasadniczym zawodowym** (30,6%), **gimnazjalnym i poniżej** (24,1%) oraz **policealnym i średnim zawodowym** (23,9%),
- ze stażem pracy od **1 do 5 lat** (21,6%) oraz **bez stażu pracy** (21,5%).

Udział bezrobotnych z pozostałych grup według czasu pozostawania bez pracy kształtował się następująco: od 1 do 3 miesięcy – **16,9%** (12.732 osoby), od 6 do 12 miesięcy – **16,4%** (12.435), od 3 do 6 miesięcy – **14,8%** (11.184). Najmniej osób pozostawało bez pracy do 1 miesiąca - 7.444, tj. **9,9%**.

**Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy
stan na koniec 2014 roku**

2.2.4. Bezrobotni według Polskiej Klasyfikacji Działalności

Populacja bezrobotnych, którzy pracowali przed zarejestrowaniem się w urzędach pracy wyniosła **59.408 osób**, tj. **78,8%** ogółu (przed rokiem 77,9%). W porównaniu do 2013 r. grupa ta zmniejszyła się o 10.821 osób, tj. o 15,4%.

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących:

- 39.430 osób, tj. 66,4% pracowało w zakładach sektora prywatnego,
- 7.723 osoby, tj. 13,0% w zakładach sektora publicznego,
- 12.255 osób, tj. 20,6% w zakładach o niezidentyfikowanej działalności

Bezrobotni poprzednio pracujący według Polskiej Klasyfikacji Działalności*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Bezrobotni poprzednio pracujący stan na 31.12.2014 r.	w tym: zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2014 roku
Ogółem	59.408	3.903	32.449**
w tym sekcje:	44.518	3.018	30.111
- przetwórstwo przemysłowe	9.680	821	4.695
- handel i naprawy	8.974	830	5.664
- budownictwo	6.320	338	2.948
- pozostała działalność usługowa	5.438	339	2.668
- administracja publiczna i obrona narodowa	4.461	78	5.294
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1.697	71	1.247
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1.625	80	1.435
- edukacja	1.389	88	1.573
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1.371	34	255
- transport i gospodarka magazynowa	1.363	190	1.242
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1.237	68	2.107
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	963	81	983

* Zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności z 2007 roku.

** Według zał. 2 do sprawozdania MPiPS-01 w 2014 r. zgłoszono 32.449 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, podana liczba nie uwzględnia 1.455 miejsc, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

Większość bezrobotnych pracowała poprzednio w zakładach należących do sekcji: **przetwórstwo przemysłowe (16,3%)**, **handel i naprawy (15,1%)**, **budownictwo (10,6%)**, **pozostała działalność usługowa (9,2%)** oraz **administracja publiczna i obrona narodowa (7,5%)**. W zakładach pracy wymienionych sekcji pracowało **58,7%** bezrobotnych poprzednio pracujących.

Jednocześnie większość **wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej** zgłoszonych w 2014 roku do urzędów pracy (**65,5%**) wpłynęła od pracodawców prowadzących działalność w powyższych sekcjach. Ponadto zgłoszono 2.107 miejsc pracy z opieki zdrowotnej i pomocy społecznej, 1.573 - z edukacji oraz 1.435 - z działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej.

2.2.5. Bezrobotni zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy

W 2014 roku napływ do bezrobocia osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy był niższy niż przed rokiem (o 672 osoby, tj. 11,6%), a liczba nowo zarejestrowanych wyniosła 5.124 osoby. Najczęściej ostatnim miejscem pracy dla tych osób były zakłady prowadzące działalność w zakresie handlu i napraw (20,3%), przetwórstwa przemysłowego (20,0%) oraz pozostałej działalności usługowej (9,0%) i budownictwa (8,9%).

Spośród 59.408 osób poprzednio pracujących, które zarejestrowane były na koniec grudnia 2014 roku, **liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wyniosła 3.903 osoby**, tj. **6,6%**. Najwięcej osób zwolnionych z przyczyn leżących po stronie pracodawcy pochodziło z zakładów należących do sekcji handel i naprawy (21,3%) oraz przetwórstwo przemysłowe (21,0%).

Natomiast w trybie tzw. **zwolnień grupowych** w 2014 roku z **8 zakładów pracy zwolniono 169 pracowników**, w tym z sektora prywatnego - 101 (59,8%), a z sektora publicznego - 68 (40,2%). Najwięcej osób zostało zwolnionych z branży zbrojeniowej (40,2%), obuwniczej (32,5%) oraz transportu pasażerskiego (15,4%).

Zwolnienia grupowe z przyczyn dotyczących zakładu pracy w 2014 roku według powiatów*

Powiat	Liczba zakładów	Liczba osób
Buski	1	26
Jędrzejowski	1	6
m. Kielce	1	5
Konecki	1	1
Sandomierski	1	7
Skarżyski	3	124
Województwo	8	169

*W 2014 r. w powiatach: kazimierskim, kieleckim, opatowskim, ostrowieckim, pińczowskim, starachowickim, staszowskim i włoszczowskim nie odnotowano zwolnień.

Liczba osób, które utraciły pracę w ramach zwolnień grupowych była niższa niż w 2013 roku. Wówczas z 16 zakładów pracy zwolniono w tym trybie 500 pracowników.

2.2.6. Bezrobotni według grup zawodów i specjalności

W populacji bezrobotnych przeważają osoby posiadające zawód. **Wśród 75.434 bezrobotnych** zarejestrowanych na koniec grudnia 2014 roku w powiatowych urzędach pracy pozostawało:

- **57.199 osób posiadających zawód, tj. 75,8%,**
- **18.235 osób bez zawodu, tj. 24,2%.**

W porównaniu do 2013 roku zmniejszyła się zarówno populacja bezrobotnych posiadających zawód (o 11.072 osoby), jak i bezrobotnych bez zawodu (o 3.618 osób).

Bezrobocie spadło we wszystkich grupach zawodowych, w tym najsilniej wśród robotników przemysłowych i rzemieślników (o 4.132 osoby), techników i średniego personelu (o 2.449), pracowników usług i sprzedawców (o 1.558) oraz specjalistów (o 1.456).

Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów

Sym-bol grupy	Nazwa grupy	Bezrobotni zarejestrowani na 31.12.2014 r.		Miejsca pracy zgłoszone w 2014 r.	Udział grup zawodów w %	Udział kobiet w %
		Ogółem	kobiety			
	OGÓLEM	75.434	36.581	32.449	100,0	48,5
	Bez zawodu	18.235	8.845	0	24,2	48,5
	Bezrobotni posiadający zawód	57.199	27.736	32.449	75,8	48,5
„0”	Siły zbrojne	2	0	0	0,0	0
„1”	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	281	97	146	0,4	34,5
"2"	Specjaliści	7.711	5.347	2.543	10,2	69,3
"3"	Technicy i inny średni personel	10.884	5.732	3.788	14,4	52,7
"4"	Pracownicy biurowi	2.189	1.523	5.331	2,9	69,6
"5"	Pracownicy usług i sprzedawcy	10.327	8.274	9.487	13,7	80,1
"6"	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	773	439	268	1,0	56,8
"7"	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	18.952	4.310	5.755	25,1	22,7
"8"	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2.205	416	2.257	2,9	18,9
"9"	Pracownicy przy pracach prostych	3.875	1.598	2.874	5,2	41,2

Bezrobocie w grupach zawodowych kształtowało się następująco:

W grupie „1” - przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy zarejestrowanych było **281 bezrobotnych**. Grupa ta stanowiła **0,4%** populacji bezrobotnych. Wśród zarejestrowanych najwięcej było kierowników w górnictwie, przemyśle, budownictwie i dystrybucji - 77, kierowników do spraw obsługi biznesu i zarządzania - 70 oraz kierowników do spraw sprzedaży, marketingu i rozwoju - 42.

W grupie „2” - specjaliści bez pracy pozostawało **7.711 osób**, tj. **10,2%** ogółu bezrobotnych. Wśród specjalistów przeważały kobiety - 69,3% ogółu grupy. Najwyższe bezrobocie dotyczyło:

- **specjalistów nauczania i wychowania - 1.791 osób**, tj. **23,2%** (w tym: 630 wizytatorów i specjalistów metod nauczania, 600 nauczycieli gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego, 219 nauczycieli szkół podstawowych, 122 specjalistów ds. wychowania małego dziecka),
- **specjalistów z dziedzin społecznych i religijnych - 1.632 osoby**, tj. **21,2%** ogółu grupy (w tym: 1.099 ekonomistów, 252 politologów).

Ponadto bez pracy pozostawali: specjaliści ds. administracji i zarządzania - 909 osób (w tym: 336 specjalistów administracji publicznej, 151 specjalistów ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych), inżynierowie - 793 osoby (w tym inżynierowie: budownictwa - 170, ds. przemysłu i produkcji - 145, inżynierii środowiska - 144, mechanicy - 129), specjaliści ds. sprzedaży, marketingu i public relations - 351.

W grupie specjalistów udział długotrwale bezrobotnych wyniósł 27,4% i był najniższy w porównaniu do pozostałych grup zawodowych.

W 2014 roku dla specjalistów pracodawcy zgłosili **2.543 miejsca pracy** (o 21,2% więcej niż przed rokiem).

Grupa „3” - technicy i inny średni personel liczyła **10.884 osoby**, tj. **14,4%** ogółu.

Najwięcej bezrobotnych pochodziło z grupy technicy nauk fizycznych i technicznych - 4.246 osób (w tym technicy: mechanicy - 1.541, budownictwa - 660, elektrycy - 328, elektronicy - 317, technologii odzieży - 289), średni personel ds. finansowych - 2.439 osób (w tym: 2.202 techników ekonomistów, 133 księgowych, 75 techników agrobiznesu) oraz technicy nauk biologicznych, rolniczych i technologii żywności - 1.237 osób (w tym: 490 techników technologii żywności, 385 techników rolników, 204 techników ogrodników). Ponadto bez pracy pozostawało: 609 dietetyków i żywieniowców, 331 techników informatyków, 261 techników administracji, 169 techników ochrony środowiska, 144 techników farmaceutycznych, 141 przedstawicieli handlowych, 139 techników organizacji usług gastronomicznych.

W 2014 roku dla bezrobotnych z analizowanej grupy zawodowej wpłynęło **3.788 miejsc pracy** (o 17,0% więcej niż w 2013 roku).

W grupie „4” - pracownicy biurowi w ewidencji urzędów pracy pozostawało **2.189 osób (2,9%** ogółu). Wśród pracowników biurowych przeważały kobiety - 69,6% ogółu bezrobotnych.

Najwyższe bezrobocie dotyczyło: pracowników obsługi biurowej - 770 osób (w tym 567 techników prac biurowych), pracowników ds. ewidencji materiałowej i transportu - 574 osoby (w tym 481 magazynierów), pracowników ds. informowania klientów - 472 osoby (w tym 243 techników hotelarstwa).

W 2014 roku pracodawcy zgłosili dla tej grupy zawodowej **5.331 miejsc pracy** (o 14,7% więcej w porównaniu do 2013 r.).

W grupie „5” - pracownicy usług i sprzedawcy zarejestrowanych było **10.327 osób, tj. 13,7%** ogółu. Grupa ta charakteryzuje się najwyższym współczynnikiem feminizacji - 80,1%.

Najliczniej zarejestrowani pracownicy sprzedaży w sklepach - 4.541 osób (44,0% ogółu grupy) zajmują najwyższe miejsca w rankingu zawodów bezrobotnych. Ponadto bez pracy pozostawali: kucharze - 1.671 osób, fryzjerzy i kosmetyczki - 1.482, gospodarze obiektów - 1.050 (w tym 1.021 robotników gospodarczych), kelnerzy i barmani - 514, inni pracownicy sprzedaży - 413 oraz pracownicy usług ochrony - 280.

W 2014 roku pracownikom usług i sprzedawcom zaproponowano **9.487 miejsc pracy** (o 20,5% więcej niż w roku poprzednim).

W grupie „6” - rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy zarejestrowane były **773 osoby, tj. 1,0%** ogółu bezrobotnych.

W grupie tej przeważali rolnicy produkcji roślinnej - 455 osób (58,9%). Ponadto bez pracy pozostawali rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej - 163 osoby oraz robotnicy leśni i pokrewni - 93.

Do urzędów pracy wpływa niewiele propozycji zatrudnienia dla osób związanych z rolnictwem. W 2014 roku zgłoszono **268 miejsc pracy** dla tej grupy zawodowej (podobnie w 2013 r. - 261 ofert).

W grupie „7” - robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy zarejestrowanych było **18.952 bezrobotnych, tj. 25,1%** ogółu. Jest to najliczniejsza grupa zawodowa, w której zdecydowanie przeważają mężczyźni - 77,3%, tj. 14.642 osoby. Stanowili oni jednocześnie niemal połowę ogółu bezrobotnych mężczyzn posiadających zawód. Najwięcej wśród oczekujących na pracę było:

- **mechaników maszyn i urządzeń - 3.386 osób (17,9%)**, w tym 1.922 mechaników pojazdów samochodowych oraz 1.444 mechaników maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych,
- **kowali i ślusarzy - 3.139 osób (16,6%)**, w tym 1.714 ślusarzy, 790 tokarzy w metalu, 161 frezerów i 104 szlifierzy metali,

- **robotników budowlanych robót stanu surowego - 2.575 osób (13,6%)**, w tym: 1.414 murarzy, 202 betoniarzy, 185 betoniarzy-zbrojarzy, 169 cieśli szalunkowych, 142 stolarzy budowlanych, 105 zbrojarzy,
- **robotników produkcji odzieży - 2.357 osób (12,4%)**, w tym 1.225 krawców, 721 szwaczek, 134 obuwników przemysłowych,
- **robotników w przetwórstwie spożywczym - 1.667 osób (8,8%)**, w tym 660 cukierników, 651 piekarzy, 146 rzeźników wędliniarzy,
- **robotników budowlanych robót wykończeniowych - 1.501 osób (7,9%)**, w tym 317 technologów robót wykończeniowych w budownictwie, 307 posadzkarzy, 294 hydraulików,
- **elektryków budowlanych, elektromechaników i elektromonterów - 1.314 osób (6,9%)**, w tym 346 elektromonterów (elektryków) zakładowych, 237 elektromonterów instalacji elektrycznych, 209 elektromechaników pojazdów samochodowych.

Ponadto pracy poszukiwało 415 stolarzy, 369 malarzy budowlanych, 242 blacharzy samochodowych, 161 stolarzy meblowych oraz 101 formierzy odlewników.

Pracodawcy zgłosili w 2014 roku **5.755 miejsc pracy** dla bezrobotnych **robotników przemysłowych i rzemieślników** (o 34,3% więcej niż w 2013 r.).

W grupie „8” - operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń zarejestrowanych było **2.205 bezrobotnych (2,9%)**, w tym najwięcej: operatorów pojazdów wolnobieżnych (364), kierowców ciężarówek i autobusów (347), monterów (261), kierowców samochodów osobowych, dostawczych i motocykli (251), operatorów maszyn i urządzeń górniczych (201), operatorów maszyn i urządzeń do produkcji, przetwórstwa i obróbki wykończeniowej metalu (173) oraz operatorów maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych (167). W grupie tej wystąpił najwyższy udział mężczyzn (81,1%).

W 2014 roku dla danej grupy pracodawcy zgłosili **2.257 miejsc pracy** (o ponad połowę więcej niż przed rokiem).

Grupa „9” - pracownicy przy pracach prostych liczyła **3.875 osób**, tj. **5,2%** ogółu. Najwięcej było bezrobotnych: robotników pomocniczych w górnictwie i budownictwie - 1.291 osób (w tym 942 robotników budowlanych, 280 robotników drogowych), robotników przy pracach prostych w przemyśle - 880 oraz pomocy i sprzątaczek domowych, biurowych i hotelowych - 780.

W 2014 roku dla tej grupy zawodowej zgłoszono **2.874 miejsca pracy** (o 18,4% więcej niż w 2013 r.).

W grupie tej bezrobotni mają duże trudności z podjęciem pracy, gdyż są to przede wszystkim osoby o niskim poziomie wykształcenia. Potwierdza to jeden z najwyższych wskaźników długotrwałego bezrobocia (43,1%).

Z analizy struktury bezrobotnych i miejsc pracy według zawodów wynika, iż:

- **największy udział** wśród bezrobotnych stanowili *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (25,1%) oraz technicy i inny średni personel (14,4%),*
- **najwięcej miejsc pracy** pracodawcy zgłosili dla: *pracowników usług i sprzedawców - 9.487 (29,2% ogółu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej), robotników przemysłowych i rzemieślników - 5.755 (17,7%) oraz pracowników biurowych - 5.331 (16,4%),*
- **najwyższy współczynnik feminizacji** wystąpił wśród: *pracowników usług i sprzedawców (80,1%), pracowników biurowych (69,6%), specjalistów (69,3%),*
- **najwyższy odsetek bezrobotnych mężczyzn** odnotowano wśród *operatorów i monterów maszyn i urządzeń (81,1%) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (77,3%),*
- **udział długotrwale bezrobotnych** w poszczególnych grupach zawodowych był zróżnicowany, przy czym **najwyższy** wystąpił wśród *rolników, ogrodników, leśników i rybaków (44,1%) oraz pracowników przy pracach prostych (43,1%), a najniższy wśród *specjalistów (27,4%).**

Z rankingu zawodów bezrobotnych na koniec 2014 r. wynika, że **spośród 57.199 osób posiadających zawód** najliczniej zarejestrowani byli:

◆ sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	4.462,
◆ średni personel ds. statystyki i dziedzin pokrewnych (w tym 2.202 techników ekonomistów)	2.282,
◆ mechanicy pojazdów samochodowych	1.922,
◆ technicy mechanicy	1.858,
◆ ślusarze i pokrewni	1.812,
◆ kucharze	1.671,
◆ murarze i pokrewni	1.444,
◆ mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	1.444,
◆ piekarze, cukiernicy i pokrewni	1.319,
◆ fryzjerzy	1.315,
◆ ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	1.278,
◆ krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	1.260,
◆ ekonomiści	1.100,
◆ gospodarze budynków	1.040,
◆ elektromechanicy i elektromonterzy	1.013 osób.

Łącznie w zawodach obejmujących grupy powyżej 1 tys. osób (15 pozycji) zarejestrowanych było 44,1% ogółu bezrobotnych posiadających zawód.

Uwaga: Dane dot. zawodów bezrobotnych opracowano wg 1, 3 i 4-cyfrowych kodów.

2.3. PODSUMOWANIE

- Na koniec 2014 r. populacja bezrobotnych w województwie liczyła 75.434 osoby. Poziom bezrobocia na przestrzeni roku zmniejszył się o 14.690 osób, tj. 16,3% (w kraju - 15,4%). Dynamika spadku była najsilniejsza od 1999 r.
- Stopa bezrobocia w Świętokrzyskiem w końcu grudnia 2014 r. wyniosła 14,2% i była niższa niż przed rokiem o 2,4 punktu procentowego (w kraju - 11,5%, spadek o 1,9 p.p.).
- „Napływ” do bezrobocia był niższy o 9.249 osób (o 8,6%), natomiast „odpływ” wyższy o 8.857 osób (o 8,5%) w porównaniu do 2013 roku.
- Z ogólnej liczby wyrejestrowanych bezrobotnych 43,1% podjęło pracę, głównie niesubsydiowaną - 40.524 osoby (wzrost o 118), natomiast subsydiowaną - 8.131 osób (wzrost o 1.536).
- Zmniejszył się udział bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku z 13,3% na 12,8% (w kraju - 13,3%).
- W strukturze bezrobotnych osoby młode w wieku 18-34 lata stanowiły 48,1% (spadek udziału o 1,9 p.p. w porównaniu do 2013 r.), natomiast osoby powyżej 55 roku życia - 13,9% (wzrost o 1,4 p.p.).
- Populację bezrobotnych charakteryzuje niski poziom wykształcenia. Na koniec 2014 r. najwięcej bezrobotnych posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe bądź gimnazjalne i niższe (48,9%). Odsetek bezrobotnych z wykształceniem średnim wyniósł 35,9%, natomiast z wyższym - 15,2%.
- Znaczny udział wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez stażu pracy (21,2%) oraz bez zawodu (24,2%).
- Z ogółu bezrobotnych 42,0% oczekiwało na pracę ponad rok (w kraju 41,6%). Wśród długotrwale bezrobotnych najwięcej było osób w wieku 25-34 lata, z wykształceniem zasadniczym zawodowym, posiadających staż pracy od 1 do 5 lat oraz bez stażu pracy.
- Bezrobotni, przed zarejestrowaniem się, pracowali najczęściej w zakładach pracy należących do sekcji: przetwórstwo przemysłowe, handel i naprawy, budownictwo, pozostała działalność usługowa oraz administracja publiczna i obrona narodowa (łącznie 58,7%).
- W wyniku zwolnień grupowych pracę straciło 169 pracowników z 8 zakładów pracy (wobec 500 osób zwolnionych z 16 przedsiębiorstw w 2013 r.).
- W strukturze zawodowej bezrobotnych utrzymuje się najwyższy udział robotników przemysłowych i rzemieślników (25,1%) oraz techników i średniego personelu (14,4%).
- Najwięcej kobiet pozostaje zarejestrowanych w grupie *pracownicy usług i sprzedawcy* (8,3 tys.) i jest to grupa silnie sfeminizowana (80,1%), natomiast mężczyźni to w większości *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (14,6 tys.), przy czym najwyższy odsetek mężczyzn notuje się w grupie *operatorów i monterów maszyn i urządzeń* (81,1%).

3. WYBRANE KATEGORIE BEZROBOTNYCH

3.1. BEZROBOCIE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW WSI

3.1.1. Poziom bezrobocia

W końcu grudnia 2014 roku w ewidencji bezrobotnych znajdowało się **42.446 osób zamieszkałych na wsi**, tj. **56,3 %** ogółu (*w kraju - 44,5%*). Liczba zarejestrowanych w analizowanej grupie zmniejszyła się o 8.209 osób, (o 16,2%), natomiast udział wzrósł o 0,1 punktu procentowego w porównaniu do 2013 roku.

Gospodarstwa rolne posiadało 5.690 bezrobotnych zamieszkałych na wsi, tj. 13,4%.

Bezrobocie na wsi charakteryzuje znaczne zróżnicowanie terytorialne:

najwyższy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi zanotowano w powiatach: kieleckim - 94,6%, opatowskim i włoszczowskim - po 80,0%,

najniższy w: ostrowieckim - 33,3%, skarżyskim - 34,2% i starachowickim - 41,7%.

W odniesieniu do 2013 roku udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi w większości powiatów zwiększył się, spadek odnotowano w pięciu powiatach.

Wysokość analizowanego wskaźnika wynika ze struktury demograficznej ludności. Najwyższy udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi występuje w powiatach, w których dominuje ludność wiejska.

3.1.2. „Napływ” i „odpływ” z bezrobocia

W 2014 roku **zarejestrowano 54.828 bezrobotnych** zamieszkałych na wsi, tj. **55,8%** ogółu nowo zarejestrowanych. Napływ tej kategorii bezrobotnych był znacznie niższy (o 4.383 osoby) w porównaniu do 2013 roku.

Na przestrzeni 2014 roku z ewidencji bezrobotnych **wyłączono 63.037 bezrobotnych** omawianej populacji (**55,8%** ogółu wyrejestrowanych), tj. o 6.430 osób więcej niż przed rokiem.

Najważniejszymi przyczynami odpływu z bezrobocia było podjęcie pracy przez 26.399 osób (41,9% odpływu) oraz niepotwierdzenie gotowości do pracy - 12.498 osób (19,8%). Staż rozpoczęły 8.233 osoby (13,1%), szkolenie - 1.723 (2,7%), a pracę społecznie użyteczną - 504 (0,8%). Ze statusu bezrobotnego dobrowolnie zrezygnowało 5.345 osób (8,5%), a przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy odmówiło 1.878 osób (3,0%).

Wskaźnik płynności rynku pracy w 2014 roku był korzystniejszy niż przed rokiem i wyniósł 48,1% (42,9% w 2013 r.). Najwięcej osób podjęło pracę w II kwartale - 7.487 bezrobotnych i w okresie tym odnotowano najwyższy

wskaźnik płynności rynku pracy - 67,0%. Najtrudniejsza sytuacja wystąpiła w I kwartale, pracę podjęły wówczas 5.443 osoby, a wskaźnik płynności rynku pracy wynosił 39,4%. Należy podkreślić, iż w poszczególnych kwartałach wysokość wskaźnika była wyższa niż w roku poprzednim.

Dla porównania w grupie bezrobotnych zamieszkałych w miastach analogiczny wskaźnik w 2014 roku wyniósł 51,3% (44,8% w 2013 r.).

Podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej mieszkańców wsi i miast, uzyskało zatrudnienie w II i III kwartale. Zjawisko to wynika ze zwiększonego, w tym okresie, zapotrzebowania na siłę roboczą w rolnictwie, leśnictwie, budownictwie oraz innych sekcjach gospodarki związanych z sezonowością produkcji.

3.1.3. Bezrobotne kobiety zamieszkałe na wsi

Według stanu na koniec 2014 roku liczba bezrobotnych **kobiet zamieszkałych na wsi** wyniosła **20.616 osób**, tj. **48,6%**, natomiast **mężczyźni** stanowili **51,4%** (21.830 osób) ogółu bezrobotnych mieszkańców wsi. W odniesieniu do grudnia 2013 roku populacja kobiet zmniejszyła się o 4.165 osób, a mężczyzn o 4.044.

W 2014 roku **zarejestrowano 25.149 kobiet**, tj. **45,9%** „napływu” bezrobotnych zamieszkałych na wsi, natomiast **wyrejestrowano 29.314 kobiet** tj. **46,5%** „odpływu”. W grupie zarejestrowanych, jak i wyłączonych z rejestrów więcej było mężczyzn (odpowiednio 54,1% i 53,5%).

Kobiety przeważały wśród aktywizowanych mieszkańców wsi: rozpoczynających staż (68,2%), wykonujących pracę społecznie użyteczną (68,5%), prace interwencyjne (59,1%) oraz roboty publiczne (58,9%). Częściej też podejmowały naukę (70,8%), jak i dobrowolnie rezygnowały ze statusu bezrobotnego (57,3%).

Niższy udział kobiet niż mężczyzn odnotowano wśród aktywizowanych w ramach szkoleń (32,9%), rozpoczynających działalność gospodarczą (34,2%), podejmujących pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego (38,6%), jak również w grupie osób, które odmówiły przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (31,5%) oraz nie potwierdziły gotowości do pracy (33,0%).

3.1.4. Bezrobotni z prawem do zasiłku

Wśród zarejestrowanych na koniec grudnia 2014 roku **bezrobotnych zamieszkałych na wsi prawo do zasiłku posiadało 5.161 osób**, tj. **12,2%**. Odnotowano wyższy udział uprawnionych do zasiłku wśród mężczyzn - 13,8% (3.010 osób) niż kobiet – 10,4% (2.151 osób).

Bez prawa do zasiłku pozostawało 37.285 osób, tj. **87,8%** ogółu zarejestrowanych na wsi, w tym 18.465 kobiet oraz 18.820 mężczyzn.

Dla porównania **wśród bezrobotnych zamieszkałych w miastach prawo do zasiłku posiadało 4.496 osób, tj. 13,6%**. Zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn udział zasiłkobiorców ukształtował się na takim samym poziomie (13,6%).

3.1.5. Bezrobotni według wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

Według wieku

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi, jak i w mieście, znaczny udział stanowią ludzie młodzi. **W końcu grudnia 2014 roku zarejestrowanych było 12.980 osób w wieku 25-34 lata, tj. 30,6% ogółu zamieszkałych na wsi** (analogiczny udział wśród zamieszkałych w mieście wynosił 28,6%).

Drugą pod względem liczebności grupą pozostawali bezrobotni w wieku **18-24 lata - 9.939 osób (23,4%)**.

Łącznie udział osób w **wieku 18-34 lata** wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyniósł **54,0%** (w mieście 40,6%).

Bezrobotni w wieku: **35-44 lata** stanowili **18,8%** (7.997 osób), **45-54 lata - 16,0%** (6.777 osób), **55-59 lat - 8,0%** (3.382 osoby), **60 lat i więcej - 3,2%** (1.371 osób).

Najniższy udział długotrwale bezrobotnych odnotowano wśród osób młodych w wieku 18-24 lata (25,9%), natomiast w kolejnych przedziałach wiekowych wartość wskaźnika rosła - do poziomu 58,8% wśród osób najstarszych (60 lat i więcej).

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi, kobiety przeważały w grupach wiekowych: 25-34 lata (56,0%) oraz 35-44 lata (52,5%). Mężczyźni natomiast stanowili większość w grupach wiekowych: 60 lat i więcej (94,4%), 55-59 lat (64,9%), 45-54 lata (54,9%) oraz 18-24 lata (51,4%).

Według poziomu wykształcenia

Znaczny udział w populacji bezrobotnych stanowią osoby o niskim poziomie wykształcenia. Najwięcej pozostających bez pracy mieszkańców wsi posiadało wykształcenie **zasadnicze zawodowe - 30,6%** (12.990 osób), natomiast **gimnazjalne i niższe - 22,1%** (9.408 osób). Łącznie udział analizowanych grup wynosił **52,7%** ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Świadectwo ukończenia szkół policealnych i średnich zawodowych posiadało 10.775 osób (25,4%), średnich ogólnokształcących – 4.145 osób (9,8%). Studia wyższe ukończyło 5.128 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (12,1%).

W porównaniu do 2013 roku we wszystkich grupach odnotowano spadek liczby bezrobotnych, w tym z wykształceniem: zasadniczym zawodowym (o 2.642), policealnym i średnim zawodowym (o 1.935), gimnazjalnym i poniżej (o 1.730), wyższym (o 1.037) i średnim ogólnokształcącym (o 865).

Najwyższy udział długotrwale bezrobotnych wśród zamieszkałych na wsi wystąpił w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (49,6%) oraz zasadniczym zawodowym (44,5%), natomiast najniższy wśród osób z wykształceniem wyższym (33,9%) i średnim ogólnokształcącym (35,3%).

Bezrobotnych zamieszkałych na wsi charakteryzuje niższy poziom wykształcenia w porównaniu do zamieszkałych w mieście. W grupie osób zamieszkałych na wsi odnotowano wyższy udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym - 52,7% (w mieście 43,9%), natomiast niższy z wykształceniem wyższym i średnim - 47,3% (w mieście 56,1%).

Według stażu pracy

W końcu grudnia 2014 roku z ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców wsi najliczniej reprezentowane były **osoby bez stażu pracy - 10.728**, tj. **25,3%** (w mieście 16,1%).

Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących najczęściej osób posiadało krótki staż pracy od **1 do 5 lat - 9.739 (22,9%)**. Liczną grupę stanowili zarejestrowani legitymujący się bardzo krótkim stażem pracy **do 1 roku - 7.439 osób**, tj. **17,5%** ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Kolejne grupy bezrobotnych posiadały staż pracy od **5 do 10 lat - 5.467 osób**, tj. **12,9%** i od **10 do 20 lat - 5.175 osób**, tj. **12,2%**.

Znacznie mniej zarejestrowanych było osób ze stażem pracy od **20 do 30 lat - 2.994 bezrobotnych (7,1%)** oraz **30 lat i więcej - 904 (2,1%)**. W mieście udział bezrobotnych z długim stażem pracy wyniósł 15,3% (na wsi 9,2%).

Według czasu pozostawania bez pracy

Z ogólnej liczby bezrobotnych zamieszkałych na wsi - **17.631 osób**, tj. **41,5%** pozostawało bez pracy ponad rok, z tego:

- **7.864 osoby**, tj. **18,5%** pozostawały bez pracy od 12 do 24 miesięcy,
- **9.767 osób**, tj. **23,0%** pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy.

Populacja długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na wsi zmniejszyła się o **1.592 osoby**, tj. o 8,3% w porównaniu do 2013 roku.

Największy udział wśród długotrwale bezrobotnych zamieszkałych na wsi stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (29,8%), o niskim poziomie wykształcenia - zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym (59,2%), bez stażu pracy (26,6%) lub posiadające krótki staż od 1 do 5 lat (22,7%).

Wśród zamieszkałych w mieście udział długotrwale bezrobotnych ukształtował się na nieznacznie wyższym poziomie i wyniósł 42,5%.

3.2. BEZROBOTNE KOBIETY

Na koniec grudnia 2014 roku zarejestrowanych było 36.581 kobiet, które stanowiły 48,5% ogółu bezrobotnych (w kraju 51,5%). Natomiast grupa mężczyzn liczyła 38.853 osoby (51,5%).

W porównaniu do grudnia 2013 roku zmniejszyła się populacja bezrobotnych kobiet o 7.257 osób (o 16,6%) i mężczyzn o 7.433 (o 16,1%).

Udział bezrobotnych kobiet pozostawał zróżnicowany terytorialnie, najwyższy odsetek zanotowano w powiecie włoszczowskim (56,1%), jędrzejowskim (56,0%), pińczowskim (51,7%), koneckim (51,5%), staszowskim (50,8%), sandomierskim (50,1%), natomiast najniższy w powiecie starachowickim (45,6%), opatowskim (45,8%), buskim (45,9%) oraz m. Kielce (46,1%).

Bezrobotne kobiety w województwie w latach 2005 - 2014

Stan na koniec roku	Liczba bezrobotnych		
	ogółem	kobiety	udział %
2005	117.754	60.387	51,3
2006	99.406	53.421	53,7
2007	83.339	45.985	55,2
2008	77.716	42.663	54,9
2009	83.819	41.888	50,0
2010	82.141	41.199	50,2
2011	83.217	42.901	51,6
2012	86.708	42.568	49,1
2013	90.124	43.838	48,6
2014	75.434	36.581	48,5

Na przestrzeni lat 2005-2010 liczba bezrobotnych kobiet w województwie zmniejszała się systematycznie, ale ich odsetek w populacji bezrobotnych pozostawał wyższy od udziału mężczyzn (wyjątek stanowił 2009 r., w którym nastąpiło zrównanie udziałów), przewaga ta utrzymała się do końca 2011 roku. Od 2012 roku kobiety pozostają w mniejszości, a ich udział wśród zarejestrowanych obniża się z roku na rok.

Większość bezrobotnych kobiet (76,4%) i mężczyzn (80,9%) pracowała przed nabyciem statusu bezrobotnego. Udział bezrobotnych kobiet posiadających prawo do zasiłku wyniósł 11,8% i był niższy niż wśród mężczyzn (13,7%).

W ewidencji urzędów pracy pozostawały 9.002 kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, tj. 24,6%.

Zarejestrowane kobiety, które zostały zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy stanowiły 5,3% ogółu bezrobotnych kobiet (wśród mężczyzn analogiczny udział ukształtował się na podobnym poziomie i wyniósł 5,0%).

Liczba kobiet pozostających bez pracy powyżej roku wynosiła **16.620 osób**, tj. **45,4%** ogółu kobiet, z tego:

- **7.139 osób**, tj. **19,5%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy,
- **9.481 osób**, tj. **25,9%** pozostawało bez pracy ponad 24 miesiące.

W porównaniu do stanu z końca 2013 roku liczba długotrwale bezrobotnych kobiet zmniejszyła się o **1.498 osób**, tj. o **8,3%**.

Odsetek kobiet długotrwale pozostających bez pracy był wyższy od analogicznego wskaźnika wśród mężczyzn (38,7%).

Więcej kobiet niż mężczyzn zarejestrowanych było w grupach wiekowych: **25-34 lata** (55,5%) oraz **35-44 lata** (52,1%). Kobiety przeważały wśród bezrobotnych z **wykształceniem wyższym** (68,2%), **średnim ogólnokształcącym** (63,2%) oraz **policealnym i średnim zawodowym** (51,8%). Bezrobotne kobiety częściej niż mężczyźni **nie posiadały stażu pracy** (53,8%) lub posiadały **krótki staż do 1 roku** (53,3%).

W 2014 roku zarejestrowano **45.242 kobiety** i **52.980 mężczyzn**, tj. odpowiednio **46,1%** i **53,9%** nowo zarejestrowanych.

Kobiety rejestrujące się po raz pierwszy stanowiły 16,5% ogółu nowo zarejestrowanych kobiet, natomiast po raz drugi i kolejny 83,5%.

Wyłączono z ewidencji bezrobotnych **52.499 kobiet** i **60.413 mężczyzn**, tj. odpowiednio: **46,5%** i **53,5%** ogółu wyłączonych bezrobotnych.

Do najczęstszych przyczyn wyłączenia z rejestrów należało: podjęcie pracy przez **22.437 kobiet** (46,1%) i **26.218 mężczyzn** (53,9%) oraz niepotwierdzenie gotowości do pracy przez **7.746 kobiet** (32,7%) i **15.913 mężczyzn** (67,3%). Na staż skierowano **9.036 kobiet** (67,3%) i **4.381 mężczyzn** (32,7%), na szkolenia – **1.029 kobiet** (35,7%) i **1.850 mężczyzn** (64,3%), natomiast pracę społecznie użyteczną rozpoczęło **679 kobiet** (65,4%) i **359 mężczyzn** (34,6%). Przyczynami wyrejestrowania znacznej grupy osób były dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego bądź odmowa przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy przez **6.155 kobiet** (50,5%) i **6.032 mężczyzn** (49,5%).

Pomimo, iż udział kobiet w populacji bezrobotnych w województwie od kilku lat jest niższy od odsetka mężczyzn, to jednak ich sytuacja na rynku pracy pozostaje nadal trudna. Po utracie zatrudnienia częściej dotyka je długotrwale bezrobocie i dłużej niż mężczyźni figurują w rejestrach urzędów pracy. Również odsetek kobiet w wieku mobilnym 18-44 lata pozostających bez pracy był wyższy niż analogiczny udział w grupie mężczyzn (odpowiednio: 74,3% i 63,0%).

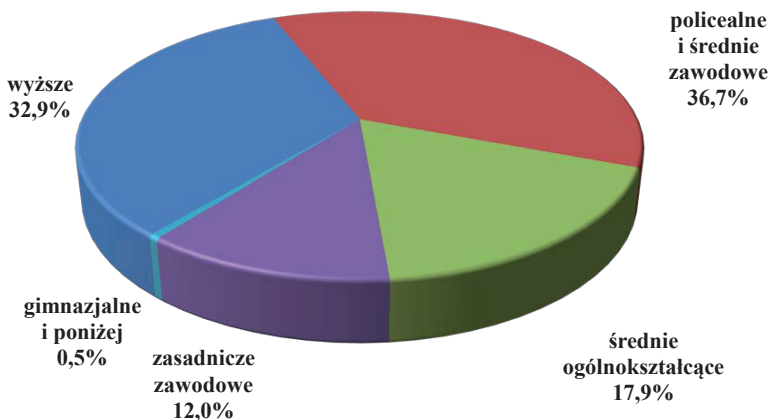
3.3. OSOBY W OKRESIE DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI

Na koniec 2014 roku w ewidencji powiatowych urzędów pracy pozostawało **4.199 osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (5,6% ogółu bezrobotnych)**. Analizowana grupa bezrobotnych uległa zmniejszeniu o 1.626 osób (o 27,9%) w odniesieniu do 2013 roku. Większość zarejestrowanych stanowiły kobiety (53,6%) oraz mieszkańcy wsi (67,2%).

W omawianej populacji pracy poszukiwało 2.079 osób posiadających zawód (49,5% ogółu grupy) oraz 2.120 osób bez zawodu (50,5%).

Najwięcej zarejestrowanych to osoby młode w wieku 18-24 lata (84,0%) i 25-34 lata (13,5%), z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (36,7%) oraz wyższym (32,9%), nie posiadające stażu pracy (73,8%).

Struktura osób w okresie do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki według wykształcenia stan na koniec 2014 roku

W 2014 roku zarejestrowano 12.031 osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (12,2% napływu), tj. o 1.931 osób mniej niż przed rokiem. Z powodu podjęcia pracy wyrejestrowano 3.259 osób (o 63 mniej).

Ponadto na koniec 2014 roku wśród osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, zarejestrowanych było **1.227 osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia**. Stanowiły one **1,6% ogółu bezrobotnych**, a udział kobiet w tej grupie wyniósł 69,0%. W porównaniu do 2013 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 254 osoby (o 17,2%).

W 2014 roku **zarejestrowano 3.804 bezrobotnych** z analizowanej grupy osób w okresie do roku od dnia ukończenia nauki, którzy ukończyli szkołę wyższą, do 27 roku życia (3,9% napływu), w tym 2.628 kobiet (69,1%). Z tytułu podjęcia pracy wyłączono 1.388 osób, w tym 922 kobiety, czyli 66,4% analizowanej populacji.

3.4. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Na koniec grudnia 2014 roku zarejestrowanych było **66.830 osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy**³⁰ (88,6% ogółu), w tym 33.051 kobiet (49,5%).

3.4.1. Bezrobotni do 25 roku życia

Na koniec grudnia 2014 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy pozostawało **13.895 osób do 25 roku życia**, czyli **18,4%** ogółu bezrobotnych (w kraju 16,5%), w tym 6.746 kobiet, tj. 48,5%.

Liczebność omawianej grupy zmalała o 4.121 osób (22,9%), natomiast udział w strukturze bezrobotnych obniżył się o 1,6 punktu procentowego w porównaniu do 2013 roku.

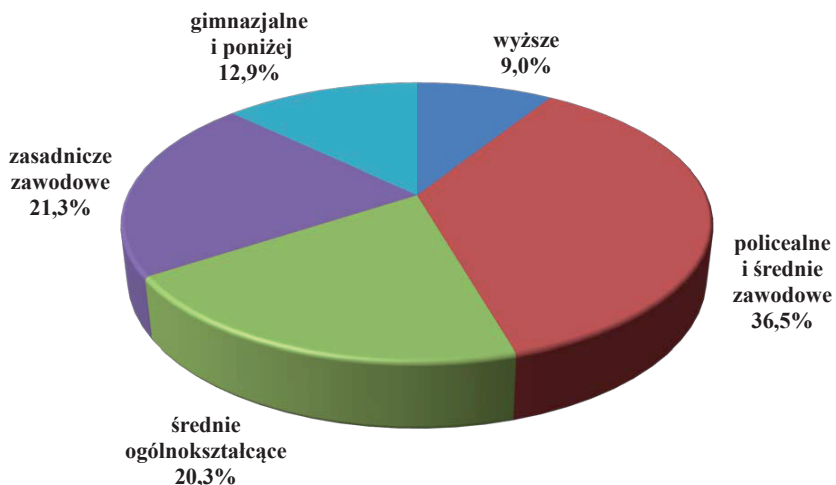
Większość analizowanej grupy stanowili zamieszkali na wsi (71,5%). Prawo do zasiłku posiadało 598 bezrobotnych, tj. 4,3%.

W populacji bezrobotnej młodzieży najwięcej osób legitymowało się wykształceniem średnim, tj. policealnym i średnim zawodowym (36,5%) oraz ogólnokształcącym (20,3%) - łącznie 56,8%. Analogiczny odsetek wśród bezrobotnych ogółem wyniósł 35,9%.

Niższy był udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej - łącznie 34,2% (48,9% wśród bezrobotnych ogółem). Najmniej osób posiadało wykształcenie wyższe (9,0%).

³⁰ Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która weszła w życie 27 maja 2014 r. wprowadziła nowe kategorie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Ogólna liczba bezrobotnych w tej grupie obejmuje kategorie osób wymienione w uwagach metodologicznych (pkt. 4), zgodnie z nowymi zapisami ustawy. W dalszej części opracowania do analizy wykorzystano dane z formularzy statystycznych MPiPS-01 obowiązujących do momentu zakończenia sprawozdawczości za 2014 rok, w których wykazywane były kategorie bezrobotnych wymienione w art. 49 ustawy przed jej nowelizacją.

**Struktura bezrobotnych do 25 roku życia
według wykształcenia stan na koniec 2014 roku**

Najwięcej osób do 25 roku życia pozostawało bez pracy od 1 do 3 miesięcy - 3.423 (24,6%) oraz od 3 do 6 miesięcy - 3.049 osób (21,9%).

Zdecydowana większość bezrobotnej młodzieży to osoby, które wcześniej nie pracowały. Na koniec 2014 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 8.097 osób bez stażu pracy (58,3% tej kategorii wiekowej).

W 2014 roku **zarejestrowano 29.742 osoby bezrobotne** w wieku do 25 roku życia (**30,3%** napływu), w tym 13.779 kobiet (46,3%). „Napływ” do bezrobocia był niższy o 3.100 osób w porównaniu do 2013 roku.

W grupie młodych bezrobotnych 9.957 osób rejestrowało się po raz pierwszy (33,5%), natomiast 19.785 to osoby powracające do rejestrów po raz kolejny (66,5%).

W 2014 roku z ewidencji bezrobotnych **wyłączono 31.224 osoby w wieku do 25 roku życia (27,7% odpływu)**, tj. o 1.322 osoby więcej niż w 2013 roku. Kobiety stanowiły 46,5% wszystkich wyłączeń.

Przyczyny wyłączeń:

- **podjęcie pracy przez 10.894 osoby**, co stanowiło **34,9%** ogółu wyłączonych (w 2013 r. pracę podjęły 10.953 osoby), z tego:
 - praca niesubsydiowana 9.408 osób (o 380 mniej), tj. 30,1%,
 - praca subsydiowana 1.486 osób (o 321 więcej), tj. 4,8%,
 w tym:
 - podejmujący pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego 549 osób,

- podejmujący działalność gospodarczą	355 osób,
- zatrudnieni w ramach prac interwencyjnych	284 osoby,
• rozpoczęcie stażu	6.536 osób, tj. 20,9%,
• niepotwierdzenie gotowości do pracy	6.857, tj. 22,0%,
• odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	1.077, tj. 3,5%,
• rozpoczęcie szkolenia	1.011, tj. 3,2%,
• dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego	2.257, tj. 7,2%,
• podjęcie nauki	589, tj. 1,9%,
• inne	2.003, tj. 6,4%.

W 2014 roku powiatowe urzędy pracy aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu **objęły ponad 9 tys. osób młodych do 25 roku życia**, tj. o **1,2 tys. (14,9%) więcej** niż w 2013 roku.

3.4.2. Długotrwale bezrobotni

Według stanu na koniec grudnia 2014 roku zarejestrowanych było **44.509 długotrwale bezrobotnych (59,0% ogółu)** pozostających w rejestrach urzędów pracy ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat³¹. Większość stanowiły kobiety (51,3%). W odniesieniu do 2013 roku analizowana populacja **zmniejszyła się o 5.175 osób, tj. o 10,4%**.

W 2014 roku **zarejestrowano 45.396 osób**, tj. 46,2% napływu (o 2.276 osób mniej niż przed rokiem), w tym 48,5% stanowiły kobiety. Z ewidencji **wyłączono 50.571 osób**, tj. 44,8% odpływu (o 6.530 osób więcej), w tym 49,8% to kobiety. Najważniejszymi przyczynami wyłączenia z rejestrów było podjęcie pracy przez 18.688 osób (37,0%), niepotwierdzenie gotowości do pracy bądź odmowa przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy przez 13.031 osób (25,8%), rozpoczęcie stażu lub szkolenia przez 7.520 osób (14,9%) oraz dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego przez 4.495 osób (8,9%).

3.4.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Liczba **osób powyżej 50 roku życia** zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy na koniec grudnia 2014 roku wyniosła **17.581**, tj. **23,3%**, w tym

³¹ Art. 2 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

6.438 kobiet (36,6%). W porównaniu do 2013 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 2.523 osoby (12,5%).

W 2014 roku **zarejestrowano 16.177 osób**, w tym 6.244 kobiety (38,6%), a **wylącono 18.700 osób**, w tym 7.400 kobiet (39,6%). Napływ był niższy o 2.413 osób, a odpływ wyższy o 2.328 osób w odniesieniu do 2013 roku.

Spośród wyrejestrowanych bezrobotnych - 7.202 osoby podjęły pracę, czyli 38,5% odpływu, a 3.613 osób (19,3%) nie potwierdziło gotowości do pracy bądź odmówiło przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy. Ponadto dobrowolnie ze statusu bezrobotnego zrezygnowało 1.886 osób (10,1%). Staż lub szkolenie rozpoczęło 1.348 osób (7,2%).

3.4.4. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych

W końcu grudnia 2014 roku liczba bezrobotnych **bez kwalifikacji zawodowych wyniosła 19.514 osób**, tj. **25,9%** ogółu, w tym 9.442 kobiety (48,4%). W odniesieniu do 2013 roku populacja ta zmniejszyła się o 3.694 osoby, tj. o 15,9%.

W 2014 roku zarejestrowano **25.985 osób** z tej kategorii, tj. 26,5% napływu, w tym 11.964 kobiety (46,0%). Pracę podjęło 8.889 bezrobotnych.

3.4.5. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego

Na koniec grudnia 2014 roku zarejestrowanych było **21.418 osób bez doświadczenia zawodowego (28,4%** ogółu), tzn. dotychczas niepracujących lub wykonujących zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub prowadzących działalność gospodarczą przez łączny okres poniżej 6 miesięcy. Udział kobiet wyniósł 53,3% (11.425 osób). W porównaniu do grudnia 2013 roku populacja ta zmniejszyła się o 4.593 osoby, tj. o 17,7%.

W 2014 roku zarejestrowano **32.038 osób**, tj. 32,6% napływu, w tym 15.827 kobiet (49,4%). Pracę podjęło 11.446 bezrobotnych.

3.4.6. Bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia

Na koniec grudnia 2014 roku w ewidencji bezrobotnych pozostawało **5.420 osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia**, tj. **7,2%** ogółu bezrobotnych, w tym 4.380 kobiet (80,8%).

Na przestrzeni 2014 roku **zarejestrowano 5.389 osób** (5,5% napływu), w tym większość stanowiły kobiety - 4.235 osób (78,6%). Pracę podjęły 2.373 osoby.

3.4.7. Bezrobotni niepełnosprawni³²

➤ Poziom bezrobocie

Na koniec grudnia 2014 roku w rejestrach pozostawało **4.344 bezrobotnych niepełnosprawnych**, tj. **5,8%** ogółu bezrobotnych (*w kraju - 6,0%*).

W porównaniu do grudnia 2013 roku omawiana grupa bezrobotnych zmniejszyła się o 383 osoby (o 8,1%), natomiast udział zwiększył się o 0,6 punktu procentowego.

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych było 1.677 mieszkańców wsi (38,6%) i 2.667 mieszkańców miast (61,4%).

Prawo do zasiłku posiadało 867 osób (20,0%), natomiast bez prawa do zasiłku pozostawało 3.477 osób (80,0%).

W 2014 roku **włączono do ewidencji osób niepełnosprawnych 7.109 bezrobotnych**. Udział kobiet wyniósł 48,6% (3.457 osób), a mężczyzn 51,4% (3.652 osoby).

W tym samym okresie **wyłączono z ewidencji 7.554 bezrobotnych niepełnosprawnych**, w tym z powodu podjęcia pracy 2.808 (37,2% odpływu). Staż lub szkolenie rozpoczęły 763 osoby, indywidualny program zatrudnienia socjalnego lub podpisanie kontraktu socjalnego realizowało 66 osób, natomiast do prac społecznie użytecznych skierowano 63 osoby. Z powodu rezygnacji lub niepotwierdzenia gotowości do pracy wyrejestrowano 1.155 osób (15,3%).

W ewidencji urzędów pracy, na koniec 2014 roku, poza osobami zarejestrowanymi jako bezrobotne niepełnosprawne, znajdowało się **589 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu**.

➤ Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

Na przestrzeni 2014 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy **1.090 propozycji zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej** dla osób niepełnosprawnych oraz **105 miejsc aktywizacji zawodowej**, głównie w ramach odbywania stażu. Łącznie stanowiły one 3,5% ogółu ofert pracy w województwie.

Z sektora prywatnego pochodziło **1.139 miejsc**, tj. **95,3%** wszystkich ofert. Pracy subsydiowanej dotyczyło 296 propozycji zatrudnienia (24,8% ogółu).

➤ Podjęcie pracy

W 2014 roku **pracę podjęło 2.808 niepełnosprawnych bezrobotnych** (w 2013 roku - 2.567 osób). Większość podjęła zatrudnienie niesubsydiowane

³² Na podstawie danych ze sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy oraz sprawozdania MPiPS-07 o osobach niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu.

- 2.177 osób, tj. 77,5%, natomiast z zatrudnienia subsydiowanego skorzystało 631 osób (22,5%).

Pracę podjęło 1.386 kobiet (49,4%) i 1.422 mężczyzn (50,6%). W analizowanej grupie znacznie więcej było mieszkańców miast - 1.635 osób (58,2%) niż wsi - 1.173 osoby (41,8%).

➤ **Bezrobotni niepełnosprawni wg wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy i stopnia niepełnosprawności**

Według wieku

W końcu 2014 roku wśród bezrobotnych niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędach pracy najwięcej było osób w wieku **45-54 lata - 1.237 osób**, tj. **28,5%** ogółu. Drugą pod względem liczebności grupą byli niepełnosprawni w wieku **55-59 lat**, tj. **1.028 osób (23,6%)**, natomiast osoby w wieku **60 i więcej** lat stanowiły **8,9%** (386 osób).

Udział bezrobotnych w wieku **35-44 lata** wyniósł **18,0%** (781 osób), w wieku **25-34 lata - 14,0%** (608 osób), a najmniej w wieku **18-24 lata - 7,0%** (304 osoby).

Według poziomu wykształcenia

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych największy udział stanowiły osoby z **wykształceniem zasadniczym zawodowym - 33,8%** (1.469 osób) oraz **podstawowym i podstawowym nieukończonym bądź gimnazjalnym - 26,0%** (1.127 osób). Łącznie udział tych grup wyniósł **59,8%** ogółu zarejestrowanych.

Kolejną pod względem liczebności grupą byli bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (**23,9%**), a następnie wyższym (**8,4%**). Najmniej osób legitymowało się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (**7,9%**).

Według stażu pracy

Wśród bezrobotnych niepełnosprawnych najwięcej osób posiadało długi staż pracy od **10 do 20 lat (21,5%)** oraz od **20 do 30 lat (20,0%)**. Od **1 do 5 lat** pracowało **16,3%** ogółu.

Stażu pracy nie posiadało **10,6%** bezrobotnych niepełnosprawnych.

Według czasu pozostawania bez pracy

Na koniec 2014 roku **1.922 bezrobotnych niepełnosprawnych**, tj. **44,2%** oczekiwało na pracę **ponad rok**, z tego:

- **844 osoby**, tj. **19,4%** pozostawało bez pracy od 12 do 24 miesięcy,
- **1.078 osób**, tj. **24,8%** pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy.

Przed rokiem grupa niepełnosprawnych długotrwale bezrobotnych liczyła 1.859 osób, tj. 39,3%.

Bez pracy od **6 do 12 miesięcy** pozostawało **18,0%**, od **3 do 6 miesięcy** - **15,7%**, do **3 miesięcy** - **22,1%** ogółu.

Według stopnia niepełnosprawności

Rodzaj schorzenia jest jednym z głównych czynników decydujących o możliwości podjęcia pracy przez osobę niepełnosprawną.

W końcu 2014 roku liczba i udział bezrobotnych niepełnosprawnych według stopnia niepełnosprawności kształtowały się następująco:

• znaczny	100,	tj. 2,3%,
• umiarkowany	1.963,	tj. 45,2%,
• lekki	2.281 osób,	tj. 52,5%.

W porównaniu do 2013 roku zmniejszyła się liczba bezrobotnych z lekkim stopniem niepełnosprawności (o 288 osób) i umiarkowanym (o 100 osób), natomiast wzrosła ze stopniem znacznym (o 5 osób).

Największy udział wśród bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby:

- w wieku 45-54 lata (**28,5%**) i 55-59 lat (**23,6%**),
- z wykształceniem zasadniczym zawodowym (**33,8%**) oraz podstawowym i podstawowym nieukończonym bądź gimnazjalnym (**26,0%**),
- pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy (**44,2%**) oraz od 6 do 12 miesięcy (**18,0%**),
- z lekkim stopniem niepełnosprawności (**52,5%**).

3.5. PODSUMOWANIE

- Utrzymuje się wysoki udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi - 56,3% (w kraju - 44,5%), co wynika głównie ze struktury demograficznej województwa (55,2% ogółu ludności to mieszkańcy wsi).
- Populację bezrobotnych zamieszkałych na wsi charakteryzuje odmienna struktura ze względu na wiek, poziom wykształcenia oraz staż pracy, w porównaniu do mieszkańców miast:
 - osoby w wieku 18-34 lata stanowiły 54,0% (w mieście 40,6%),
 - wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i niższe posiadało 52,7% (w mieście 43,9%),
 - stażu pracy nie posiadało 25,3% (w mieście 16,1%), natomiast ponad 20-letnim stażem pracy legitymowało się 9,2% (w mieście 15,3%).
- Pomimo zmniejszającego się udziału kobiet w populacji bezrobotnych (48,5%), ich sytuacja na rynku pracy pozostaje nadal trudna (w kraju 51,5%). Kobiety mają większe trudności z ponownym podjęciem zatrudnienia niż mężczyźni. Również problem długotrwałego bezrobocia częściej dotyczy kobiet niż mężczyzn. Odsetek kobiet pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy był wyższy (45,4%) od analogicznego udziału wśród mężczyzn (38,7%). W grupie kobiet udział osób w wieku mobilnym 18-44 lata wynosił 74,3% i był wyższy niż wśród mężczyzn (63,0%).
- Spośród ogółu bezrobotnych kobiet prawo do zasiłku posiadało 11,8%, zaś w grupie mężczyzn udział ten wynosił 13,7%. Niższy odsetek kobiet uprawnionych do pobierania zasiłku odnotowano w populacji zamieszkałych na wsi - 10,4% (wśród mężczyzn - 13,8%), natomiast wśród zamieszkałych w mieście, zarówno wśród kobiet, jak i mężczyzn udział ten wyniósł 13,6%.
- Osoby młode do 25 roku życia stanowiły 18,4% ogółu bezrobotnych (w kraju 16,5%). Bezrobotna młodzież to najczęściej osoby z wykształceniem średnim (56,8%), w tym policealnym i średnim zawodowym (36,5%) oraz średnim ogólnokształcącym (20,3%), nie posiadające stażu pracy (58,3%).
- Wśród nowo zarejestrowanych, jak i wyłączonych z ewidencji bezrobotnych około 1/3 stanowiły osoby, które nie ukończyły 25 lat (odpowiednio: 30,3% napływu i 27,7% odpływu).
- Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki stanowiły 12,2% (12.031) „napływu” do bezrobocia oraz 5,6% (4.199) ogółu pozostających bez pracy na koniec grudnia 2014 roku.
- Populacja bezrobotnych niepełnosprawnych liczyła 4.344 osoby (5,8%). Najwięcej osób było w wieku 45-54 lata (28,5%), z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym i podstawowym nieukończonym bądź gimnazjalnym (59,8%), posiadających lekki stopień niepełnosprawności (52,5%).

4. DZIAŁANIA POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY W ZAKRESIE PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Realizując zadania samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy wynikające z **art. 9 ust. 1** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* urzędy pracy podejmowały szereg działań służących promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, w tym m.in.:

- ✓ udzielały pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy oraz pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe,
- ✓ finansowały kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego,
- ✓ inicjowały, organizowały oraz finansowały usługi i instrumenty rynku pracy.

Nowelizacja ustawy *o promocji zatrudnienia (...)* wprowadziła od 27 maja 2014 r. zmiany dotyczące świadczenia pomocy osobom bezrobotnym, które określają sposoby wsparcia w zależności od stopnia oddalenia od rynku pracy i gotowości powrotu do zatrudnienia. Wybór pomocy skierowanej do bezrobotnych uzależniony jest od profilu, do którego zostaną zakwalifikowani podczas wywiadu z doradcą klienta. Informuje on osobę bezrobotną, o tym jakimi formami pomocy może ona zostać objęta oraz przy współpracy z nią opracowuje Indywidualny Plan Działania (IPD), dostosowany do ustalonego profilu pomocy.

W profilu I znajdują się osoby o wysokim potencjale zatrudnieniowym, będące blisko rynku pracy i aktywnie szukające zatrudnienia. Dostępne dla nich są zwłaszcza pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe lub szkolenia czy dotacje na utworzenie firmy. Młodzi bezrobotni do 30 roku życia mogą ponadto skorzystać z bonów szkoleniowych, stażowych, zatrudnieniowych oraz bonów na zasiedlenie. W końcu grudnia 2014 r. grupa ta objęła 4% bezrobotnych z ustalonym profilem.

Do profilu II kwalifikowane są osoby wymagające wsparcia w powrocie na rynek pracy. Dla nich dostępne są usługi i instrumenty rynku pracy, działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy oraz inne formy pomocy, z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja. W końcu grudnia 2014 r. była to najliczniejsza grupa bezrobotnych (70%) objętych profilowaniem.

Profil III dotyczy bezrobotnych oddalonych od rynku pracy. Pomoc dla tej grupy osób koncentruje się na realizacji wspólnie z ośrodkami pomocy społecznej Programu Aktywizacji i Integracji, aktywizacji długotrwale bezrobotnych przez agencje zatrudnienia, programach specjalnych dla wybranej grupy osób, proponowaniu zatrudnienia socjalnego albo pracy w spółdzielniach socjalnych, stosowaniu poradnictwa zawodowego. W końcu grudnia 2014 było to 26% bezrobotnych objętych profilowaniem.

4.1. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

W 2014 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy z terenu województwa **33.904 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej**³³, tj. **o 6.476 więcej (o 23,6%)** niż w 2013 roku. Jednocześnie jest to największa ilość ofert pracy na przestrzeni ostatnich czterech lat.

Wśród wolnych miejsc pracy, zgłoszonych do urzędów pracy, **61,6% (20.868) stanowiły miejsca pracy subsydiowanej** finansowane ze środków Funduszu Pracy, PFRON, EFS (o 3.422, tj. 19,6% więcej niż w 2013 r.), natomiast **38,4% (13.036) to miejsca pracy niesubsydiowanej** (wzrost o 3.054, tj. o 30,6%).

W ogólnej liczbie oferowanych przez zakłady wolnych miejsc pracy:

- **18.732**, tj. **55,3%** stanowiły oferty zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- **15.172**, tj. **44,7%** to miejsca aktywizacji zawodowej, z tego:
 - 13.694 miejsca stażu,
 - 1.477 miejsc pracy społecznie użytecznej,
 - 1 miejsce przygotowania zawodowego dorosłych.

Do osób niepełnosprawnych skierowano 1.195 ofert (tj. 3,5% wszystkich wolnych miejsc pracy), natomiast dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki przeznaczono 113 miejsc pracy (tj. 0,3%).

Zakłady pracy z **sektora prywatnego** zgłosiły **72,5%** wszystkich wolnych miejsc pracy (24.579), natomiast z **publicznego** - **27,5%** (9.325).

Pod względem ilości wolnych miejsc pracy Świętokrzyskie uplasowało się na 15 miejscu, wyprzedzając jedynie województwo podlaskie.

Najwięcej miejsc pracy pracodawcy zgłosili do urzędów obejmujących zasięgiem działania powiaty: kielecki - 7.230, m. Kielce - 3.812, ostrowiecki - 3.282, konecki - 3.208, skarżyski - 2.279, sandomierski - 2.262, jędrzejowski - 2.190, starachowicki - 2.100, opatowski - 2.045 i staszowski - 1.964.

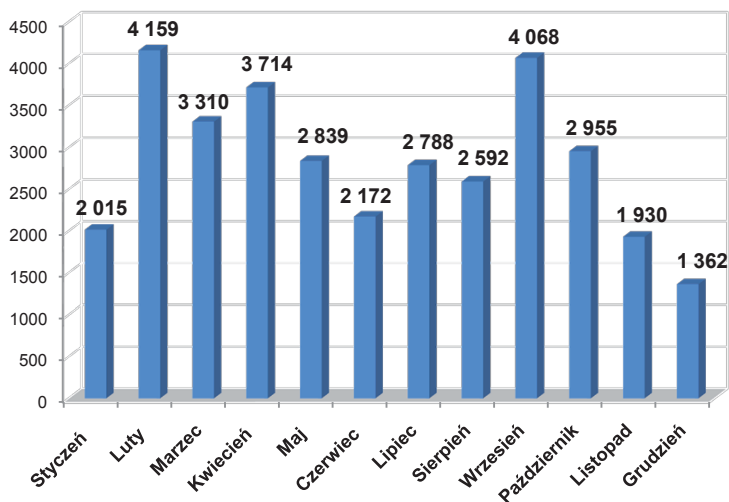
Najmniej miejsc pracy pracodawcy zgłosili do PUP w: Kazimierzy Wielkiej - 560, Pińczowie - 703, Włoszczowie - 939 i Busku - Zdroju - 1.330.

W 2014 roku na 1 wolne miejsce pracy będące w dyspozycji urzędów przypadało średniomiesięcznie 29 bezrobotnych (w kraju - 21).

³³ Jest to suma zgłoszonych przez pracodawców wolnych miejsc zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz miejsc aktywizacji zawodowej (m.in. stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, prac społecznie użytecznych).

Najwięcej bezrobotnych oczekujących na 1 ofertę pracy odnotowano w powiatach: kazimierskim - 46, skarżyskim i włoszczowskim - po 37, m. Kielce i starachowickim - po 35, opatowskim - 31, ostrowieckim i pińczowskim - po 30, **najmniej** zaś w powiatach: kieleckim - 22, sandomierskim i staszowskim - po 23, koneckim - 26 oraz buskim i jędrzejowskim - po 28.

**Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej
zgłoszone w poszczególnych miesiącach 2014 roku**

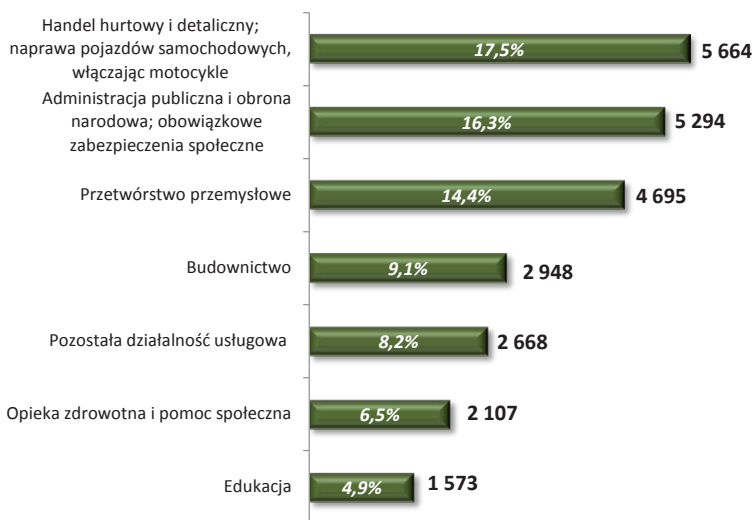

W 2014 roku najwięcej ofert wpłynęło do urzędów pracy w I kwartale - 9.484 (28,0%) oraz w III kwartale - 9.448 (27,9%), natomiast najmniej w IV kwartale - 6.247 (18,4%).

W porównaniu do 2013 roku wzrost popytu na pracę odnotowano we wszystkich kwartałach, w tym w największym stopniu w III kw. - o 3.448 (o 57,5%) propozycji zatrudnienia więcej i w IV kw. - o 2.246 (o 56,1%), zaś w I kw. - o 431 (o 4,8%) oraz w II kw. - o 351 (o 4,2%).

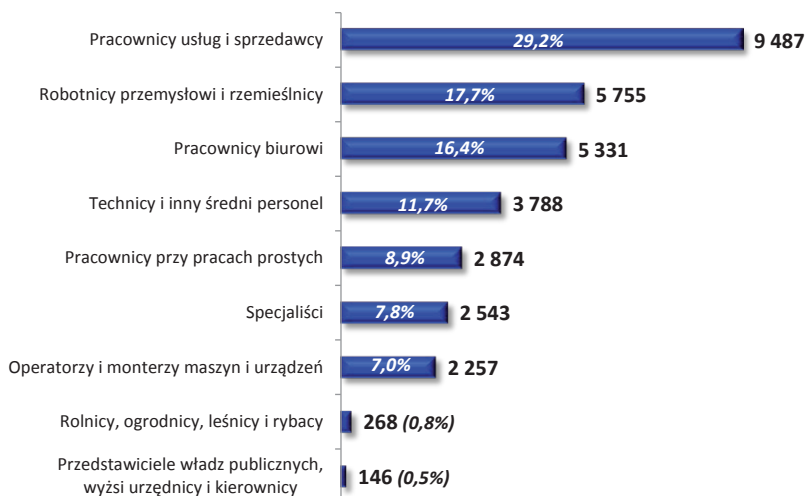
Statystyka miejsc pracy według sekcji PKD oraz grup zawodów i specjalności obejmuje wyłącznie aktualne oferty, tzn. nie uwzględnia ofert pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali (w 2014 roku pracodawcy anulowali 1.455 miejsc). Zaprezentowane w dalszej części dane dotyczą 32.449 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w wybranych sekcjach PKD w 2014 roku

Miejsca pracy z ww. sekcji stanowiły łącznie 76,9% ogółu ofert zgłoszonych w 2014 r. Najwięcej propozycji zatrudnienia pochodziło z sektora usługowego - 23.970 (73,9% ogółu), następnie z przemysłowego - 8.224 (25,3%), a w niewielkim stopniu z rolniczego - 255 (0,8%).

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według wielkich grup zawodów w 2014 roku

Najwięcej ofert pracodawcy zgłosili dla robotników gospodarczych, sprzedawców oraz techników prac biurowych. W 2014 r. w wymienionych zawodach wpłynęło łącznie 7,8 tys. ofert, tj. 24% ogółu miejsc pracy będących w dyspozycji powiatowych urzędów pracy. Generalnie utrzymuje się duże zapotrzebowanie na zawody wymagające wykonywania pracy fizycznej oraz związane ze sprzedażą i obsługą biura. Wśród znacznej części zawodów występuje wysoki udział ofert subsydiowanych.

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej najczęściej zgłaszane w 2014 r.

Zawód		Wolne miejsca		
kod	nazwa	ogółem	w tym subsydiowane	udział %
515303	Robotnik gospodarczy	3.302	3.092	93,6
522301	Sprzedawca	2.556	1.741	68,1
411004	Technik prac biurowych	1.933	1.807	93,5
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	887	797	89,9
432103	Magazynier	864	623	72,1
334306	Technik administracji	659	635	96,4
332203	Przedstawiciel handlowy	585	160	27,4
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	551	32	5,8
512001	Kucharz	523	308	58,9
931301	Robotnik budowlany	488	158	32,4
911207	Sprzątaczką biurowa	366	229	62,6
513101	Kelner	349	180	51,6
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	320	222	69,4
412001	Sekretarka	313	282	90,1
514101	Fryzjer	312	214	68,6
941201	Pomoc kuchenna	304	235	77,3

4.2. AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

W 2014 roku powiatowe urzędy pracy **aktywnymi programami rynku pracy objęły 25.465 bezrobotnych**, tj. **o 4.019 osób (o 18,7%) więcej** w porównaniu do 2013 roku. W grupie zaktywizowanych większość to kobiety - 57,7% (14.696 osób) oraz bezrobotni zamieszkali na wsi - 59,7% (15.208).

Najwięcej bezrobotnych skierowanych zostało na staż - 13.417 osób, tj. 52,7% ogółu zaktywizowanych. Szkolenia rozpoczęło 2.879 bezrobotnych (11,3%), a pracodawcom zrefundowano koszty wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla zatrudnionych na tych miejscach 2.011 bezrobotnych (7,9%). Przy robotach publicznych zatrudniono 1.971 osób (7,7%), działalność gospodarczą podjęło 1.938 osób (7,6%), do prac interwencyjnych skierowano 1.816 osób (7,1%), zaś prace społecznie użyteczne rozpoczęło 1.038 osób (4,1%).

Najwięcej bezrobotnych zaktywizowano w powiecie: kieleckim - 5.664 osoby, koneckim - 2.983, m. Kielce - 2.751, ostrowieckim - 2.516, skarżyskim - 2.017, opatowskim - 1.836, staszowskim - 1.421 i starachowickim - 1.368, natomiast **najmniej** w powiecie pińczowskim - 396 osób, kazimierskim - 456 oraz buskim - 782.

4.2.1. Realizacja aktywnych programów rynku pracy*

Forma aktywizacji	2013 r.		2014 r.		Wzrost / spadek	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	w liczbach	%
Ogółem w województwie:	21 446	100,0	25 465	100,0	4 019	18,7
Staż	10 907	50,9	13 417	52,7	2 510	23,0
<i>w tym bon stażowy dla bezrobotnych do 30 r.ż.**</i>	-	-	<i>1 180</i>	-	-	-
Szkolenia	2 805	13,1	2 879	11,3	74	2,6
<i>w tym bon szkoleniowy dla bezrobotnych do 30 r.ż.**</i>	-	-	<i>304</i>	-	-	-
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	1 471	6,9	2 011	7,9	540	36,7
Roboty publiczne	1 253	5,8	1 971	7,7	718	57,3
Podjęcia działalności gospodarczej	1 873	8,7	1 938	7,6	65	3,5
Prace interwencyjne	1 896	8,8	1 816	7,1	-80	-4,2
Prace społecznie użyteczne	1 108	5,2	1 038	4,1	- 70	- 6,3
Przygotowanie zawodowe dorosłych	31	0,1	0	-	-31	100,0
Inne	102	0,5	**395	1,6	293	287,3

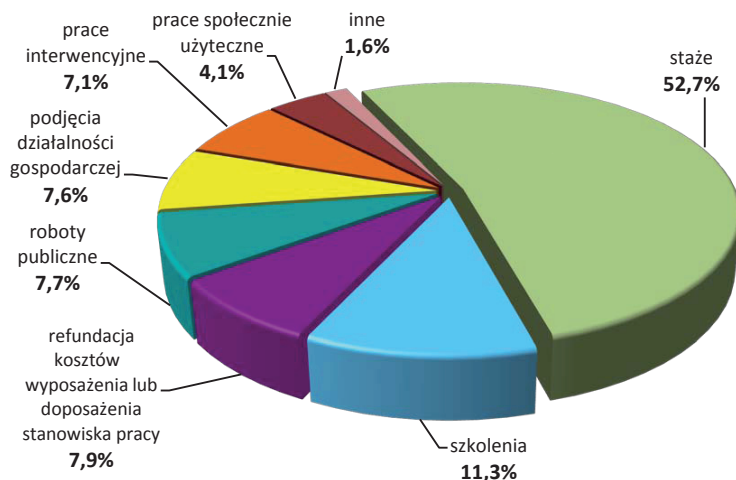
*Dane dotyczą osób, które rozpoczęły udział w programie w danym roku sprawozdawczym.

**Nowe formy aktywizacji wprowadzone od 27 maja 2014 r. W pozycji „inne” wykazano 337 osób, które skorzystały z pozostałych nowych form, m.in.: bonu na zasiedlenie dla bezrobotnych do 30 r. ż. - 179 os., bonu na zatrudnienie dla bezrobotnych do 30 r. ż. - 92 os., dofinansowania pracodawcy lub przedsiębiorcy wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 r. ż. - 61 os.

W odniesieniu do 2013 roku znacznie więcej osób uczestniczyło w programie stażu, wzrosła również liczba zatrudnionych przy robotach publicznych oraz u pracodawców, którym zrefundowano koszty wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy, jak również w mniejszym stopniu liczba osób skierowanych na szkolenia oraz podejmujących działalność gospodarczą.

Należy podkreślić, iż z nowych form wprowadzonych od maja 2014 roku skorzystało ponad 1,8 tys. osób, w większości młodych bezrobotnych do 30 roku życia.

Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2014 roku

Ponadto urzędy pracy zrefundowały ze środków Funduszu Pracy kwotę wypłaconych w 2014 r. **świadczeń integracyjnych** w wysokości **3.985,8 tys. zł** dla **687 osób**, które rozpoczęły realizację indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisały kontrakt socjalny.

4.2.2. Zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych

- **W ramach prac interwencyjnych zatrudniono 1.816 osób**, tj. **7,1%** ogółu objętych aktywnymi programami w województwie, w tym 1.077 kobiet (59,3%) oraz 1.053 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (58,0%). W porównaniu do 2013 roku zanotowano nieznaczny spadek liczby zaktywizowanych w ramach analizowanej formy (o 80 osób, tj. o 4,2%).

Najwięcej bezrobotnych zaktywizowano w powiatach: staszowskim - 372 osoby, ostrowieckim - 286, koneckim - 267, kieleckim - 170, skarżyskim - 146, jędrzejowskim - 132, sandomierskim - 126, starachowickim - 112, a **najmniej** w m. Kielce - 11, włoszczowskim - 12, kazimierskim - 24, buskim - 45, pińczowskim - 54 oraz opatowskim - 59.

Na refundację kosztów z tytułu zatrudnienia osób w ramach prac interwencyjnych z Funduszu Pracy wydatkowano **kwotę 8.314,7 tys. zł**, tj. o 17,3% więcej niż w 2013 roku.

- **W ramach robót publicznych zatrudniono 1.971 osób**, tj. **7,7%** ogółu zaktywizowanych, czyli o 718 osób (o 57,3%) więcej w odniesieniu do 2013 roku. Udział kobiet rozpoczynających roboty publiczne wyniósł 58,5% (1.153 osoby), zaś bezrobotnych mieszkańców wsi - 73,6% (1.450).

Najwięcej bezrobotnych zatrudnionych zostało z terenu powiatów: koneckiego - 613 osób, kieleckiego - 406, opatowskiego - 290, jędrzejowskiego - 210, ostrowieckiego - 192 i skarżyskiego - 115, zaś **najmniej** z kazimierskiego - 12, buskiego - 13, sandomierskiego - 26 pińczowskiego - 40 i włoszczowskiego - 54. Na terenie m. Kielce oraz powiatów starachowickiego i staszowskiego nie realizowano tej formy aktywizacji.

Na refundację kosztów z tytułu zatrudnienia osób w ramach robót publicznych z Funduszu Pracy wydatkowano **kwotę 10.175,6 tys. zł**, tj. o 59,0% więcej niż w 2013 roku.

4.2.3. Podjęcia działalności gospodarczej

- W 2014 roku dofinansowanie w postaci przyznania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało **1.938 bezrobotnych (7,6%** ogółu zaktywizowanych), w tym 703 kobiety (36,3%) oraz 1.026 bezrobotnych mieszkańców wsi (52,9%). Liczba bezrobotnych podejmujących samozatrudnienie nieznacznie wzrosła - o 65 osób (o 3,5%) w porównaniu do 2013 roku.

Najwięcej bezrobotnych skorzystało z tej formy pomocy w powiatach: kieleckim - 450 osób, skarżyskim - 245, m. Kielce - 210, starachowickim - 207, ostrowieckim - 181 oraz koneckim - 172, a **najmniej** w: kazimierskim - 20, pińczowskim - 41, opatowskim - 45, buskim - 51, sandomierskim - 65, jędrzejowskim - 82, staszowskim - 84 i włoszczowskim - 85.

Wydatki z Funduszu Pracy na ten cel wyniosły **36.843,1 tys. zł** i były o 8,0% wyższe niż w 2013 roku.

4.2.4. Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

- Pracodawcy otrzymali refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy dla **2.011 skierowanych bezrobotnych**, tj. o 540 osób (o 36,7%) więcej w odniesieniu do 2013 roku, w łącznej wysokości **27.822,4 tys. zł** (tj. o 34,3% więcej niż w 2013 roku). Kobiety stanowiły 40,8% zaktywizowanych (820 osób), natomiast bezrobotni zamieszkali na wsi - 51,3% (1.032).

Najwięcej bezrobotnych podjęło pracę z powiatów: kieleckiego - 370, m. Kielce - 285, skarżyskiego - 274, ostrowieckiego - 245, starachowickiego - 183, koneckiego - 158, buskiego - 128 i staszowskiego - 117, a **najmniej** w powiatach: sandomierskim - 17, kazimierskim - 25, pińczowskim - 27 i opatowskim - 52.

4.2.5. Staż u pracodawcy

- Staż u pracodawcy **odbyło 13.417 bezrobotnych**, tj. **52,7%** ogółu zaktywizowanych, tj. o 2.510 osób (o 23,0%) więcej niż w 2013 r. Wśród osób korzystających z analizowanej formy aktywizacji większość stanowiły

kobiety - 67,3% (9.036 osób) oraz bezrobotni mieszkańcy wsi - 61,4% (8.233).

Najwięcej bezrobotnych nabyło doświadczenie zawodowe w powiatach: kieleckim - 3.063 osoby, koneckim - 1.530, m. Kielce - 1.444, opatowskim - 1.331, ostrowieckim - 1.273, skarżyskim - 806, sandomierskim i staszowskim - po 680, jędrzejowskim - 649 oraz starachowickim - 645. **Najmniej** osób skierowano na staż w powiatach: pińczowskim - 177, kazimierskim - 308, buskim - 362 oraz włoszczowskim - 469.

W 2014 roku udział w programie zakończyło **10.334 bezrobotnych**, spośród których pracę podjęło **7.084**, tj. **68,6%**.

Bezrobotni aktywowani byli najczęściej w następujących obszarach:

- prace sekretarskie i biurowe	2.089	spośród których zatrudniono	1.411 ,
- sprzedaż, marketing, public relations,
handel nieruchomościami	1.182 ,	- ,, -	883 ,
- usługi (głównie gastronomiczne,
fryzjerskie i kosmetyczne)	1.140 ,	- ,, -	781 .

Wydatki z Funduszu Pracy na stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres odbywania stażu wyniosły **75.707,6 tys. zł**, tj. o 16,6% więcej niż w 2013 r.

4.2.6. Prace społecznie użyteczne

- W 2014 roku do wykonywania prac społecznie użytecznych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej **zostało skierowanych 1.038 bezrobotnych (4,1%** ogółu zaktywizowanych), w tym 679 kobiet (65,4%) i 504 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (48,6%). Liczba bezrobotnych zaktywizowanych w ramach analizowanej formy zmniejszyła się o 70 osób (o 6,3%).

Najwięcej osób rozpoczęło prace społecznie użyteczne w powiatach: skarżyskim - 258 osób, m. Kielce - 171, kieleckim - 161, ostrowieckim - 130, natomiast **najmniej** w: kazimierskim i pińczowskim - po 5, staszowskim - 9, sandomierskim - 10, koneckim - 11, opatowskim - 28, buskim - 42, starachowickim - 55, włoszczowskim - 69 oraz jędrzejowskim - 84.

Wydatki z Funduszu Pracy na ten cel wyniosły **1.016,2 tys. zł**, tj. o 7,9% więcej niż w 2013 roku.

4.2.7. Szkolenia i przekwalifikowania

Organizacja szkoleń należy do podstawowych usług realizowanych przez powiatowe urzędy pracy. Szkolenia to pozaszkolne zajęcia, które mają na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych potrzebnych do wykonywania pracy.

W 2014 roku na szkolenia zawodowe skierowano ogółem **2.910 osób**, w tym 1.039 kobiet. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy objętych szkoleniami wyniosła 2.902, zaś osób którym przyznano rentę szkoleniową - 3.

Szkolenia ukończyło **2.887 osób**, w tym 2.881 bezrobotnych i poszukujących pracy. W trakcie lub po ukończeniu szkolenia **pracę podjęło 1.523 osoby**, w tym 636 kobiet. Efektywność szkoleń zawodowych w powiatowych urządach pracy w 2013 roku wyniosła **52,8%**.

Liczba korzystających ze szkoleń zwiększyła się o 83 osoby osób (tj. o 2,9%) w porównaniu do 2013 roku.

Liczba uczestników szkoleń organizowanych w 2014 roku

Lp.	Powiat	Liczba osób skierowanych na szkolenie	Liczba osób, które ukończyły szkolenie	Liczba osób, które podjęły pracę w trakcie lub w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia	Efektywność szkoleń w %
1	Buski	140	139	86	61,9
2	Jędrzejowski	27	27	19	70,4
3	Kazimierski	62	61	28	45,9
4	Kielecki	1.002	1.005	322	32,0
5	Miasto Kielce	635	615	454	73,8
6	Konecki	201	203	150	73,9
7	Opatowski	31	29	7	24,1
8	Ostrowiecki	147	147	83	56,5
9	Pińczowski	42	41	12	29,3
10	Sandomierski	158	157	72	45,9
11	Skarżyski	102	102	43	42,2
12	Starachowicki	142	142	79	55,6
13	Staszowski	100	100	55	55,0
14	Włoszczowski	121	119	113	95,0
Ogółem:		2.910	2.887	1.523	52,8

Dane: Załącznik nr 4 do sprawozdania MPiPS-01 za 2014 rok.

Wydatki z Funduszu Pracy na sfinansowanie kosztów szkoleń wyniosły **5.692,2 tys. zł**, tj. o 8,5% więcej niż w 2013 roku.

Najwięcej osób ukończyło kursy kierunkowe w następujących obszarach:

- usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy) **798**, wśród których zatrudniono **262**,
- sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami **199**, - ,, - **161**,

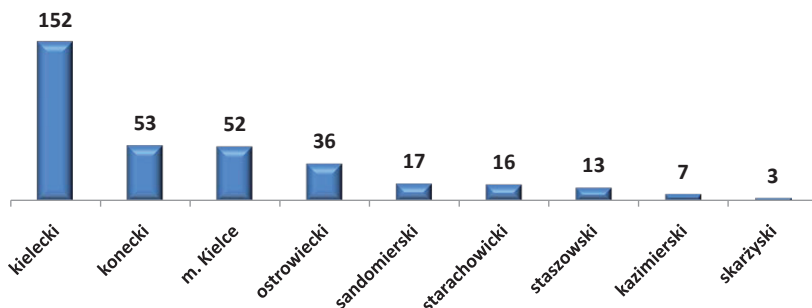
- rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	150,	wśród których zatrudniono	90,
- technika i handel artykułami technicznymi	127,	- ,, -	78,
- architektura i budownictwo	126,	- ,, -	87,
- usługi gastronomiczne	104,	- ,, -	93,
- usługi fryzjerskie, kosmetyczne	103,	- ,, -	28,
- prace sekretarskie i biurowe	55,	- ,, -	32,
- opieka społeczna (w tym; opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	50,	- ,, -	25,
- informatyka i wykorzystanie komputerów	43,	- ,, -	22.

4.2.8. Kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego

Od maja 2014 r. samorzady powiatowe mogą wspierać rozwój zawodowy pracodawców i ich pracowników w ramach środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Zgodnie z kryteriami przyjętymi na lata 2014-2015 nowy instrument pozwoli na finansowanie kształcenia ustawicznego osób pracujących w wieku 45 lat i więcej.

W 2014 r. do większości powiatowych urzędów pracy z terenu województwa wpłynęły wnioski od pracodawców zainteresowanych podnoszeniem kompetencji swoich pracowników. Ogółem **sfinansowano szkolenia, egzaminy oraz studia podyplomowe 349 osobom powyżej 45 roku życia.**

Uczestnicy kształcenia ustawicznego w ramach KFS w 2014 r.

W pięciu powiatach pracodawcy nie skorzystali z możliwości wsparcia w ramach KFS (buskim, jędrzejowskim, opatowskim, pińczowskim, włoszczowskim).

Poniżej przedstawiono obszary tematyczne, w których pracownicy byli najczęściej szkoleni w 2014 roku, w celu uzupełnienia wiedzy i/lub nabycia umiejętności zawodowych zgodnych z zapotrzebowaniem pracodawców.

Obszary kształcenia ustawicznego finansowane ze środków KFS w 2014 r.

Uwaga: Osoby uczestniczące w kilku szkoleniach i/lub studiach podyplomowych, lub którym sfinansowano koszty egzaminów są wykazane w każdym z obszarów tematycznych, w których brały udział.

4.2.9. Poradnictwo zawodowe

Poradnictwo zawodowe polega na udzielaniu:

- bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca zatrudnienia, planowaniu kariery zawodowej oraz przygotowaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy, w szczególności:
 - udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu,
 - udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badaniu kompetencji, zainteresowań i uzdolnień zawodowych,

- kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia,
- prowadzeniu grupowych porad zawodowych
- pracodawcom pomocy w doborze kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy oraz we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników przez udzielanie porad zawodowych.

W 2014 roku z usług indywidualnego poradnictwa zawodowego w powiatowych urzędach pracy skorzystały **4.093 osoby**, w tym 4.073 bezrobotnych i poszukujących pracy. Kobiety stanowiły 53,9% ogółu (2.208 osób). Grupa osób objętych tą usługą zmniejszyła się o 13,0% w porównaniu do 2013 roku. **Poradnictwem grupowym objęto 4.181 osób**, w tym 2.428 kobiet. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy wyniosła 4.088. W odniesieniu do 2013 r. grupa osób, które skorzystały z porady grupowej wzrosła o 68,7%.

Z badań testowych skorzystało ogółem **414 osób**. W porównaniu do 2013 r. grupa badanych zmniejszyła się o 33,7% (o 210 osób).

Z indywidualnej informacji zawodowej udzielanej przez doradców zawodowych skorzystało **8.369 osób** (w tym 4.164 kobiety), natomiast usługami **grupowej informacji zawodowej** objęto **4.580 osób** (w tym 2.539 kobiet).

W organizowanych przez powiatowe urzędy pracy **szkoleniach z zakresu umiejętności poszukiwania pracy** uczestniczyło **608 osób**, w tym 603 bezrobotnych.

W 2014 roku **3 pracodawców z sektora prywatnego** złożyło wnioski o pomoc w doborze kandydatów do pracy (1 pracodawca zatrudniający od 1 do 9 osób oraz 2 pracodawców zatrudniających od 10 do 49 osób).

4.3. PODSUMOWANIE

- Na przestrzeni 2014 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy 33,9 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (o 23,6% więcej niż w roku 2013).
- Z sektora prywatnego pochodziło 72,5% miejsc pracy, a z publicznego 27,5% (w kraju odpowiednio: 83,6% i 16,4%).
- Ponad 61% ogółu ofert to miejsca pracy subsydiowanej finansowane ze środków Funduszu Pracy, PFRON, EFS (w kraju - 34,8%).
- Na 1 ofertę pracy będącą w dyspozycji urzędów pracy przypadało średniomiesięcznie 29 bezrobotnych (w kraju - 21).
- Najwięcej ofert wpłynęło z sektora usługowego (73,9%), przemysłowego (25,3%), natomiast w niewielkim stopniu z rolniczego (0,8%).
- Ponad połowa (57,3%) wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej pochodziła z sekcji: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (włączając motocykle); administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; przetwórstwo przemysłowe oraz budownictwo.
- Wśród miejsc pracy zgłoszonych w 2014 roku najczęściej propozycji zatrudnienia skierowano do pracowników usług i sprzedawców (29,2%), robotników przemysłowych i rzemieślników (17,7%), pracowników biurowych (16,4%). Dla wymienionych grup zawodowych zgłoszono łącznie 63,3% ogółu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.
- W 2014 roku powiatowe urzędy pracy aktywnymi programami rynku pracy objęły ogółem 25.465 bezrobotnych, tj. o 4,0 tys. więcej (18,7%) niż przed rokiem. Ponad połowę zaktywizowanych stanowiły osoby odbywające staż u pracodawcy - 13.417 (52,7%). Z nowych form wsparcia wprowadzonych od maja 2014 r. skorzystało ponad 1,8 tys. osób, w tym najczęściej młodych bezrobotnych do 30 roku życia, m. in. w ramach bonów stażowych (1.180) oraz bonów szkoleniowych (304).
- Szkolenia zawodowe dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy ukończyło 2,9 tys. osób. Najwięcej osób ukończyło kursy związane z usługami transportowymi (w tym kursy prawa jazdy).
- Ze Środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego samorządy powiatowe sfinansowały szkolenia, egzaminy oraz studia podyplomowe 349 pracownikom powyżej 45 roku życia.
- Indywidualnym poradnictwem zawodowym objęto 4,1 tys. osób, natomiast poradnictwem grupowym - 4,2 tys. osób. Z indywidualnej informacji zawodowej skorzystało 8,4 tys. osób, natomiast z usług grupowej informacji zawodowej - 4,6 tys. osób.

5. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA W ZAKRESIE POLITYKI RYNKU PRACY

Na mocy **art. 8 ust. 3** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocii zatrudnienia i instytucjach rynku pracy **Wojewódzki Urząd Pracy** będący jednostką organizacyjną samorządu województwa, realizował zadania samorządu województwa w zakresie **polityki rynku pracy** wynikające z **art. 8 ust. 1** i **art. 8 ust. 8** przedmiotowej ustawy.

5.1. WSPÓLPRACA WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z SEJMIKIEM, KOMISJAMI PROBLEMOWYMI SEJMIKU I ZARZĄDEM WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Realizując zadania z zakresu polityki rynku pracy **Wojewódzki Urząd Pracy na bieżąco współpracował z organem stanowiącym i kontrolnym, stałymi komisjami problemowymi Sejmiku oraz organem wykonawczym samorządu województwa.**

Stosownie do potrzeb **organów statutowych samorządu województwa** oraz tematyki posiedzeń Sejmiku, Komisji i Zarządu **Wojewódzki Urząd Pracy przedkładał** informacje, analizy, oceny, opracowania, projekty programów, propozycje podziału środków finansowych i sprawozdania dotyczące sytuacji na rynku pracy w województwie.

Dyrektor oraz Wicedyrektorzy WUP uczestniczący w posiedzeniach prezentowali opracowane materiały oraz stosownie do potrzeb udzielali informacji i wyjaśnień.

5.1.1. Współpraca z Sejmikiem Województwa Świętokrzyskiego

⇒ **Sejmik Województwa Świętokrzyskiego na Sesji w dniu 21 lipca 2014 r. podjął Uchwałę Nr XLV/809/14 w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego**, w której:

- przyjął przedłożoną przez Zarząd Województwa *Informację o realizacji Uchwały Nr XXXVII/667/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego oraz zadań w zakresie polityki rynku pracy,*
- zobowiązał Zarząd Województwa m.in. do podejmowania działań służących promocji zatrudnienia, rozwojowi zasobów ludzkich, łagodzeniu problemów związanych z planowanymi zwolnieniami pracowników i skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej mieszkańców województwa, w szczególności poprzez:
 - koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w ramach zadań zawartych w *Świętokrzyskim Planie*

Działań na Rzecz Zatrudnienia oraz określenie kierunków działań na rok 2014,

- opracowywanie badań i analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz badanie zapotrzebowania na pracę w celu podniesienia efektywności prowadzonych działań,
- podział posiadanych środków Funduszu Pracy na działania na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich i aktywizacji bezrobotnych,
- koordynowanie realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy, pozostającej w dyspozycji Ministra Pracy i Polityki Społecznej,
- wdrażanie Działań 6.1, 6.2, 8.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego,
- realizację zadań związanych z Krajowym Funduszem Szkoleniowym (KFS), w szczególności podział środków KFS pomiędzy powiatowe urzędy pracy, z uwzględnieniem priorytetów określonych przez ministra właściwego do spraw pracy, w porozumieniu z Radą Rynku Pracy,
- inicjowanie programów regionalnych i ich realizowanie, w porozumieniu z powiatowymi urzędami pracy,
- zlecanie działań aktywizacyjnych,
- wdrażanie działań w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 – Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego,
- realizowanie zadań z zakresu ochrony roszczeń pracowniczych i obsługi Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz zadań wynikających z ustawy z dnia 11.10.2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy,
- świadczenie poradnictwa zawodowego i jego koordynowanie w publicznych służbach zatrudnienia oraz upowszechnianie informacji zawodowych na terenie województwa,
- wykonywanie zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami Unii Europejskiej/Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii oraz z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw w zakresie świadczeń dla bezrobotnych.

Uchwała została przekazana do realizacji Zarządowi Województwa Świętokrzyskiego oraz do Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

5.1.2. Współpraca z komisjami problemowymi Sejmiku

➤ Komisja Samorządu Terytorialnego

- Wojewódzki Urząd Pracy w dniu 11 czerwca 2014 r. przedłożył na posiedzenie Komisji informacje o:
 - realizacji działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki prowadzonych przez Wojewódzki Urząd Pracy,
 - poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim,
 - środkach Funduszu Pracy na aktywizację zawodową bezrobotnych w województwie świętokrzyskim w 2013 roku.

➤ Komisja Rewizyjna Sejmiku Województwa

- W dniu 22 września 2014 r. - w związku z kontrolą prowadzoną przez Komisję Rewizyjną w przedmiocie: *skuteczności realizacji interpelacji złożonych przez Radnych Sejmiku w II półroczu 2013 r. i I półroczu 2014 r.* - Wojewódzki Urząd Pracy przekazał odpowiedzi udzielone Radnym na interpelacje z dnia 21 lipca 2014 r. w sprawie możliwości realizacji przez Zarząd Województwa we współpracy z Kuratorium Oświaty, WUP oraz studentów Wydziału Humanistycznego UJK działań mających stworzyć system pomocy ludziom młodym, wkraczającym na rynek pracy.

➤ Komisja Strategii Rozwoju, Promocji i Współpracy z Zagranicą

- W dniu 18 marca 2014 r. Komisja zapoznała się z informacją na temat efektów wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie świętokrzyskim w 2013 roku.
- Dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w dniu 18 września 2014 r. uczestniczył w posiedzeniu, którego tematem były m.in. stan wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie świętokrzyskim w I półroczu 2014 r. oraz zaopiniowanie zmian w Statucie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach.
- W dniu 21 lipca 2014 r. Komisja pozytywnie zaopiniowała projekt Uchwały Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego.

5.1.3. Współpraca z Zarządem Województwa Świętokrzyskiego

1) W 2014 roku Wojewódzki Urząd Pracy opracował i złożył 20 wniosków do Zarządu Województwa, m.in. w sprawach:

- ustalenia podziału kwot środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2014 roku programów na rzecz promocji

zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań,

- przyjęcia sprawozdania z realizacji Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za rok 2013 oraz Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2014.
- przyjęcia informacji o realizacji Uchwały Nr XXXVII/667/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 25 listopada 2013 roku w sprawie sytuacji na rynku pracy województwa świętokrzyskiego i zadań w zakresie polityki rynku pracy,
- ustalenia podziału kwot środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2015 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych fakultatywnych zadań,
- ustalenia podziału środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2014 roku działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników w wieku 45 lat i więcej,
- zatwierdzenia „Programu regionalnego na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi”.

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego na bieżąco dokonywał oceny sytuacji na rynku pracy i koordynował realizację zadań ustawowych. Podejmowane Uchwały przekazywał do wykonania Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy.

5.2. WSPÓLDZIAŁANIE WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY Z WOJEWÓDZKĄ RADĄ ZATRUDNIENIA

Zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (w brzmieniu sprzed dnia 27 maja 2014 roku) **Wojewódzka Rada Zatrudnienia jest organem opiniodawczo - doradczym Marszałka Województwa w sprawach polityki rynku pracy.**

W dniu 27 maja 2014 roku weszła w życie ustawa z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2014 roku, poz. 598), zgodnie z którą w miejsce rad zatrudnienia wprowadzono rady rynku pracy. Na podstawie art. 14 tejże ustawy do dnia powołania Rady Rynku Pracy, wojewódzkich rad rynku pracy i powiatowych rad rynku pracy zadania tych rad wykonują odpowiednio Naczelna Rada Zatrudnienia, wojewódzkie rady zatrudnienia i powiatowe rady zatrudnienia, działające w składzie i na zasadach określonych w przepisach dotychczasowych.

Wojewódzki Urząd Pracy na posiedzenia Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia **przedkładał** m.in.: informacje, sprawozdania, analizy statystyczne, projekty programów, propozycje podziału środków, propozycje stanowisk, postulatów i wystąpień do władz centralnych. Przygotowane materiały prezentowane były Członkom Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia przez Dyрекcję i pracowników WUP.

W 2014 roku odbyły się **4 posiedzenia** Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia IV kadencji. Do najważniejszych zagadnień poruszanych przez Radę należały:

- **w dniu 17 lutego 2014 r.**

1. rozpatrzenie 32 wniosków szkół o zaopiniowanie nowych kierunków kształcenia w województwie,
2. zapoznanie się z:
 - informacją o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim w 2013 roku,
 - propozycją przeznaczenia środków Funduszu Pracy podlegających wydatkowaniu w 2014 roku na finansowanie zadań realizowanych przez samorząd województwa,
 - wynikami 4. edycji badania zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w woj. świętokrzyskim w latach 2013-2014 przeprowadzonego wśród pracodawców w regionie,
3. przyjęcie projektu Świętokrzyskiego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2014,

- **w dniu 30 czerwca 2014 r.**

1. rozpatrzenie 11 wniosków szkół o zaopiniowanie nowych kierunków kształcenia w województwie,
2. ocena:
 - sprawozdania z działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy w roku 2013,
 - gospodarki środkami Funduszu Pracy na realizację w 2013 r. programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej przyznanych algorytmem oraz będących w dyspozycji samorządu województwa,
 - racjonalności gospodarowania środkami Funduszu Pracy w roku 2013 w zakresie realizacji przez Wojewódzki Urząd Pracy:
 - a) zadań na bazie art. 108 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (j. t. Dz. U. z 2013 r. poz. 674 z późn. zm.),
 - b) umowy w sprawie refundacji kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne, składek na Fundusz Pracy oraz odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych pracowników

Wojewódzkiego Urzędów Pracy w Kielcach wykonujących zadania wynikające z realizacji programów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Pracy,

c) Porozumienia nr 13/grant Eures/2012 z dnia 2 października 2012 r. (w części przypadającej na 2013 rok),

3. omówienie realizacji zadań samorządu województwa w zakresie prowadzenia rejestru agencji zatrudnienia i rejestru instytucji szkoleniowych,
 4. zapoznanie się z informacją o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie,
- **w dniu 27 sierpnia 2014 r.**
 - ✓ rozpatrzenie 25 wniosków szkół o zaopiniowanie nowych kierunków kształcenia w województwie,
 - ✓ wielowymiarowość poradnictwa zawodowego w kontekście zmian zachodzących na rynku pracy,
 - ✓ zapoznanie się z informacją o:
 - stanie realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w zakresie Działań wdrażanych przez Wojewódzki Urząd Pracy,
 - efektywności poszczególnych form aktywizacji zawodowej bezrobotnych w powiatach województwa świętokrzyskiego w 2013 r.,
 - poziomie i strukturze bezrobocia w województwie świętokrzyskim.
 - **w dniu 27 listopada 2014 r.**
 - ✓ rozpatrzenie 21 wniosków szkół o zaopiniowanie nowych kierunków kształcenia oraz zaopiniowanie prowadzenia kształcenia w formie kwalifikacyjnego kursu zawodowego w zakresie kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie,
 - ✓ zaopiniowanie kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych,
 - ✓ zapoznanie się z informacjami nt.:
 - zadań i roli Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach w nowym okresie programowania 2014-2020,
 - realizacji w 2013 roku oraz w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 31 października 2014 r. zadań dotyczących Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
 - poziomu i struktury bezrobocia w województwie świętokrzyskim,
 - zainaugurowania przez WUP partnerskich działań na rzecz wdrożenia programu pn. „Gwarancje dla Młodości”.

5.3. REALIZACJA WOJEWÓDZKICH PROGRAMÓW MAJĄCYCH NA CELU TWORZENIE NOWYCH MIEJSC PRACY I LIKWIDACJĘ NEGATYWNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA

5.3.1. Określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy przez przygotowanie i realizację regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia

Zgodnie z art. 3 ust. 4 i w związku z art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, Wojewódzki Urząd Pracy opracował *Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2014* określający priorytety regionalnej polityki rynku pracy oraz przyporządkowane im zadania mające na celu promocję zatrudnienia, powstawanie nowych miejsc pracy oraz efektywne wykorzystanie zasobów ludzkich w regionie. *Świętokrzyski Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2014* został pozytywnie zaopiniowany przez Wojewódzką Radę Zatrudnienia dnia 13 marca 2014 r. oraz przyjęty Uchwałą Zarządu Województwa nr 2590/14 z dnia 13 marca 2014 r.

Kompleksowy system wsparcia obejmował realizację **42 zadań ujętych w ramach 5 priorytetów tematycznych**, wyznaczających główne kierunki regionalnej polityki zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich w roku 2014.

Priorytet 1 Kompleksowe wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia, zapobieganie bezrobociu oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu – systematyzował przedsięwzięcia ukierunkowane na przeciwdziałanie bezrobociu oraz łagodzenie społeczno - ekonomicznych skutków wykluczenia społecznego. Osią finansową tych działań były środki Europejskiego Funduszu Społecznego, wykorzystywane poprzez Program Operacyjny Kapitał Ludzki oraz środki Funduszu Pracy.

Priorytet 2 Wsparcie dla osób dotkniętych lub zagrożonych utratą zatrudnienia poprzez przystosowanie ich do pełnienia nowych ról zawodowych – celem była reorientacja zawodowa i wsparcie osób o niskich i zdezaktualizowanych kwalifikacjach. Działania, z jakich skorzystać mogły osoby zwolnione lub zagrożone zwolnieniem to m.in. szkolenia i poradnictwo zawodowe, staże/praktyki zawodowe przygotowujące do podjęcia pracy w nowym zawodzie czy bezzwrotne dotacje na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.

Priorytet 3 Promocja samozatrudnienia oraz tworzenie korzystnych warunków rozwoju sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw – miał na celu kontynuację pozytywnych tendencji aktywizacji gospodarczej

mieszkańców regionu poprzez stosowanie finansowych i pozafinansowych narzędzi promocji przedsiębiorczości, jak również rozbudowę systemu zachęt inwestycyjnych, przekładających się na przyrost miejsc pracy.

Priorytet 4 *Wzrost spójności systemu edukacji i kształcenia zawodowego z kierunkami rozwoju i potrzebami rynku pracy* – realizował cele polegające na zwiększeniu spójności kierunków kształcenia z faktycznymi potrzebami rynku pracy. Działania w ramach niniejszego Priorytetu obejmowały uelastycznienie i aktualizację systemu kształcenia zawodowego w świetle przygotowań do wdrożenia systemu Krajowych Ram Kwalifikacji.

Priorytet 5 *Wzmocnienie obsługi rynku pracy oraz promocja innowacyjnych metod i instrumentów wzrostu zatrudnienia i walki z bezrobociem* – obejmował szereg działań proinnowacyjnych, ukierunkowanych na podnoszenie efektywności aktywizacji zawodowej oraz dalszy wzrost standardów obsługi rynku pracy. Celem tych działań było wypracowanie nowych, skutecznych rozwiązań w obszarze rynku pracy, jak również adaptacja sprawdzonych rozwiązań funkcjonujących w krajach partnerskich, których implementacji będą służyć projekty współpracy ponadnarodowej.

Realizacja zadań oparta była o współpracę Wojewódzkiego Urzędu Pracy z samorządami powiatowymi i gminnymi, publicznymi służbami zatrudnienia, instytucjami oświatowymi, uczelniami wyższymi oraz organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami działającymi w obszarze promocji zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich.

5.3.2. Pozyskiwanie dla województwa środków Funduszu Pracy na aktywizację zawodową bezrobotnych

Wydatki z Funduszu Pracy w 2014 roku wyniosły ogółem 304.488,5 tys. zł, w tym na:

- formy aktywne 170.589,0 tys. zł, tj. 56,0%,
- formy pasywne 133.899,5 tys. zł, tj. 44,0%.

Środki wydatkowane z Funduszu Pracy były **niższe o 1.159,2 tys. zł (0,4%)** w odniesieniu do roku 2013, przy czym odnotowano **zwiększenie** wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu (o 20,3%) i **zmniejszenie** wydatków na formy pasywne (o 18,3%).

Struktura wydatków z Funduszu Pracy w 2014 roku

Wyszczególnienie wydatków	2014 rok	Struktura wydatków (%)
0	1	2
1. Aktywne formy	170 589,0	56,0
z tego:		
- szkolenia	5 692,2	1,9
- Krajowy Fundusz Szkoleniowy	753,3	0,2
- prace społecznie użyteczne	1 016,2	0,3
- roboty publiczne	10 175,6	3,3
- refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	27 822,4	9,1
- dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej	36 843,1	12,1
<i>w tym w ramach spółdzielni socjalnej</i>	<i>189,3</i>	<i>0,1</i>
- prace interwencyjne	8 314,7	2,7
- zatrudnienie wspierane	47,1	0,0
- przygotowanie zawodowe dorosłych	301,4	0,1
<i>w tym stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne</i>	<i>142,2</i>	<i>0,0</i>
- stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres kontynuowania nauki	275,2	0,1
- refundacja składek na ubezpieczenia społeczne	10,4	0,0
- koszty studiów podyplomowych	271,7	0,1
z tego		
<i>stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne</i>	<i>103,6</i>	<i>0,0</i>
<i>koszty studiów podyplomowych</i>	<i>168,1</i>	<i>0,1</i>
- stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres stażu	75 707,6	24,9
- bon na finansowanie kosztów kształcenia bezrobotnych do 30 r.ż.	819,2	0,3
- koszt wynajmu mieszkania dla bezrobotnych do 30 r.ż.	159,4	0,1
- dofinansowanie wynagrodzenia skierowanych bezrobotnych powyżej 50 r.ż.	134,4	0,0
- świad. aktyw. za zatrudnienie po przerwie związanej z urodzeniem dziecka lub opieką	10,6	0,0
- wynagrodzenia i koszty osobowe członków spółdzielni socjalnej	75,9	0,0
- koszty specyficznych elementów programów specjalnych	317,8	0,1
- inne instrumenty rynku pracy	1 840,8	0,6
2. Pasywne formy	133 899,5	44,0
- zasiłki dla bezrobotnych ze składkami	118 244,4	38,9
- dodatki aktywizacyjne	3 440,8	1,1
- świadczenia integracyjne	3 985,8	1,3
- składki na ubezpieczenia społeczne rolników	9,9	0,0
- pozostałe wydatki	8 218,6	2,7
OGÓLEM	304 488,5	100,0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-02.

Podział środków Funduszu Pracy

Dokonany podział środków Funduszu Pracy, przeznaczonych na finansowanie działań na rzecz promocji zatrudnienia, rozwoju zasobów ludzkich oraz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, uwzględnił kierunki i priorytety określone w regionalnym planie działań na rzecz zatrudnienia.

- Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie, **Minister Pracy i Polityki Społecznej decyzją z dnia 17 lutego 2014 roku przyznał województwu świętokrzyskiemu 132.514,1 tys. zł na finansowanie w 2014 r. programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.** W wielkości tej ujęta została kwota **93.620,1 tys. zł** będąca w dyspozycji samorządu województwa na finansowanie projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Na podstawie opracowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy i przyjętych przez Sejmik Województwa Świętokrzyskiego w dniu 30 grudnia 2013 r. **Kryteriów podziału środków Funduszu Pracy dla samorządów powiatowych na finansowanie w 2014 roku programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz innych zadań fakultatywnych, Zarząd Województwa dokonał podziału kwot dla samorządów powiatowych na 2014 rok,** a Marszałek Województwa wystąpił do Ministra Pracy i Polityki Społecznej z wnioskiem o wydanie stosownych decyzji.

Kryteria podziału... uwzględniały skalę napływów do bezrobocia i odpływów z bezrobocia, udział bezrobotnych do 25 oraz powyżej 50 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych, udział bezrobotnych zamieszkałych na wsi, wskaźnik efektywności instrumentów rynku pracy oraz kwoty środków Funduszu Pracy przeznaczone w powiecie na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Kwota środków Funduszu Pracy przyznana algorytmem na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu obejmowała:

- środki przeznaczone na realizację przez samorządy powiatowe programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej,
- środki pozostające w dyspozycji samorządu województwa przeznaczone na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (projektów realizowanych w trybie systemowym)

przez powiatowe urzędy pracy w ramach Poddziałania 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych”).

Po uwzględnieniu przesunięć środków przeznaczonych na realizację zadań fakultatywnych na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, wysokość przyznanych kwot w podziale na poszczególne samorządy powiatowe w roku 2014 kształtowała się następująco:

(w tys. zł)

Lp.	Powiat	Środki na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (kwoty uwzględniają przesunięcia środków z zadań fakultatywnych zgodnie z decyzjami MPiPS)	Środki przeznaczone na realizację Poddziałania 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	Razem
1.	Buski	1.490,3	3.587,2	5.077,5
2.	Jędrzejowski	2.305,3	5.549,0	7.854,3
3.	Kazimierski	884,8	2.129,7	3.014,5
4.	m. Kielce	4.313,6	10.383,0	14.696,6
5.	Kielecki	6.383,3	15.365,0	21.748,3
6.	Konecki	3.822,2	9.200,3	13.022,5
7.	Opatowski	2.765,4	6.175,0	8.940,4
8.	Ostrowiecki	4.149,2	9.987,3	14.136,5
9.	Pińczowski	761,8	1.833,7	2.595,5
10.	Sandomierski	1.738,1	4.183,8	5.921,9
11.	Skarżyski	3.613,6	8.698,0	12.311,6
12.	Starachowicki	3.581,9	8.621,9	12.203,8
13.	Staszowski	1.984,4	4.776,7	6.761,1
14.	Włoszczowski	1.300,1	3.129,5	4.429,6
Województwo		39.094,0	93.620,1	132.714,1

Przyznana algorytmem na 2014 rok kwota Funduszu Pracy była wyższa o **5.833,3 tys. zł, tj. 4,6%** od środków otrzymanych na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w 2013 roku.

5.3.3. Koordynowanie na terenie województwa realizacji programów aktywizacji zawodowej finansowanych z rezerwy Funduszu Pracy pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy

W roku 2014, zgodnie z wytycznymi Ministra Pracy i Polityki Społecznej, samorządy powiatów mogły ubiegać się o dodatkowe środki Funduszu Pracy z „rezerwy” Ministra na realizację programów:

- ✓ aktywizacji zawodowej zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi (w tym współfinansowanych z wkładu finansowego Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji – EFG, zwanych dalej „programami współfinansowanymi z EFS”),
- ✓ związanych z aktywizacją bezrobotnych na terenach, na których w 2014 roku miały miejsce klęski żywiołowe,
- ✓ aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia,
- ✓ aktywizacji zawodowej bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- ✓ aktywizacji zawodowej bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy określonych w art. 49 *ustawy o promocji zatrudnienia (...)*,
- ✓ specjalnych, na podstawie art. 66a *ust. 7 ustawy (...)*,
- ✓ projektów pilotażowych, na podstawie art. 109 *ust. 7d ustawy (...)*.

Mając na względzie łagodzenie skutków wzrostu poziomu bezrobocia Minister Pracy i Polityki Społecznej już w styczniu 2014 r. przeznaczył część środków Funduszu Pracy z *rezerwy* na aktywizację zawodową, a zasady ubiegania się o ich pozyskanie zostały opracowane i udostępnione jeszcze w grudniu 2013 roku.

- Dzięki konkursowi ogłoszonemu przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w **styczniu 2014 r.** sześć powiatów (jędrzejowski, kazimierski, kielecki ziemski, konecki, opatowski oraz włoszczowski) pozyskało ponad **4,2 mln zł** na wsparcie bezrobotnych poniżej 25 roku życia. Decyzje przyznające środki przekazane zostały **24 lutego 2014 r.**
- W **maju 2014 r.** Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej ogłosiło konkurs na realizację nowych form aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, które wprowadziła znowelizowana ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Do konkursu przystąpiły wszystkie powiatowe urzędy pracy, które pozyskały dodatkowe środki Funduszu Pracy w wysokości **8.808,2 tys. zł** na wsparcie osób do 30 roku życia, powyżej 50 roku życia, powracających na rynek pracy oraz posiadających co najmniej jedno dziecko lub sprawujących opiekę nad osobą zależną. Ponadto samorządy powiatowe w ramach powyższego konkursu pozyskały kwotę **99,2 tys. zł** na realizację Programu Aktywizacja i Integracja (PAI). Decyzje przyznające środki na powyższe cele Minister Pracy i Polityki Społecznej przekazał **26 czerwca 2014 r.**

- W wyniku kolejnych konkursów ogłoszonych przez MPiPS w roku 2014:
- wszystkie samorządy powiatowe otrzymały środki w wysokości **14.167,4 tys. zł** na aktywizację zawodową osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (wskazanych w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj. *bezrobotnych do 30 roku życia, powyżej 50 roku życia, długotrwale bezrobotnych, bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia, bezrobotnych niepełnosprawnych*),
 - powiatowe urzędy pracy w Kielcach, Końskich, Sandomierzu, Skarżysku - Kamiennej, Staszowie, Włoszczowie oraz Miejski Urząd Pracy w Kielcach pozyskały środki Funduszu Pracy w kwocie **5.560,5 tys. zł** na aktywizację zawodową osób bezrobotnych w wieku 30 – 50 lat,
 - samorządy powiatowe w Kielcach, Końskich, Opatowie i Skarżysku – Kamiennej oferowały bezrobotnym wsparcie w postaci programu robót publicznych w regionach wysokiego bezrobocia, a pozyskana na ten cel kwota wyniosła **2.400,0 tys. zł**,
 - Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach przystąpił do realizacji programu specjalnego, na wdrażanie którego pozyskał kwotę **1.608,2 tys. zł**,
 - powiatowe urzędy pracy w Starachowicach i Staszowie pozyskały łącznie kwotę **944,0 tys. zł** na aktywizację zawodową osób bezrobotnych do 30 roku życia,
 - osoby bezrobotne zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy w Jędrzejowie, Kielcach oraz Skarżysku – Kamiennej mogły korzystać ze środków Funduszu Pracy na przystąpienie lub założenie spółdzielni socjalnej, pozyskana na ten cel kwota wyniosła **908,6 tys. zł**,

- powiatowe urzędy pracy w Kielcach i Skarżysku – Kamiennej otrzymały środki w wysokości **440,0 tys. zł** na aktywizację zawodową osób zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi,
- powiat staszowski pozyskał kwotę **172,0 tys. zł** na aktywizację zawodową osób starszych powyżej 50 roku życia.

➤ **Łączna wartość** pozyskanych w 2014 r. środków z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej wyniosła **39.344,6 tys. zł** i była wyższa od kwoty, którą dysponowało województwo w roku 2013 o **24.843,2 tys. zł**, co oznacza **niemal trzykrotny wzrost** dodatkowych środków Funduszu Pracy.

Podział dodatkowych środków Funduszu Pracy na realizację w 2014 r. programów dla poszczególnych samorządów powiatowych obrazuje tabela:

Powiat	Środki Funduszu Pracy przyznane z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację programów aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych (w tys. zł):										Razem rezerwa
	poniżej 25 roku życia	poniżej 30 roku życia	powyżej 50 roku życia	w wieku 30 – 50 lat	będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49)	zwolnionych z pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników	przystępujących lub zakładających spółdzielnie socjalne	robót publicznych w regionach wysokiego bezrobocia	w ramach nowych form wsparcia (w tym PAI)	programów specjalnych	
Buski	-	-	-	-	360,0	-	-	-	202,2	-	562,2
Jędrzejowski	565,8	-	-	-	870,0	-	150,0	-	604,0	-	2.189,8
Kazimierski	217,2	-	-	-	100,0	-	-	-	84,6	-	401,8
m. Kielce	-	-	-	156,9	1.100,0	-	-	-	1.152,0	-	2.408,9
Kielecki	1.566,7	-	-	2.929,0	5.282,7	300,0	658,6	1.170,0	1.954,4	1.608,2	15.469,6
Konecki	938,1	-	-	1.096,8	1.767,0	-	-	580,0	733,3	-	5.115,2
Opatowski	629,6	-	-	-	1.400,0	-	-	400,0	1.010,8	-	3.440,4
Ostrowiecki	-	-	-	-	112,0	-	-	-	500,0	-	612,0
Pińczowski	-	-	-	-	166,1	-	-	-	383,6	-	549,7
Sandomierski	-	-	-	82,0	600,0	-	-	-	226,9	-	908,9
Skarżyski	-	-	-	700,0	1.497,4	140,0	100,0	250,0	559,3	-	3.246,7
Starachowicki	-	451,0	-	-	200,0	-	-	-	94,0	-	745,0
Staszowski	-	493,0	172,0	395,8	435,0	-	-	-	1.177,0	-	2.672,8
Włoszczowski	319,1	-	-	200,0	277,2	-	-	-	225,3	-	1.021,6
Województwo	4.236,5	944,0	172,0	5.560,5	14.167,4	440,0	908,6	2.400,0	8.907,4	1.608,2	39.344,6

Wojewódzki Urząd Pracy każdorazowo dokonywał weryfikacji złożonych programów i przekazywał wyniki ocen do MPiPS celem przyznania środków na ich realizację.

Łącznie w 2014 roku na aktywizację zawodową bezrobotnych województwo dysponowało kwotą 172.058,7 tys. zł, która w podziale na poszczególne samorządy powiatowe przedstawia się następująco:

(w tys. zł)

Powiat	Środki Funduszu Pracy dla województwa na 2014 r.		
	przyznane algorytmem	dodatkowe z rezerwy MPiPS	ogółem (algorytm + rezerwa)
Buski	5.077,5	562,2	5.639,7
Jędrzejowski	7.854,3	2.189,8	10.044,1
Kazimierski	3.014,5	401,8	3.416,3
m. Kielce	14.696,6	2.408,9	17.105,5
Kielecki	21.748,3	15.469,6	37.217,9
Konecki	13.022,5	5.115,2	18.137,7
Opatowski	8.940,4	3.440,4	12.380,8
Ostrowiecki	14.136,5	612,0	14.748,5
Pińczowski	2.595,5	549,7	3.145,2
Sandomierski	5.921,9	908,9	6.830,8
Skarżyski	12.311,6	3.246,7	15.558,3
Starachowicki	12.203,8	745,0	12.948,8
Staszowski	6.761,1	2.672,8	9.433,9
Włoszczowski	4.429,6	1.021,6	5.451,2
Województwo	132.714,1	39.344,6	172.058,7

Środki Funduszu Pracy, jakimi dysponowało województwo w 2014 r. były wyższe od przyznanych na rok 2013 o 30.676,5 tys. zł, tj. o 21,7%.

5.3.4. Programowanie i wykonywanie zadań realizowanych przy współfinansowaniu Europejskiego Funduszu Społecznego

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

- Na mocy uchwały nr 285/07 Zarządu Województwa z dnia 16 maja 2007 r. Wojewódzki Urząd Pracy pełni funkcję Instytucji Pośredniczącej 2 stopnia dla następujących Działań Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:

- **6.1 „Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie”.** Działanie to obejmuje następujące Poddziałania:
 - ✓ 6.1.1 „*Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy*”,
 - ✓ 6.1.2 „*Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie*”,
 - ✓ 6.1.3 „*Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych*”.
- **6.2 „Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia”.**
- **8.1 „Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie”** obejmujące Poddziałania:
 - ✓ 8.1.1 „*Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw*”,
 - ✓ 8.1.2 „*Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*”,
 - ✓ 8.1.3 „*Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności*”.

Kwota, jaką Wojewódzki Urząd Pracy dysponuje na wdrażanie powierzonych Działań w latach 2007 - 2013 wynosi **190.283.490,00 Euro**, w tym **106.162.899,00 Euro** na Działanie 6.1, **22.449.908,00 Euro** na Działanie 6.2 oraz **61.670.683,00 Euro** na Działanie 8.1.

- Wojewódzki Urząd Pracy kontynuował w roku 2014 realizację Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Zakończono procedurę oceny i wyboru do dofinansowania projektów, których nabór rozpoczął się jeszcze w roku 2013 i dotyczył następujących działań:
 - ✓ 6.1. „*Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*”,
 - ✓ 8.1. „*Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie*”.

Liczba wniosków, jakie wpłynęły do WUP w odpowiedzi na ogłoszone konkursy wyniosła 899, w tym:

- 223 wnioski w ramach Poddziałania 6.1.1,
 - 617 wniosków na Poddziałanie 8.1.1,
 - 59 wniosków w ramach Poddziałania 8.1.2.
- W 2014 roku podpisane zostały **94 umowy** o dofinansowanie projektów w ramach konkursów ogłoszonych w roku 2013 na łączną kwotę **80.215.726,11 zł**, w tym w ramach:

- Poddziałania 6.1.1 – **28 umów** o wartości **31.801.000,22 zł**,
- Poddziałania 8.1.1 – **59 umów** na kwotę **37.957.140,52 zł**,
- Poddziałania 8.1.2 – **7 umów** o wartości **10.457.585,37 zł**.

Dzięki realizowanym projektom wsparcie otrzyma ogółem **9.560 mieszkańców województwa**, w tym:

- **1.748 osób pozostających bez zatrudnienia**, które korzystają z kompleksowego wsparcia mającego na celu ich powrót na rynek pracy,
 - **394 osoby zwolnione lub zagrożone utratą pracy** objęte wsparciem typu outplacement,
 - **7.418 pracowników mikro, małych i średnich przedsiębiorstw**, którzy korzystają z profesjonalnego wsparcia doradczego – szkoleniowego.
- W dniu 17 marca 2014 roku Wojewódzki Urząd Pracy ogłosił w ramach Poddziałania 8.1.2 „*Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*” **konkurs zamknięty** na dofinansowanie realizacji projektów zakładających wsparcie dla pracowników sektora oświaty. Do Wojewódzkiego Urzędu Pracy wpłynęło ogółem 26 wniosków, które poddane zostały ocenie formalnej oraz merytorycznej. Zgodnie z zapisami planu działania oraz dokumentacji konkursowej do dofinansowania wybrany został **jeden projekt o wartości 5.828.312 zł**, w ramach którego wsparciem outplacementowym objętych zostanie **540 pracowników sektora oświaty**, którzy utracili zatrudnienie lub są zagrożeni zwolnieniem z przyczyn dotyczących zakładu pracy.
- Równoległe **wszystkie powiatowe urzędy pracy realizowały projekty systemowe w ramach Poddziałania 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych”**. Wojewódzki Urząd Pracy podpisał z 14 urzędami aneksy do umów na łączną wartość **93.620,1 tys. zł**.
Projekty realizowane przez powiatowe urzędy pracy w trybie systemowym obejmowały realizację usług i instrumentów rynku pracy przewidzianych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj.:
- **szkoleń,**
 - **staży,**
 - **przygotowania zawodowego dorosłych,**
 - **prac interwencyjnych,**
 - **przyznawania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej (w tym pomocy prawnej i konsultacji w tym zakresie),**

- **doposażenia i wyposażenia stanowisk pracy dla skierowanych osób bezrobotnych do pracodawców,**

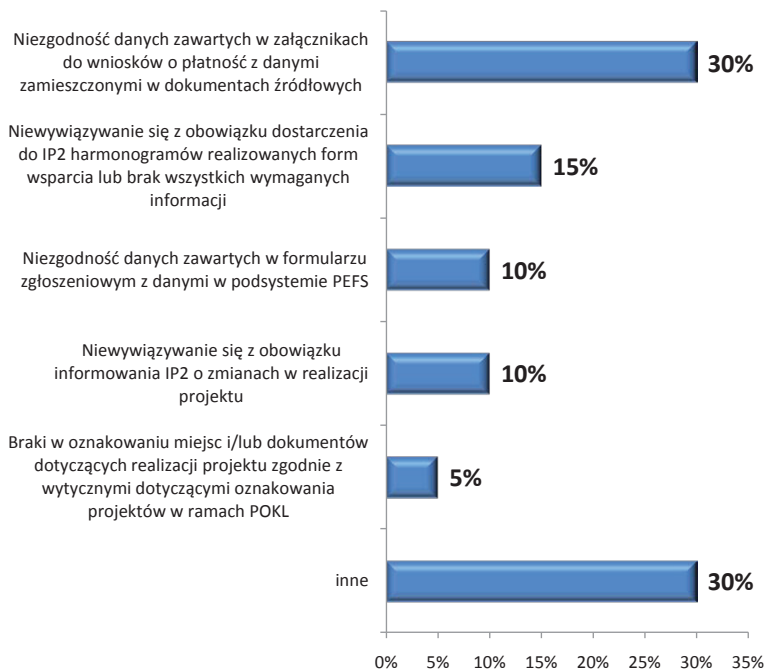
a skorzystało z nich blisko 10 tys. osób bezrobotnych.

- W ramach **Działania 6.2** Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki kontynuowana była realizacja projektu pt. „*Mikropożyczki dla osób otwierających działalność gospodarczą*” o wartości **8.333,6 tys. zł**. Jego celem było przygotowanie uczestników do rozpoczęcia pracy na własny rachunek poprzez szkolenia, doradztwo, pomoc w sporządzaniu biznesplanów oraz przyznanie **160 osobom pożyczek w wysokości do 50 tys. zł**. Pożyczka mogła być udzielona wyłącznie osobie pracującej, studentowi lub absolwentowi zamieszkującej/mu na terenie woj. świętokrzyskiego, która/y po jej przyznaniu zarejestruje swoją firmę w województwie. Oprocentowanie wynosiło **do 2% w stosunku rocznym**, a maksymalny okres spłaty mikropożyczki nie mógł przekroczyć 60 miesięcy. Realizacja pierwszej fazy projektu zakończyła się 30 września 2014 r. Zakładane cele zostały osiągnięte, a dzięki udzielonym pożyczkom w regionie powstało **170 nowych przedsiębiorstw**. Aktualnie projekt wszedł w fazę monitorowania, podczas której w ramach środków wynikających ze spłat pożyczek udzielane są kolejne kredyty na otwarcie działalności gospodarczej.
- Od 2012 r. realizowane są **3 projekty innowacyjne**, które mają na celu wypracowanie nowych metod aktywizacji zawodowej zarówno osób bezrobotnych, jak i pracowników o najniższym poziomie wykształcenia. W pierwszym z nich testowana jest forma wsparcia „*novum subsidium*”, w ramach której bezrobotne kobiety powracające na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem i wychowywaniem dzieci odbywają u pracodawców staż w wymiarze ½ etatu. Drugi zakłada opracowanie kompleksowego poradnika aktywizacji zawodowej osób powyżej 50 roku życia pozostających bez zatrudnienia, z którego korzystać będą zarówno instytucje szkoleniowe, powiatowe urzędy pracy, jak i pracodawcy zatrudniający osoby 50+. Na uwagę zasługuje także realizowany w ramach Poddziałania 8.1.1 projekt mający na celu opracowanie systemowych rozwiązań zwiększających udział w podnoszeniu kwalifikacji osób o niskim poziomie wykształcenia zatrudnionych w MŚP. Dwa spośród trzech projektów innowacyjnych, po zwalidowaniu przez Regionalną Sieć Tematyczną produktów finalnych, wkroczyły w fazę upowszechniania, która jest ostatnim etapem ich realizacji.
- Wojewódzki Urząd Pracy realizuje bieżące zadania w zakresie kontroli prawidłowości realizacji podpisanych umów, rozliczania wniosków o płatność, monitorowania oraz promocji i informacji. Ogółem w 2014 roku

przeprowadzono **93 kontrole projektów** na miejscu ich realizacji oraz **98 wizyt monitoringowych**. Oznacza to pełne osiągnięcie wskaźników dotyczących liczby projektów poddawanych kontroli, ujętych w Rocznym Planie Kontroli na rok 2014.

W ramach ww. kontroli Zespoły kontrolujące stwierdziły blisko **80 uchybień i/lub nieprawidłowości**.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości

- Wojewódzki Urząd Pracy realizuje ponadto zadania związane z rozliczaniem wniosków Beneficjentów o płatność w ramach podpisanych umów. **W 2014 roku do WUP wpłynęło łącznie 878 wniosków o płatność. Kwota rozliczonych środków w 2014 roku w zatwierdzonych wnioskach o płatność wyniosła 118.134.740,74 zł.**
- Od początku wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 do Wojewódzkiego Urzędu Pracy wpłynęło ogółem ponad **3 tys. wniosków o dofinansowanie projektów** konkursowych oraz systemowych na łączną kwotę **przekraczającą 3,1 miliarda zł.**

- Po dokonaniu oceny formalnej i merytorycznej wszystkich złożonych projektów Wojewódzki Urząd Pracy do końca 2014 r. zawarł ogółem **597 umów** na kwotę dofinansowania **przekraczającą 956,8 mln zł**. Pozwoli to na objęcie kompleksowym wsparciem **139,9 tys. mieszkańców województwa:**
- ✓ **69,7 tys. osób pozostających bez zatrudnienia**, w tym **57,3 tys. bezrobotnych** zaktywizowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy,
 - ✓ **9,2 tys. osób** otrzymało środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
 - ✓ **33,9 tys. pracujących osób dorosłych**, które podniosły swoje kwalifikacje,
 - ✓ **18,8 tys. pracowników i kadry zarządzającej przedsiębiorstw**,
 - ✓ blisko **10,3 tys. osób odchodzących z rolnictwa**,
 - ✓ **ponad 1,1 tys. osób zagrożonych utratą pracy** lub zwolnionych z przyczyn niedotyczących pracowników
- oraz
- ✓ **1,9 tys. osób** objęto projektami informacyjno – promocyjnymi w Poddziałaniu 8.1.3,
 - ✓ **1,1 tys.** w ramach projektów innowacyjnych mających na celu wypracowanie nowych metod aktywizacji zawodowej,
 - ✓ **462 pracowników Powiatowych Urzędów Pracy** w ramach Poddziałania 6.1.2, którzy zostali objęci szkoleniami oraz refundacją wynagrodzeń osób zatrudnionych na stanowiskach doradców zawodowych i pośredników pracy.
- Zakontraktowane zostały wszystkie środki przyznane województwu na wdrażanie Działań 6.1, 6.2 oraz 8.1.

5.4. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

W związku z nowelizacją ustawy o *promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* w dniu 27 maja 2014 r. został wprowadzony nowy instrument – **Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS)**. Jego celem jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu posiadania kompetencji nieadekwatnych do wymagań zmieniającej się gospodarki. Środki funduszu przeznaczone są na finansowanie kształcenia ustawicznego pracodawców i ich pracowników.

W pierwszym okresie, tj. w latach 2014-2015, pracodawcy mogą wystąpić o środki KFS na podnoszenie kwalifikacji lub przekwalifikowanie osób pracujących w wieku 45 lat i więcej.

Wojewódzki Urząd Pracy, z upoważnienia Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, dokonał podziału środków KFS na samorządy powiatowe według zgłoszonego zapotrzebowania. Ostateczne limity środków na działania powiatowych urzędów pracy ustalił Minister Pracy i Polityki Społecznej na podstawie informacji od Marszałka Województwa o dokonanych przez niego podziale.

Kwoty limitów na finansowanie zadań w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego w 2014 r.

Lp.	Samorząd Powiatowy	Kwota przyznana decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej (zł)
1	Busko - Zdrój	66.000,00
2	Kazimierza Wielka	43.000,00
3	Kielce (miasto)	159.100,00
4	Kielce (powiat)	430.000,00
5	Końskie	86.000,00
6	Opatów	43.000,00
7	Ostrowiec Świętokrzyski	103.200,00
8	Sandomierz	43.000,00
9	Skarżysko - Kamienna	68.800,00
10	Starachowice	34.900,00
11	Staszów	86.000,00
RAZEM		1.163.000,00

Wykorzystanie środków FP w ramach przyznanych limitów uzależnione jest od stopnia zainteresowania pracodawców tą formą pomocy. W 2014 r., na podstawie pozytywnie rozpatrzonych wniosków świętokrzyskich

pracodawców, **sfinansowano szkolenia, egzaminy oraz studia podyplomowe 349 osobom powyżej 45 roku życia**. Wydatkowano **63%** środków przyznanych na ten cel dla samorządów powiatowych. Niewykorzystana kwota w wysokości 426.284,28 zł została przekazana do Ministra Pracy i Polityki Społecznej i zasilila pulę środków KFS tworzących rezerwę tego funduszu, o której przeznaczeniu decyduje Rada Rynku Pracy, mając na względzie szczególne potrzeby branżowe lub regionalne.

Ponadto w 2014 r. Minister Pracy i Polityki Społecznej przyznał środki KFS w wysokości **23.530,00 zł** na sfinansowanie przez samorząd województwa zadań realizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy określonych w art. 69a ust. 2 pkt 2-5 ustawy o promocji zatrudnienia (...). W ramach działań promocyjnych WUP:

- opublikował w prasie lokalnej 7 artykułów prasowych i plakatów oraz 2 artykuły sponsorowane,
- opracował oraz przekazał plakaty i ulotki do powiatowych urzędów pracy województwa,
- udzielał pracodawcom i zainteresowanym osobom informacji odnośnie KFS podczas targów pracy,
- zorganizował wspólnie z PUP w Skarżysku – Kamiennej warsztaty nt. KFS w ramach I Regionalnych Targów Pracy.

Ponadto informacje nt. możliwości korzystania z KFS zostały przedstawione pracownikom agencji zatrudnienia z województwa świętokrzyskiego biorącym udział w szkoleniu organizowanym przez WUP, a także członkom Zarządu Województwa Świętokrzyskiego. Ponadto doradca zawodowy omówił prezentację pt. „Kształcenie zawodowe – wybór czy konieczność”, w której zaprezentował zasady i warunki korzystania z KFS przedstawicielom przedsiębiorców, instytucji samorządowych i oświatowych uczestniczących w konferencji „Świat edukacji zawodowej i świat przedsiębiorców. Razem czy osobno?” zorganizowanej przez Specjalną Strefę Ekonomiczną w Starachowicach, Marszałka Województwa Świętokrzyskiego oraz Kuratorium Oświaty.

Celem działań podjętych przez Wojewódzki Urząd Pracy była promocja Krajowego Funduszu Szkoleniowego jako instrumentu wsparcia kształcenia ustawicznego wśród jak największej liczby pracodawców i ich pracowników z województwa świętokrzyskiego.

5.5. ŚWIADCZENIE PORADNICTWA ZAWODOWEGO ORAZ JEGO KOORDYNOWANIE NA TERENIE WOJEWÓDZTWA

Zadania samorządu województwa w zakresie świadczenia poradnictwa zawodowego oraz jego koordynowania w publicznych służbach zatrudnienia na terenie województwa realizuje **Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej** (Centrum), które wspomaga powiatowe urzędy pracy przez prowadzenie wyspecjalizowanych usług dotyczących planowania kariery zawodowej na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy. Centrum stanowi drugi poziom interwencji poprzez udzielanie wsparcia psychologicznego powiązanego z zastosowaniem specjalistycznych testów i kwestionariuszy psychologicznych potrzebnych w rozwiązaniu problemów zawodowych klientów urzędów pracy.

Z usług Centrum korzystają zarówno osoby zarejestrowane, jak i nie posiadające statusu osoby bezrobotnej, poszukujące zatrudnienia oraz zagrożone utratą pracy. Ponadto oferta Centrum dotycząca orientacji zawodowej oraz przygotowania do wejścia na rynek pracy cieszy się dużym zainteresowaniem ze strony studentów i absolwentów szkół wyższych oraz młodzieży szkolnej.

• **Poradnictwo i informacja zawodowa**

Łącznie z usług oferowanych przez Centrum w zakresie informacji i poradnictwa zawodowego w 2014 roku skorzystało **1.749 osób**. Informacji zawodowej udzielono **1.291 osobom**, a poradnictwem zawodowym objęto **458 osób**. W ramach indywidualnego poradnictwa zawodowego z pomocy doradców zawodowych i psychologów skorzystało **151 osób**. Klienci Centrum najczęściej otrzymywali wsparcie w zakresie diagnozy preferencji i predyspozycji w związku z określeniem ścieżki edukacyjnej bądź zawodowej, także z zastosowaniem **testów i kwestionariuszy psychologicznych**.

Nieodłącznym elementem poradnictwa zawodowego jest opracowywanie i upowszechnianie informacji zawodowej. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów, Centrum zaktualizowało i wydało publikację pn. „*Praca pilnie poszukiwana. Poradnik dla aktywnych na rynku pracy*”. Powstała ona z myślą o tych, którzy stawiają pierwsze kroki na rynku pracy oraz o osobach, które dotychczas bezskutecznie poszukują zatrudnienia lub chcą zmienić zawód. Publikacja pomaga zrozumieć prawa, jakimi rządzi się rynek pracy, daje wskazówki dotyczące możliwości określenia zainteresowań i predyspozycji zawodowych, a także podpowiada, jak dotrzeć z własną ofertą do pracodawcy. Poradnik został przekazany m.in. do powiatowych urzędów pracy naszego województwa, uczelni, szkół i placówek oświatowych, bibliotek, instytucji i partnerów rynku pracy oraz organów samorządu terytorialnego.

Zasoby informacji zawodowych dotyczące m.in. edukacji i kształcenia ustawicznego, aktywnego poszukiwania pracy, zakładania własnej działalności

oraz usług i form wsparcia świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia różnym grupom klientów są na bieżąco zamieszczane i aktualizowane na stronie internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w zakładce Centrum.

Ważnym obszarem działalności Wojewódzkiego Urzędu Pracy jest realizowanie przedsięwzięć, których celem jest promowanie świadomego i aktywnego planowania własnej kariery zawodowej oraz upowszechnianie przedsiębiorczości. Do takich wydarzeń, które na stałe wpisały się w kalendarz działań Urzędu należą Ogólnopolski Tydzień Kariery i Światowy Tydzień Przedsiębiorczości.

Podczas **VI Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery**, który w roku 2014 odbywał się w dniach 20-26 października pod hasłem przewodnim „**Jak zaprzyjaźnić się z rynkiem pracy?**” Wojewódzki Urząd Pracy zainicjował różnorodne przedsięwzięcia w zakresie promocji i rozwoju poradnictwa zawodowego, m.in.:

- ✓ przeprowadzone zostało spotkanie z niepełnosprawnymi pracownikami Zakładu Aktywności Zawodowej Stowarzyszenia „Nadzieja Rodzinie” w Kielcach pn. „**Pierwsze kroki na rynku pracy**”. Efektem jego było określenie szans oraz zagrożeń związanych z rozpoczęciem kariery zawodowej przez osoby niepełnosprawne oraz wskazanie potrzeb i nowych wyzwań w tym obszarze,
- ✓ we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Skarżysku-Kam. zostały zorganizowane pierwsze w województwie **Regionalne Targi Pracy „Edukacja – Przedsiębiorczość – Zatrudnienie”**. Wzięło w nich udział ponad **50 wystawców**. Szacuje się, że **Targi odwiedziło blisko 2 tys. osób**, dla których przygotowano **430 ofert pracy**,
- ✓ „**Gimnazjalista w świecie pracy**” to kolejna inicjatywa Urzędu w ramach OTK, w ramach której zaprezentowano młodzieży w sposób praktyczny wybrane profesje oraz wyposażono w wiedzę z obszaru zasobów osobistych niezbędnych w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych. Do współpracy w organizacji tego przedsięwzięcia zaproszono Gimnazjum nr 2 w Wolicy oraz Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach,
- ✓ ponadto doradca zawodowy uczestniczył w spotkaniu z uczniami **Zespołu Szkół Rolniczych w Cudzynowicach** na temat sytuacji osób młodych na rynku pracy, podczas którego przedstawił prezentację pn. „*Świadomy start w karierę zawodową*”.

W ramach przypadającego w dn. 17-23 listopada 2014 r. **VII Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości** dla uczniów Zespołu Szkół Zawodowych nr 1 w Kielcach przeprowadzone zostały zajęcia warsztatowe pn. „**Czy nadaję się na przedsiębiorcę?**” z wykorzystaniem symulacyjnej gry ekonomicznej

Chłopska Szkoła Biznesu, umożliwiające wejście w rolę przedsiębiorcy i przećwiczenie umiejętności przydatnych w prowadzeniu własnej firmy.

- **Współpraca z partnerami rynku pracy w zakresie świadczonych usług**
- **Szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne**

Oferta dla młodzieży obejmuje konsultacje indywidualne i zajęcia grupowe z zakresu poradnictwa zawodowego, spotkania informacyjne dotyczące poruszania się po rynku pracy w kraju i za granicą - dedykowane uczniom ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych oraz szereg możliwych inicjatyw organizowanych w atrakcyjnej formie, w tym m. in. konkursy zawodoznawcze oraz debaty oksfordzkie.

W zajęciach i warsztatach dotyczących świadomego wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej oraz aktywnej postawy wobec własnej kariery zawodowej, przeprowadzonych w 2014 r. przez doradców zawodowych z CliPKZ, uczestniczyło łącznie **1.108 uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z 20 placówek oświatowych**.

Wykorzystując okresy wolne od zajęć szkolnych młodzież miała okazję uczestniczyć w indywidualnych i grupowych spotkaniach z doradcami zawodowymi oraz psychologami w ramach inicjatyw podejmowanych pod hasłem „**Wakacje z WUP-em**” oraz „**Ferie z WUP-em**”.

- **Uczelnie, Akademickie Biura Karier oraz organizacje studenckie**

Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach zawarł Porozumienie z **AIESEC Komitetem Lokalnym Kielce** na rzecz wspólnego inicjowania i realizacji przedsięwzięć w zakresie aktywizacji zawodowej studentów i absolwentów.

W ramach Targów „Praca-Kariera-Rozwój” zostały zorganizowane zajęcia pn. „*Rekrutacja – koszmar czy wyzwanie*”. Ponadto zostały przeprowadzone warsztaty dla członków AIESEC pn. „*Wyznaczaj, planuj działaj – o skutecznym osiągnięciu celów zawodowych*”.

We współpracy z **Wyższą Szkołą Handlową im. B. Markowskiego w Kielcach** po raz jedenasty zorganizowano **Internetową Giełdę Pracy**, podczas której doradcy zawodowi prowadzili konsultacje dokumentów aplikacyjnych on-line.

Na zaproszenie **Akademickiego Biura Karier Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sandomierzu** doradcy zawodowi przeprowadzili dla studentów zajęcia pn. „*Autoprezentacja w procesie poszukiwania pracy – dokumenty aplikacyjne i rozmowa kwalifikacyjna*”.

- ***Biblioteki publiczne***

Kontynuując realizację Porozumienia z Wojewódzką Biblioteką Publiczną w Kielcach przeprowadzono **13 dyżurów doradców zawodowych**, podczas których z indywidualnych konsultacji skorzystało **215 osób**. Czytelnicy poszukiwali wsparcia w zakresie wyboru zawodu, możliwości podnoszenia kwalifikacji lub przekwalifikowania, metod poszukiwania pracy w kraju i za granicą, zasad zakładania oraz finansowania własnej działalności gospodarczej. Zainteresowani mieli także możliwość konsultacji poprawności opracowanych dokumentów aplikacyjnych oraz uzyskania wskazówek dot. zasad ich przygotowania.

W ramach **projektu „RozPRACUJ to z biblioteką”** realizowana była współpraca z Gminnymi Bibliotekami Publicznymi w Stąporkowie, Bałtowie, Rakowie oraz Sobkowie. Wspólne działania miały na celu poprawę sytuacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy, a także pomoc młodzieży w wyborze ścieżki edukacyjnej oraz w planowaniu kariery zawodowej. W analizowanym okresie zostały przeprowadzone warsztaty z doradztwa zawodowego dla **435 uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych** oraz dla **25 bezrobotnych kobiet** powracających na rynek pracy po przerwie związanej z opieką nad dzieckiem.

- ***Zakład Aktywności Zawodowej Stowarzyszenia „Nadzieja Rodzinie” w Kielcach***

W ramach nawiązanej współpracy poradnictwem indywidualnym i grupowym objęto osoby z zaburzeniami psychicznymi zatrudnione w Zakładzie Aktywności Zawodowej. Efektem indywidualnego wsparcia było zdiagnozowanie oczekiwań, lęków i obaw uczestników związanych z podjęciem zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Doradcy zawodowi zorganizowali także warsztaty, których celem było zbadanie szans oraz zagrożeń związanych z rozpoczęciem kariery zawodowej przez osoby niepełnosprawne oraz wskazanie potrzeb i nowych wyzwań w tym obszarze.

5.6. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Wojewódzki Urząd Pracy realizuje ustawowe zadania Samorządu Województwa wynikające z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie świadczeń dla osób bezrobotnych, a **w szczególności**:

- ✓ pełni funkcję instytucji właściwej,
- ✓ przyjmuje i rozpatruje wnioski bezrobotnych o wydanie odpowiednich dokumentów w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia (dokumenty PD U1, PD U2, PD U3 oraz dokumenty z serii SED),
- ✓ wydaje decyzje w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia dla osób bezrobotnych z krajów Wspólnoty,
- ✓ udziela informacji w zakresie świadczeń wynikających z koordynacji.

Podstawowymi aktami prawnymi koordynującymi sferę zabezpieczenia społecznego w ramach Unii Europejskiej są **od dnia 01.05.2010 r.**:

- **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004** z dnia 29 kwietnia 2004 r. w *sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego*,
- **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009** z dnia 16 września 2009 r. *dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego*.

Powyższe przepisy realizowane są aktualnie przez wszystkie kraje Unii Europejskiej, EOG (Islandię, Liechtenstein, Norwegię) i Szwajcarię.

Natomiast w stosunku do spraw rozpoczętych **przed 01.05.2010 r.** dotyczących ww. państw obowiązywały następujące przepisy:

- **Rozporządzenie Rady EWG nr 1408/71** z 14 czerwca 1971 r. w *sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek oraz do członków ich rodzin przemieszczających się w granicach Wspólnoty*,
- **Rozporządzenie (wykonawcze) Rady EWG Nr 574/72** z dnia 21 marca 1972 r. ustalające sposób wykonywania rozporządzenia Nr 1408/71.

Krajowe przepisy w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego określają przede wszystkim:

- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*,
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 sierpnia 2009 r. *w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, dodatku szkoleniowego, stypendium i dodatku aktywizacyjnego*.

Kwestią bezpośrednio związaną ze **swobodnym przepływem osób**, którą przyjęła Polska po wstąpieniu do Unii Europejskiej w 2004 roku, jest przestrzeganie i realizacja zadań dotyczących **koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego** w zakresie świadczeń dla bezrobotnych z państw Unii Europejskiej/Europejskiego Obszaru Gospodarczego (UE/EOG) i Szwajcarii, zwanych dalej **krajami Wspólnoty**.

5.6.1. Ubieganie się w Polsce o zasiłek dla bezrobotnych po zakończeniu pracy w jednym z państw UE/EOG i Szwajcarii

Osoby, które utraciły pracę na terenie państw Wspólnoty powinny ubiegać się o zasiłek dla bezrobotnych w państwie ostatniego zatrudnienia.

W przypadku osób, które nie spełniły warunków do nabycia zasiłku w kraju ostatniego zatrudnienia i powróciły do Polski, prawo do zasiłku dla bezrobotnych z zaliczeniem okresów pracy za granicą ustalane jest na podstawie polskiego ustawodawstwa, **wyłącznie** w przypadku uznania za **osobę powracającą** do swojego stałego miejsca zamieszkania.

Okres pracy przebyty w innym kraju Wspólnoty potwierdzany jest na **dokumentie PD U1** przez instytucję właściwą państwa, w którym dana osoba była ubezpieczona, zatrudniona, prowadziła działalność na własny rachunek.

W przypadku, gdy osoba zainteresowana nie posiada dokumentu **PD U1**, Wojewódzki Urząd Pracy występuje na wniosek **SED U 001** do zagranicznej instytucji właściwej o potwierdzenie przebytych tam okresów zatrudnienia, ubezpieczenia lub pracy na własny rachunek (dokument **SED U 002**).

W związku z tym, osoba zainteresowana musi przedłożyć dokumenty potwierdzające zatrudnienie/ubezpieczenie/pracę na własny rachunek (świadcstwa pracy, umowy o pracę, rozliczenia podatkowe, odcinki wypłat, itp.). **SED U 002** jest dokumentem równoważnym z dokumentem **PD U1** i stanowi **wyłącznie** podstawę do zakończenia postępowania administracyjnego, nie jest wydawany osobie zainteresowanej.

5.6.2 Transfer zasiłku dla osób bezrobotnych z państw UE/EOG i Szwajcarii do Polski

Osoby, które nabyły prawo do zasiłku w jednym z krajów Wspólnoty, innym niż Polska, mogą przyjechać do Polski w celu poszukiwania pracy i pobierać świadczenia dla osób bezrobotnych przez okres **do 3-ch miesięcy** w wysokości, jaka została ustalona przez zagraniczną instytucję właściwą. Zasiłek będzie wypłacany przez instytucję bezpośrednio na konto bezrobotnego. Na wniosek bezrobotnego zasiłek ten może zostać przedłużony maksymalnie do 6-ciu miesięcy - **decyduje jednak o tym instytucja właściwa państwa, która przyznała prawo do zasiłku**.

Transfer zasiłku następuje na podstawie dokumentu **PD U2**.

Aby móc kontynuować pobieranie zasiłku za granicą należy powrócić do kraju, w którym ustalono uprawnienia do zasiłku - najpóźniej w ostatnim dniu ważności dokumentu PD U2.

5.6.3 Transfer zasiłku dla bezrobotnych z Polski do innego państwa UE/EOG i Szwajcarii

Osoba bezrobotna z prawem do zasiłku ma możliwość poszukiwania pracy w innym kraju Wspólnoty, korzystając jednocześnie z możliwości pobierania w tym kraju zasiłku dla bezrobotnych przez okres **do 3-ch miesięcy** (na wniosek bezrobotnego zasiłek ten może zostać przedłużony maksymalnie do 6-ciu miesięcy).

Transfer zasiłku następuje na podstawie **dokumentu PD U2**.

Aby kontynuować pobieranie należnego zasiłku w Polsce należy powrócić do kraju najpóźniej w ostatnim dniu ważności dokumentu PD U2.

Jeżeli w celu otrzymania zasiłku dla bezrobotnych konieczne jest dodanie okresu pracy w Polsce – Wojewódzki Urząd Pracy potwierdzi polskie okresy zatrudnienia/ubezpieczenia/pracy na własny rachunek na dokumencie **PD U1**.

5.6.4. Potwierdzanie sytuacji członków rodziny osoby bezrobotnej dla celów instytucji właściwych krajów Wspólnoty

Dokumentem potwierdzającym sytuację członków rodziny osoby bezrobotnej, którzy są uwzględniani przez niektóre państwa przy naliczaniu świadczeń dla bezrobotnych, jest dokument **SED U006**.

Dokument SED U006 wystawiany jest wyłącznie na wniosek zagranicznej instytucji właściwej (dokument **SED U005**).

W związku z tym osoba bezrobotna zainteresowana uzyskaniem powyższych świadczeń powinna przedłożyć w w/w instytucji m. in.:

- zaświadczenie od pracodawcy małżonka dot. wysokości uzyskiwanego dochodu (gdy małżonek jest zatrudniony),
- zaświadczenie z PUP o rejestracji małżonka (gdy małżonek jest bezrobotny),
- zaświadczenie ze szkoły o pobieraniu nauki przez dzieci,
- zaświadczenie ze szkoły o uzyskiwaniu przez dzieci dochodach (np. stypendia),
- zaświadczenia z MOPS/GOPS o przysługujących świadczeniach,
- zaświadczenie z urzędu skarbowego o osiągniętych dochodach przez małżonka/dzieci (po ukończeniu 16 roku życia).

5.6.5. W ramach prowadzonych postępowań administracyjnych z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego Wojewódzki Urząd Pracy w 2014 roku wydał:

- **422 decyzje przyznające zasiłek** dla obywateli polskich, z uwzględnieniem zatrudnienia w krajach Wspólnoty potwierdzonego na formularzu E 301/dokumentcie PD U1/SED U 002 (dotyczy to Polaków powracających z takich państw jak: Wielka Brytania - 151, Niemcy- 111, Holandia - 61, Włochy - 22, Szwajcaria - 15, Irlandia - 14, Norwegia - 12, Austria - 8, Belgia - 7, Francja - 6, Czechy - 4, Bułgaria - 2, Hiszpania - 2, Cypr - 2, Luksemburg - 1, Portugalia -1, Szwecja - 1, Estonia - 1, Islandia - 1, w roku 2013 wydano 410 decyzji przyznające prawo do zasiłku,
- **219 decyzji odmawiających przyznania prawa do zasiłku dla osób bezrobotnych powracających z obszaru UE/EOG** w związku z niespełnieniem warunków przewidzianych w ustawie *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* lub **Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004** (Wielka Brytania - 89, Niemcy - 43, Holandia - 25, Irlandia - 15, Włochy - 12, Francja - 7, Norwegia - 6, Hiszpania - 5, Belgia - 5, Cypr - 2, Dania - 2, Szwecja - 2, Szwajcaria - 1, Austria - 1, Finlandia - 1, Islandia - 1, Norwegia - 1, Luksemburg - 1), w roku 2013 wydano 256 decyzji odmownych,
- **25 decyzji umarzających postępowanie dotyczące ustalenia prawa do zasiłku dla osób powracających z obszaru UE/EOG**, w roku 2013 wydano 10 decyzji umarzających,
- **126 dokumentów E 301/PD U1/ SED U002** dla osób wyjeżdżających do krajów UE/EOG, w roku 2013 wydano 110 dokumentów E 301/ PD U1/ SED U002,
- **3 dokumenty SED U006** dla obywateli polskich starających się o podwyższenie zasiłku dla bezrobotnych w jednym z krajów Wspólnoty ze względu na utrzymywanie członków rodziny, w roku 2013 wydano 6 dokumentów SED U006,
- **6 dokumentów PD U2** uprawniających polskich obywateli do zasiłku transferowego (Niemcy - 4, Wielka Brytania - 2), w roku 2013 wydano 5 dokumentów PD U2,

a także przyjął do realizacji:

- **150 dokumentów PD U2/SED U008** uprawniających do pobierania na terenie Polski zasiłku dla bezrobotnych przyznanego przez zagraniczne instytucje właściwe (Holandia - 70, Niemcy - 33, Irlandia - 18, Norwegia - 12, Wielka Brytania - 7, Dania - 5, Francja - 3, Islandia - 1, Włochy - 1), w roku 2013 przyjęto do realizacji 69 dokumentów PD U2.

5.6.6. Udzielanie informacji w zakresie świadczeń dla bezrobotnych wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

Udzielono ponad **6.000 porad indywidualnych** w zakresie uzyskania formularzy E 301, dokumentów PD U1 i PD U2, informacji nt. warunków życia i pracy, ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego, podatków, instytucji właściwych z zakresu bezrobocia oraz nt. adresów placówek dyplomatycznych w krajach UE/EOG i Szwajcarii.

Pracownicy zajmujący się koordynacją brali udział w **Targach i Gieldach Pracy**, gdzie udzielali informacji oraz przekazywali opracowane i wydane ulotki, a także publikacje nt. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Na bieżąco aktualizowana była również strona internetowa oraz tablice informacyjne w siedzibie Urzędu.

5.7. REALIZACJA ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PRAWA SWOBODNEGO PRZEPLYWU PRACOWNIKÓW MIĘDZY PAŃSTWAMI UNII EUROPEJSKIEJ, EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO I SZWAJCARII

Realizacja zadań z zakresu EURES odbywa się na podstawie **art. 8 ust. 1 pkt 9** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

5.7.1. Działania promocyjne EURES

W ramach działań informacyjnych nt. Europejskich Służb Zatrudnienia EURES:

- opublikowano w prasie lokalnej **6 artykułów**,
- opracowano i wytworzono **ulotkę w formie papierowej** dla polskich pracodawców (nakład 5.000 sztuk) oraz osób bezrobotnych i poszukujących pracy (nakład 20.000 sztuk),
- opracowano i zlecono emisję **spotu promującego usługi EURES** wśród osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Głównym celem realizacji działań EURES w województwie było zapewnienie osobom bezrobotnym i poszukującym pracy dostępu do informacji na temat mobilności zawodowej w ramach EURES, wymiana ofert pracy oraz zapewnienie odpowiedniej jakości usług EURES świadczonych dla polskich pracodawców. Z doświadczeń kadry EURES wynika, że po każdym z wydarzeń (emisja spotu radiowego, publikacja ogłoszenia prasowego) zwiększało się zainteresowanie klientów usługami EURES.

W **2014 roku** z usług sieci EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy skorzystało około **5.000 osób** (w tym: kontakty z klientami w trakcie giełd i targów pracy, poradnictwo indywidualne i „na odległość” /e-mail, telefon/, spotkania grupowe).

Kadra EURES wzięła udział łącznie w **21 targach/gieldach pracy, 2 audycjach radiowych**, a także w innych wydarzeniach skierowanych do osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

W ramach targów i gield pracy organizowano stoiska informacyjne, na których przedstawiano i udostępniano zagraniczne oferty pracy oraz informowano nt. warunków życia i pracy w krajach Unii Europejskiej/Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Dodatkowo zorganizowano **5 spotkań informacyjnych** dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, młodzieży oraz studentów (**uczestniczyło w nich łącznie 135 osób**).

Dzięki działaniom Wojewódzkiego Urzędu Pracy osoby bezrobotne i poszukujące pracy otrzymały dostęp do ofert pracy pochodzących od pracodawców z zagranicy oraz zapoznane zostały z informacjami nt. warunków życia i pracy w wybranych krajach Unii Europejskiej / Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Działaniami efektywnymi z punktu widzenia rozpowszechniania informacji są niewątpliwie spotkania z osobami poszukującymi pracy podczas targów pracy, spotkań, konsultacje. Istnieje wtedy duża szansa na dotarcie do znacznej grupy beneficjentów.

Dzięki naszym partnerom - Powiatowym Urzędem Pracy- oferta usług dotarła także do szerokiej grupy pracodawców, którzy otrzymali informacje na temat pomocy w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych poprzez sieć EURES.

5.7.2. Pośrednictwo pracy EURES

W okresie **styczeń - grudzień 2014 roku** kadra EURES udostępniła osobom bezrobotnym i poszukującym pracy **701 ofert pracy** nadesłanych w ramach sieci EURES na **3.153 stanowiska pracy**. Realizując powyższe oferty, doradca i asystent EURES przekazali do pracodawców w krajach Unii Europejskiej **231 podań o pracę** (dokumentów aplikacyjnych od kandydatów do pracy). W przypadku tzw. „ofert otwartych” osoby zainteresowane przesyłały dokumenty aplikacyjne bezpośrednio do pracodawców. Oferty pracy pochodziły głównie z: Niemiec, Wielkiej Brytanii, Austrii, Norwegii, Holandii i Republiki Czeskiej. Rekrutacje skierowane były przede wszystkim do osób poszukujących pracy w zawodach: wykwalifikowani inżynierowie, pracownicy produkcyjni, pracownicy hoteli i obsługi gastronomicznej, pracownicy służby zdrowia, pracownicy budowlani, kierowcy, pracownicy branży maszynowej (spawacze, monterzy, frezerzy) i operatorzy sprzętu. Oferty skierowane były do osób posługujących się głównie językiem angielskim lub niemieckim w minimum podstawowym stopniu i posiadających kwalifikacje zawodowe poparte udokumentowanym stażem pracy.

5.8. REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z MIĘDZYNARODOWYM PRZEPLYWEM PRACOWNIKÓW, WYNIKAJĄCYCH Z ODREBNYCH PRZEPISÓW PRAWA, UMÓW MIĘDZYNARODOWYCH I INNYCH POROZUMIEŃ ZAWARTYCH Z PARTNERAMI ZAGRANICZNYMI

Zaliczenie zatrudnienia w byłej CSRS i NRD

Podstawę prawną do wydawania zaświadczeń potwierdzających okresy zatrudnienia obywateli polskich (przypadające przed dniem 1 grudnia 1991 r.) w byłej Niemieckiej Republice Demokratycznej i w byłej Czesosłowackiej Republice Socjalistycznej na podstawie umów i porozumień międzynarodowych, stanowi zapis **art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.**

Wojewódzki Urząd Pracy, na podstawie posiadanej lub otrzymanej od osób zainteresowanych dokumentacji, **w 2014 roku wydał 14 zaświadczeń** zaliczających okres pracy za granicą u pracodawców zagranicznych do okresów pracy w Polsce w zakresie uprawnień pracowniczych.

Pracownik WUP, w razie potrzeby, odszukiwał stosowne dokumenty w archiwum Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego. Ponadto informowano o możliwości zwrócenia się o wydanie dokumentu potwierdzającego zatrudnienie do archiwum zakładowego danego kraju (CSRS, NRD).

5.9. REJESTR PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH AGENCJE ZATRUDNIENIA

Wojewódzki Urząd Pracy, działając w imieniu Marszałka Województwa, **prowadzi rejestr** podmiotów gospodarczych, których działalność polega na świadczeniu usług w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego oraz pracy tymczasowej.

Podstawę prawną do prowadzenia agencji zatrudnienia, jako **regulowanej działalności gospodarczej**, stanowią przepisy *ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej* (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 672 z późn. zm.) oraz *ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych* (Dz. U. z 2003 r. Nr 166 poz. 1608 z późn. zm.).

W 2014 roku do Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia (KRAZ) **wpisano 25 nowych agencji** (uwzględniając formę prawną: 16 to osoby fizyczne, 9 - spółki z o.o.), natomiast **wykreślono - 4.**

Na koniec 2014 r. w KRAZ wpisanych było **88 agencji zatrudnienia** (w tym 4 agencje zawiesiły działalność) z terenu województwa świętokrzyskiego.

**Agencje zatrudnienia wg powiatów
stan na 31.12.2014 r.**

POWIAT	Liczba agencji zatrudnienia
Buski	4
Jędrzejowski	1
Kazimierski	0
Kielecki	10
m. Kielce	40
Konecki	1
Opatowski	1
Ostrowiecki	15
Pińczowski	1
Sandomierski	1
Skarżyski	5
Starachowicki	7
Staszowski	1
Włoszczowski	1
Ogółem:	88

W 2014 roku za pośrednictwem agencji zatrudnienia **1.182 osoby podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terenie Rzeczypospolitej Polskiej**, w tym 411 na podstawie stosunku pracy (w 2013 r. odpowiednio: 951 osób, w tym 228 osób).

Z przedłożonych sprawozdań dot. działalności w 2014 r. wynika, że agencje w ramach usługi **pośrednictwa pracy za granicą skierowały najwięcej osób do pracy** na terenie: Niemiec - 256 osób, Włoch - 152 osoby, Francji - 31 osób, Holandii - 23 osoby oraz Belgii - 8 osób. **Łącznie do pracy za granicą agencje zatrudnienia skierowały 470 osób** (wobec 556 w 2013 r.).

W 2014 roku pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w ramach przysługujących im uprawnień kontrolnych przeprowadzili **12 kontroli** przestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia określonych w **art.19, art. 19e i art. 19f ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy**.

5.10. REJESTR INSTYTUCJI SZKOLENIOWYCH

Od 2004 roku Wojewódzki Urząd Pracy prowadzi Rejestr Instytucji Szkoleniowych (RIS). Ułatwia on służbom zatrudnienia poszukiwanie wykonawców usług szkoleniowych, dostosowywanie ofert programowych instytucji szkoleniowych do potrzeb rynku pracy oraz pozwala na racjonalne

wydatkowanie środków publicznych przeznaczonych na szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy. Natomiast osobom, które są zainteresowane podniesieniem swoich kwalifikacji zawodowych umożliwia orientację na rynku ofert szkoleniowych.

Każda instytucja szkoleniowa zainteresowana prowadzeniem szkoleń osób bezrobotnych i poszukujących pracy z wykorzystaniem środków publicznych (takich jak np. Fundusz Pracy, PFRON, fundusze pomocowe Unii Europejskiej) jest zobowiązana posiadać wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych.

Elektroniczna forma rejestru prowadzona na stronie internetowej www.ris.praca.gov.pl pozwala na dostęp do informacji z zakresu instytucji szkoleniowych nieograniczonej liczbie odbiorców.

W 2014 roku do Rejestru wpisano **66 nowych instytucji szkoleniowych**, natomiast **wykreślono - 53**. Łącznie na dzień **31.12.2014 r.** na terenie województwa zarejestrowanych było **305 instytucji szkoleniowych**.

5.11. OPRACOWYWANIE BADAŃ I ANALIZ RYNKU PRACY ORAZ WSPÓŁDZIAŁANIE Z ORGANAMI OŚWIATOWYMI, SZKOŁAMI I SZKOŁAMI WYŻSZYMI W HARMONIZOWANIU KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA ZAWODOWEGO Z POTRZEBAMI RYNKU PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy w celu podniesienia efektywności prowadzonych działań na rzecz wzrostu i promocji zatrudnienia:

- opracowuje badania i analizy rynku pracy, w tym prowadzi monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz badanie zapotrzebowania na pracę,
 - współpracuje z powiatowymi urzędami pracy w zakresie organizacji szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych i staży,
 - współdziała z właściwymi organami oświatowymi, szkołami i szkołami wyższymi w harmonizowaniu kształcenia i szkolenia zawodowego z potrzebami rynku pracy,
 - upowszechnia opracowania analityczno-statystyczne i bieżące informacje o sytuacji na wojewódzkim rynku pracy.
- Realizując powyższe zadania Wojewódzki Urząd Pracy **opracował i upowszechnił następujące materiały i publikacje:**
- **„Informację o poziomie i strukturze bezrobocia w województwie”** (comiesięczna),
 - **„Informację nt. zgłoszeń zwolnień z przyczyn dotyczących zakładu pracy, dokonanych zwolnień oraz zwolnień monitorowanych”** (comiesięczna),

- „*Analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2013 roku*”,
- „*Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej bezrobotnych w powiatach woj. świętokrzyskiego w 2013 roku*”,
- „*Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2013 roku*”,
- „*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie świętokrzyskim*” w 2013 roku i I półroczu 2014 roku,
- „*Migracje powrotne – raport z badania mieszkańców województwa świętokrzyskiego powracających z emigracji zarobkowej w 2013 roku*”,
- „*Raport z badania zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w latach 2014-2015 w województwie świętokrzyskim*”,
- „*Pokolenie 50+ na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w latach 2011-2013*”,
- „*Praca pilnie poszukiwana. Poradnik dla aktywnych na rynku pracy*” (aktualizacja edycji z 2013 r.),

oraz:

- *Biuletyn Informacyjny nr 8* dotyczący realizacji działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Opracowane materiały zawierają analizę zjawisk dotyczących kształtowania podaży zasobów pracy i popytu na pracę oraz charakteru i skali zmian, które mogą mieć miejsce w obszarze zapotrzebowania na określone zawody i kwalifikacje w regionie do końca 2015 roku. Informacje te pozwalają na formułowanie ocen, wniosków i krótkookresowych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemu kształcenia i szkolenia bezrobotnych.

Raport z badania mieszkańców woj. świętokrzyskiego powracających z emigracji jest próbą określenia profilu społeczno-demograficznego migrantów powrotnych, ich potencjału kwalifikacyjno-zawodowego, motywów wyjazdu i powrotu oraz oceny pobytu na emigracji i dalszych planów zawodowych.

Głównym celem prognozowania zmian zachodzących w strukturze zawodów i kwalifikacji na regionalnym rynku pracy oraz badania oczekiwań pracodawców jest umożliwienie samorządom, uczelniom i instytucjom szkoleniowym planowania **kierunków kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym, jak również określania obszarów szkoleń i przekwalifikowań** zgodnie z potrzebami rynku pracy.

Publikacje są pomocnym źródłem informacji przy wydawaniu opinii przez Wojewódzką Radę Zatrudnienia w sprawach dotyczących kierunków kształcenia, szkolenia zawodowego i zatrudnienia w regionie oraz w pracach Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego.

Biuletyny informacyjne promują działania wdrażane przez Wojewódzki Urząd Pracy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, w realizację których zaangażowane jest szerokie grono partnerów rynku pracy - organizacji pozarządowych, instytucji szkoleniowych, placówek edukacyjnych, uczelni wyższych, instytucji otoczenia biznesu, co zapewnia harmonijny rozwój zasobów ludzkich w regionie. Ostatni numer biuletynu jest podsumowaniem działań w ramach kluczowego instrumentu europejskiej polityki zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich, w kończącym się okresie programowania 2007-2013. Od początku wdrażania Programu z działań realizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy skorzystało ponad 139 tysięcy mieszkańców naszego regionu. Wsparcie otrzymało także ponad 5,6 tys. przedsiębiorstw, co świadczy o tym, jak dużą wagę świętokrzyscy przedsiębiorcy przywiązują do rozwoju kwalifikacji swoich pracowników.

Publikacje i materiały informacyjne były przekazywane: Zarządowi Województwa i Radnym Sejmiku, Wojewodzie Świętokrzyskiemu, organizacjom pracodawców i związkom zawodowym, Wojewódzkiej Radzie Zatrudnienia, Kuratorium Oświaty, szkołom wyższym, samorządom powiatowym (Starostom, Naczelnikom Wydziałów Oświaty, Dyrektorom Miejskiego/Powiatowych Urzędów Pracy), instytucjom szkoleniowym, innym partnerom rynku pracy, bibliotekom oraz regionalnym mediom.

Opracowania oraz informacje o poziomie i strukturze bezrobocia dostępne są na stronie internetowej WUP www.wup.kielce.pl.

Na posiedzenia WRZ przygotowywane były:

- **informacje** o poziomie bezrobocia oraz szansach uzyskania zatrudnienia w wybranych zawodach - zgodnie ze złożonymi przez szkoły wnioskami o zaopiniowanie nowego kierunku kształcenia. W materiale zamieszczano również dane Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi na temat wyników egzaminów zawodowych w szkołach ponadgimnazjalnych w Świętokrzyskiem, wskazywano ponadto, jakie są możliwości kontynuowania nauki przez młodzież kończącą szkoły ponadgimnazjalne na wybranych kierunkach kształcenia,
- **prezentacje** dot. m.in.: poziomu bezrobocia w województwie i powiatach oraz zmianach zachodzących w strukturze zarejestrowanych bezrobotnych ze względu np. na wiek, wykształcenie, czas pozostawania bez pracy, prezentowano też strukturę kwalifikacyjno-zawodową zarejestrowanych bezrobotnych oraz ofert zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy,
- **wyniki badań** przeprowadzonych wśród świętokrzyskich pracodawców w zakresie zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w regionie oraz wśród mieszkańców woj. świętokrzyskiego powracających z emigracji zarobkowej w 2013 r.,

- **materiał analityczny i prezentacja** dot. efektywności zatrudnieniowej form aktywizacji zawodowej bezrobotnych realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w 2013 roku.

➤ **Wojewódzki Urząd Pracy w ramach współpracy z:**

• **samorządami powiatowymi**

- zgromadził informacje z poszczególnych powiatów dotyczące uczniów kończących szkoły ponadgimnazjalne w roku szkolnym 2013/2014, które zostały zaprezentowane w materiale analityczno - statystycznym **„Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2013 roku”**.

Publikacja zawiera zbiorcze zestawienia dla powiatów i województwa, według szkół i kierunków kształcenia, z określeniem planów uczniów w zakresie dalszej nauki lub podejmowania pracy.

- upowszechnił **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie** oraz wydawnictwa dotyczące m.in.: **młodzieży, poziomu i struktury zawodowej bezrobotnych, zawodów deficytowych i nadwyżkowych, przewidywanego zapotrzebowania pracodawców na określone zawody i kwalifikacje** oraz **sytuacji osób starszych** na rynku pracy.

Celem opracowań była pomoc samorządom powiatowym w planowaniu kierunków kształcenia zgodnie z potrzebami występującymi na lokalnych rynkach pracy oraz wszystkim, którzy zajmują się kreowaniem efektywnej polityki kształcenia i zatrudnienia. Przybliżenie sytuacji osób starszych na rynku pracy ma się przyczynić do usprawnienia działań z zakresu poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy oraz aktywizacji na rzecz tej grupy bezrobotnych.

• **uczelniami wyższymi**

- zebrał dane o studentach rozpoczynających i kończących naukę w roku akademickim 2013/2014 (według kierunków kształcenia) z 14 uczelni wyższych, które zostały ujęte w opracowaniu **„Młodzież na rynku pracy w województwie świętokrzyskim w 2013 roku”**,

- upowszechnił publikacje dotyczące m.in. **sytuacji na rynku pracy w zakresie bezrobocia, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych** oraz **przewidywanego zapotrzebowania pracodawców na określone zawody i kwalifikacje**.

Celem opracowań była pomoc uczelniom w skorelowaniu kształcenia z polityką zatrudnienia.

• **Kuratorium Oświaty**

- upowszechnił **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie** oraz publikacje dotyczące **młodzieży, osób po 50 roku życia, struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy, monitoringu zawodów**

deficytowych i nadwyżkowych oraz przewidywanego zapotrzebowania pracodawców na określone zawody i kwalifikacje.

Przedstawiona w opracowaniach struktura kształcenia uczniów kończących szkoły ponadgimnazjalne i studentów szkół wyższych, struktura zawodowa bezrobotnych, jak również prognozowane zmiany dot. zapotrzebowania na określone zawody i kwalifikacje w regionie są pomocne w planowaniu kierunków kształcenia.

- **powiatowymi urzędami pracy**

- **opracował i wydał**, na podstawie sporządzanej sprawozdawczości, **analizę i ocenę sytuacji na rynku pracy w województwie** oraz publikacje dotyczące **młodzieży, osób po 50 roku życia, struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy oraz monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.**

Materiały analityczno - statystyczne przekazane do powiatowych urzędów pracy zawierają dane w układzie terytorialnym w zakresie struktury kształcenia uczniów szkół ponadgimnazjalnych i studentów szkół wyższych, struktury zawodowej bezrobotnych i zgłaszanego przez pracodawców zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy.

- **zrealizował V edycję badania zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w woj. świętokrzyskim.** Celem badania było poznanie charakteru zjawisk, które mogą mieć miejsce na rynku pracy w regionie do końca 2014 roku oraz na przestrzeni 2015 roku, ze szczególnym uwzględnieniem zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w przedsiębiorstwach zatrudniających od 10 do 49 osób (wylosowano próbę badawczą dla każdego z powiatów) oraz 50 i więcej pracowników (próbą pełną w oparciu o aktualizowaną co roku przez pracowników MUP/PUP listę przedsiębiorstw działających na terenie województwa). Łącznie zrealizowano 896 wywiadów. Badanie przygotowane przez pracowników Obserwatorium Rynku Pracy WUP zostało zrealizowane w lipcu i sierpniu 2014 roku. Realizatorami badania w terenie byli pracownicy Miejskiego/Powiatowych Urzędów Pracy odpowiedzialni za pośrednictwo pracy i kontakty z pracodawcami. W V edycji badania, prowadzonego cyklicznie od 2010 roku, kontynuowano wątek dotyczący oceny kwalifikacji zatrudnionych pracowników. Ponadto pracodawcy mieli możliwość określenia potrzeb szkoleniowych personelu oraz poziomu swojej wiedzy nt. oferowanego wsparcia jakie w tym zakresie daje Krajowy Fundusz Szkoleniowy. Informacje zgromadzone w trakcie procesu badawczego zostały opracowane przez pracowników Obserwatorium Rynku Pracy WUP i wydane w formie publikacji pt. *„Raport z badania zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje w latach 2014 - 2015 w województwie świętokrzyskim”*.

➤ **W ramach prowadzenia analiz skuteczności oddziaływania na rynek pracy szkoleń, przygotowania zawodowego dorosłych, staży i innych form aktywizacji zawodowej:**

- opracowana została przez pracowników Obserwatorium Rynku Pracy WUP **analiza efektywności** wykorzystania przez powiatowe urzędy pracy w 2013 roku środków Funduszu Pracy na finansowanie podstawowych form aktywizacji zawodowej: szkoleń, odbywania stażu u pracodawcy, zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych, wykonywania prac społecznie użytecznych, refundacji pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych na te miejsca pracy bezrobotnych oraz przyznania bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej. Wykonano stosowną prezentację umożliwiającą porównanie efektywności zatrudnieniowej poszczególnych form wsparcia w ujęciu powiatów, z uwzględnieniem danych dla województwa i kraju. Materiał został przedstawiony na posiedzeniu WRZ w sierpniu 2014 roku.
- opracowany został raport pt. *„Instytucje z województwa świętokrzyskiego wpisane do rejestru instytucji szkoleniowych (RIS) i ich oferta kursowa”*. Stanowi on źródło informacji dla pracowników publicznych służb zatrudnienia na temat organizacji i wyboru wykonawców usług szkoleniowych oraz innych form wsparcia. Mogą z niego korzystać także pracodawcy zainteresowani podniesieniem lub zmianą kwalifikacji pracowników, jak również osoby bezrobotne i poszukujące pracy, zamierzające podwyższyć swoje kwalifikacje i umiejętności. Zawarte w raporcie dane ułatwią prowadzenie analiz skuteczności oddziaływania szkoleń na rynek pracy, przyczynią się również do podwyższania ich jakości i efektywności oraz do racjonalizacji wydatków ponoszonych przez publiczne służby zatrudnienia. Celem udostępnienia szerokiemu gronu odbiorców raport został zamieszczony na stronie internetowej WUP, na której dostępny jest także aktualny wykaz działających instytucji szkoleniowych.

5.12. WSPÓLDZIAŁANIE Z PARTNERAMI RYNKU PRACY

Wojewódzki Urząd Pracy współdziałał z szeregiem instytucji i organizacji realizujących zadania w obszarze rynku pracy.

1. Udział w pracach Konwentu Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy.

Na przestrzeni 2014 r. Dyrektor lub Wicedyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyli w czterech spotkaniach tego gremium:

- **w dniach 10-11 kwietnia**, tematami obrad były m. in.:
 - rejestr agencji zatrudnienia oraz Krajowy Fundusz Szkoleniowy w świetle nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
 - Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz algorytm ustalania kwot środków Funduszu Pracy w zadaniach wojewódzkich urzędów pracy,
 - Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) w zadaniach wojewódzkich urzędów pracy,

- **w dniach 4-6 czerwca**, omawiane zagadnienia dotyczyły:
 - założeń innowacyjnego modelu wsparcia dla pracowników 50+,
 - planu realizacji „Gwarancji dla młodzieży” w Polsce oraz nowej perspektywy finansowej 2014-2020,
 - Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) w zadaniach wojewódzkich urzędów pracy,
 - przepisów ustawy z dnia 14 marca 2014 roku w sprawie zmiany ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw,

- **w dniach 7-8 października**, tematem posiedzenia było:
 - zlecenie usług aktywizacyjnych, nowe uprawnienia po nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
 - metodologia liczenia efektywności PUP wypracowana przez WUP Kraków oraz bon edukacyjny wypracowany przez WUP Kraków w ramach projektu pn. „Podmiotowe finansowanie kształcenia”,
 - nowa perspektywa finansowa na lata 2014-2020, w tym rola wojewódzkich urzędów pracy w ramach PO WER,

- **w dniach 3-4 grudnia**, obrady dotyczyły:
 - systemu realizacji PO – dokumentów strategicznych dla PO WER,
 - założeń w zakresie procesów monitorowania, finansowania i certyfikacji EFS,
 - systemu instytucjonalnego – delegacji zadań IŻ i procesu desygnacji,
 - algorytmu podziału środków na województwa oraz dezagregacji wskaźników na województwa w ramach Osi Priorytetowej I PO WER,
 - kryteriów wyboru projektów w osi I PO WER,
 - warunków uruchomienia projektów PUP ze środków Funduszu Pracy w 2015 roku.

2. Kierownictwo i pracownicy Urzędu uczestniczyli w wielu posiedzeniach, naradach, panelach dyskusyjnych, konferencjach i spotkaniach organizowanych m.in. przez:

➤ **Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego**

- Kongres Środowisk Kultury w Świętokrzyskiem „Człowiek – Zjawiska – Przestrzeń”,
- Konferencja „*Tworzenie systemu instytucjonalnego, wspierającego efektywne prowadzenie polityki regionalnej*”,
- VIII Ogólnopolskie Targi „*Praca – Kariera – Rozwój*”, zajęcia warsztatowe prowadzone przez pracowników WUP,
- obchody związane z 10-leciem obecności Polski w Unii Europejskiej,

➤ **Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach**

- Konferencja „*Szansa czy zagrożenie? – nowe perspektywy na rynku pracy*”,
- Ogólnopolski Tydzień Kariery,
- Gala podsumowująca Ogólnopolski Tydzień Kariery „*Jak zaprzyjaźnić się z rynkiem pracy*”,

➤ **Świętokrzyską Wojewódzką Komendę OHP**

- posiedzenie Wojewódzkiej Komendy OHP w Kielcach,
- Wiosenne Targi Pracy,
- Jesienne Targi Pracy,

➤ **Wojewodę Świętokrzyskiego**

- posiedzenie Wojewódzkiej Komisji Dialogu Społecznego,

➤ **Staropolską Izbę Przemysłowo-Handlową w Kielcach**

- konferencja „*Finansowanie przedsięwzięć innowacyjnych przedsiębiorstw w nowej perspektywie finansowej 2014-2020*”,

➤ **Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rada Województwa Świętokrzyskiego**

- posiedzenie Rady OPZZ Województwa Świętokrzyskiego,

➤ **Polską Konfederację Pracodawców Prywatnych Lewiatan**

- konferencja „*Jak naprawić polski rynek pracy – skuteczne sposoby walki z bezrobociem w świetle nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*”,

➤ **Kuratorium Oświaty w Kielcach**

- konferencja „*Kształcenie zawodowe – potrzeba czy konieczność*”,

➤ **Świętokrzyskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli**

- uroczyste podsumowanie zrealizowanych działań w projekcie „*Otwarta Twoja Kariera*”,

oraz w giełdach pracy i warsztatach o charakterze ogólnopolskim czy lokalnym, organizowanych m.in. przez wojewódzkie urzędy pracy w Białymstoku, Krakowie, Warszawie i Toruniu, Świętokrzyską Wojewódzką Komendę OHP, jak również Miejski Urząd Pracy w Kielcach i powiatowe urzędy pracy z terenu województwa.

3. Udział w pracach gremiów i zespołów tematycznych, w tym:

- Komitetu Sterującego dla projektów instrumentów inżynierii finansowej w ramach Działania 6.2 PO KL,
- Regionalnej Grupy Roboczej ds. wspierania reintegracji migrantów,
- spotkaniu dot. przygotowań do rozpoczęcia wdrażania PO WER w okresie 2014-2020,
- spotkaniu dot. realizacji w powiatach województwa świętokrzyskiego form aktywizacji zawodowej i społecznej – ukierunkowanych na osoby niepełnosprawne,
- Świętokrzyskiej Grupy Roboczej ds. Przeciwdziałania i Zwalczenia Nieprawidłowości w Zakresie Wykorzystania Funduszy Unijnych,
- spotkaniu Grupy Roboczej ds. finansowych, udział w pracach grupy ma na celu bieżącą weryfikację efektywności obowiązujących procedur, jak również koordynowanie działań w zakresie projektowania zmian ze szczebla regionów,
- Grupy Roboczej ds. opracowania systemu monitorowania sytuacji osób młodych na rynku pracy w Polsce, działającej w ramach sieci obserwatoriów rynku pracy w wojewódzkich urzędach pracy,
- spotkaniu Informacyjnej Grupy Roboczej ds. informacji i promocji,
- spotkaniu zespołu ds. konkursów na poziomie centralnym w ramach PO WER,
- seminarium edukacyjnym w ramach akcji przygotowawczej Programu Gwarancje dla Młodzieży,
- spotkaniu dotyczącym zasad wdrażania Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego w zakresie wsparcia dla przedsiębiorców poprzez Rejestr Usług Rozwojowych,
- spotkaniu Grupy Roboczej ds. Pomocy Technicznej PO KL,

- panelu ekspertów w ramach badania ewaluacyjnego „Ocena ex ante instrumentów finansowych RPO WŚ na lata 2014-2020”.

4. Kontynuowano współpracę z instytucjami partnerskimi w realizacji działań ujętych w Świętokrzyskim Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia.

Do opracowania i realizacji Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w roku 2014 zaproszono, wzorem lat ubiegłych, szerokie grono instytucji partnerskich, w tym organizacje pracodawców, uczelni wyższych, organizacje pozarządowych, agencji lokalnych i rządowych, jak również publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia. Aktywne współdziałanie w tym zakresie podjęły m.in.: Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego, Fundusz Pożyczkowy Województwa Świętokrzyskiego, Świętokrzyska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy, Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa, Kuratorium Oświaty, Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii, Kielecki Park Technologiczny, Caritas Diecezji Kieleckiej, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Politechnika Świętokrzyska, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Agencja Rozwoju Regionalnego w Starachowicach, Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębiorczości Rolnej w Sandomierzu.

5. Promowano Krajowy Fundusz Szkoleniowy jako nowy instrument wsparcia kształcenia ustawicznego pracodawców i ich pracowników.

Informacje o możliwościach korzystania z KFS były przekazywane pracodawcom, instytucjom samorządowym i oświatowym, przedstawicielom agencji zatrudnienia oraz wszystkim zainteresowanym podczas np. targów pracy, posiedzeń Zarządu Województwa Świętokrzyskiego, organizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy szkoleń. Ponadto pracownicy WUP aktywnie uczestniczyli w konferencjach, na których prezentowali zasady i warunki korzystania z KFS.

6. Poprzez podpisanie Porozumień Partnerskich zawiązano współpracę z organizacjami działającymi na rzecz młodzieży w zakresie przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu *Gwarancje dla Młodzieży*.

Współpracę w tym zakresie podjęły m.in. Świętokrzyska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy, powiatowe urzędy pracy, Stowarzyszenie Edukacja przez Internet, Związek Młodzieży Wiejskiej, Caritas Diecezji Kieleckiej, Krajowe Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości, Fundacja Centrum Europy Lokalnej, Zakład Doskonalenia Zawodowego.

- **W ramach nawiązywania partnerstwa odbył się cykl spotkań z organizacjami działającymi na rzecz młodzieży:**

- **18 listopada 2014 r.** - konferencja inaugurująca partnerstwo na rzecz efektywnego wdrożenia programu „Gwarancje dla Młodzieży” (udział wzięło ponad 60 osób z kilkudziesięciu organizacji). Przedstawiono aktualną sytuację młodzieży na rynku pracy oraz założenia rządowego programu „GdM”,
- **1-3 grudnia 2014 r.** – warsztaty tematyczne, w których udział wzięli przedstawiciele organizacji, które przystąpiły do partnerstwa. Celem było wypracowanie optymalnych rozwiązań oraz wybór najlepszych narzędzi, które w znacznym stopniu poprawią sytuację młodzieży na rynku pracy,
- **11 grudnia 2014 r.** – konferencja podsumowująca partnerskie działania na rzecz rozwiązywania problemów młodzieży w ramach programu „GdM”.

7. W ramach działań promocyjno-informacyjnych dotyczących programów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego zrealizowano następujące zadania:

➤ **Prowadzenie Mobilnego Punktu Informacyjnego podczas imprez targowo – wystawienniczych w Świętokrzyskiem:**

- XX Powiatowe Targi Pracy – Gwarancje dla Młodzieży, Kielce (20 marca 2014),
- XVII Ogólnopolskie Targi Pracy w Kielcach (1 kwietnia 2014),
- VIII Ogólnopolskie Targi Pracy „Praca – Kariera – Rozwój”, Kielce (8 kwietnia 2014),
- II Powiatowe Targi Pracy w Końskich (29 kwietnia 2014),
- XXII Powiatowe Targi Pracy w Chmielniku (16 maja 2014),
- Wiosenne Targi Pracy OHP (20 maja 2014),
- Miejskie Targi Pracy w Kielcach (22 maja 2014),
- XXIII Powiatowe Targi Pracy w Chęcinach (6 czerwca 2014),
- Targi Pracy Miejskiego Urzędu Pracy – Rynek w Kielcach (17 lipca 2014),
- XXIV Powiatowe Targi Pracy w Piekoszowie (5 września 2014),
- Targi Pracy Miejskiego Urzędu Pracy – Rynek w Kielcach (18 września 2014),
- Jesienne Targi Pracy OHP (23 września 2014),
- XXV Powiatowe Targi Pracy w Łopusznie (26 września 2014),
- XXVI Powiatowe Targi Pracy w Zagnańsku (24 października 2014),

- VI Akademickie i Młodzieżowe Targi Pracy UJK (23 października 2014),
 - Jesienne Targi Pracy OHP (4 grudnia 2014).
- **Zorganizowanie konferencji prasowej w dniu 10 lipca 2014 r.** dotyczącej rozpoczęcia projektu dla zwalnianych pracowników oświaty, w ramach PO KL. W trakcie spotkania omówiono zasady realizacji projektu, możliwości uczestnictwa i wartość podejmowanych działań w kontekście potrzeb regionalnych. Na konferencji obecnych było kilkunastu dziennikarzy z lokalnych stacji radiowych, telewizyjnych oraz redakcji lokalnych gazet a także przedstawiciel Polskiej Agencji Prasowej.
- **Aktywny udział w konferencjach, spotkaniach, seminariach organizowanych przez inne podmioty:**
- **8 kwietnia 2014 r.** - przedstawiciel WUP omówił prezentację „*Wsparcie dla studentów i absolwentów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*” podczas konferencji organizowanej przez Centrum Targowe Kielce z udziałem m.in. środowisk i organizacji studenckich, Biura Innowacji UMWŚ,
 - **9 października 2014 r.** - podczas VIII Kongresu Stowarzyszeń WŚ dot. „*Możliwości organizacji pozarządowych w kontekście realizacji programów europejskich*” przedstawiciel WUP omówił prezentację nt. „*Współpraca z trzecim sektorem na rzecz rozwoju rynku pracy w województwie świętokrzyskim w ramach EFS*”,
 - **28 października 2014 r.** - na konferencji zorganizowanej przez Staropolską Izbę Przemysłowo – Handlową pn. „*Finansowanie przedsięwzięć innowacyjnych przedsiębiorstw ze środków UE*” przedstawiciel WUP omówił prezentację nt. „*Oferta usług i wsparcia dla przedsiębiorstw w perspektywie 2014-2020 ze środków EFS*”.

8. W ramach stałych kontaktów z organizacjami związków zawodowych i organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i urzędami działającymi w obszarze rynku pracy - Wojewódzki Urząd Pracy współpracował m.in. z:

- Radą OPZZ Województwa Świętokrzyskiego,
- Zarządem Regionalnym NSZZ „Solidarność”,
- Zarządem Wojewódzkim Forum Związków Zawodowych,
- Świętokrzyskim Związkiem Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- Radą Wojewódzką NSZZ RI „Solidarność”,
- Świętokrzyskim Związkiem Pracodawców Prywatnych Lewiatan,

- Izłą Rzemieślników i Przedsiębiorców w Kielcach,
- Konwentem Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy Województwa Świętokrzyskiego,
- Staropolską Izłą Przemysłowo - Handlową,
- Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Kielcach,
- Świętokrzyską Izłą Rolniczą,
- Świętokrzyską Wojewódzką Komendą OHP.

9. Współdziałanie ze środkami społecznej informacji

- Wojewódzki Urząd Pracy współpracował z mediami w zakresie popularyzacji problematyki rynku pracy.

W ramach bieżących kontaktów z dziennikarzami regionalnych i ogólnopolskich gazet, rozgłośni radiowych, oddziału telewizji publicznej i sieci kablowych:

- przekazywano redakcjom okresowe informacje o sytuacji na rynku pracy w województwie, poziomie bezrobocia oraz wynikach prowadzonych badań,
- kierownictwo i pracownicy Urzędu udzielali wywiadów radiowych i wypowiedzi dla potrzeb regionalnych gazet o sytuacji na rynku pracy oraz podejmowanych działaniach na rzecz bezrobotnych i poszukujących pracy, jak również możliwościach wsparcia kształcenia ustawicznego pracodawców i ich pracowników w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego,
- promowano KFS poprzez publikację w prasie lokalnej 7 artykułów prasowych i plakatów oraz 2 artykułów sponsorowanych,
- współpracowano z Radiem eM, Radiem Kielce oraz Telewizją Świętokrzyską w zakresie upowszechniania informacji zawodowych. Specjalna oferta tematyczna została przygotowana dla słuchaczy Radia eM, którzy korzystali z informacji i porad pracowników WUP udzielanych podczas cyklu ośmiu audycji. Doradcy zawodowi brali udział w audycjach radiowych dotyczących wyboru zawodu przez młode osoby oraz bezpiecznych wyjazdów za granicę, wykorzystaniu technik autoprezentacyjnych w procesie poszukiwania pracy oraz informujących o ofercie Centrum Informacji i Planowania Kariery zawodowej WUP w zakresie usług poradnictwa zawodowego,
- prowadzono stałą popularyzację działań w ramach funkcjonowania sieci Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES) oraz przepisów prawnych w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego na obszarze UE, Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii,

- Zespół ds. Komunikacji, Promocji Urzędu i Współpracy z Partnerami Rynku Pracy prowadzi bieżącą korespondencję typu *newsletter* w zakresie aktualnych działań Wojewódzkiego Urzędu Pracy. Kontakty z poszczególnymi mediami miały charakter roboczy i dotyczyły współpracy z dziennikarzami odpowiedzialnymi za tematykę europejską, społeczną i zatrudnieniową. Na potrzeby efektywnej komunikacji WUP prowadzi własny profil społecznościowy na *Facebooku*, w ramach którego umieszcza informacje o istotnych wydarzeniach i aktualnościach, w tym dotyczących realizowanych programów EFS.

Informacje o planowanych przez Urząd przedsięwzięciach były emitowane w telewizji i rozgłoszeniach radiowych o zasięgu regionalnym, zamieszczane na łamach portali internetowych oraz publikowane w prasie.

- Podejmowano działania promocyjno - informacyjne dotyczące Programu „Gwarancje dla Młodzieży” poprzez:
 - punkt Informacyjny PO KL, który prowadził stałą współpracę z mediami, m.in. pracownicy udzielali wywiadów na antenach regionalnych rozgłośni radiowych i nadawców telewizyjnych. Audycje dotyczyły m.in. problematyki wsparcia dla osób młodych, zaproszenia do współpracy organizacji działających na rzecz młodzieży, kwestii dostosowania kwalifikacji do potrzeb rynku pracy,
 - publikacje artykułów sponsorowanych zapraszających do partnerstwa w Programie „GdM” (publikacje w Gazecie Wyborczej Kielce oraz Echu Dnia) oraz artykułów podsumowujących działania w ramach PO KL wspierające przedsiębiorczość i zatrudnienie (w Gazecie Wyborczej Kielce, Echu Dnia, Tygodniku eM Kielce).

5.13. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU OCHRONY ROSZCZEŃ PRACOWNICZYCH W RAZIE NIETYTUŁACALNOŚCI PRACODAWCY

Od 2012 roku Wojewódzki Urząd Pracy, w imieniu Marszałka Województwa Świętokrzyskiego, realizuje zadania polegające na zagwarantowaniu wypłaty świadczeń dla pracowników w przypadku niemożności ich zaspokojenia przez niewypłacalnego pracodawcę.

Zadania związane z ochroną roszczeń pracowniczych wykonywane są na podstawie ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. *o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy* (Dz.U.2014.272 j.t. z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 6 maja 2010 r. *o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych* (Dz.U.2010.106.674).

Wyплаты ze środków Funduszu dokonywane są w oparciu o wnioski indywidualne i wykazy niezaspokojonych roszczeń pracowniczych (zbiorcze - obejmujące roszczenia z okresów poprzedzających datę niewypłacalności pracodawcy i uzupełniające - obejmujące roszczenia z okresów następujących po dacie niewypłacalności pracodawcy), składane przez wnioskodawców indywidualnych, pracodawców, likwidatorów, syndyków, a także inne osoby sprawujące zarząd majątkiem pracodawcy oraz tylko w oparciu o wnioski indywidualne w przypadku ustawy z dnia 6 maja 2010 r.

5.13.1. Wnioski i wykazy złożone do Wojewódzkiego Urzędu Pracy

W 2014 roku do Wojewódzkiego Urzędu Pracy **wpłynęły łącznie 344 wnioski indywidualne i wykazy** (zbiorcze i uzupełniające). W odniesieniu do 2013 roku odnotowano wzrost liczby złożonych wniosków (z 201 do 325 w 2014 r.) prawie o 62% oraz o niemal 46% spadek liczby złożonych wykazów (z 35 do 19 w 2014 r.). Wśród złożonych wniosków indywidualnych znalazły się dwa wnioski o świadczenia zaległe, należne za okres sprzed wejścia w życie cytowanej ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń (...), tj. sprzed 1 października 2006 r. Natomiast w 2013 r. nie wpłynął żaden taki wniosek.

Zwiększenie o prawie 62% liczby złożonych wniosków indywidualnych spowodowane było głównie wystąpieniem dwóch form niewypłacalności tego samego pracodawcy oraz wypłat na podstawie faktycznego zaprzestania działalności przez pracodawców i wykreślenia z rejestru działalności gospodarczej. Jednocześnie w roku 2014 liczba ogłoszonych upadłości firm utrzymała się na tym samym poziomie co w 2013 r., tj. 23 upadłości (*Źródło: Monitor Sądowy i Gospodarczy, dane przeanalizowane przez Eurel Hermes Collections z Grupy Allianz*).

W roku 2014 spośród 23 pracodawców wobec, których została ogłoszona upadłość, o wypłatę do Funduszu wystąpiło tylko 5 postawionych w stan upadłości pracodawców (wobec 7 pozostałych pracodawców, na rzecz których dokonano wypłat w 2014 r., sąd wydał postanowienia jeszcze w 2013 r.). Natomiast w przypadku podmiotów wobec, których sąd w 2014 r. oddalił wnioski o ogłoszenie upadłości 4 pracodawców wystąpiło o wypłatę świadczeń ze środków Funduszu (w stosunku do 4 pozostałych pracodawców oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło w 2013 r., ale wypłaty miały miejsce w 2014 r.).

Rodzaj i ilość rozpatrzonych wniosków i wykazów w latach 2013 - 2014

Rodzaj wniosków	2013	2014
Wnioski indywidualne	210	332
- dot. roszczeń bieżących	203*	312**
- dot. roszczeń zaległych	0	2
- pozostało do rozpoznania w następnym roku	7	18
Wykazy, w tym:	35	28
- zbiorcze	17	16***
- uzupełniające	18	12****
Razem	245	360

*w tym 9 wniosków indywidualnych z 2012 r., ** w tym 7 wniosków indywidualnych z 2013 r.,

*** w tym 6 wykazów zbiorczych z 2013 r., **** w tym 3 wykazy uzupełniające z 2013 r.

W analizowanym okresie przeprowadzono **366 postępowań o przyznanie świadczeń**, z tego prowadzone postępowania w przypadku:

- 223 wniosków indywidualnych i 26 wykazów zakończyły się wypłatą świadczeń,
- 99 postępowań zakończyło się przekazaniem, zgodnie z właściwością miejscową do innych wojewódzkich urzędów pracy, wycofaniem przez wnioskodawców, odmową wypłaty świadczeń oraz pozostawieniem ich bez rozpoznania,
- 18 wniosków indywidualnych zakończyło się w terminie późniejszym.

W przypadku 6 wniosków indywidualnych najpierw nastąpiła odmowa wypłaty świadczeń, a następnie wypłata na podstawie wyroków sądowych, stąd ogólna liczba postępowań wyniosła w konsekwencji 366 a nie 360.

5.13.2. Podmioty, którym wypłacono świadczenia ze środków FGŚP

W 2014 roku ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wypłacono świadczenia pracownicze na ogólną **kwotę 6.360,5 tys. zł**, dla **1.160 osób**, z tego:

- na podstawie 26 wykazów zbiorczych i uzupełniających wypłacono kwotę 5.305,4 tys. zł dla 937 pracowników,
- na podstawie 217 wniosków indywidualnych i 6 wyroków zasądających od Funduszu wypłatę świadczeń wypłacono kwotę 1.055,1 tys. zł.

Pracownicy, którym zaspokojono roszczenia pracownicze zatrudnieni byli u 32 pracodawców, w odniesieniu do jednego pracodawcy zaistniały dwa rodzaje niewypłacalności (w 2013 r. pracownicy zatrudnieni byli u 20 pracodawców).

Pracodawcy, których pracownicy korzystali ze świadczeń FGŚP wg ich wielkości

Lata	Firmy małe zatrudniające do 20 osób	Firmy średnie zatrudniające od 21 do 100 osób	Firmy duże zatrudniające pow. 100 osób	Łącznie
2012	8	8	1	17
2013	8	8	4	20
2014	18	10	4	32

Z ogólnej liczby niewypłacalnych pracodawców, których pracownicy skorzystali ze środków Funduszu w 2014 r., 56% to firmy małe, firmy średnie stanowiły 31% , a pozostałe 13% to firmy duże.

Liczba pracodawców oraz osób, którym wypłacono świadczenia

Lata	Liczba pracodawców	Liczba osób, którym zostały wypłacone świadczenia	Ilość świadczeń objętych wypłatą	Wypłacona kwota (w tys. zł)
2012	17	822	1.946	3.512,4
2013	20	1.224	3.036	7.021,8*
2014	32	1.160	2.700	6.360,5

*Zmiana in minus w kwocie 1.762,18 zł w odniesieniu do wcześniej publikowanych danych, wynikająca z kompensaty naliczonych składek ZUS.

W odniesieniu do 2013 roku wystąpił nieznaczny spadek liczby świadczeniobiorców (5%) oraz ilości wypłaconych świadczeń (11%), zmniejszyła się również kwota wypłaconych świadczeń (ponad 9%), przy jednoczesnym wzroście z 20 pracodawców 2013 r. do 32 w 2014 r., głównie firm małych.

Utrzymujący się dość wysoki, choć niższy niż w 2013 r. , poziom wypłaty świadczeń pracowniczych ze środków FGŚP w 2014 r. spowodowany był w dalszym ciągu słabą, choć poprawiającą się koniunkturą na rynku krajowym i lokalnym.

5.13.3. Przesłanki niewypłacalności pracodawcy

Największe kwoty wypłat w 2014 r. związane były z wystąpieniem niewypłacalności pracodawców w postaci ogłoszenia upadłości (4.274,9 tys. zł przekazane 12 przedsiębiorcom), następnie oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości pracodawcy (1.363,4 tys. zł dla 8 pracodawców) oraz umorzenia postępowania upadłościowego (595,1 tys. zł dla 2 pracodawców).

Wyплаты świadczeń pracowniczych w związku z zaistnieniem niewypłacalności pracodawcy

Lp.	Rodzaj niewypłacalności na podstawie:	Liczba pracodawców	Wartość wypłaconych świadczeń (w tys. zł)	% udział do ogółu wypłaconych świadczeń
1	Ogłoszenie upadłości pracodawcy obejmującej likwidację majątku dłużnika	9	3.986,7	62,7
2	Ogłoszenie upadłości pracodawcy z możliwością zawarcia układu	2	76,7	1,2
3	Zmiana postanowienia o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu na postanowienie o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika	1	211,5	3,3
4	Oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości pracodawcy w razie stwierdzenia, że jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania	8*	1.363,4	21,4
5	Umorzenie przez sąd postępowania upadłościowego	2*	595,1	9,3
6	Wykreślenie pracodawcy z Ewidencji Działalności Gospodarczej (CIDG)	3	18,3	0,3
7	Faktyczne zaprzestanie działalności trwające dłużej niż dwa miesiące	6	106,1	1,7
8	Ustawa z dn. 6 maja 2010 r. o przywróceniu terminu do wypłaty świadczeń pracowniczych z Funduszu	2	2,7	0,1
	Łącznie	32	6.360,5	100,0

*Jeden z pracodawców podlegał wypłatom z dwóch rodzajów niewypłacalności - oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz umorzenia postępowania upadłościowego.

Dokonane w roku 2014 wypłaty ze środków Funduszu dotyczyły pracowników zatrudnionych u pracodawców działających na terenie powiatów: kieleckiego (głównie w branżach: budowlanej, usługowej i transportowej), ostrowieckiego (w branżach: metalowej, usługowej i transportowej), sandomierskiego (branża usługowa), koneckiego (branże: przetwórstwo drewna i produkcja mięsno-wędliniarska), staszowskiego (branża budowlana) oraz kazimierskiego (branża transportowa).

5.13.4. Rodzaje i wysokość świadczeń

Wypłaty należności pracowniczych ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dotyczą ściśle określonego katalogu świadczeń.

Kwoty wypłaconych świadczeń w podziale na rodzaj świadczenia

Rodzaj zaspokojonego roszczenia pracowniczego	2013 rok		2014 rok		
	Kwota (w tys. zł)	Liczba świadczeń	Kwota (w tys. zł)	Liczba świadczeń	Struktura wypłat (%)
Wynagrodzenie za pracę	2.467,4	768	1.994,9	555	31,4
Wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wskutek choroby	60,0	122	49,3	83	0,8
Wynagrodzenie za czas urlopu wypoczynkowego	311,5	388	103,5	124	1,6
Odprawa pieniężna	2.435,2	465	1.443,4	347	22,7
Ekwiwalent za urlop wypoczynkowy	135,7	155	355,9	411	5,6
Odszkodowanie z art. 36 ¹ § 1 KP	1.004,8	190	150,9	39	2,4
Wynagrodzenie za czas niezawinionego przestoju	74,7	88	1.547,0	291	24,3
Składki ZUS należne od pracodawcy	532,5*	860	715,6	850	11,2
RAZEM	7.021,8*	3.036	6.360,5	2.700	100,0

*Zmiana in minus w kwocie 1.762,18 zł w odniesieniu do wcześniej publikowanych danych, wynikająca z kompensaty naliczonych składek ZUS.

W strukturze wypłaconych świadczeń w 2014 r. (w ujęciu wartościowym) największy procent stanowiły wypłaty z tytułu: wynagrodzenia za pracę (31,4%) oraz wynagrodzenia za czas niezawinionego przez pracownika przestoju i czas innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy (24,3%), natomiast najmniejszy procent to wypłaty z tytułu wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy wskutek choroby (0,8%).

W ujęciu ilościowym najwięcej wypłacono także wynagrodzeń za pracę, natomiast w dalszej kolejności ekwiwalentów pieniężnych za urlop wypoczynkowy, odpraw pieniężnych oraz wynagrodzeń za czas niezawinionego przestoju.

W 2013 roku największy procent w ogólnej kwocie wypłaconych świadczeń stanowiły wypłaty z tytułu wynagrodzeń za pracę - 2.467,4 tys. zł (35,1%) oraz odpraw pieniężnych - 2.435,2 tys. zł (34,7%).

5.13.5. Przyczyny udzielonych odmów

Najczęstszą przyczyną odmowy wypłaty świadczeń pracowniczych ze środków Funduszu było przekroczenie okresów referencyjnych w rozumieniu

ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, co przedstawia poniższa tabela.

Powody negatywnego rozpatrzenia wniosków indywidualnych w 2014 r.

Lp.	Przyczyny udzielonych odmów	Ilość wniosków	Łączna wartość udzielonych odmów (w tys. zł)	Struktura odmów w %
1	Brak niewypłacalności pracodawcy w rozumieniu ustawy z dnia 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy	6	40,3	19,3
2	Przekroczenie okresów referencyjnych określonych w art. 12 ust. 3 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń (...)	43	154,6	74,0
3	Niewskazanie uprawnień do wnioskowanych świadczeń	1	14,0	6,7
	Razem	50	208,9	100,0

5.13.6. Dochodzenie zwrotu świadczeń wypłaconych przez Fundusz

Kolejnym ważnym zadaniem (poza wypłatą świadczeń) wykonywanym przez WUP w oparciu o ustawę z dnia 13.07.2006 r. o ochronie (...) jest dochodzenie zwrotu należności Funduszu od podmiotów do tego zobowiązanych.

Według stanu na dzień 31.12.2014 r. z tytułu wypłat dokonanych z Funduszu prowadzonych było **237 postępowań windykacyjnych**, w tym:

- 24 sprawy sądowe i pozasądowe,
- 157 spraw egzekucyjnych,
- 34 sprawy w postępowaniu upadłościowym,
- 11 spraw o wyjawienie majątku przez dłużników,
- 2 sprawy o umorzenie należności Funduszu,
- 9 spraw innych niż wymienione powyżej.

Liczba prowadzonych postępowań w 2014 roku była nieco większa niż w roku poprzednim (wg stanu na 31.12.2013 r. było to 206 postępowań). Spowodowane było to zwiększonymi w porównaniu do 2013 roku wypłatami świadczeń pracowniczych ze środków Funduszu na podstawie wniosków indywidualnych, co wiązało się ze zwiększoną liczbą pozwów (po każdej wypłacie), a następnie zwiększoną ilością skierowanych wniosków egzekucyjnych.

Z dotychczasowego wieloletniego doświadczenia wynika, że prowadzone działania windykacyjne są pracochłonne i długotrwałe, trwają nawet po kilkanaście lat. Zdecydowana większość dłużników już w chwili wypłaty

świadczeń ze środków Funduszu, jest bankrutami. Nie posiadają oni żadnego majątku lub też ich majątki są zabezpieczone hipotecznie, ustanowione są na ich majątku ruchomym przewłaszczenia, bądź zastawy, co w konsekwencji wpływa na brak możliwości odzyskania należności Funduszu w postępowaniach upadłościowych, a także ograniczoną możliwość uzyskania zaspokojenia w postępowaniach egzekucyjnych.

Pomimo powyższego, w wyniku przeprowadzonych działań windykacyjnych w okresie od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. odzyskano łącznie kwotę **2.230,48 tys. zł.**

W 2014 roku do WUP wpłynęły 2 wnioski dłużników Funduszu o określenie warunków zwrotu należności FGŚP, które uzyskały pozytywną zgodę dysponenta Funduszu – Ministra Pracy i Polityki Społecznej na ratalną spłatę.

W związku z wyczerpaniem procedury windykacyjnej, w 2014 roku do dysponenta Funduszu – Ministra Pracy i Polityki Społecznej, Wojewódzki Urząd Pracy skierował z urzędu 8 wniosków o umorzenie w całości należności Funduszu.

Ponadto w oparciu o prośbę dłużnika, do dysponenta Funduszu został również przekazany wniosek o odstąpienie od dochodzenia zwrotu należności Funduszu. Wniosek ten uzyskał pozytywną zgodę MPiPS.

Dysponent Funduszu w 2014 roku wydał również zgodę na umorzenie należności przysługujących od 9 podmiotów na łączną kwotę **3.346,59 tys. zł**, w tym na podstawie:

- 6 wniosków skierowanych w 2014 roku uzyskano zgodę na umorzenie należności w kwocie 3.154,66 tys. zł (w stosunku do 2 wniosków spośród 8 wniosków skierowanych do MPiPS na dzień 31.12.2014 r. nie zapadły jeszcze rozstrzygnięcia),
- 3 wniosków skierowanych w 2013 roku uzyskano zgodę na umorzenie należności w kwocie 191,93 tys. zł.

5.14. REALIZACJA ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ MIEJSC PRACY U PRZEDSIĘBIORCÓW BĘDĄCYCH W PRZEJŚCIOWYCH TRUDNOŚCIACH FINANSOWYCH

Pod koniec 2013 r. weszła w życie ustawa z dnia 11 października 2013 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy* (Dz.U.2013.1291).

Ustawa ta skierowana była (wyплаты odbywały się do 31.12.2014 r.) do przedsiębiorców, u których przejściowo pogorszyły się warunki prowadzenia działalności gospodarczej, a udzielona pomoc miała na celu zapobieżenie zwolnieniom pracowników.

Przedsiębiorcy będący w przejściowych trudnościach finansowych mieli możliwość otrzymania ze środków FGŚP bezzwrotnej pomocy:

1. na częściowe sfinansowanie wynagrodzeń pracowniczych z tytułu:
 - a) przestoju ekonomicznego,
 - b) obniżenia wymiaru czasu pracy,
2. na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne od przyznanych świadczeń, a należnych od pracodawcy.

W roku 2014 Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach udzielił w imieniu Marszałka Województwa Świętokrzyskiego **bezzwrotnej pomocy czterem przedsiębiorcom z terenu województwa w wysokości prawie 555 tys. złotych na utrzymanie 84 miejsc pracy.**

Udzielona pomoc w postaci częściowych dopłat do wynagrodzeń pracowników objętych obniżonym wymiarem czasu pracy (w woj. świętokrzyskim przedsiębiorcy nie korzystali z przestoju ekonomicznego) wpłynęła na utrzymanie istniejących miejsc pracy i zapobiegła wzrostowi bezrobocia.

Każdy z przedsiębiorców korzystał z dopłaty do wynagrodzeń za okres 6 miesięcy dla każdego zatrudnionego objętego obniżonym wymiarem czasu pracy pracownika.

Realizacja umów o wypłatę świadczeń z FGŚP z tytułu obniżonego wymiaru czasu pracy

Lp.	Miejsce wykonywania działalności gospodarczej przez pracodawcę	Rodzaj prowadzonej działalności wg PKD	Liczba osób objętych pomocą	Okres objęty pomocą	Kwota dopłat do wynagrodzeń (w zł)	Wykorzystanie świadczeń na dzień 31.12.2014 r. (w zł)
1.	Mostki	produkcja wyrobów tartacznych	16	01.02.- 31.07.2014 r.	106.574,48	105.702,51
2.	Skarżysko-Kamienna	sprzedaż detaliczna, produkcja pieczywa, wyrobów ciastkarskich i ciastek	54	01.06.- 30.11.2014 r.	355.590,00	355.588,43
3.	Kielce	pozaszkolne formy edukacji z zakresu nauki jazdy i pilotażu	1	01.06.- 30.11.2014 r.	6.641,16	6.575,58
4.	Miedziana Góra	sprzedaż hurtowa wyrobów metalowych oraz wyposażenia hydraulicznego i grzejnego	13	01.07.- 31.12.2014 r.	86.189,22	82.514,44
Razem			84	x	554.994,86	550.380,96

*Kwota wykorzystanych świadczeń jest niższa od kwoty przyznanego limitu z uwagi na ograniczenie dopłat do wynagrodzeń w związku z pobieraniem przez pracowników wynagrodzenia chorobowego.

5.15. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE ORGANIZOWANIA, PROWADZENIA I FINANSOWANIA SZKOLEŃ KADRY PUBLICZNYCH SŁUŻB ZATRUDNIENIA

Realizując postanowienie **art. 8 ust. 1 pkt 14** ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*, **Wojewódzki Urząd Pracy organizował i finansował szkolenia dla kadr publicznych służb zatrudnienia** województwa świętokrzyskiego.

1. Pracownicy Powiatowych Urzędów Pracy uczestniczyli w szkoleniach obejmujących następującą tematykę:

- realizacja zadań dot. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw w zakresie świadczeń dla bezrobotnych. Podczas szkolenia przedstawiono aktualnie obowiązujące dokumenty z serii PD, tj. PD U1, PD U2, PD U3 oraz dokumenty z serii SED (U001, U 002, itp.) stosowane przez instytucje właściwe w celach korespondencji pomiędzy instytucjami zagranicznymi, procedurę wystawiania i przyjmowania dokumentów (PD, SED), a także rolę wojewódzkich oraz powiatowych urzędów pracy wynikającą z nowelizacji *ustawy o promocji zatrudnienia* (...). Poruszono również kwestie związane z funkcjonowaniem w urzędach pracy skoordynowanych systemów VIATOR 2 oraz SYRIUSZ,
- realizacja zadań związanych z udziałem publicznych służb zatrudnienia w sieci Europejskich Służb Zatrudnienia – EURES na terenie województwa, w tym:
 - działania w ramach grantu EURES 2013-014,
 - reforma sieci EURES,

W 2014 r. w dwóch szkoleniach łącznie wzięło udział 25 pracowników miejskiego/powiatowych urzędów pracy realizujących zadania EURES.

Organizowane przez WUP szkolenia mają istotne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania Europejskich Służb Zatrudnienia w regionie. Stanowią okazję do przedstawienia aktualnie prowadzonych i planowanych działań w ramach EURES na terenie województwa, podniesienia poziomu wiedzy i umiejętności uczestników oraz do bieżącej wymiany doświadczeń.

- prowadzenie RIS i KRAZ. Szkolenie z udziałem przedstawicieli agencji zatrudnienia, którego celem było zapoznanie uczestników z zagadnieniami dotyczącymi funkcjonowania agencji zatrudnienia na terenie woj. świętokrzyskiego w 2013 r. oraz danymi statystycznymi za okres ostatnich 4 lat ich działalności.

W szkoleniu uczestniczył również przedstawiciel Okręgowej Inspekcji Pracy, który omówił zasady przestrzegania prawa pracy przez agencje

zatrudnienia, w szczególności przepisy z zakresu stosunku pracy i innych świadczeń z niego wynikających.

- profesjonalne świadczenie usług poradnictwa zawodowego przez doradców zawodowych, w tym szkolenia nt.:
 - zastosowanie narzędzia „Kwestionariusz do profilowania pomocy dla osób bezrobotnych”,
 - radzenie sobie w sytuacjach trudnych, przeciwdziałanie skutkom utrzymującego się stresu,
 - wykorzystanie technik negocjacyjnych w pracy pośrednika pracy,
 - nowe drogi w doradztwie zawodowym- coaching,
 - praca z klientem trudnym – konfliktowym, agresywnym, biernym.

Ponadto zorganizowano spotkanie dla specjalistów ds. rozwoju zawodowego dotyczące diagnozy sytuacji na rynku pracy, funkcjonowania instytucji szkoleniowych w województwie świętokrzyskim oraz wymiany doświadczeń z pierwszego okresu realizacji zadań finansowanych z Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Działania o charakterze metodyczno - szkoleniowym w zakresie usług rynku pracy dla pracowników wojewódzkiego i powiatowych urzędów pracy realizuje Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP. Dobór tematyki szkoleń jest ściśle powiązany z potrzebami zgłaszanymi przez kadrę publicznych służb zatrudnienia, w zakresie podniesienia poziomu i efektywności obsługi klientów urzędów pracy. W 2014 r. ze szkoleń skorzystało **370 doradców zawodowych, pośredników pracy oraz specjalistów ds. rozwoju zawodowego.**

2. Pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy:

- **zostali skierowani na ponad 100 różnorodnych form podnoszenia kwalifikacji** (szkolenia, narady, konferencje, seminaria, warsztaty), których organizatorami były zarówno urzędy administracji publicznej, instytuty i uczelnie, jak również profesjonalne instytucje szkoleniowe. Obszar tematyczny obejmował zagadnienia bezpośrednio związane z realizacją zadań poszczególnych komórek organizacyjnych. Pracownicy mieli możliwość zdobycia nowych wiadomości, poszerzenia posiadanej wiedzy merytorycznej, podniesienia własnych kompetencji zawodowych poprzez udział w szkoleniach dot.:
 - nowych zadań dla kadry EURES i reformy sieci EURES w Polsce,
 - reguł udzielania pomocy publicznej w kontekście ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych,

- interpretacji przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych,
 - obsługi narzędzia raportującego Oracle Business Intelligence,
 - wykorzystywania *Kwestionariusza do profilowania pomocy dla osób bezrobotnych*,
 - centralnego systemu analityczno-raportowego Cesar,
 - obsługi narzędzia prognozowania zatrudnienia,
 - modelu monitorowania sytuacji osób młodych na lokalnym i regionalnym rynku pracy,
 - wykorzystania ekonomicznej gry symulacyjnej „Chłopska Szkoła Biznesu”,
 - zlecanie działań aktywizacyjnych – jako nowego narzędzia Publicznych Służb Zatrudnienia,
 - realizacji zadań wynikających z ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy,
 - stosowania i interpretacji *Listy Przymiotnikowej ACL w diagnozie psychologicznej*,
 - stosowania *Narzędzia do badania kompetencji*,
 - zagadnień pomocy publicznej,
 - księgowo – finansowej obsługi zadań, audytu i kontroli wewnętrznej,
 - spraw organizacyjnych, kadrowych, administracyjnych,
 - prawa zamówień publicznych,
 - zagadnień informatycznych,
- **brali udział w warsztatach, spotkaniach instruktażowych, grupach roboczych, etc.** – w trakcie których wymieniali doświadczenia zawodowe i „dobre praktyki”, pozyskiwali informacje o projektowanych zmianach i nowych rozwiązaniach prawnych, procedurach i instrukcjach wdrażanych m.in. przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju (IZ PO KL) i Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej:
- spotkanie dotyczące omówienia zmian zaimplementowanych w Systemie Obsługi Wniosków i Administracji (SOWA),
 - spotkanie Rady Użytkowników NNK,
 - posiedzenie Komitetu Sterującego dla projektów instrumentów inżynierii finansowej w ramach Działania 6.2 PO KL,
 - spotkanie dotyczące wdrożenia systemu informatycznego, który będzie obsługiwał proces aplikowania o środki EFS w latach 2014-2020 dla komponentu krajowego,
 - konferencja inauguracyjna realizację Projektu "Ekonomia społeczna – rozwój”,

- spotkanie w ramach konsultacji społecznych dot. systemu zapewnienia jakości usług rozwojowych,
- spotkanie dotyczące analizy i oceny sytuacji na rynku pracy młodych ludzi z perspektywy młodzieży oraz instytucji zajmującej się analizą rynku pracy,
- spotkanie Rady Użytkowników Wortalu PSZ,
- konferencja pn. „Wzmacnianie dialogu społecznego”,
- wizyta studyjna pn. „Mechanizmy zwalczania bezrobocia i zapobiegania wykluczeniu społecznemu na poziomie regionów, w perspektywie UE 2014-2020”,
- konferencja pn. : "Jak naprawić polski rynek pracy - skuteczne sposoby walki z bezrobociem w świetle nowej ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy",
- panel ekspertów pn. „Pomosty między systemem edukacji, a rynkiem pracy – narzędzia, dobre praktyki, wdrożenia badań”,
- konferencja pn. "Kompetencje Polaków a potrzeby polskiej gospodarki. Premiera wyników IV edycji badań BKL,
- konferencja pn. „Równoważenie elastyczności i sprawiedliwości na rynku pracy. Czy Polska może skorzystać z doświadczenia międzynarodowego?”,
- konferencja pn. „Prosta droga do inteligentniejszego IT”,
- spotkanie dot. ustawy z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw,
- konferencja pt.: "System prognostyczno-informacyjny zatrudnienia w Polsce",
- spotkanie poświęcone organizacji konkursów regionalnych w ramach "Planu realizacji Gwarancji dla młodzieży w Polsce",
- spotkanie dotyczące omówienia stanu przygotowań do zlecenia działań aktywizacyjnych i programów regionalnych na terenie poszczególnych województw,
- spotkanie dot. wdrażania zlecenia działań aktywizacyjnych,
- spotkanie Zespołu ds. konkursów na poziomie centralnym w ramach PO WER,
- spotkanie w sprawie Wytycznych w zakresie przystosowania pracowników i przedsiębiorstw do zmian 2014-2020,
- spotkanie dotyczące wdrażania zlecenia działań aktywizacyjnych,
- konferencja poświęcona podsumowaniu realizacji pilotażu "Partnerstwo dla Pracy",

- konferencja poświęcona rynkowi szkoleń w Polsce i w Wielkiej Brytanii,
 - seminarium pt. "Kompetencje Doradcy Klienta w Publicznych Służbach Zatrudnienia",
 - spotkanie dotyczące realizacji projektu innowacyjnego testującego „PI-PWP Wielowymiarowy model wsparcia i identyfikacji kompetencji zawodowych,
 - konferencja pn. "Zatrudnienie w Polsce imigrantów/mniejszości etnicznych 2011-2013 oraz wpływ zjawisk emigracyjnych i imigracyjnych na rynek pracy",
 - konferencja podsumowująca realizację projektu systemowego pn. "Wyrównanie szans na rynku pracy dla osób 50+",
 - III Kongres Akademickich Biur Karier,
 - spotkanie informacyjne dla pracowników Instytucji Pośredniczących (IP) zajmujących się budową stron internetowych/zakładek na potrzeby nowej perspektywy 2014-2020,
 - spotkanie dotyczące dalszych przygotowań do rozpoczęcia wdrażania Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój,
 - spotkanie kadry kierowniczej Instytucji Pośredniczących oraz Instytucji Pośredniczących drugiego stopnia w ramach PO KL,
 - spotkania Grup Roboczych: ds. finansowych EFS, ds. Pomocy Technicznej PO KL, ds. kontroli w ramach PO KL, ds. Informacji i Promocji w ramach PO KL, ds. rekomendacji do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, ds. strategii dla młodzieży woj. świętokrzyskiego, ds. adaptacyjności i transferu wiedzy przy KM PO KL.
- kontynuowali naukę języka migowego, biorąc udział w konwersacjach.

5.16. PODSUMOWANIE

Fundusz Pracy

- Województwo świętokrzyskie na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2014 roku dysponowało kwotą **132.714,1 tys. zł**, przyznaną algorytmem, z której 93.620,1 tys. zł przeznaczono na finansowanie projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
- Dodatkowe środki Funduszu Pracy pozyskane z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej wyniosły **39.344,6 tys. zł**.
- Ogółem w 2014 roku województwo dysponowało środkami Funduszu Pracy w wysokości **172.058,7 tys. zł**, tj. **o 30.676,5 tys. zł (o 21,7%) wyższymi** w stosunku do 2013 roku.

Wojewódzkie programy rynku pracy

- Wojewódzki Urząd Pracy, pełni rolę Instytucji Pośredniczącej 2 stopnia dla następujących Działań Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:
 - 6.1 „*Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*”,
 - 6.2 „*Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia*”,
 - 8.1 „*Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie*”.

Kwota, jaką Wojewódzki Urząd Pracy dysponuje na wdrażanie powierzonych Działań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki wynosi **190.283.490,00 Euro**. W 2014 roku podpisano ogółem **95 umów** na realizację projektów w ramach Poddziałania 6.1.1, 8.1.1 oraz 8.1.2 o wartości **86.044.038,11 zł**.

Ponadto, wszystkie powiatowe urzędy pracy realizowały projekty systemowe w ramach Poddziałania 6.1.3 „*Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych*”. Projekty obejmują wsparciem osoby pozostające bez zatrudnienia, w szczególności niepełnosprawne, długotrwale bezrobotne, poniżej 30 oraz powyżej 50 roku życia, a także kadry zarządzające i pracowników przedsiębiorstw oraz osoby zagrożone utratą pracy lub zwolnione w wyniku procesów restrukturyzacyjnych i modernizacyjnych przedsiębiorstw. Wojewódzki Urząd Pracy podpisał z 14 urzędami aneksy do umów na łączną wartość **93.620,1 tys. zł**. Wsparcie w ramach realizowanych w 2014 roku projektów otrzymało blisko **10 tys. mieszkańców regionu**.

Krajowy Fundusz Szkoleniowy

- Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła nowy instrument polityki rynku pracy – Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS). W 2014 r. Minister Pracy i Polityki Społecznej na realizację zadań związanych z KFS przyznał środki dla samorządów powiatowych w wysokości **1.163.000,00 zł** oraz dla samorządu województwa na zadania realizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w wysokości **23.530,00 zł**.
- Samorządy powiatowe wykorzystały 63% środków na sfinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników w wieku 45 lat i więcej, natomiast Wojewódzki Urząd Pracy wydatkował niemal całą kwotę z przeznaczeniem na działania promocyjne KFS.

Poradnictwo zawodowe

- Z poradnictwa zawodowego w formie indywidualnej i grupowej, oferowanego w Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, korzystały najczęściej osoby zainteresowane uzyskaniem wsparcia w zakresie diagnozy preferencji i predyspozycji w związku z określeniem ścieżki edukacyjnej bądź zawodowej, poszukujące pracy oraz zamierzające zmienić zawód lub miejsce zatrudnienia.
- Znaczącą liczbę klientów stanowiły osoby korzystające z informacji zawodowej chcące poszerzyć wiedzę na temat sytuacji na rynku pracy, metod skutecznego poszukiwania zatrudnienia, zawodoznawstwa oraz zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej.
- W ramach współdziałania z powiatowymi urzędami pracy objęto wsparciem doradczym i psychologicznym osoby długotrwale bezrobotne, będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy z terenu województwa.
- We współpracy z partnerami rynku pracy, organizacjami zajmującymi się aktywizacją zawodową studentów i absolwentów oraz bibliotekami publicznymi podejmowano inicjatywy mające na celu popularyzację poradnictwa zawodowego oraz idei świadomego planowania kariery zawodowej.
- Dla pracowników powiatowych urzędów pracy - doradców zawodowych, liderów klubów pracy, specjalistów ds. rozwoju zawodowego oraz pośredników pracy zorganizowano i przeprowadzono sześć szkoleń, których celem było uzupełnienie wiedzy i umiejętności zawodowych oraz wzbogacenie warsztatu pracy.

- Podczas giełd i targów pracy udzielano informacji o formach pomocy świadczonych przez WUP dla osób bezrobotnych, pracodawców i ich pracowników.

Europejskie Służby Zatrudnienia EURES

- W 2014 roku z usług sieci EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy skorzystało **około 5 tys. osób** (w tym: kontakty z klientami w trakcie giełd i targów pracy, poradnictwo indywidualne i „na odległość”/e-mail, telefon/ oraz spotkania grupowe).
- Promując Europejskie Służby Zatrudnienia EURES oraz idee mobilności zawodowej w Europie kadra EURES z Wojewódzkiego Urzędu Pracy uczestniczyła w licznych giełdach i targach pracy o charakterze ogólnopolskim i lokalnym.
- W 2014 roku w ramach **701 ofert pracy** nadesłanych w ramach sieci EURES dostępne były **3.153 stanowiska pracy**. Realizując powyższe oferty wysłano do pracodawców w krajach UE **231 podań o pracę**. W przypadku tzw. „ofert otwartych” osoby zainteresowane przesyłały dokumenty aplikacyjne bezpośrednio do pracodawców. Oferty pracy pochodziły głównie z: Niemiec, Wielkiej Brytanii, Austrii, Norwegii, Holandii i Republiki Czeskiej. Rekrutacje skierowane były przede wszystkim do: wykwalifikowanych inżynierów, pracowników produkcyjnych, pracowników hoteli i obsługi gastronomicznej, służby zdrowia, pracowników budowlanych, kierowców, pracowników branży maszynowej (spawaczy, monterów, frezerów) i operatorów sprzętu. Oferty skierowane były do osób posługujących się głównie językiem angielskim lub niemieckim w minimum podstawowym stopniu i posiadających kwalifikacje zawodowe poparte udokumentowanym stażem pracy.

Współpraca z partnerami rynku pracy

- Współdziałano z administracją samorządową, rządową, uczelniami wyższymi oraz instytucjami szkoleniowymi w planowaniu i podejmowaniu przedsięwzięć w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy.
- Współpracowano z instytucjami i organizacjami (zrzeszeniami pracodawców, związkami zawodowymi, społeczno - zawodowymi organizacjami rolników) realizującymi zadania w obszarze rynku pracy.
- Promowano Krajowy Fundusz Szkoleniowy jako nowy instrument wsparcia kształcenia ustawicznego wśród pracodawców i ich pracowników z województwa świętokrzyskiego poprzez bezpośredni

kontakt z pracodawcami oraz ogłoszenia prasowe. Informacje o możliwościach korzystania z KFS były przekazywane także instytucjom samorządowym i oświatowym oraz przedstawicielom agencji zatrudnienia.

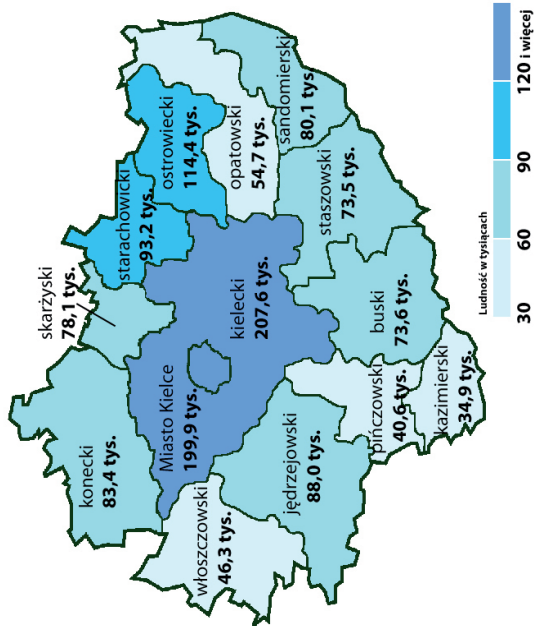
- Poprzez podpisanie Porozumień Partnerskich zawiązano współpracę z organizacjami działającymi na rzecz młodzieży w zakresie przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu *Gwarancje dla Młodzieży*.
- Popularyzowano problematykę rynku pracy na łamach regionalnych gazet, portali internetowych, poprzez audycje radiowe, programy emitowane w telewizji publicznej i kablowej oraz podczas licznych konferencji i imprez targowo-wystawienniczych.

Wyплаты świadczeń ze środków FGŚP

- W 2014 roku ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wypłacono świadczenia pracownicze dla 1.160 osób na łączną kwotę 6.360,5 tys. zł. Osoby, którym zaspokojono roszczenia pracownicze zatrudnione były u 32 pracodawców.
- W związku z ochroną miejsc pracy u przedsiębiorców, u których wystąpiły przejściowe trudności finansowe, udzielono bezzwrotnej pomocy 4 podmiotom z terenu województwa w wysokości prawie 555 tys. zł na utrzymanie 84 miejsc pracy.

ANEKS STATYSTYCZNY

Charakterystyka województwa świętokrzyskiego Ludność (w tys.) według stanu na 31.12.2013 roku

Terytorium: 13 powiatów ziemskich
i 1 powiat grodzki (Kielce);
102 gminy

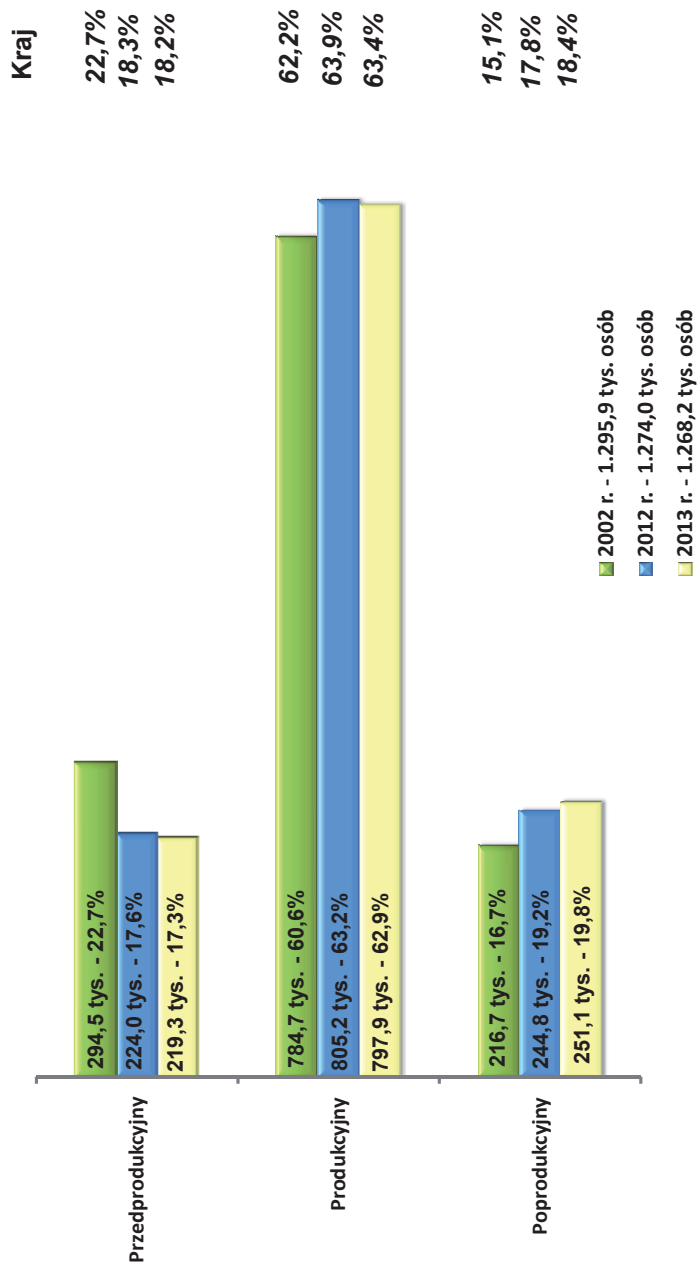
• powierzchnia	11.711 km ²	3,7%	15 miejsce w kraju
• liczba ludności	1.268,2 tys.	3,3%	13 miejsce w kraju
• ludność miejska	567,8 tys.	44,8%	w kraju 60,4%
• ludność wiejska	700,4 tys.	55,2%	w kraju 39,6%
• kobiety	649,0 tys.	51,2%	w kraju 51,6%

Podział na podregiony dla potrzeb rynku
pracy obowiązujące od stycznia 2008 roku

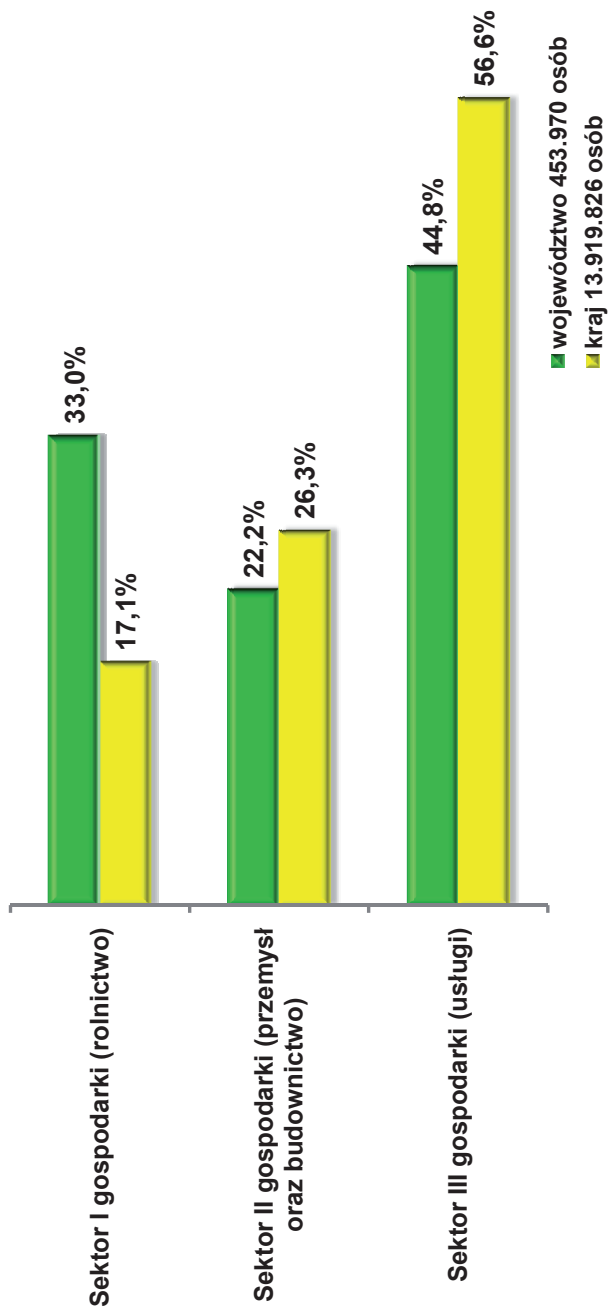
Podregion kielcecki (powiaty: kielcecki,
ostrowiecki,
skarżyski,
starachowicki oraz m. Kielce)

Podregion sandomiersko - jędrzejowski
(powiaty: buski, jędrzejowski, kazimierski,
opatowski, pińczowski, sandomierski,
staszowski oraz włoszczowski)

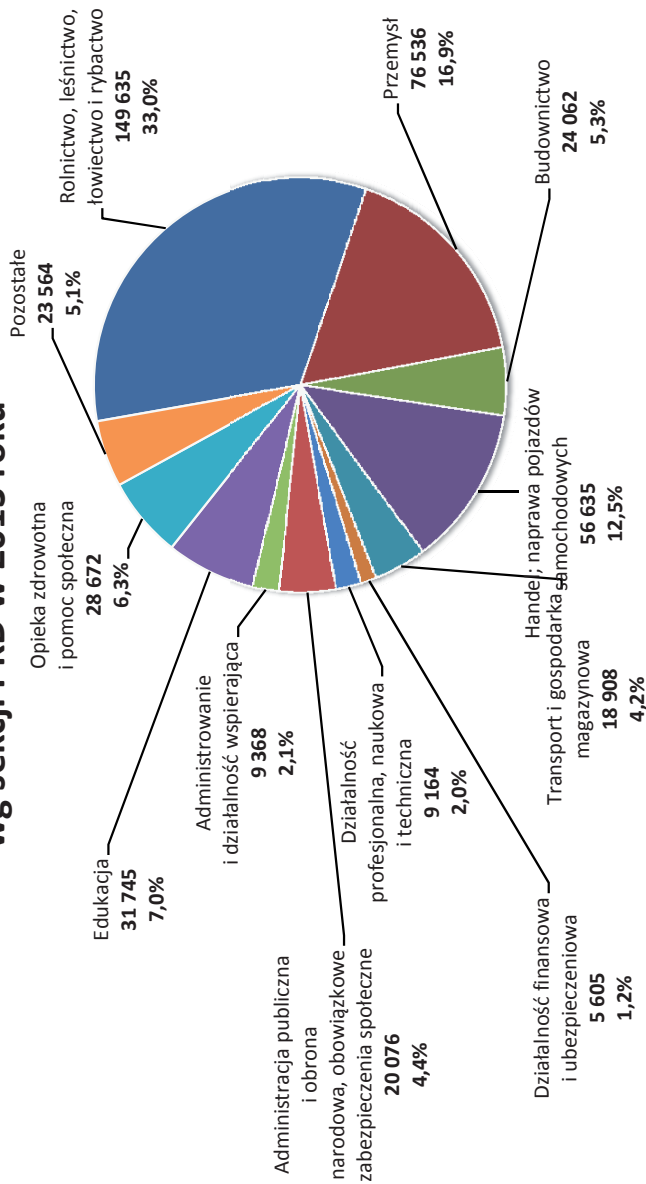
Wykres 1. Ludność województwa świętokrzyskiego według wieku

Wykres 2. Pracujący według sektorów w województwie i kraju w 2013 roku

**Wykres 3. Pracujący w województwie świętokrzyskim
wg sekcji PKD w 2013 roku**

**Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
w woj. świętokrzyskim w latach 1999 - 2014**

Rok	Ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny
1999	143 902	33 965	109 937
2000	129 859	29 579	100 280
2001	122 724	26 124	96 600
2002	108 065	23 209	84 856
2003	103 220	20 415	82 805
2004	101 791	17 678	84 113
2005	103 267	17 159	86 108
2006	106 100	15 036	91 064
2007	111 772	14 961	96 811
2008	116 637	14 999	101 638
2009	113 340	15 722	97 618
2010	114 850	14 128	100 722
2011	116 552	11 886	104 666
2012	117 113	11 227	105 886
2013	115 855	11 155	104 700
2014	113 041	9 884	103 157
Spadek 2014 do 1999	-30 861	-24 081	-6 780
%	-21,4%	-70,9%	-6,2%
Spadek do 2013	-2 814	-1 271	-1 543
%	-2,4%	-11,4%	-1,5%

* Źródło: Urząd Statystyczny w Kielcach.

**TABLICA 2. ZWOLNIENIA Z PRZYCZYN DOTYCZĄCYCH ZAKŁADU PRACY
W LATACH 1999 - 2014**

- 1999 rok	88 zakładów pracy zwolniło	5.940 osób,
z tego:	43 zakłady z sektora publicznego zwolniły	3.978 osób,
	45 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	1.962 osoby.
- 2000 rok	102 zakłady pracy zwolniły	4.333 osoby,
z tego:	35 zakładów z sektora publicznego zwolniło	1.613 osób,
	67 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	2.720 osób.
- 2001 rok	146 zakładów pracy zwolniło	6.126 osób,
z tego:	42 zakłady z sektora publicznego zwolniły	2.674 osoby,
	104 zakłady z sektora prywatnego zwolniły	3.452 osoby,
- 2002 rok	101 zakładów pracy zwolniło	5.476 osób,
z tego:	28 zakładów z sektora publicznego zwolniło	3.180 osób,
	73 zakłady z sektora prywatnego zwolniły	2.296 osób.
- 2003 rok	99 zakładów pracy zwolniło	3.144 osoby,
z tego:	48 zakładów z sektora publicznego zwolniło	1.174 osoby,
	51 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	1.970 osób.
- 2004 rok	44 zakłady pracy zwolniły	1.161 osób,
z tego:	18 zakładów z sektora publicznego zwolniło	348 osób,
	26 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	813 osób.
- 2005 rok	25 zakładów pracy zwolniło	1.170 osób,
z tego:	6 zakładów z sektora publicznego zwolniło	69 osób,
	19 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	1.101 osób.
- 2006 rok	14 zakładów pracy zwolniło	511 osób,
z tego:	2 zakłady z sektora publicznego zwolniły	32 osoby,
	12 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	479 osób.
- 2007 rok	14 zakładów pracy zwolniło	733 osoby,
z tego:	2 zakłady z sektora publicznego zwolniły	52 osoby,
	12 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	681 osób.
- 2008 rok	19 zakładów pracy zwolniło	806 osób,
z tego:	6 zakładów z sektora publicznego zwolniło	29 osób,
	13 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	777 osób.
- 2009 rok	43 zakłady pracy zwolniły	2.356 osób,
z tego:	12 zakładów z sektora publicznego zwolniło	162 osoby,
	31 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	2.194 osoby.
- 2010 rok	15 zakładów pracy zwolniło	431 osób,
z tego:	3 zakłady z sektora publicznego zwolniły	125 osób,
	12 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	306 osób.
- 2011 rok	19 zakładów pracy zwolniło	498 osób
z tego:	5 zakładów z sektora publicznego zwolniło	185 osób,
	14 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	313 osób.
- 2012 rok	14 zakładów pracy zwolniło	715 osób
z tego:	5 zakładów z sektora publicznego zwolniło	340 osób,
	9 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	375 osób.
- 2013 rok	16 zakładów pracy zwolniło	500 osób
z tego:	6 zakładów z sektora publicznego zwolniło	133 osoby,
	10 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	367 osób.
- 2014 rok	8 zakładów pracy zwolniło	169 osób
z tego:	1 zakład z sektora publicznego zwolnił	68 osób,
	7 zakładów z sektora prywatnego zwolniło	101 osób.

TABLICA 3. JEDNOSTKI OSÓB FIZYCZNYCH PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ I POZOSTAŁE JEDNOSTKI GOSPODARKI NARODOWEJ

Sekcje Polskiej Klasyfikacji Działalności	Ogółem	z tego:	
		jednostki osób fizycznych	pozostałe jednostki*
31.12.2014 r.			
OGÓŁEM	110 130	84 722	25 408
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1 889	1 480	409
Górnictwo i wydobywanie	163	83	80
Przetwórstwo przemysłowe	10 205	8 114	2 091
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę	174	60	114
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	600	437	163
Budownictwo	14 353	12 745	1 608
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	34 257	28 895	5 362
Transport i gospodarka magazynowa	7 133	6 535	598
Zakwaterowanie i gastronomia	2 908	2 273	635
Informacja i komunikacja	2 070	1 657	413
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3 194	2 923	271
Obsługa rynku nieruchomości	3 183	621	2 562
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7 988	6 931	1 057
Administrowanie i działalność wspierająca	2 234	1 919	315
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1 290	0	1 290
Edukacja	3 966	1 459	2 507
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5 410	4 667	743
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1 742	707	1 035
Pozostała działalność usługowa	7 366	3 214	4 152
Pozostałe	5	2	3

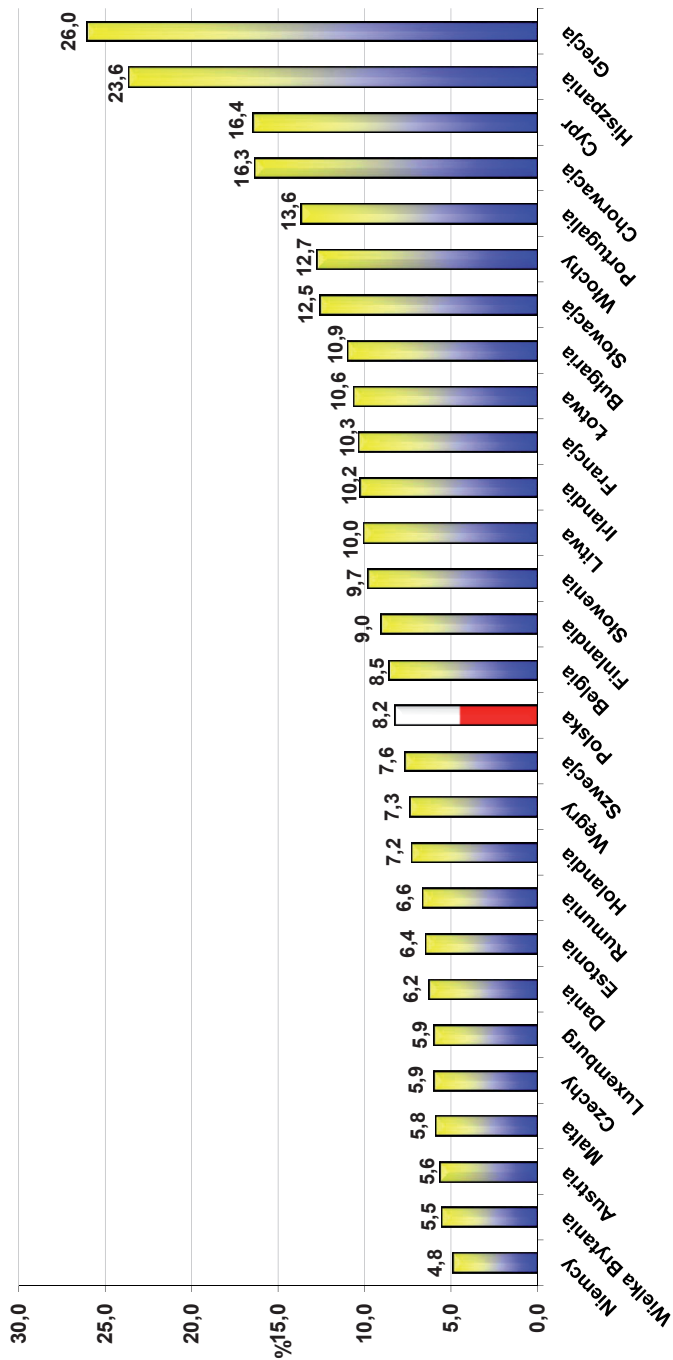
* Pozostałe jednostki - osoby prawne, jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej.

TABLICA 4. JEDNOSTKI OSÓB PRAWNYCH I JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE NIE MAJĄCE OSOBOWOŚCI PRAWNEJ**

Wyszczególnienie	31.12.2014 r.
Ogółem, z tego	25 408
Sektor publiczny	3 210
własność państwowa	239
własność samorządowa	2 623
własność mieszana	348
Sektor prywatny	22 189
własność krajowa	20 508
własność zagraniczna	475
własność mieszana	1 206

** w związku ze zmianami dotyczącymi rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym, od 1 grudnia 2014 r. w rejestrze Regon mogą występować niewypełnione pozycje dotyczące przewidywanej liczby pracujących, adresu siedziby, rodzaju przeważającej działalności oraz formy własności. W takiej sytuacji dane liczbowe mogą nie sumować się na dane naliczone ogółem.

Wykres 4. Zharmonizowana stopa bezrobocia w krajach Unii Europejskiej za grudzień 2014 roku

Dane Eurostatu z marca 2015 r.

Unia Europejska (28 państw) - 9,9%

Stopa bezrobocia po wejściu Polski do UE
- stan na koniec maja 2004r. - 19,5%

**TABLICA 5. LICZBA BEZROBOTNYCH W LATACH 2013-2014
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Liczba bezrobotnych w tys. osób	
	31 grudnia 2013 r.	31 grudnia 2014 r.
Dolnośląskie	153,6	121,6
Kujawsko - Pomorskie	150,1	127,1
Lubelskie	134,0	116,9
Lubuskie	59,8	47,1
Łódzkie	151,6	126,2
Małopolskie	164,4	139,0
Mazowieckie	283,2	249,8
Opolskie	51,6	42,4
Podkarpackie	154,2	137,9
Podlaskie	70,9	60,4
Pomorskie	114,1	96,8
Śląskie	208,3	175,7
Świętokrzyskie	90,1	75,4
Warmińsko - Mazurskie	115,9	98,1
Wielkopolskie	144,8	116,4
Zachodniopomorskie	111,1	94,5
KRAJ	2 157,9 *	1 825,2 *

* ze względu na elektroniczną technikę zaokrągleń, w rubrykach mogą nie zachodzić zgodności matematyczne.

**TABLICA 6. STOPA BEZROBOCIA W LATACH 2012 - 2014
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Stopa bezrobocia na koniec grudnia:			Spadek w porównaniu do:	
	2012 r.*	2013 r.*	2014 r.	2012 r.	2013 r.
0	1	2	3	4	5
Dolnośląskie	13,5	13,1	10,6	-2,9	-2,5
Kujawsko - Pomorskie	18,1	18,2	15,7	-2,4	-2,5
Lubelskie	14,2	14,4	12,7	-1,5	-1,7
Lubuskie	15,9	15,7	12,8	-3,1	-2,9
Łódzkie	14,0	14,1	11,9	-2,1	-2,2
Małopolskie	11,4	11,5	9,9	-1,5	-1,6
Mazowieckie	10,7	11,1	9,8	-0,9	-1,3
Opolskie	14,4	14,2	11,9	-2,5	-2,3
Podkarpackie	16,4	16,3	14,8	-1,6	-1,5
Podlaskie	14,7	15,1	13,1	-1,6	-2,0
Pomorskie	13,4	13,2	11,3	-2,1	-1,9
Śląskie	11,1	11,3	9,6	-1,5	-1,7
Świętokrzyskie	16,0	16,6	14,2	-1,8	-2,4
Warmińsko - Mazurskie	21,3	21,6	18,9	-2,4	-2,7
Wielkopolskie	9,8	9,6	7,8	-2,0	-1,8
Zachodniopomorskie	18,2	18,0	15,6	-2,6	-2,4
KRAJ	13,4	13,4	11,5	-1,9	-1,9

* Stopa bezrobocia po korekcie GUS.

**TABLICA 7. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ
ZGŁOSZONE W LATACH 2013 - 2014 WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

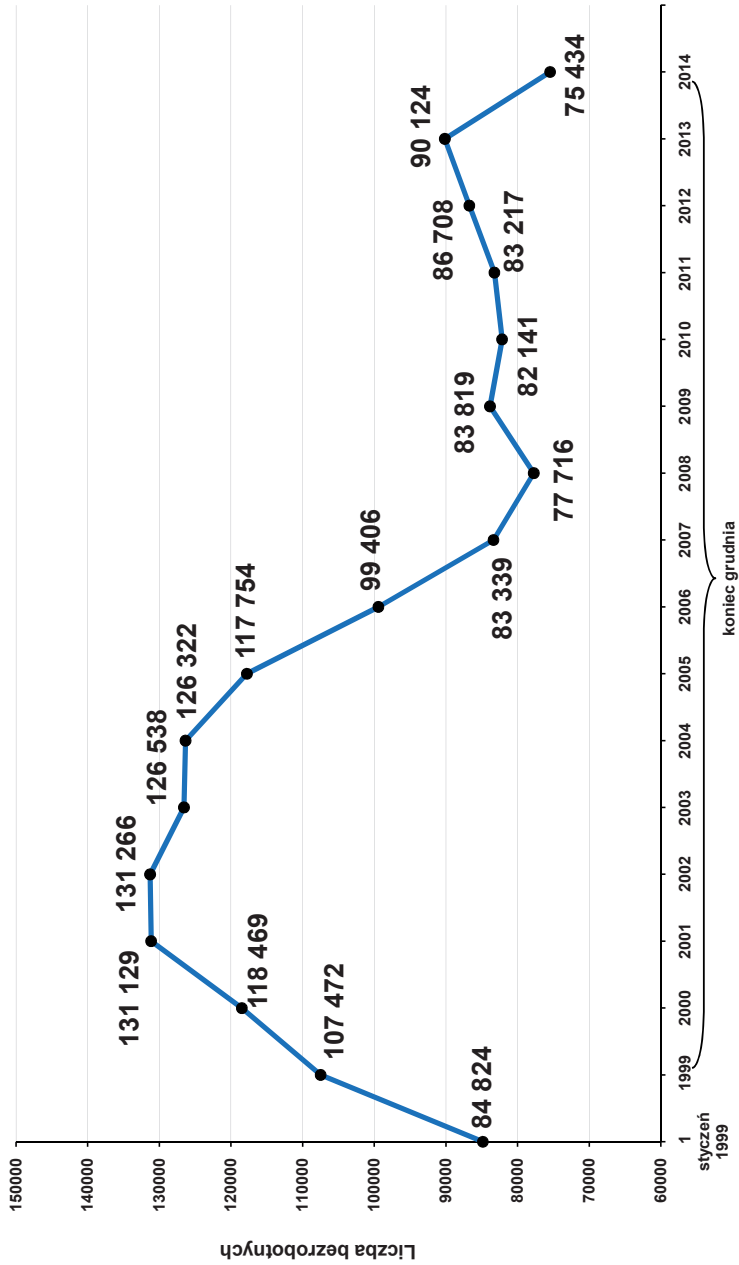
Województwa	Wolne miejsca pracy zgłoszone w roku: (w tys.)	
	2013 r.	2014 r.
Dolnośląskie	73,0	101,3
Kujawsko - Pomorskie	62,6	80,1
Lubelskie	43,5	53,0
Lubuskie	32,3	37,5
Łódzkie	52,1	65,5
Małopolskie	58,5	68,5
Mazowieckie	97,4	130,9
Opolskie	29,4	38,7
Podkarpackie	54,3	60,6
Podlaskie	23,1	27,8
Pomorskie	53,9	68,2
Śląskie	105,2	123,1
Świętokrzyskie	27,4	33,9
Warmińsko - Mazurskie	44,2	52,5
Wielkopolskie	70,3	96,8
Zachodniopomorskie	46,9	56,4
KRAJ	874,1	1 094,9

* ze względu na elektroniczną technikę zaokrągleń, w rubrykach mogą nie zachodzić zgodności matematyczne

**TABLICA 8. ŚREDNIA LICZBA BEZROBOTNYCH PRZYPADAJĄCYCH
NA 1 WOLNE MIEJSCE PRACY W LATACH 2002 - 2014
WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Województwa	Średnia liczba bezrobotnych przypadających na 1 wolne miejsce pracy												
	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.
Dolnośląskie	69	48	41	31	20	12	8	12	16	17	17	25	16
Kujawsko - Pomorskie	61	48	46	36	25	16	18	21	20	28	26	28	20
Lubelskie	70	52	49	40	32	24	21	24	23	36	33	36	28
Lubuskie	45	35	32	28	17	12	10	12	12	16	19	22	16
Łódzkie	46	38	38	31	21	14	12	15	19	26	32	34	25
Małopolskie	62	45	36	32	20	12	10	16	15	22	22	32	26
Mazowieckie	63	53	49	42	28	19	13	19	23	29	30	33	24
Opolskie	62	42	45	41	24	12	9	9	12	13	16	21	14
Podkarpackie	75	51	48	44	35	27	24	28	25	32	30	33	28
Podlaskie	72	47	45	38	27	21	19	24	26	40	36	36	28
Pomorskie	46	39	36	28	17	11	7	13	15	18	20	25	18
Śląskie	68	44	31	24	18	10	6	9	13	16	15	23	18
Świętokrzyskie	92	58	68	56	46	33	28	22	22	36	33	38	29
Warmińsko - Mazurskie	68	47	47	38	29	23	20	24	22	33	30	31	24
Wielkopolskie	52	40	33	29	19	12	10	16	17	18	20	24	16
Zachodniopomorskie	68	51	40	32	23	16	13	19	21	26	27	28	21
KRAJ	61	46	40	33	23	15	12	16	18	23	24	29	21

Wykres 5. Liczba bezrobotnych w woj. świętokrzyskim w latach 1999-2014

**TABLICA 9. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI ORAZ STOPA BEZROBOCIA
W LATACH 2013-2014 WEDŁUG POWIATÓW**

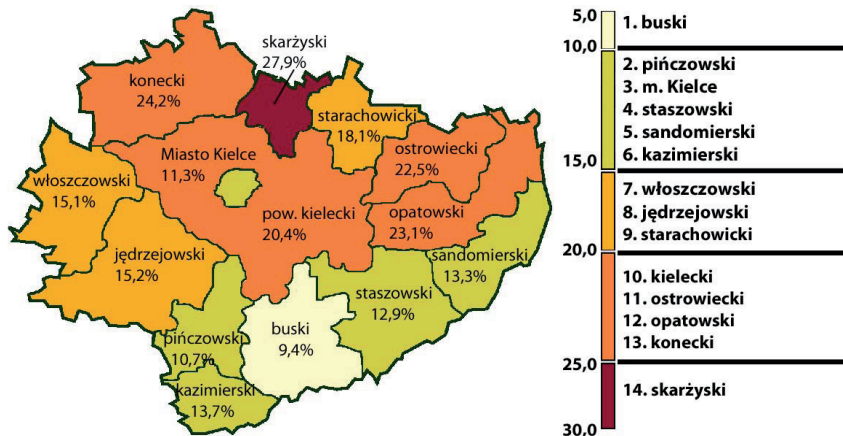
Stan w końcu okresu

Powiat	Bezrobotni zarejestrowani			Stopa bezrobocia w % (wskaźnik liczby bezrobotnych do liczby czynnych zawodowo)		
	2013 rok	2014 rok	Spadek	2013 rok*	2014 rok	Spadek
WOJEWÓDZTWO	90 124	75 434	-14 690	16,6	14,2	-2,4
Buski	3 459	2 901	-558	9,4	8,0	-1,4
Jędrzejowski	5 454	4 712	-742	15,2	13,4	-1,8
Kazimierski	2 292	2 100	-192	13,7	12,7	-1,0
Kielecki	15 107	12 059	-3 048	20,4	16,9	-3,5
m. Kielce	12 167	10 514	-1 653	11,3	9,8	-1,5
Konecki	7 802	6 261	-1 541	24,2	20,4	-3,8
Opatowski	5 675	4 990	-685	23,1	20,8	-2,3
Ostrowiecki	9 249	7 560	-1 689	22,5	19,1	-3,4
Pińczowski	1 886	1 660	-226	10,7	9,5	-1,2
Sandomierski	5 030	4 187	-843	13,3	11,3	-2,0
Skarżyski	7 703	6 653	-1 050	27,9	24,9	-3,0
Starachowicki	6 975	5 527	-1 448	18,1	14,9	-3,2
Staszowski	4 153	3 640	-513	12,9	11,4	-1,5
Włoszczowski	3 172	2 670	-502	15,1	12,9	-2,2

* Stopa bezrobocia po korekcie GUS.

STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG POWIATÓW

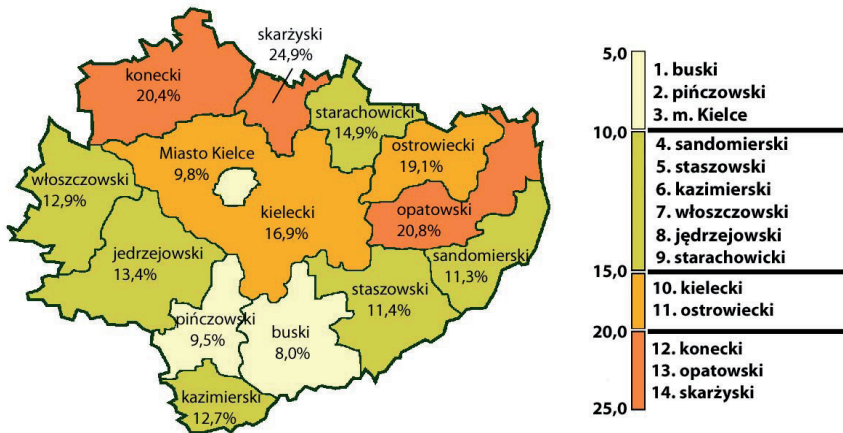
Stan na 31.12.2013 r.*

WOJEWÓDZTWO - 16,6%

* stopa bezrobocia na koniec 2013 r. po korekcie GUS

Stan na 31.12.2014 r.

WOJEWÓDZTWO - 14,2%

TABLICA 10. BEZROBOTNI, WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ, PODJĘCIA PRACY
ORAZ PODMIOTY GOSPODARCZE W WOJ. ŚWIĘTKRZYSKIM W LATACH 1999 - 2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999 r.	2000 r.	2001 r.	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Liczba bezrobotnych ogółem: (stan na koniec okresu sprawozdawczego)	107 472	118 469	131 129	131 266	126 538	126 322	117 754	99 406	83 339	77 716	83 819	82 141	83 217	86 708	90 124	75 434
w tym: kobiety	56 982	62 820	67 047	64 740	61 699	62 839	60 387	53 421	45 985	42 663	41 888	41 199	42 901	42 568	43 838	36 581
(% udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych)	53,0	53,0	51,1	49,3	48,8	49,7	51,3	53,7	55,2	54,9	50,0	50,2	51,6	49,1	48,6	48,5
zamieszkałi na wsi	59 636	65 319	71 466	71 310	69 086	69 190	64 856	55 190	46 792	43 725	45 298	44 948	46 231	48 051	50 655	42 446
(% udział zamieszkałych na wsi w ogólnej liczbie bezrobotnych)	55,5	55,1	54,5	54,3	54,6	54,8	55,1	55,5	56,1	56,3	54,0	54,7	55,6	55,4	56,2	56,3
Miejsca pracy zgłoszone w okresie sprawozdawczym	19 664	19 183	13 398	16 445	25 762	20 988	24 318	27 251	29 052	32 753	39 753	39 413	22 415	26 190	27 428	33 904
Podjęcia pracy	41 970	42 315	40 283	46 606	48 724	49 782	49 704	53 428	48 678	41 958	39 796	49 598	44 326	42 163	47 001	48 655
Podmioty gospodarcze	81 112	89 129	95 598	99 538	103 652	103 116	104 416	106 312	106 904	108 399	105 678	108 715	105 906	108 068	109 882	110 130

TABLICA 11. LICZBA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH W WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIM W LATACH 1999 - 2014

Stan w końcu miesiąca

rok miesiąc		Liczba bezrobotnych															
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	styczeń	93 121	112 296	123 558	136 224	135 216	131 608	128 989	121 149	101 465	85 876	83 318	89 629	88 747	88 237	92 662	94 656
	luty	97 419	114 382	125 406	137 604	135 798	132 192	128 934	120 623	100 418	84 567	85 248	91 319	90 872	90 057	93 333	94 311
	marzec	99 616	114 377	126 162	136 734	135 386	131 996	127 432	118 672	96 699	81 766	84 790	89 086	89 483	88 245	92 025	90 619
	kwiecień	97 917	112 638	125 258	133 782	131 095	128 914	122 601	113 496	92 001	77 902	80 756	83 348	84 852	84 515	88 759	86 079
	maj	95 664	110 667	123 236	126 533	126 948	126 413	119 417	109 048	87 776	76 485	78 876	82 383	81 755	82 384	86 160	82 267
	czerwiec	96 434	109 753	122 761	127 788	125 043	125 481	117 449	104 870	85 083	74 337	78 001	80 387	79 617	80 425	84 199	79 516
	lipiec	98 387	110 797	123 152	128 326	125 299	124 587	116 095	103 286	84 133	74 024	78 463	79 440	79 039	80 289	84 970	78 539
	sierpień	98 109	111 160	123 593	127 800	123 949	124 038	116 439	102 652	83 671	74 263	78 624	79 030	78 703	81 174	85 473	77 799
	wrzesień	100 120	111 651	123 347	127 532	121 970	122 969	115 322	101 243	82 427	73 370	78 902	79 208	78 345	80 305	86 200	75 965
	październik	99 591	111 957	123 162	127 362	121 276	121 292	112 967	98 120	80 108	71 702	78 564	76 882	77 614	79 957	85 726	73 762
	listopad	102 911	114 392	127 061	128 852	123 473	122 720	114 503	97 530	80 504	74 096	80 126	77 889	79 702	82 598	87 927	73 786
	grudzień	107 472	118 469	131 129	131 266	126 538	126 322	117 754	99 406	83 339	77 716	83 819	82 141	83 217	86 708	90 124	75 434

TABLICA 12. POZIOM BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W LATACH 1999 - 2014

Powiaty	Liczba bezrobotnych w roku:															
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Buski	4 056	4 600	4 904	4 573	4 488	4 446	4 327	3 808	3 219	3 212	3 213	3 305	3 129	3 285	3 459	2 901
Jędrzejowski	5 857	6 531	7 410	7 540	6 962	6 953	6 948	5 713	4 532	4 285	4 637	4 871	4 939	4 934	5 454	4 712
Kazimierski	1 655	1 878	2 133	2 234	2 290	2 394	2 188	2 079	1 819	1 684	1 918	1 911	2 109	2 088	2 292	2 100
Kielce z tego:	30 341	33 947	38 489	39 732	38 140	38 105	35 487	29 484	25 037	24 767						
- kielecki	-	19 515	21 868	22 440	21 574	21 378	20 132	16 797	14 296	14 298	13 612	13 261	13 214	14 240	15 107	12 059
- m. Kielce	-	14 432	16 621	17 292	16 566	16 727	15 355	12 687	10 741	10 469	11 285	11 438	10 804	11 686	12 167	10 514
Konecki	10 679	11 882	12 847	12 911	12 553	12 428	11 401	9 794	8 326	7 973	7 074	7 070	7 380	7 218	7 802	6 261
Opatowski	4 797	5 094	5 495	5 440	5 500	5 634	5 461	5 103	4 546	4 490	5 458	4 746	5 297	5 583	5 675	4 990
Ostrowiecki	10 876	12 384	14 316	14 260	14 075	13 551	12 132	10 446	8 645	7 331	9 454	8 708	8 859	9 150	9 249	7 560
Pińczowski	2 621	2 927	3 335	3 146	3 167	3 186	3 048	2 351	1 776	1 576	1 622	1 657	1 665	1 764	1 886	1 660
Sandomierski	6 422	6 723	7 034	6 942	6 772	6 722	6 446	5 467	4 826	3 875	4 356	4 295	4 704	4 759	5 030	4 187
Skarżyski	7 424	8 671	9 849	10 331	10 394	10 717	9 962	8 789	7 844	6 567	7 267	7 316	7 400	7 646	7 703	6 653
Starachowicki	11 491	11 809	12 120	11 461	10 455	10 291	9 459	7 099	5 268	5 357	6 974	6 741	6 751	7 215	6 975	5 527
Staszowski	6 557	6 978	7 439	6 951	6 089	6 375	5 906	5 237	4 328	3 586	3 924	3 773	4 036	4 175	4 153	3 640
Włoszczowski	4 696	5 045	5 758	5 745	5 653	5 520	4 989	4 036	3 173	3 013	3 025	3 049	2 930	2 965	3 172	2 670
WOJEWÓDZTWO	107 472	118 469	131 129	131 266	126 538	126 322	117 754	99 406	83 339	77 716	83 819	82 141	83 217	86 708	90 124	75 434

TABLICA 13. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI W 2014 ROKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Kwartaly				w %
		I	II	III	IV	
		w liczbach bezwzględnych				
2014 r.						
Nowo zarejestrowani bezrobotni - "napływ"	98 222	25 279	20 276	26 273	26 394	100,0
z tego powracający do rejestracji :						
- po raz pierwszy	15 940	3 755	3 947	4 793	3 445	16,2
- po raz kolejny (od 1990r.)	82 282	21 524	16 329	21 480	22 949	83,8
w tym powracający do rejestracji :						
- po pracach interwencyjnych	484	100	109	148	127	0,5
- po robotach publicznych	516	80	19	125	292	0,5
- po stażu	10 224	1 037	1 221	4 127	3 839	10,4
- po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	28	0	28	0	0	0,0
- po szkoleniu	2 722	236	1 128	642	716	2,8
- po pracach społecznie użytecznych	928	80	119	265	464	0,9
- po zakończeniu indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub kontraktu socjalnego	493	142	99	128	124	0,5
Wyrejestrowani bezrobotni - "odpływ"	112 912	24 784	31 379	29 824	26 925	100,0
z powodu :						
- podjęcia pracy	48 655	10 108	13 305	13 228	12 014	43,1
z tego :						
- <i>pracy niesubsydiowanej</i>	40 524	8 962	11 080	11 023	9 459	35,9
w tym: pracy sezonowej	856	193	319	211	133	0,8
- <i>pracy subsydiowanej</i>	8 131	1 146	2 225	2 205	2 555	7,2
w tym:						
- prac interwencyjnych	1 816	567	654	281	314	1,6
- robót publicznych	1 971	160	308	951	552	1,8
- podjęcia działalności gospodarczej	1 938	247	686	339	666	1,7
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	2 011	156	556	433	866	1,8
- inne	395	16	21	201	157	0,3
- rozpoczęcia szkolenia	2 879	544	1 123	484	728	2,5
- rozpoczęcia stażu	13 417	4 455	3 676	2 674	2 612	11,9
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	0	0	0,0
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	1 038	454	315	203	66	0,9
- rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisania kontraktu socjalnego	584	193	252	86	53	0,5
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia proponycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	2 949	563	1 124	679	583	2,6
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	23 659	4 487	5 729	7 011	6 432	21,0
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	9 238	1 970	3 353	2 400	1 515	8,2
- podjęcia nauki	634	23	5	68	538	0,6
- ukończenia 60/65 lat	388	45	82	122	139	0,3
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	1 226	202	319	391	314	1,1
- nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	1 190	298	294	284	314	1,1
- z innych przyczyn	7 055	1 442	1 802	2 194	1 617	6,2

TABLICA 14. BEZROBOTNI, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014 r.				
	ogółem	kwartały			
		I	II	III	IV
Ogółem	48 655	10 108	13 305	13 228	12 014
kobiety	22 437	4 639	5 142	6 653	6 003
mężczyźni	26 218	5 469	8 163	6 575	6 011
z tego z ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę:					
- osoby poprzednio pracujące	41 089	8 679	11 621	11 104	9 685
w tym:					
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2 750	549	867	737	597
- osoby dotychczas niepracujące	7 566	1 429	1 684	2 124	2 329
		w %			
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
kobiety	46,1	45,9	38,6	50,3	50,0
mężczyźni	53,9	54,1	61,4	49,7	50,0
z tego z ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę:					
- osoby poprzednio pracujące	84,4	85,9	87,3	83,9	80,6
w tym:					
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	5,7	5,4	6,5	5,6	5,0
- osoby dotychczas niepracujące	15,6	14,1	12,7	16,1	19,4

Tablica 15. Podjęcia pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej

Podjęcia pracy	2014 rok	Udział %
Praca subsydiowana	8 131	16,7
z tego:		
<i>prace interwencyjne</i>	1 816	3,7
<i>roboty publiczne</i>	1 971	4,1
<i>podjęcie działalności gospodarczej</i>	1 938	4,0
<i>podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego</i>	2 011	4,1
<i>inne</i>	395	0,8
Praca niesubsydiowana	40 524	83,3
Ogółem	48 655	100,0

TABLICA 16. "NAPŁYW" I "ODPŁYW" BEZROBOTNYCH, W TYM OSOBY KTÓRE PODJĘŁY PRACĘ WEDŁUG POWIATÓW

Powiat	Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ)	Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ)	w tym osoby, które podjęły pracę	Wskaźnik płynności rynku pracy (3:1)* 100%
	2014 r.			
0	1	2	3	4
WOJEWÓDZTWO	98 222	112 912	48 655	49,5
Buski	4 176	4 734	2 019	48,3
Jędrzejowski	5 339	6 081	3 033	56,8
Kazimierski	1 929	2 121	754	39,1
Kielecki	17 444	20 492	7 620	43,7
m. Kielce	13 007	14 660	6 102	46,9
Konecki	9 151	10 692	5 121	56,0
Opatowski	5 238	5 923	1 934	36,9
Ostrowiecki	10 331	12 020	5 473	53,0
Pińczowski	1 930	2 156	866	44,9
Sandomierski	5 012	5 855	2 059	41,1
Skarżyski	7 659	8 709	4 028	52,6
Starachowicki	7 905	9 353	4 825	61,0
Staszowski	5 922	6 435	3 168	53,5
Włoszczowski	3 179	3 681	1 653	52,0

TABLICA 17. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

Stan w końcu okresu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013 rok	2014 rok	Spadek w 2014 r.	w %
Ogółem	90 124	75 434	-14 690	-16,3
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	70 229	59 408	-10 821	-15,4
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	4 304	3 903	-401	-9,3
- osoby dotychczas niepracujące	19 895	16 026	-3 869	-19,4
Kobiety	43 838	36 581	-7 257	-16,6
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	33 068	27 958	-5 110	-15,5
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2 077	1 945	-132	-6,4
- osoby dotychczas niepracujące	10 770	8 623	-2 147	-19,9
Mężczyźni	46 286	38 853	-7 433	-16,1
z tego:				
- osoby poprzednio pracujące	37 161	31 450	-5 711	-15,4
w tym:				
zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy	2 227	1 958	-269	-12,1
- osoby dotychczas niepracujące	9 125	7 403	-1 722	-18,9

TABLICA 18. BEZROBOTNI Z PRAWEM I BEZ PRAWA DO ZASIŁKU WEDŁUG POWIATÓW

Lp.	Powiat	Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku wg stanu na koniec		Procentowy udział bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec grudnia 2014 r.	Liczba bezrobotnych bez prawa do zasiłku wg stanu na koniec		Procentowy udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec grudnia 2014 r.
		2013 roku	2014 roku		2013 roku	2014 roku	
		1	2		3	4	
0							
1	Buski	400	332	11,4	3 059	2 569	88,6
2	Jędrzejowski	541	343	7,3	4 913	4 369	92,7
3	Kazimierski	99	59	2,8	2 193	2 041	97,2
4	Kielecki	1 940	1 478	12,3	13 167	10 581	87,7
5	m.Kielce	1 354	1 083	10,3	10 813	9 431	89,7
6	Konecki	1 789	1 547	24,7	6 013	4 714	75,3
7	Opatowski	509	426	8,5	5 166	4 564	91,5
8	Ostrowiecki	1 770	1 385	18,3	7 479	6 175	81,7
9	Pińczowski	194	146	8,8	1 692	1 514	91,2
10	Sandomierski	306	280	6,7	4 724	3 907	93,3
11	Skarżyski	1 428	1 104	16,6	6 275	5 549	83,4
12	Starachowicki	855	750	13,6	6 120	4 777	86,4
13	Staszowski	569	504	13,8	3 584	3 136	86,2
14	Włoszczowski	261	220	8,2	2 911	2 450	91,8
	Woj. świętokrzyskie	12 015	9 657	12,8	78 109	65 777	87,2
	Kraj	297 778	242 378	13,3	1 860 105	1 582 802	86,7

TABLICA 19. BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na 31.12.2013 r.		stan na 31.12.2014 r.	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	90 124	100,0	75 434	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	18 016	20,0	13 895	18,4
25 - 34	26 973	30,0	22 400	29,7
35 - 44	17 767	19,7	15 377	20,4
45 - 54	16 036	17,8	13 288	17,6
55 - 59	8 685	9,6	7 511	10,0
60 lat i więcej	2 647	2,9	2 963	3,9

TABLICA 20. BEZROBOTNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na 31.12.2013 r.		stan na 31.12.2014 r.	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	90 124	100,0	75 434	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	13 430	14,9	11 436	15,2
- policealnym i średnim zawodowym	22 849	25,4	19 169	25,4
- średnim ogólnokształcącym	9 557	10,6	7 938	10,5
- zasadniczym zawodowym	25 622	28,4	21 302	28,2
- gimnazjalnym i poniżej	18 666	20,7	15 589	20,7

TABLICA 21. BEZROBOTNI WEDŁUG STAŻU PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na 31.12.2013 r.		stan na 31.12.2014 r.	
	w liczbach bezwzględnych	w %	w liczbach bezwzględnych	w %
Ogółem	90 124	100,0	75 434	100,0
z tego ze stażem pracy:				
do 1 roku	14 631	16,2	13 058	17,3
1 - 5	20 130	22,3	16 709	22,2
5 - 10	12 216	13,6	10 369	13,7
10 - 20	12 296	13,6	10 317	13,7
20 - 30	8 259	9,2	6 699	8,9
30 lat i więcej	2 697	3,0	2 256	3,0
bez stażu	19 895	22,1	16 026	21,2

TABLICA 22. BEZROBOTNI WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na 31.12.2014 roku							
Ogółem	75 434	7 444	12 732	11 184	12 435	14 241	17 398
Wiek w latach							
18 - 24	13 895	1 842	3 423	3 049	2 190	2 205	1 186
25 - 34	22 400	2 487	4 048	3 471	3 847	4 045	4 502
35 - 44	15 377	1 357	2 245	2 037	2 563	3 105	4 070
45 - 54	13 288	1 067	1 793	1 498	2 168	2 816	3 946
55 - 59	7 511	508	885	877	1 212	1 532	2 497
60 i więcej	2 963	183	338	252	455	538	1 197
Wykształcenie							
- wyższe	11 436	1 300	2 301	2 047	1 883	1 937	1 968
- policealne i średnie zawod.	19 169	1 889	3 407	3 126	3 201	3 543	4 003
- średnie ogólnokształcące	7 938	851	1 464	1 285	1 440	1 429	1 469
- zasadnicze zawodowe	21 302	2 046	3 320	2 848	3 418	4 186	5 484
- gimnazjalne i poniżej	15 589	1 358	2 240	1 878	2 493	3 146	4 474
Staż pracy							
do 1 roku	13 058	1 605	2 577	2 017	2 132	2 287	2 440
1 - 5	16 709	1 770	2 880	2 472	2 755	3 237	3 595
5 - 10	10 369	1 045	1 623	1 412	1 856	1 954	2 479
10 - 20	10 317	910	1 524	1 270	1 718	2 047	2 848
20 - 30	6 699	552	904	835	1 239	1 379	1 790
30 lat i więcej	2 256	224	384	367	483	371	427
bez stażu	16 026	1 338	2 840	2 811	2 252	2 966	3 819

TABLICA 23. STRUKTURA "WIEKOWA" BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW

stan na koniec roku

Wiek w latach		Powiaty											Włoszczowski		
		Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielec	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski	Skarżyski		Starachowicki	Staszowski
RAZEM		90 124	75 434	100,0	12 059	10 514	7 802	5 675	9 249	1 886	5 030	7 703	6 975	4 153	3 172
2013 r.		3 459	5 454	2 292	15 107	12 167	7 802	5 675	9 249	1 886	5 030	7 703	6 975	4 153	3 172
2014 r.		2 901	4 712	2 100	12 059	10 514	6 261	4 990	7 560	1 660	4 187	6 653	5 527	3 640	2 670
Udział % w bezrobot. ogółem		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
18 - 24		18 016	13 895	18,4	3 514	1 320	1 467	1 424	1 454	552	1 254	1 042	1 171	1 016	742
2013 r.		1 004	1 266	780	3 514	1 320	1 467	1 424	1 454	552	1 254	1 042	1 171	1 016	742
2014 r.		753	1 154	698	2 563	1 045	1 007	1 127	1 137	449	951	785	809	858	559
Udział % w bezrobot. ogółem		26,0	24,5	33,2	21,3	9,9	16,1	22,6	15,0	27,0	22,7	11,8	14,6	23,6	20,9
2013 r.		1 093	1 668	709	4 616	3 576	2 192	1 772	2 769	550	1 774	2 098	1 895	1 358	903
2014 r.		920	1 456	646	3 742	2 974	1 798	1 539	2 152	503	1 449	1 788	1 519	1 185	729
Udział % w bezrobot. ogółem		31,7	30,9	30,8	31,0	28,3	28,7	30,8	28,5	30,3	34,6	26,9	27,5	32,5	27,3
2013 r.		561	1 049	349	2 886	2 660	1 720	1 039	1 934	267	849	1 694	1 402	742	615
2014 r.		514	914	330	2 316	2 427	1 404	959	1 628	235	739	1 508	1 158	701	544
Udział % w bezrobot. ogółem		17,7	19,4	15,7	19,2	23,1	22,4	19,2	21,5	14,2	17,6	22,7	20,9	19,3	20,4
2013 r.		428	830	244	2 475	2 496	1 492	887	1 900	284	678	1 708	1 439	606	569
2014 r.		373	660	239	1 969	2 145	1 211	808	1 524	267	577	1 419	1 120	487	489
Udział % w bezrobot. ogółem		12,9	14,0	11,4	16,3	20,4	19,3	16,2	20,2	16,1	13,8	21,3	20,3	13,4	18,3
2013 r.		275	492	146	1 205	1 581	752	420	951	178	366	906	840	329	244
2014 r.		245	378	138	1 042	1 333	610	398	857	142	334	831	669	294	240
Udział % w bezrobot. ogółem		10,0	8,4	8,0	8,7	12,7	9,8	8,0	11,3	8,5	8,0	12,5	12,1	8,1	9,0
2013 r.		98	149	64	411	534	179	133	231	55	109	255	228	102	99
2014 r.		96	150	49	427	590	231	159	262	64	137	322	252	115	109
Udział % w bezrobot. ogółem		3,3	3,2	2,3	3,5	5,6	3,7	3,2	3,5	3,9	3,3	4,8	4,6	3,1	4,1
60 lat i więcej		2 963	2 647	3,9	590	2 963	2 647	3,9	590	2 963	2 647	3,9	590	2 963	2 647
2013 r.		96	150	49	427	590	231	159	262	64	137	322	252	115	109
2014 r.		96	150	49	427	590	231	159	262	64	137	322	252	115	109
Udział % w bezrobot. ogółem		3,3	3,2	2,3	3,5	5,6	3,7	3,2	3,5	3,9	3,3	4,8	4,6	3,1	4,1

TABLICA 24. POZIOM WYKSZTAŁCENIA BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW

stan na koniec roku

Wykształcenie		Powiaty													
		Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielec	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski	Skarżyski	Starachowicki	Staszowski	Włoszczowski
RAZEM	2013 r.	3 459	5 454	2 292	15 107	12 167	7 802	5 675	9 249	1 886	5 030	7 703	6 975	4 153	3 172
	2014 r.	2 901	4 712	2 100	12 059	10 514	6 261	4 990	7 560	1 660	4 187	6 653	5 527	3 640	2 670
	Udział % w bezrobrot. ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
wyższe	2013 r.	518	858	196	2 239	2 838	957	480	1 245	287	903	947	831	713	418
	2014 r.	417	759	198	1 741	2 554	768	442	1 024	266	725	862	720	607	353
	Udział % w bezrobrot. ogółem	14,4	16,1	9,4	14,4	24,3	12,3	8,9	13,6	16,0	17,3	13,0	13,0	16,7	13,2
policealne i średnie zawodowe	2013 r.	930	1 541	808	3 810	3 024	1 998	1 076	2 262	520	1 300	2 150	1 675	970	785
	2014 r.	808	1 364	725	3 059	2 556	1 593	958	1 820	483	1 097	1 857	1 327	856	666
	Udział % w bezrobrot. ogółem	27,8	28,9	34,5	25,4	24,3	25,4	19,2	24,1	29,1	26,2	27,9	24,0	23,5	25,0
średnie ogólnokształcące	2013 r.	360	533	289	1 435	1 313	761	816	1 013	280	432	765	730	462	368
	2014 r.	304	491	255	1 134	1 126	588	666	805	222	408	649	605	382	303
	Udział % w bezrobrot. ogółem	10,5	10,4	12,2	9,4	10,7	9,4	13,3	10,6	13,4	9,8	9,8	11,0	10,5	11,3
zasadnicze zawodowe	2013 r.	980	1 420	550	4 348	2 701	2 365	2 021	2 611	488	1 388	2 365	2 268	1 239	878
	2014 r.	806	1 176	512	3 421	2 364	1 921	1 778	2 171	439	1 102	1 984	1 769	1 111	748
	Udział % w bezrobrot. ogółem	27,8	25,0	24,4	28,4	22,5	30,7	35,6	28,7	26,4	26,3	29,8	32,0	30,5	28,0
gimnazjalne i poniżej	2013 r.	671	1 102	449	3 275	2 291	1 721	1 282	2 118	311	1 007	1 476	1 471	769	723
	2014 r.	566	922	410	2 704	1 914	1 391	1 146	1 740	250	855	1 301	1 106	684	600
	Udział % w bezrobrot. ogółem	20,7	19,6	19,5	22,4	18,2	22,2	23,0	23,0	15,1	20,4	19,5	20,0	18,8	22,5

TABLICA 25. STAŻ PRACY BEZROBOTNYCH WEDŁUG POWIATÓW
stan na koniec roku

Staż pracy w latach	WOJEWÓDZTWO										Wioszcowski				
	Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielce	Konecki	Opato-wski	Ostro-wiecki	Pińczowski	Sandomie-rski		Skarżyski	Starachowicki	Staszowski	
RAZEM	2013 r.	3 459	5 454	2 292	15 107	12 167	7 802	5 675	9 249	1 886	5 030	7 703	6 975	4 153	3 172
	2014 r.	2 901	4 712	2 100	12 059	10 514	6 261	4 990	7 560	1 660	4 187	6 653	5 527	3 640	2 670
do 1 roku	Udział % w bezrobotnym ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	2013 r.	455	931	335	2 655	2 328	1 082	824	1 420	324	905	1 179	872	755	566
1 - 5	2014 r.	452	944	341	2 341	2 084	880	812	1 195	326	783	1 008	697	684	511
	Udział % w bezrobotnym ogółem	17,3	15,6	20,0	16,2	19,4	19,8	14,1	16,3	15,8	18,7	15,2	12,6	18,8	19,1
5 - 10	2013 r.	780	1 356	383	3 386	2 361	1 947	1 280	2 020	408	1 033	1 774	1 584	1 057	761
	2014 r.	677	1 090	351	2 685	2 030	1 558	1 112	1 660	349	864	1 553	1 224	929	627
10 - 20	Udział % w bezrobotnym ogółem	22,2	23,3	23,1	16,7	22,2	19,3	24,9	22,3	21,9	20,6	23,3	22,1	25,5	23,5
	2013 r.	386	686	183	2 105	1 695	1 330	564	1 289	166	484	1 091	1 231	588	418
20 - 30	2014 r.	335	584	157	1 612	1 552	1 087	502	1 078	173	416	953	1 026	532	362
	Udział % w bezrobotnym ogółem	13,7	11,5	12,4	7,5	13,4	14,8	17,4	10,0	14,3	9,9	14,3	18,6	14,6	13,5
30 lat i więcej	2013 r.	384	633	149	1 938	1 824	1 253	508	1 391	210	471	1 317	1 314	532	372
	2014 r.	309	508	147	1 516	1 598	1 065	457	1 117	189	401	1 150	1 049	473	338
bez stażu	Udział % w bezrobotnym ogółem	13,7	10,7	10,8	7,0	12,6	15,2	17,0	9,2	14,8	9,6	17,3	19,0	13,0	12,7
	2013 r.	231	404	105	1 244	1 476	706	332	1 026	147	257	931	880	292	228
1 - 5	2014 r.	188	288	80	991	1 204	578	278	809	119	220	817	694	232	201
	Udział % w bezrobotnym ogółem	8,9	6,5	6,1	3,8	8,2	11,5	9,2	5,6	10,7	5,3	12,3	12,5	6,4	7,5
5 - 10	2013 r.	92	137	39	368	526	206	103	376	72	64	289	242	98	85
	2014 r.	87	104	36	313	412	157	97	333	55	74	251	192	74	71
10 - 20	Udział % w bezrobotnym ogółem	3,0	3,0	2,2	1,7	2,6	3,9	2,5	1,9	4,4	1,8	3,8	3,5	2,0	2,7
	2013 r.	1 131	1 307	1 098	3 411	1 957	1 278	2 064	1 727	559	1 816	1 122	852	831	742
20 - 30	2014 r.	853	1 194	988	2 601	1 634	936	1 732	1 368	449	1 429	921	645	716	560
	Udział % w bezrobotnym ogółem	21,2	29,4	25,4	47,1	21,6	15,5	14,9	34,7	18,1	34,1	13,8	11,7	19,7	21,0

TABLICA 26. CZAS OCZEKIWANIA BEZROBOTNYCH NA PRACĘ WEDŁUG POWIATÓW

stan na koniec roku

Czas pozostawiania bez pracy w miesiącach	Powiaty											WOJEWÓDZTWO RAZEM		
	Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielecki	Miasto Kielce	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski	Skarżyski		Starachowicki	Staszowski
2013 r.	3 459	5 454	2 292	15 107	12 167	7 802	5 675	9 249	1 886	5 030	7 703	6 975	4 153	3 172
2014 r.	2 901	4 742	2 100	12 059	10 514	6 261	4 990	7 560	1 660	4 187	6 653	5 527	3 640	2 670
Udział % w bezrobociu ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2013 r.	425	471	125	1 341	958	726	518	875	164	363	534	530	542	289
2014 r.	377	299	125	1 319	842	596	697	906	135	348	534	507	485	274
Udział % w bezrobociu ogółem	13,0	6,4	6,0	10,9	8,0	9,5	14,0	12,0	8,1	8,3	8,0	9,2	13,3	10,3
2013 r.	678	762	342	2 545	1 989	1 167	605	1 573	301	771	1 198	987	803	452
2014 r.	636	715	274	2 315	1 709	984	760	1 236	252	780	969	937	782	383
Udział % w bezrobociu ogółem	16,9	15,2	13,0	19,2	16,2	15,7	15,2	16,3	15,2	18,6	14,6	16,9	21,5	14,3
2013 r.	785	832	369	2 938	2 132	1 451	885	1 630	320	890	1 328	1 126	899	494
2014 r.	528	595	279	1 944	1 650	1 002	493	1 125	248	592	889	787	696	356
Udział % w bezrobociu ogółem	14,8	12,6	13,3	16,1	15,7	16,0	9,9	14,9	14,9	14,1	13,4	14,2	19,1	13,3
2013 r.	552	1 050	452	3 213	2 350	1 750	866	1 829	320	883	1 566	1 386	787	594
2014 r.	382	769	347	2 106	1 767	1 252	554	1 331	248	560	1 200	926	614	379
Udział % w bezrobociu ogółem	16,4	16,3	16,5	17,5	16,8	20,0	11,1	17,6	14,9	13,4	18,0	16,8	16,9	14,2
2013 r.	494	939	412	3 059	2 385	1 462	862	1 661	335	961	1 561	1 432	690	650
2014 r.	464	944	456	2 264	2 089	1 265	723	1 461	318	772	1 393	956	573	563
Udział % w bezrobociu ogółem	18,9	20,0	21,7	18,8	19,9	20,2	14,5	19,3	19,2	18,5	20,9	17,3	15,7	21,1
2013 r.	525	1 400	592	2 011	2 353	1 246	1 939	1 681	446	1 162	1 516	1 514	432	693
2014 r.	514	1 390	619	2 111	2 457	1 162	1 763	1 501	459	1 135	1 668	1 414	490	715
Udział % w bezrobociu ogółem	23,1	17,7	29,5	17,5	23,4	18,6	35,3	19,9	27,7	27,1	25,1	25,6	13,5	26,8

TABLICA 27. BEZROBOTNI ORAZ WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WEDŁUG WIELKICH GRUP ZAWODÓW W 2014 ROKU

Grupy zawodów		Zarejestrowani bezrobotni										Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej					
		w 2014 roku				na koniec grudnia 2014 roku				na koniec grudnia 2014 r.*							
symbol grupy	nazwa grupy	ogółem		osoby do 12 mies. od dnia ukończenia nauki		ogółem		osoby do 12 mies. od dnia ukończenia nauki		poprzednio pracujący, pozostający bez pracy w miesiącach		zgłoszone w 2014 r.*		na koniec grudnia 2014 r.			
		kobiety	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	razem	1-12	pow. 12	razem	kobiety				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	OGÓŁEM	98 222	45 242	12 031	6 619	75 434	36 581	4 199	2 250	6 106	2 304	28 448	13 147	24 854	12 507	32 449	659
	Bez zawodu	26 877	12 086	6 275	3 166	18 235	8 845	2 120	1 011	1005	374	4 468	2 019	3 185	1 537	0	0
	Bezrobotni posiadający zawód	71 345	33 156	5 756	3 453	57 199	27 736	2 079	1 239	5 101	1 930	23 980	11 128	21 669	10 970	32 449	659
0	Sily zbrojne	4	0	0	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	389	151	0	0	281	97	0	0	22	2	156	56	99	35	146	4
2	Specjaliści	12 497	8 520	2 765	1 895	7 711	5 347	880	604	646	411	2 938	2 025	2 113	1 520	2 543	56
3	Technicy i inni średni personel	13 785	6 481	1 009	483	10 884	5 732	458	214	868	340	4 309	2 136	3 821	2 249	3 788	59
4	Pracownicy biurowi	3 050	2 029	300	228	2 189	1 523	118	91	188	111	1 017	680	788	555	5 331	59
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	12 667	9 524	956	769	10 327	8 274	334	291	870	630	4 637	3 609	4 013	3 325	9 487	164
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	692	357	12	2	773	439	4	2	59	25	278	154	341	198	268	0
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	21 125	3 957	664	68	18 952	4 310	264	30	1 800	264	7 914	1 616	7 899	2 112	5 755	227
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2 624	358	50	8	2 205	416	21	7	223	25	986	152	926	218	2 257	60
9	Pracownicy przy pracach prostych	4 512	1 779	0	0	3 875	1 598	0	0	423	122	1 745	700	1 669	758	2 874	30

(*) Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2014 r. wykazana została zgodnie ze sprawozdawczością półroczną - Załącznik Nr 3 "Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności".

Występujące różnice pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MIPiS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 miejsc pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2014 ROKU ORAZ WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2014 roku		Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2014 r.*
		ogółem	kobiety	
0		1	2	3
	Ogółem	98 222	45 242	32 449
	Bez zawodu	26 877	12 086	0
	Bezrobotni posiadający zawód	71 345	33 156	32 449
"0"	SIŁY ZBROJNE	4	0	0
031	Żołnierze szeregowi	4	0	0
"1"	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	389	151	146
111	Przedstawiciele władz publicznych i wyżsi urzędnicy	2	1	0
112	Dyrektorzy generalni i wykonawczy	50	13	8
121	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania	114	61	32
122	Kierownicy do spraw sprzedaży, marketingu i rozwoju	48	22	21
132	Kierownicy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i dystrybucji	96	18	63
133	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	4	0	0
134	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych	22	9	2
141	Kierownicy w gastronomii i hotelarstwie	11	8	3
142	Kierownicy do spraw handlu detalicznego i hurtowego	7	5	8
143	Kierownicy do spraw innych typów usług	35	14	9
"2"	SPECJALIŚCI	12 497	8 520	2 543
211	Fizycy, chemicy i specjaliści nauk o Ziemi	254	191	15
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	44	37	9
213	Specjaliści nauk biologicznych i pokrewni	475	340	43
214	Inżynierowie (z wyłączeniem elektrotechnologii)	1582	623	301
215	Inżynierowie elektrotechnologii	120	7	14
216	Architekci, geodeci, projektanci i pokrewni	278	161	106
221	Lekarze	64	42	9
222	Pielegniarki	211	208	108
223	Położne	42	42	12
224	Specjaliści ratownictwa medycznego	2	0	0
225	Lekarze weterynarii	42	26	19
226	Lekarze dentyści	16	8	1
227	Diagności laboratoryjni	22	20	5
228	Inni specjaliści ochrony zdrowia	653	524	204
231	Nauczyciele akademicy	6	3	2
232	Nauczyciele kształcenia zawodowego	32	15	19
233	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	946	665	58
234	Nauczyciele szkół podstawowych i specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	489	462	184
235	Inni specjaliści nauczania i wychowania	1318	1162	220
241	Specjaliści do spraw finansowych	408	301	164

TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2014 ROKU ORAZ WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2014 roku		Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2014 r.*
		ogółem	kobiety	
	0	1	2	3
242	Specjaliści do spraw administracji i zarządzania	1469	994	164
243	Specjaliści do spraw sprzedaży, marketingu i public relations	490	317	472
244	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	16	13	9
251	Analitycy systemowi i programiści	165	41	82
252	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych	86	22	23
261	Specjaliści z dziedziny prawa	336	199	89
262	Bibliotekoznawcy, archiwiści i muzealnicy	131	106	122
263	Specjaliści z dziedzin społecznych i religijnych	2317	1607	57
264	Literaci, dziennikarze i filolodzy	417	345	24
265	Twórcy i artyści	66	39	8
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	13 785	6 481	3 788
311	Technicy nauk fizycznych i technicznych	5427	916	271
312	Mistrzowie produkcji w górnictwie, przemyśle przetwórczym i budownictwie	13	2	7
313	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych	71	3	11
314	Technicy nauk biologicznych, rolniczych i technologii żywności	1326	828	42
315	Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa	13	0	0
321	Technicy medyczni i farmaceutyczni	356	333	171
322	Dietetycy i żywieniowcy	762	539	12
323	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	9	7	4
324	Technicy weterynarii	20	10	12
325	Inny średni personel do spraw zdrowia	637	430	382
331	Średni personel do spraw finansowych	2709	2214	235
332	Agenci i pośrednicy handlowi	377	141	915
333	Pośrednicy usług biznesowych	206	92	118
334	Pracownicy administracyjni i sekretarze wyspecjalizowani	395	335	783
335	Urzednicy państwowi do spraw nadzoru	25	8	72
341	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych i religii	258	239	316
342	Sportowcy, trenerzy i pokrewni	25	13	34
343	Średni personel w zakresie działalności artystycznej, kulturalnej i kulinarnej	426	272	251
351	Technicy do spraw technologii teleinformatycznych i pomocy użytkownikom urządzeń teleinformatycznych	657	93	137
352	Technicy telekomunikacji i urządzeń transmisyjnych	73	6	15
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	3 050	2 029	5 331
411	Pracownicy obsługi biurowej	1028	863	3056
412	Sekretarki (ogólne)	90	89	313
413	Operatorzy urządzeń biurowych	20	15	33
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	92	73	48
422	Pracownicy do spraw informowania klientów	702	598	368
431	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	153	137	363
432	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej i transportu	816	181	929
441	Pozostali pracownicy obsługi biura	149	73	221

TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2014 ROKU ORAZ WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2014 roku		Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2014 r.*
		ogółem	kobiety	
0		1	2	3
"5"	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	12 667	9 524	9 487
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	49	19	12
512	Kucharze	1843	1217	625
513	Kelnerzy i barmani	687	547	449
514	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1908	1827	553
515	Gospodarze obiektów	1166	427	3384
516	Pozostali pracownicy usług osobistych	27	7	14
521	Sprzedawcy uliczni i bazarowi	7	5	10
522	Pracownicy sprzedaży w sklepach	5464	4577	2951
523	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	232	202	196
524	Inni pracownicy sprzedaży i pokrewni	661	441	515
531	Opiekunowie dziecięcy i asystenci nauczycieli	37	34	295
532	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni	170	142	140
541	Pracownicy usług ochrony	416	79	343
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	692	357	268
611	Rolnicy produkcji roślinnej	400	222	207
612	Hodowcy zwierząt	14	10	16
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	146	89	2
621	Robotnicy leśni i pokrewni	93	14	31
622	Rybacy	8	0	2
631	Rolnicy produkcji roślinnej pracujący na własne potrzeby	1	1	0
633	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	26	18	0
634	Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	4	3	10
"7"	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	21 125	3 957	5 755
711	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	2927	18	1201
712	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	1894	28	708
713	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	724	48	222
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	1050	36	666
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	3365	325	577
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	3867	101	611
731	Rzemieślnicy	486	323	98
732	Robotnicy poligraficzni	143	45	39
741	Elektrycy budowlani, elektromechanicy i elektrycy monterzy	1560	73	395
742	Monterzy elektroniki i monterzy instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych	197	7	96
751	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni	1813	757	434
752	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	831	74	280
753	Robotnicy produkcji odzieży i pokrewni	2249	2110	415
754	Pozostali robotnicy przemysłowi, rzemieślnicy i pokrewni	19	12	13

TABLICA 28. BEZROBOTNI REJESTRUJĄCY SIĘ W 2014 ROKU ORAZ WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani w 2014 roku		Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2014 r.*
		ogółem	kobiety	
0		1	2	3
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 624	358	2 257
811	Operatorzy maszyn i urządzeń górniczych i pokrewni	257	15	221
812	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji, przetwórstwa i obróbki wykończeniowej metalu	176	15	48
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych i fotograficznych	28	6	12
814	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych, z tworzyw sztucznych i papierniczych	91	21	169
815	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych	27	20	27
816	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	144	101	90
817	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru	72	18	99
818	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych	159	17	194
821	Monterzy	360	94	122
831	Maszyniści kolejowi, dyżurni ruchu i pokrewni	72	22	5
832	Kierownicy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli	342	3	328
833	Kierownicy ciężarówek i autobusów	519	0	724
834	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	376	26	218
835	Marynarze i pokrewni	1	0	0
"9"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	4 512	1 779	2 874
911	Pomoce i sprzątaczk domowe, biurowe, hotelowe	883	758	533
912	Myjący pojazdy, szyby, praczki i inni sprzątacze	55	51	70
921	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	53	28	44
931	Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	1561	49	789
932	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	1051	526	603
933	Robotnicy pomocniczy transportu i prac magazynowych	287	73	60
941	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	181	144	336
951	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	9	7	2
961	Ładowacze nieczystości i pokrewni	197	57	134
962	Pozostali pracownicy przy pracach prostych	235	86	303

(*) Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2014 roku wykazana została zgodnie ze sprawozdawczością półroczną - Załącznik Nr 3 "Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według grup zawodów i specjalności".

Występujące różnice pomiędzy miesięczną sprawozdawczością MPiPS-01 a półroczną wynikają z wyłączenia w Załączniku Nr 3 miejsc pracy, z realizacji których pracodawcy zrezygnowali.

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2013 i 2014 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2013 roku		Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2014 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
	Ogółem	90 124	43 838	75 434	36 581
	Bez zawodu	21 853	10 747	18 235	8 845
	Bezrobotni posiadający zawód	68 271	33 091	57 199	27 736
"0"	SIŁY ZBROJNE	8	0	2	0
011	Oficerowie sił zbrojnych	3	0	0	0
031	Żołnierze szeregowi	5	0	2	0
"1"	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	298	111	281	97
111	Przedstawiciele władz publicznych i wyżsi urzędnicy	1	1	3	2
112	Dyrektorzy generalni i wykonawczy	39	12	36	8
121	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania	80	35	70	33
122	Kierownicy do spraw sprzedaży, marketingu i rozwoju	48	27	42	20
131	Kierownicy produkcji w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	2	0	0	0
132	Kierownicy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i dystrybucji	77	17	77	16
133	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	1	1	2	0
134	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych	14	3	14	2
141	Kierownicy w gastronomii i hotelarstwie	4	2	7	4
142	Kierownicy do spraw handlu detalicznego i hurtowego	3	2	3	2
143	Kierownicy do spraw innych typów usług	29	11	27	10
"2"	SPECJALIŚCI	9 167	6 387	7 711	5 347
211	Fizycy, chemicy i specjaliści nauk o Ziemi	183	131	152	104
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	31	26	24	18
213	Specjaliści nauk biologicznych i pokrewni	355	228	319	209
214	Inżynierowie (z wyłączeniem elektrotechnologii)	932	347	793	309
215	Inżynierowie elektrotechnologii	103	14	85	7
216	Architekci, geodeci, projektanci i pokrewni	133	75	125	69
221	Lekarze	16	8	23	11
222	Pielęgniarki	191	188	145	145
223	Położne	32	32	28	28
224	Specjaliści ratownictwa medycznego	4	2	2	1
225	Lekarze weterynarii	8	2	6	2
226	Lekarze dentyści	12	10	7	5
227	Diagności laboratoryjni	8	8	8	8
228	Inni specjaliści ochrony zdrowia	369	305	315	250
231	Nauczyciele akademickcy	4	3	3	2
232	Nauczyciele kształcenia zawodowego	32	16	31	16
233	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	784	562	600	428
234	Nauczyciele szkół podstawowych i specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	375	353	341	317
235	Inni specjaliści nauczania i wychowania	993	870	816	718

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2013 i 2014 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2013 roku		Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2014 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
241	Specjaliści do spraw finansowych	347	273	285	222
242	Specjaliści do spraw administracji i zarządzania	1019	708	909	619
243	Specjaliści do spraw sprzedaży, marketingu i public relations	423	287	351	236
244	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	10	4	10	5
251	Analitycy systemowi i programiści	110	23	102	23
252	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych	61	18	51	14
261	Specjaliści z dziedziny prawa	238	137	212	125
262	Bibliotekoznawcy, archiwiści i muzealnicy	86	73	69	60
263	Specjaliści z dziedziny społecznych i religijnych	1 977	1 433	1632	1191
264	Literaci, dziennikarze i filolodzy	281	222	222	176
265	Twórcy i artyści	50	29	45	29
"3"	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	13 333	7 031	10 884	5 732
311	Technicy nauk fizycznych i technicznych	5 232	1102	4246	908
312	Mistrzowie produkcji w górnictwie, przemyśle przetwórczym i budownictwie	13	2	10	2
313	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych	65	8	58	5
314	Technicy nauk biologicznych, rolniczych i technologii żywności	1 600	1 072	1237	856
315	Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa	10	2	8	0
321	Technicy medyczni i farmaceutyczni	242	213	209	189
322	Dietetycy i żywieniowcy	743	589	609	465
323	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	6	4	7	6
324	Technicy weterynarii	12	5	13	5
325	Inny średni personel do spraw zdrowia	540	403	440	311
331	Średni personel do spraw finansowych	3 044	2 612	2439	2074
332	Agenci i pośrednicy handlowi	292	127	232	101
333	Pośrednicy usług biznesowych	119	66	141	81
334	Pracownicy administracyjni i sekretarze wyspecjalizowani	374	317	317	272
335	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru	24	10	22	8
341	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych i religii	203	188	166	151
342	Sportowcy, trenerzy i pokrewni	14	5	16	9
343	Średni personel w zakresie działalności artystycznej, kulturalnej i kulinarnej	299	198	292	196
351	Technicy do spraw technologii teleinformatycznych i pomocy użytkownikom urządzeń teleinformatycznych	436	101	368	85
352	Technicy telekomunikacji i urządzeń transmisyjnych	65	7	54	8
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	2 510	1 758	2 189	1 523
411	Pracownicy obsługi biurowej	883	755	770	652
412	Sekretarki (ogólne)	76	76	59	58
413	Operatorzy urządzeń biurowych	15	14	16	14
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	91	77	78	65
422	Pracownicy do spraw informowania klientów	535	454	472	410
431	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	149	140	125	116
432	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej i transportu	667	196	574	161
441	Pozostali pracownicy obsługi biura	94	46	95	47

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2013 i 2014 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2013 roku		Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2014 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
"5"	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	11 885	9 504	10 327	8 274
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	36	13	36	15
512	Kucharze	2 028	1 595	1671	1330
513	Kelnerzy i barmani	582	507	514	438
514	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1 673	1 627	1482	1446
515	Gospodarze obiektów	1 185	477	1050	414
516	Pozostali pracownicy usług osobistych	32	8	24	7
521	Sprzedawcy uliczni i bazarowi	6	3	6	4
522	Pracownicy sprzedaży w sklepach	5 219	4 564	4541	3980
523	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	160	146	151	138
524	Inni pracownicy sprzedaży i pokrewni	449	344	413	312
531	Opiekunowie dziecięcy i asystenci nauczycieli	23	23	24	23
532	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni	158	140	135	115
541	Pracownicy usług ochrony	334	57	280	52
"6"	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	948	555	773	439
611	Rolnicy produkcji roślinnej	572	370	455	283
612	Hodowcy zwierząt	37	23	28	19
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	184	108	163	103
621	Robotnicy leśni i pokrewni	119	29	93	13
622	Rybacy	8	0	6	0
631	Rolnicy produkcji roślinnej pracujący na własne potrzeby	0	0	1	1
633	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	26	24	22	17
634	Rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	2	1	5	3
"7"	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	23 084	5 373	18 952	4 310
711	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	3 091	29	2575	25
712	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	1 770	32	1501	32
713	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	777	87	661	63
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	1036	45	847	32
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	3 819	443	3139	360
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	4 136	175	3386	131
731	Rzemieślnicy	618	464	507	366
732	Robotnicy poligraficzni	136	46	97	27
741	Elektrycy budowlani, elektromechanicy i elektromonterzy	1 627	102	1314	68
742	Monterzy elektronicy i monterzy instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych	200	13	159	12
751	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni	1 996	999	1667	861
752	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	898	100	727	85
753	Robotnicy produkcji odzieży i pokrewni	2 972	2 833	2357	2238
754	Pozostali robotnicy przemysłowi, rzemieślnicy i pokrewni	8	5	15	10

**TABLICA 29. BEZROBOTNI WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
NA KONIEC GRUDNIA 2013 i 2014 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2013 roku		Bezrobotni zarejestrowani na koniec 2014 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 569	484	2 205	416
811	Operatorzy maszyn i urządzeń górniczych i pokrewni	254	15	201	13
812	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji, przetwórstwa i obróbki wykończeniowej metalu	180	30	173	23
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych i fotograficznych	39	15	28	9
814	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych, z tworzyw sztucznych i papierniczych	82	26	78	25
815	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych	35	25	30	24
816	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	216	176	167	138
817	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru	56	20	61	22
818	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych	165	29	157	23
821	Monterzy	310	75	261	72
831	Maszyniści kolejowi, dyżurni ruchu i pokrewni	90	32	85	30
832	Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli	284	6	251	7
833	Kierowcy ciężarówek i autobusów	407	1	347	1
834	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	448	34	364	29
835	Marynarze i pokrewni	3	0	2	0
"9"	PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	4 469	1 888	3 875	1 598
911	Pomoce i sprzątaczkę domowe, biurowe, hotelowe	922	823	780	682
912	Myjący pojazdy, szyby, praczki i inni sprzątacze	98	92	60	56
921	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	35	20	46	25
931	Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	1 487	75	1291	57
932	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	998	528	880	472
933	Robotnicy pomocniczy transportu i prac magazynowych	234	48	219	47
941	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	149	133	138	121
951	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	6	4	5	2
952	Sprzedawcy uliczni produktów nieżywnościowych	1	0	0	0
961	Ładowacze nieczystości i pokrewni	266	66	231	54
962	Pozostali pracownicy przy pracach prostych	273	99	225	82

**TABLICA 30. BEZROBOTNE OSOBY DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI
WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2014 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		rejestrujące się w 2014 roku		na koniec grudnia 2014 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
	0	1	2	3	4
	OGÓŁEM	12 031	6 619	4 199	2 250
	BEZ ZAWODU	6 275	3 166	2 120	1 011
	BEZROBOTNI POSIADAJĄCY ZAWÓD	5 756	3 453	2 079	1 239
	"2" SPECJALIŚCI	2 765	1 895	880	604
211	Fizycy, chemicy i specjaliści nauk o Ziemi	88	62	29	17
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	18	15	9	7
213	Specjaliści nauk biologicznych i pokrewni	148	119	56	45
214	Inżynierowie (z wyłączeniem elektrotechnologii)	560	255	179	85
215	Inżynierowie elektrotechnologii	20	4	7	1
216	Architekci, geodeci, projektanci i pokrewni	98	69	25	18
221	Lekarze	3	2	1	0
222	Pielęgniarki	38	38	3	3
223	Położne	8	8	3	3
224	Specjaliści ratownictwa medycznego	2	0	0	0
225	Lekarze weterynarii	33	21	3	1
226	Lekarze dentyści	1	1	1	1
227	Diagności laboratoryjni	13	12	4	4
228	Inni specjaliści ochrony zdrowia	209	165	70	50
231	Nauczyciele akademickcy	1	1	0	0
232	Nauczyciele kształcenia zawodowego	3	2	1	1
233	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	114	78	34	23
234	Nauczyciele szkół podstawowych i specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	61	60	16	15
235	Inni specjaliści nauczania i wychowania	229	217	72	69
241	Specjaliści do spraw finansowych	77	53	25	22
242	Specjaliści do spraw administracji i zarządzania	370	251	120	86
243	Specjaliści do spraw sprzedaży, marketingu i public relations	33	22	11	6
244	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	4	4	0	0
251	Analitycy systemowi i programiści	31	4	9	2
252	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych	8	1	2	0
261	Specjaliści z dziedziny prawa	108	73	46	29
262	Bibliotekoznawcy, archiwiści i muzealnicy	22	15	7	4
263	Specjaliści z dziedzin społecznych i religijnych	349	247	110	83
264	Literaci, dziennikarze i filolodzy	104	89	35	27
265	Twórcy i artyści	12	7	2	2
	"3" TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	1 009	483	458	214
311	Technicy nauk fizycznych i technicznych	286	26	143	10
314	Technicy nauk biologicznych, rolniczych i technologii żywności	43	23	26	16
315	Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa	1	0	0	0
321	Technicy medyczni i farmaceutyczni	70	69	29	29

**TABLICA 30. BEZROBOTNE OSOBY DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI
WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2014 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		rejestrujące się w 2014 roku		na koniec grudnia 2014 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
	0	1	2	3	4
322	Dietetycy i żywieniowcy	78	59	35	27
323	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii	2	1	1	1
324	Technicy weterynarii	8	4	6	3
325	Inny średni personel do spraw zdrowia	74	41	28	14
331	Średni personel do spraw finansowych	127	101	58	44
332	Agenci i pośrednicy handlowi	23	11	4	2
333	Pośrednicy usług biznesowych	71	29	42	21
334	Pracownicy administracyjni i sekretarze wyspecjalizowani	27	25	10	10
335	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru	1	0	2	1
341	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych i religii	32	31	9	8
342	Sportowcy, trenerzy i pokrewni	5	3	4	2
343	Średni personel w zakresie działalności artystycznej, kulturalnej i kulinarnej	64	53	27	24
351	Technicy do spraw technologii teleinformatycznych i pomocy użytkownikom urządzeń teleinformatycznych	94	7	33	2
352	Technicy telekomunikacji i urządzeń transmisyjnych	3	0	1	0
"4"	PRACOWNICY BIUROWI	300	228	118	91
411	Pracownicy obsługi biurowej	82	69	21	17
412	Sekretarki (ogólne)	13	13	5	5
413	Operatorzy urządzeń biurowych	1	1	1	1
421	Pracownicy obrotu pieniężnego	5	3	2	1
422	Pracownicy do spraw informowania klientów	122	109	59	55
431	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	8	6	3	2
432	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej i transportu	56	19	22	7
441	Pozostali pracownicy obsługi biura	13	8	5	3
"5"	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	956	769	334	291
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy	2	1	0	0
512	Kucharze	99	54	24	15
513	Kelnerzy i barmani	54	45	19	16
514	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	284	276	138	137
515	Gospodarze obiektów	24	11	11	7
522	Pracownicy sprzedaży w sklepach	308	264	87	80
523	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	21	19	4	4
524	Inni pracownicy sprzedaży i pokrewni	105	71	31	22
531	Opiekunowie dziecięcy i asystenci nauczycieli	4	4	1	1
532	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni	19	18	9	8
541	Pracownicy usług ochrony	36	6	10	1
"6"	ROLNICY, OGRODNIICY, LEŚNICY I RYBACY	12	2	4	2
611	Rolnicy produkcji roślinnej	9	1	2	1
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	1	0	0	0
634	Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	2	1	2	1

**TABLICA 30. BEZROBOTNE OSOBY DO 12 MIESIĘCY OD DNIA UKOŃCZENIA NAUKI
WG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW W 2014 ROKU**

Symbol grupy	Grupy zawodów	Bezrobotne osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki			
		rejestrujące się w 2014 roku		na koniec grudnia 2014 roku	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0		1	2	3	4
"7"	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	664	68	264	30
711	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	53	0	21	0
712	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	139	0	54	0
713	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	11	0	7	0
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	34	0	16	0
722	Kowale, ślusarze i pokrewni	38	0	7	0
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	174	0	70	0
731	Rzemieślnicy	3	1	3	3
732	Robotnicy poligraficzni	2	0	0	0
741	Elektrycy budowlani, elektromechanicy i elektromonterzy	77	1	36	0
742	Monterzy elektronicy i monterzy instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych	0	0	1	0
751	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni	86	41	32	18
752	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni	21	1	8	0
753	Robotnicy produkcji odzieży i pokrewni	26	24	9	9
"8"	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	50	8	21	7
811	Operatorzy maszyn i urządzeń górniczych i pokrewni	4	2	1	1
812	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji, przetwórstwa i obróbki wykończeniowej metalu	1	0	0	0
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych i fotograficznych	1	0	0	0
814	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych, z tworzyw sztucznych i papierniczych	2	0	4	2
815	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych	1	1	0	0
816	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	3	0	1	0
817	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru	0	0	1	0
818	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych	4	0	2	0
821	Monterzy	15	5	3	2
832	Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli	9	0	2	1
833	Kierowcy ciężarówek i autobusów	1	0	0	0
834	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni	9	0	7	1

TABLICA 31. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI "NAPŁYW" I "ODPŁYW"

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Kwartaly				w %
		I	II	III	IV	
		w liczbach bezwzględnych				
2014 r.						
Nowo zarejestrowani bezrobotni - "napływ"	54 828	13 803	11 168	14 581	15 276	100,0
z tego powracający do rejestracji :						
- po raz pierwszy	9 504	2 093	2 365	3 030	2 016	17,3
- po raz kolejny (od 1990r.)	45 324	11 710	8 803	11 551	13 260	82,7
w tym powracający do rejestracji :						
- po pracach interwencyjnych	302	55	66	89	92	0,6
- po robotach publicznych	393	63	14	96	220	0,7
- po stażu	5 974	526	735	2 264	2 449	10,9
- po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	5	0	5	0	0	0,0
- po szkoleniu	1 627	127	733	340	427	3,0
- po pracach społecznie użytecznych	496	50	64	149	233	0,9
- po zakończeniu indywidualnego programu zatrudnienia socialnego lub kontraktu socialnego	197	66	28	56	47	0,4
Wyrejestrowani bezrobotni - "odpływ"	63 037	13 872	18 051	16 436	14 678	100,0
z powodu :						
- podjęcia pracy	26 399	5 443	7 487	7 061	6 408	41,9
z tego :						
- <i>pracy niesubsydiowanej</i>	21 651	4 800	6 242	5 776	4 833	34,4
w tym: pracy sezonowej	647	150	256	145	96	1,0
- <i>pracy subsydiowanej</i>	4 748	643	1 245	1 285	1 575	7,5
w tym:						
- prac interwencyjnych	1 053	327	405	143	178	1,7
- robót publicznych	1 450	108	248	712	382	2,3
- podjęcia działalności gospodarczej	1 026	124	340	151	411	1,6
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	1 032	79	245	179	529	1,6
- inne	187	5	7	100	75	0,3
- rozpoczęcia szkolenia	1 723	373	703	259	388	2,7
- rozpoczęcia stażu	8 233	2 678	2 264	1 572	1 719	13,1
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	0	0	0,0
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	504	226	158	81	39	0,8
- rozpoczęcia realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socialnego lub podpisania kontraktu socialnego	212	86	85	31	10	0,3
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia proponycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	1 878	396	691	437	354	3,0
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	12 498	2 262	3 154	3 807	3 275	19,8
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	5 345	1 183	1 939	1 363	860	8,5
- podjęcia nauki	380	13	3	42	322	0,6
- ukończenia 60/65 lat	128	24	21	36	47	0,2
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	515	99	124	161	131	0,8
- nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	446	120	105	111	110	0,7
- z innych przyczyn	4 776	969	1 317	1 475	1 015	7,6

**TABLICA 32. REJESTROWANE BEZROBOCIE NA WSI W 2014 ROKU
"NAPŁYW", "ODPŁYW" ORAZ PODJĘCIA PRACY**

Okresy	Bezrobotni nowo zarejestrowani "napływ"	w tym kobiety	Bezrobotni wyrejestrowani "odpływ"	w tym		Wskaźnik płynności rynku pracy (5:1)* 100%
				kobiety	podjęcia pracy	
0	1	2	3	4	5	6
Ogółem	98 222	45 242	112 912	52 499	48 655	49,5
Miasta	43 394	20 093	49 875	23 185	22 256	51,3
Wieś	54 828	25 149	63 037	29 314	26 399	48,1
I kwartał	13 803	5 676	13 872	6 719	5 443	39,4
styczeń	5 965	2 448	3 327	1 638	1 491	25,0
luty	4 088	1 637	4 290	2 101	1 717	42,0
marzec	3 750	1 591	6 255	2 980	2 235	59,6
II kwartał	11 168	5 106	18 051	7 645	7 487	67,0
kwiecień	3 769	1 654	6 657	2 725	2 836	75,2
maj	3 711	1 640	6 073	2 590	2 509	67,6
czerwiec	3 688	1 812	5 321	2 330	2 142	58,1
III kwartał	14 581	7 718	16 436	7 741	7 061	48,4
lipiec	4 897	2 562	5 309	2 340	2 049	41,8
sierpień	4 159	2 281	4 590	2 060	1 869	44,9
wrzesień	5 525	2 875	6 537	3 341	3 143	56,9
IV kwartał	15 276	6 649	14 678	7 209	6 408	41,9
październik	5 127	2 415	6 064	3 056	2 467	48,1
listopad	4 697	2 045	4 525	2 184	1 881	40,0
grudzień	5 452	2 189	4 089	1 969	2 060	37,8

TABLICA 33. REJESTROWANE BEZROBOCIE NA WSI WEDŁUG POWIATÓW

Powiat	nowo zarejestrowani (napływ) w 2014 r.	wyrejestrowani (odpływ) w 2014 r.	Liczba bezrobotnych na koniec:			
			31.12.2013 r.		31.12.2014 r.	
			liczba bezrobotnych	udział % do ogółu bezrobot.	liczba bezrobotnych	udział % do ogółu bezrobot.
Buski	3 227	3 661	2 664	77,0	2 230	76,9
Jędrzejowski	3 483	3 903	3 487	63,9	3 067	65,1
Kazimierski	1 459	1 581	1 722	75,1	1 600	76,2
Kielecki	16 553	19 301	14 160	93,7	11 412	94,6
Konecki	6 574	7 599	5 610	71,9	4 585	73,2
Opatowski	4 032	4 585	4 544	80,1	3 991	80,0
Ostrowiecki	3 261	3 753	3 013	32,6	2 521	33,3
Pińczowski	1 222	1 351	1 225	65,0	1 096	66,0
Sandomierski	3 169	3 744	3 296	65,5	2 721	65,0
Skarżyski	2 367	2 679	2 587	33,6	2 275	34,2
Starachowicki	3 182	3 825	2 948	42,3	2 305	41,7
Staszowski	3 818	4 142	2 830	68,1	2 506	68,8
Włoszczowski	2 481	2 913	2 569	81,0	2 137	80,0
RAZEM	54 828	63 037	50 655	56,2	42 446	56,3

TABLICA 34. ZAREJESTROWANI BEZROBOTNI OGÓLEM, W TYM ZAMIESZKALI NA WSI

Powiaty	Liczba bezrobotnych wg stanu na 31.12.2014 r.		
	OGÓLEM	w tym zamieszkali na wsi	
		osoby	udział %
Kielecki	12 059	11 412	94,6
Opatowski	4 990	3 991	80,0
Włoszczowski	2 670	2 137	80,0
Buski	2 901	2 230	76,9
Kazimierski	2 100	1 600	76,2
Konecki	6 261	4 585	73,2
Staszowski	3 640	2 506	68,8
Pińczowski	1 660	1 096	66,0
Jędrzejowski	4 712	3 067	65,1
Sandomierski	4 187	2 721	65,0
WOJEWÓDZTWO	75 434	42 446	56,3
POLSKA	1 825 180	812 090	44,5
Starachowicki	5 527	2 305	41,7
Skarżyski	6 653	2 275	34,2
Ostrowiecki	7 560	2 521	33,3
Miasto Kielce	10 514	0	0,0

TABLICA 35. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	koniec 2013 roku		koniec 2014 roku	
	w liczbach bezwzględ- nych	w %	w liczbach bezwzględ- nych	w %
Ogółem	50 655	100,0	42 446	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	12 767	25,2	9 939	23,4
25 - 34	15 354	30,3	12 980	30,6
35 - 44	9 343	18,4	7 997	18,8
45 - 54	8 092	16,0	6 777	16,0
55 - 59	3 858	7,6	3 382	8,0
60 lat i więcej	1 241	2,5	1 371	3,2

**TABLICA 36. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	koniec 2013 roku		koniec 2014 roku	
	w liczbach bezwzględ- nych	w %	w liczbach bezwzględ- nych	w %
Ogółem	50 655	100,0	42 446	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	6 165	12,2	5 128	12,1
- policealnym i średnim zawodowym	12 710	25,1	10 775	25,4
- średnim ogólnokształcącym	5 010	9,9	4 145	9,8
- zasadniczym zawodowym	15 632	30,8	12 990	30,6
- gimnazjalnym i poniżej	11 138	22,0	9 408	22,1

**TABLICA 37. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI
WEDŁUG STAŻU PRACY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	koniec 2013 roku		koniec 2014 roku	
	w liczbach bezwzględ- nych	w %	w liczbach bezwzględ- nych	w %
Ogółem	50 655	100,0	42 446	100,0
z tego ze stażem pracy:				
do 1 roku	8 207	16,2	7 439	17,5
1 - 5	11 711	23,1	9 739	22,9
5 - 10	6 553	12,9	5 467	12,9
10 - 20	6 170	12,2	5 175	12,2
20 - 30	3 639	7,2	2 994	7,1
30 lat i więcej	1 067	2,1	904	2,1
bez stażu	13 308	26,3	10 728	25,3

**TABLICA 38. BEZROBOTNI ZAMIESZKALI NA WSI WEDŁUG WIEKU,
WYKSZTAŁCENIA I STAŻU PRACY
ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na 31.12.2014 roku							
Ogółem	42 446	4 407	7 311	6 262	6 835	7 864	9 767
Wiek w latach							
18 - 24	9 939	1 290	2 371	2 187	1 516	1 644	931
25 - 34	12 980	1 443	2 264	1 848	2 176	2 319	2 930
35 - 44	7 997	780	1 201	1 016	1 268	1 568	2 164
45 - 54	6 777	565	919	730	1 091	1 393	2 079
55 - 59	3 382	238	409	371	567	692	1 105
60 i więcej	1 371	91	147	110	217	248	558
Wykształcenie							
- wyższe	5 128	607	1 080	911	793	863	874
- policealne i średnie zawod.	10 775	1 125	2 017	1 858	1 786	1 894	2 095
- średnie ogólnokształcące	4 145	479	770	683	750	755	708
- zasadnicze zawodowe	12 990	1 334	2 122	1 732	2 022	2 500	3 280
- gimnazjalne i poniżej	9 408	862	1 322	1 078	1 484	1 852	2 810
Staż pracy							
do 1 roku	7 439	971	1 505	1 112	1 243	1 250	1 358
1 - 5	9 739	1 118	1 687	1 390	1 547	1 884	2 113
5 - 10	5 467	605	886	737	931	1 008	1 300
10 - 20	5 175	510	808	623	867	985	1 382
20 - 30	2 994	272	414	359	590	608	751
30 lat i więcej	904	92	140	157	208	138	169
bez stażu	10 728	839	1 871	1 884	1 449	1 991	2 694

**TABLICA 39. BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA ZAREJESTROWANI "NAPŁYW"
I WYREJESTROWANI "ODPŁYW" W 2014 ROKU**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	udział %
	2014 rok	
Nowo zarejestrowani bezrobotni "napływ"	29 742	100,0
z tego powracający do rejestracji :		
- po raz pierwszy	9 957	33,5
- po raz kolejny (od 1990r.)	19 785	66,5
w tym powracający do rejestracji :		
- po pracach interwencyjnych	75	0,3
- po robotach publicznych	63	0,2
- po stażu	4 678	15,7
- po odbyciu przygotowania zawodowego dorosłych	9	0,0
- po szkoleniu	923	3,1
- po pracach społecznie użytecznych	23	0,1
- po zakończeniu indywidualnego programu zatrudnienia socialnego lub kontraktu socialnego	72	0,2
Wyrejestrowani bezrobotni "odpływ"	31 224	100,0
z powodu :		
- podjęcia pracy	10 894	34,9
z tego :		
- <i>pracy niesubsydiowanej</i>	9 408	30,1
w tym: pracy sezonowej	266	0,9
- <i>pracy subsydiowanej</i>	1 486	4,8
w tym:		
- prac interwencyjnych	284	0,9
- robót publicznych	189	0,6
- podjęcie działalności gospodarczej	355	1,1
- podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	549	1,8
- inne	109	0,3
- rozpoczęcia szkolenia	1 011	3,2
- rozpoczęcia stażu	6 536	20,9
- rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	0	0,0
- rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	32	0,1
- rozpoczęcie realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socialnego lub podpisania kontraktu socialnego	106	0,3
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy zatrudnienia lub innej formy pomocy	1 077	3,5
- nie potwierdzenia gotowości do pracy	6 857	22,0
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	2 257	7,2
- podjęcia nauki	589	1,9
- nabycie praw emerytalnych lub rentowych	194	0,6
- z innych przyczyn	1 671	5,4

TABLICA 40. NIEPEŁNOSPRAWNI ZAREJESTROWANI NA KONIEC 2013 I 2014 ROKU

Lp.	Powiat	Bezrobotni niepełnosprawni				Udział [w %] bezrobotnych niepełnospr. w ogólnej liczbie bezrobotnych	Niepełnosprawni poszukujący pracy na koniec 2014 roku	
		stan na koniec 2013 roku		stan na koniec 2014 roku			ogółem	kobiety
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety			
		1	2	3	4		5	6
	0							
1	Buski	102	52	90	42	3,1	23	14
2	Jędrzejowski	174	80	163	83	3,5	28	9
3	Kazimierski	50	18	56	26	2,7	20	12
4	Kielecki	648	302	565	273	4,7	92	29
5	m. Kielce	912	416	900	388	8,6	135	56
6	Konecki	345	172	364	173	5,8	28	11
7	Opatowski	105	61	96	46	1,9	30	12
8	Ostrowiecki	1 078	541	976	445	12,9	75	33
9	Pińczowski	95	58	87	43	5,2	4	2
10	Sandomierski	146	76	113	50	2,7	17	7
11	Skarżyski	321	153	303	141	4,6	49	20
12	Starachowicki	401	175	339	139	6,1	32	10
13	Staszowski	276	145	224	119	6,2	21	9
14	Włoszczowski	74	44	68	37	2,5	35	8
	Razem	4 727	2 293	4 344	2 005	5,8	589	232

TABLICA 41. NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na koniec 31.12.2014 r.			
	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	W %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	W %
Ogółem	4 344	100,0	589	100,0
z tego w grupach wieku :				
18 - 24	304	7,0	25	4,2
25 - 34	608	14,0	107	18,2
35 - 44	781	18,0	106	18,0
45 - 54	1 237	28,5	151	25,6
55 - 59	1 028	23,6	96	16,3
60 lat i więcej	386	8,9	104	17,7

TABLICA 42. NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na koniec 31.12.2014 r.			
	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	W %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	W %
Ogółem	4 344	100,0	589	100,0
z tego z wykształceniem :				
- wyższym	366	8,4	86	14,6
- policealnym i średnim zawodowym	1 039	23,9	155	26,3
- średnim ogólnokształcącym	343	7,9	49	8,3
- zasadniczym zawodowym	1 469	33,8	176	29,9
- gimnazjalnym	42	1,0	7	1,2
- podstawowym i podstawowym nieukończonym	1 085	25,0	116	19,7

TABLICA 43. NIEPEŁNOSPRAWNI WEDŁUG STAŻU PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	stan na koniec 31.12.2014 r.			
	Bezrobotni niepełnosprawni ogółem	W %	Niepełnosprawni poszukujący pracy nie pozostający w zatrudnieniu ogółem	W %
Ogółem	4 344	100,0	589	100,0
z tego ze stażem pracy:				
do 1 roku	481	11,1	80	13,6
1 - 5	709	16,3	91	15,5
5 - 10	594	13,7	67	11,4
10 - 20	932	21,5	98	16,6
20 - 30	871	20,0	55	9,3
30 lat i więcej	297	6,8	19	3,2
bez stażu	460	10,6	179	30,4

**TABLICA 44. BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI ZAREJESTROWANI
WEDŁUG WIEKU, WYKSZTAŁCENIA, STAŻU PRACY
ORAZ CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach					
		do 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	pow. 24
stan na koniec 31.12.2014 r.							
Ogółem	4 344	364	598	680	780	844	1 078
Wiek w latach							
18 - 24	304	40	73	82	43	44	22
25 - 34	608	69	100	122	99	109	109
35 - 44	781	67	121	116	139	139	199
45 - 54	1 237	103	153	183	234	266	298
55 - 59	1 028	65	105	133	188	214	323
60 i więcej	386	20	46	44	77	72	127
Wykształcenie							
- wyższe	366	48	76	76	65	60	41
- policealne i średnie zawod.	1 039	112	133	158	189	209	238
- średnie ogólnokształcące	343	23	53	64	60	57	86
- zasadnicze zawodowe	1 469	105	190	240	283	276	375
- gimnazjalne	42	5	9	10	6	8	4
- podstawowe i podstawowe nieukończone	1 085	71	137	132	177	234	334
Staż pracy							
do 1 roku	481	44	80	72	81	90	114
1 - 5	709	77	83	108	110	149	182
5 - 10	594	53	87	97	103	108	146
10 - 20	932	72	132	129	169	183	247
20 - 30	871	57	109	133	186	183	203
30 lat i więcej	297	29	37	55	79	52	45
bez stażu	460	32	70	86	52	79	141

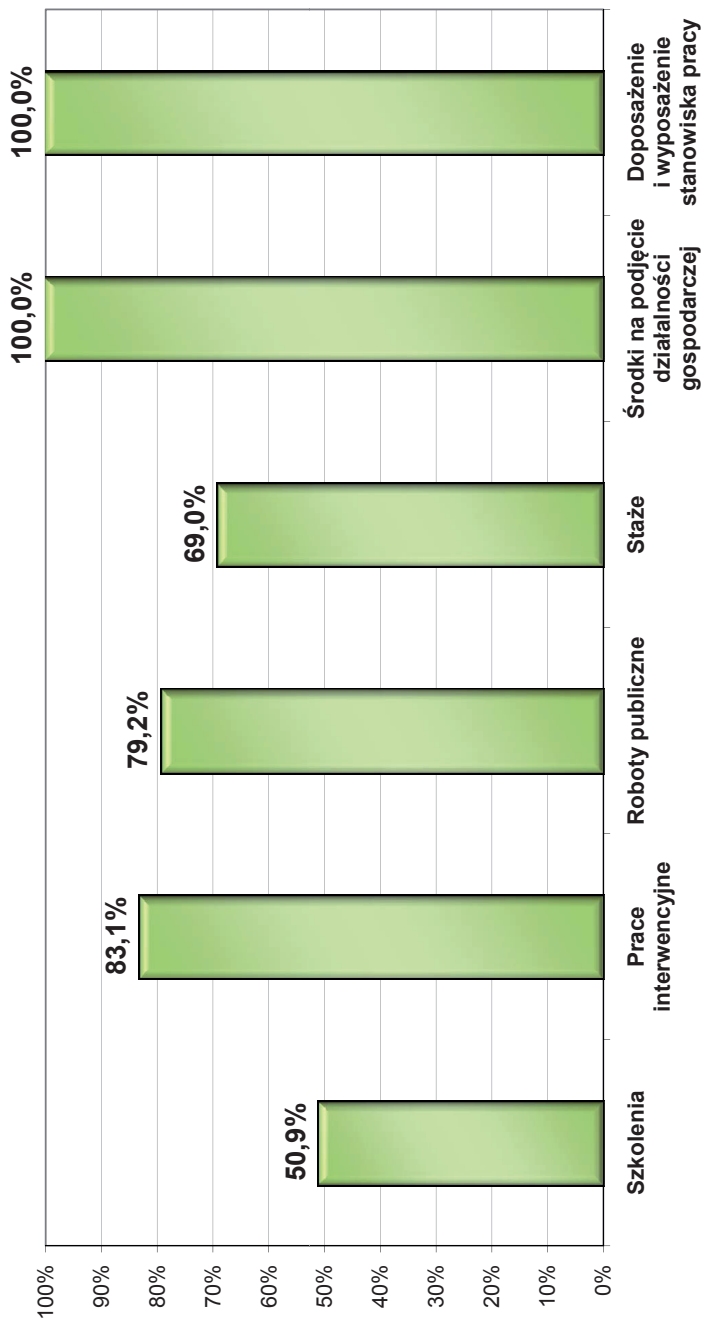
**TABLICA 45. WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ
ZGŁOSZONE W 2014 ROKU WEDŁUG POWIATÓW**

Lp.	Powiaty	2014 rok												Ogółem	w tym:			
		Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Pazdziernik	Listopad	Grudzień		Ogółem	miejsc pracy subsydjo- wanej	z sektora prywatnego pracy	% do ogółu miejsc pracy
		1. Buski	82	160	151	94	115	85	146	115	131	142	71		38	1 330	556	1 129
2. Jędrzejowski	57	152	337	264	161	220	158	153	351	152	118	67	2 190	1 192	1 522	69,5		
3. Kazimierski	54	67	74	57	76	62	39	18	34	57	9	13	560	389	419	74,8		
4. Kielecki	284	949	493	657	649	329	482	612	895	841	607	432	7 230	4 696	5 037	69,7		
5. m. Kielce	451	550	128	482	178	333	296	246	401	337	241	169	3 812	1 876	3 236	84,9		
6. Konecki	319	364	406	299	313	164	259	215	346	245	217	61	3 208	2 287	2 152	67,1		
7. Opatowski	25	25	312	508	139	83	148	137	440	113	53	62	2 045	1 802	1 016	49,7		
8. Ostrowiecki	240	399	336	444	174	194	376	240	351	301	136	91	3 282	2 211	2 334	71,1		
9. Pińczowski	55	79	57	62	166	28	80	23	66	44	17	26	703	296	584	83,1		
10. Sandomierski	76	403	129	247	219	169	192	265	265	135	91	71	2 262	1 115	1 871	82,7		
11. Skarżyski	128	309	289	201	244	152	127	141	195	228	156	109	2 279	1 543	1 539	67,5		
12. Starachowicki	108	297	136	190	205	119	234	181	224	155	130	121	2 100	1 031	1 702	81,0		
13. Staszowski	96	268	292	131	137	113	132	185	282	184	63	81	1 964	1 248	1 310	66,7		
14. Włoszczowski	40	137	170	78	63	121	119	61	87	21	21	21	939	626	728	77,5		
Ogółem	2 015	4 159	3 310	3 714	2 839	2 172	2 788	2 592	4 068	2 955	1 930	1 362	33 904	20 868	24 579	72,5		

TABLICA 46. AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2014 ROKU WEDŁUG POWIATÓW

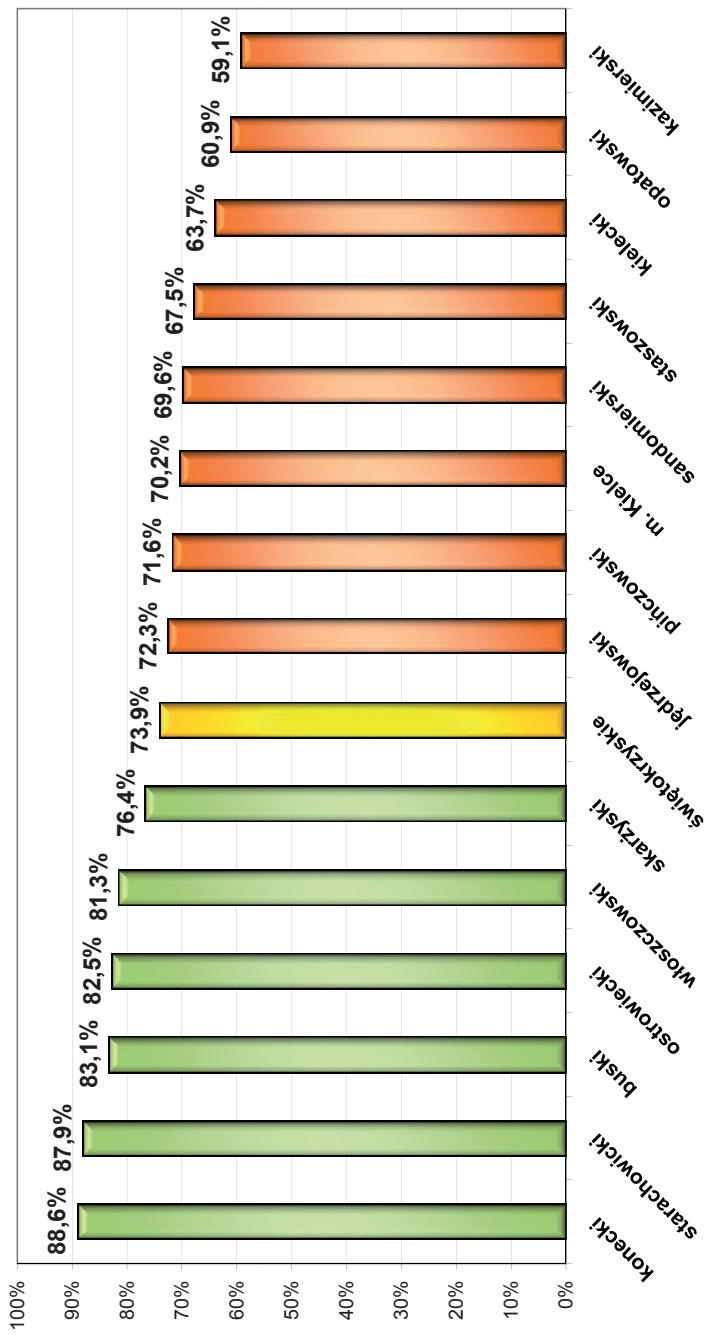
Lp.	POWIATY	Aktywne formy ogółem	Osoby, które podjęły pracę:						Osoby, które rozpoczęły:			
			prace interwencyjne	roboty publiczne	podjęcia działalności gospodarczej	w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	inne	szkolenie	staż	pracę społecznie użyteczną		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9			
1	Buski	782	45	13	51	128	1	140	362	42		
2	Jędrzejowski	1 281	132	210	82	72	25	27	649	84		
3	Kazimierski	456	24	12	20	25	0	62	308	5		
4	Kielecki	5 664	170	406	450	370	47	997	3 063	161		
5	m. Kielce	2 751	11	0	210	285	8	622	1 444	171		
6	Konecki	2 983	267	613	172	158	39	193	1 530	11		
7	Opatowski	1 836	59	290	45	52	0	31	1 331	28		
8	Ostrowiecki	2 516	286	192	181	245	64	145	1 273	130		
9	Pińczowski	396	54	40	41	27	10	42	177	5		
10	Sandomierski	1 114	126	26	65	17	34	156	680	10		
11	Skarżyski	2 017	146	115	245	274	72	101	806	258		
12	Starachowicki	1 368	112	0	207	183	24	142	645	55		
13	Staszowski	1 421	372	0	84	117	59	100	680	9		
14	Włoszczowski	880	12	54	85	58	12	121	469	69		
	WOJEWÓDZTWO	25 465	1 816	1 971	1 938	2 011	395	2 879	13 417	1 038		

Wykres 6. Efektywność poszczególnych form aktywizacji zawodowej realizowanych w województwie świętokrzyskim w 2014 roku

Katalog usług i instrumentów rynku pracy, dla których w 2014 roku określono wskaźnik efektywności zatrudnieniowej obejmuje: szkolenia, prace interwencyjne, roboty publiczne, staże, przyznanie bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz refundację pracodawcom kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

Wykres 7. Efektywność zatrudnieniowa aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu realizowanych przez powiatowe urzędy pracy w 2014 roku

**TABLICA 47. ŚRODKI FUNDUSZU PRACY NA REALIZACJĘ PROGRAMÓW
NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA
I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ**

Rok	Środki przyznane algorytmem	Dodatkowe środki przyznane z rezerwy Ministra	Pozostałe środki	RAZEM
2002	24 059 500	-	-	24 059 500
2003	45 931 000	1 071 400	18 710 900 *	65 713 300
2004	48 114 100	2 297 400	4 143 900 *	54 555 400
2005	72 181 200	8 681 300	-	80 862 500
2006	79 637 600	14 154 200	-	93 791 800
2007	101 979 700	13 863 100	-	115 842 800
2008	128 755 300	29 642 400	-	158 397 700
2009	159 751 800	51 009 900	-	210 761 700
2010	227 702 900	50 424 000	-	278 126 900
2011	86 951 800	10 053 200	-	97 005 000
2012	88 210 300	36 075 300	-	124 285 600
2013	126 880 800	14 501 400	-	141 382 200
2014	132 714 100	39 344 600	-	172 058 700
RAZEM	1 322 870 100	271 118 200	22 854 800	1 616 843 100

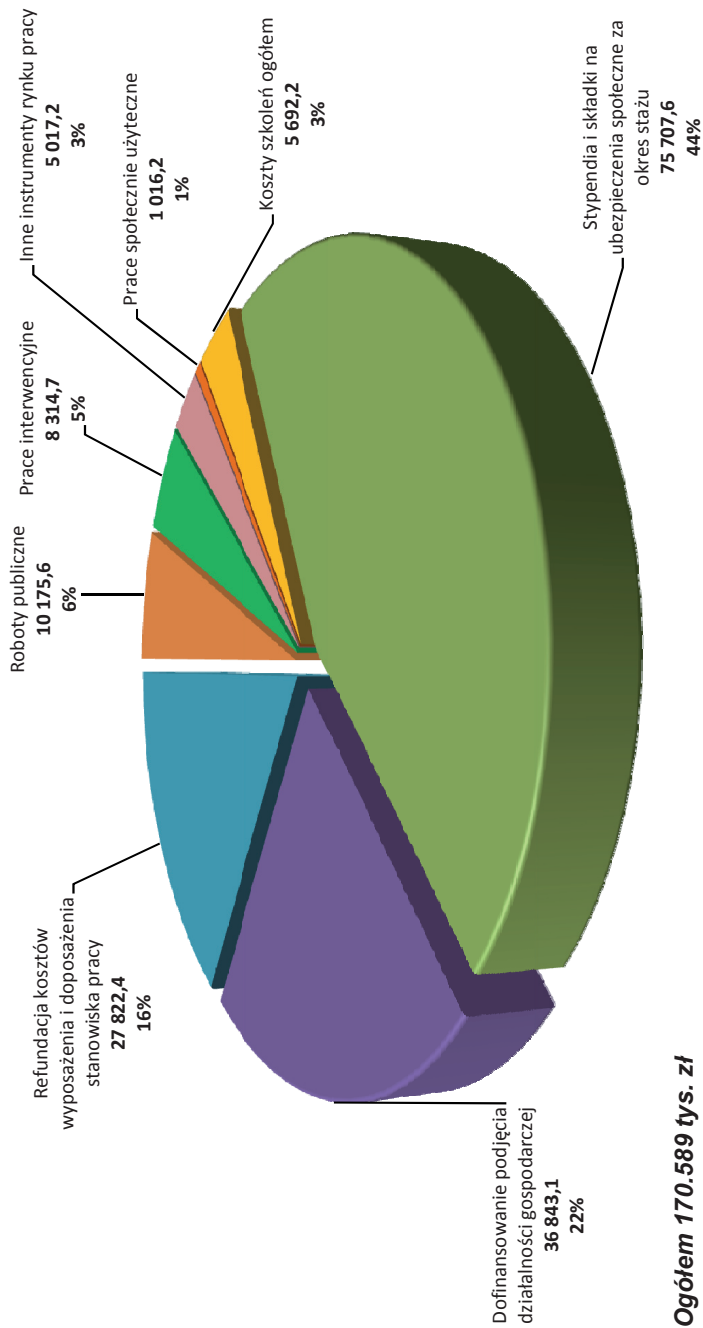
* Dodatkowe środki przekazane przez Agencję Własności Rolnej Skarbu Państwa na konto Funduszu Pracy.

TABLICA 48. WYDATKI Z FUNDUSZU PRACY PONIESIONE NA AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU W 2014 ROKU

w tys. zł

	URZĘDY PRACY													Razem		
	Buski	Jędrzejowski	Kazimierski	Kielce	m. Kielce	Konecki	Opatowski	Ostrowiecki	Pińczowski	Sandomierski	Skarżyski	Starachowicki	Staszowski		Włoszczowski	WUP Kielce
Wyszczególnienie																
Aktywne formy ogółem	5 639,7	9 951,0	3 412,0	37 608,5	15 989,2	17 992,9	12 238,9	14 694,7	3 124,4	6 760,8	15 502,5	12 894,1	9 340,1	5 417,1	23,1	170 589,0
Koszty szkoleń ogółem	288,9	48,6	224,9	2 441,0	730,0	369,9	29,2	329,1	137,4	220,1	283,4	343,7	209,1	56,9	0,0	5 692,2
<i>kwoty należne instytucjom szkoleniowym</i>	135,6	28,9	128,4	1 324,1	383,0	193,3	2,4	198,5	72,8	114,4	176,2	194,5	108,5	40,0	0,0	3 111,6
<i>z tego</i>																
<i>stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres szkolenia</i>	133,3	17,9	66,5	1 116,9	325,3	148,2	26,6	129,6	59,3	105,7	107,2	148,7	94,0	14,4	0,0	2 492,6
<i>koszty egzaminów / uzyskania licencji</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>inne</i>	0,0	1,8	28,0	0,0	0,0	28,4	0,2	0,0	8,3	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5	0,0	69,2
Krajowy Fundusz Szkolnawy	0,0	0,0	8,5	429,6	155,3	55,7	0,0	24,8	0,0	6,5	7,2	16,7	25,9	0,0	23,1	753,3
Prace społecznie użyteczne	50,4	57,9	3,7	2 690,0	149,9	9,5	10,2	63,2	13,9	11,4	183,7	83,4	12,6	96,4	0,0	1 016,2
Roboty publiczne	55,0	1 196,0	117,5	2 241,1	0,0	2 836,3	1 666,3	661,0	233,8	113,7	636,5	0,0	0,0	428,4	0,0	10 175,6
Refundacja kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy	1 610,4	1 087,5	436,2	5 712,0	3 958,6	2 228,6	640,0	3 315,4	320,0	285,0	4 024,5	2 022,5	1 629,1	552,6	0,0	27 822,4
<i>w tym</i>																
<i>w ramach spółdzielni socjalnej</i>	879,5	1 592,9	394,6	8 129,5	4 414,1	3 421,9	1 140,0	2 280,3	928,6	1 241,3	4 501,4	4 798,7	1 810,7	1 603,6	0,0	36 943,1
<i>inne</i>	21,0	73,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	0,0	44,2	11,2	0,0	0,0	29,9	0,0	189,3
Prace interwencyjne	521,7	784,4	110,2	783,9	45,6	1 051,1	281,5	848,1	327,1	702,8	1 020,8	354,6	1 414,2	68,7	0,0	8 314,7
Zatrudnienie wspierane	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,0	0,0	12,8	0,0	21,3	0,0	0,0	47,1
Przygotowanie zawodowe dorosłych	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	142,2	0,0	0,0	0,0	0,0	301,4
<i>w tym</i>																
<i>stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres konyunkturalna nauki</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	142,2	0,0	0,0	0,0	0,0	142,2
<i>inne</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>w tym</i>																
<i>stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres konyunkturalna nauki</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>inne</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Refundacja składek na ubezpieczenia społeczne	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>w tym</i>																
<i>stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres konyunkturalna nauki</i>	12,7	1,4	5,7	14,0	81,9	20,9	0,0	27,8	4,4	39,5	16,3	18,9	28,2	0,0	0,0	27,17
<i>inne</i>	4,0	1,4	2,3	2,1	37,6	5,9	0,0	11,0	1,3	14,2	4,1	10,0	9,7	0,0	0,0	103,6
Koszty studiów podyplomowych	8,7	0,0	3,4	11,9	44,3	15,0	0,0	16,8	3,1	25,3	12,2	8,9	18,5	0,0	0,0	166,1
<i>z tego</i>																
<i>stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne za okres nauki</i>	2 154,5	5 090,0	1 962,9	16 737,4	6 259,3	7 613,3	8 402,7	6 920,4	1 097,2	3 875,9	3 922,1	5 110,0	4 007,8	2 554,1	0,0	75 707,6
<i>inne</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bon na finansowanie kosztów kształcenia bezrobotnych do 30 roku życia	22,1	13,8	0,5	297,7	136,9	67,4	89,0	24,6	1,8	6,8	28,7	35,8	110,5	3,6	0,0	819,2
Koszty wynajmu mieszkań dla bezrobotnych do 30 r.ż.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	199,4
Definansowanie wynagrodzenia skierowanych bezrobotnych powyżej 50 roku życia	0,0	0,0	24,8	0,0	5,0	38,0	0,0	0,0	0,0	13,6	20,3	0,0	30,2	0,0	0,0	134,4
Swiadczanie aktywizacyjne za zatrudnienie po przewnie związanej z urodzeniem dziecka lub opieką	0,0	0,0	0,0	0,0	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,1	0,0	0,0	10,6
Wynagrodzenia i koszty osobowe członków spółdzielni socjalnych	9,4	0,0	0,0	0,0	11,9	0,8	0,0	7,2	0,0	0,0	0,0	46,6	0,0	0,0	0,0	75,9
Koszty specyficznych elementów programów specjalnych	0,0	0,0	0,0	0,6	317,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	317,8
Inne instrumenty rynku pracy	55,1	148,7	86,9	216,8	43,2	279,5	0,0	120,9	62,2	82,5	419,7	44,1	228,4	52,8	0,0	1 840,8

Wykres 8. Struktura wydatków z Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2014 roku (w tys. zł)

TABLICA 49. PODSTAWOWE DANE O BEZROBOCIU W MIASTACH I GMINACH WOJ. ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Stan na 31.12.2013 r. i na 31.12.2014 r.

POWIATY	Miasto lub gmina	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy	
		31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
0													
BUSKI	Busko-Zdrój	1 676	1 390	778	626	61	60	190	169	1 204	984	530	505
	Gnojno	197	181	103	86	3	6	11	18	173	161	58	85
	Nowy Korczyn	263	211	130	113	6	5	12	13	212	167	69	82
	Pacanów	280	243	129	115	7	5	33	20	217	191	84	84
	Solec-Zdrój	202	182	99	95	8	9	16	20	156	135	51	52
	Stąpnica	384	345	167	146	10	4	81	59	316	267	95	93
	Tuczępy	195	152	78	63	2	2	41	22	166	124	44	39
	Wiślica	262	197	113	89	4	2	16	11	214	158	88	68
	RAZEM	3 459	2 901	1 597	1 333	101	93	400	332	2 658	2 187	1 019	978
	Jędrzejów	1 893	1 632	953	841	130	97	197	136	1 314	1 146	797	776
Sędziszów	844	709	494	422	104	45	112	48	640	546	326	357	
Imielno	243	227	130	142	6	3	15	15	186	176	117	117	
Miagoszcz	824	712	468	444	51	36	64	44	588	527	405	392	
Nagłowice	332	272	168	143	20	14	25	23	255	209	145	135	
Oksa	263	204	136	121	10	5	20	15	198	157	115	98	
Stupia Jędrz.	198	180	110	100	20	10	17	8	153	150	70	78	
Sobków	484	404	244	228	34	22	59	37	365	321	196	192	
Wodzisław	373	372	192	199	20	13	32	17	284	292	168	189	
RAZEM	5 454	4 712	2 895	2 640	395	245	541	343	3 983	3 524	2 339	2 334	
Kazimierza W.	1 255	1 119	580	530	48	51	62	32	953	840	560	574	
Skalbierz	405	391	192	171	18	11	12	13	342	325	174	204	
Bejsce	227	209	105	102	7	7	14	3	196	186	104	104	
Czarnocin	232	230	104	110	5	4	6	5	207	203	91	119	
Opatowiec	173	151	75	62	4	1	5	6	140	120	75	74	
RAZEM	2 292	2 100	1 056	975	82	74	99	59	1 838	1 674	1 004	1 075	

TABLICA 49

c.d.

POWIATY	Miasto lub gmina	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety			zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy			w wieku "mobilnym" 18-44 lata			pozostający bez pracy > 12 m-cy		
		31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14		
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
M.KIELCE	Kielce	12 167	10 514	5 532	4 850	517	579	1 354	1 083	7 556	6 446	4 738	4 546				
		725	617	343	295	54	38	103	81	590	505	212	203				
	Bieliny	959	807	440	318	47	40	114	69	704	605	349	336				
	Bodzentyn	1 137	795	555	405	121	60	146	98	817	551	437	287				
	Chmielnik	1 065	796	544	395	26	29	149	94	742	558	461	373				
	Daleszyce	1 165	1 002	513	435	99	99	156	113	826	701	344	327				
	Górno	881	774	394	335	76	73	114	108	663	571	279	261				
	Łągowy	494	392	229	189	19	17	52	53	393	293	107	126				
	Łopuszno	728	509	354	240	69	31	79	48	559	376	219	171				
	Masłów	635	521	290	226	73	61	105	81	469	383	174	162				
	Miedziana Góra	720	591	345	274	68	55	103	70	507	408	229	204				
	Miniów	820	715	419	350	54	59	88	85	590	507	359	309				
	Morawica	867	700	409	347	71	65	132	95	646	516	258	248				
	Nowa Słupia	852	625	387	280	59	47	74	65	622	440	325	242				
	Piekoszów	1 153	966	563	459	101	108	151	146	819	680	343	336				
	Pierzchnica	393	318	164	145	13	13	45	21	291	221	163	139				
	Raków	462	294	211	128	23	14	34	29	337	206	128	88				
	Sitkówka-Nowiny	500	366	233	187	45	39	88	50	342	237	163	140				
	Strawczyn	636	518	328	246	43	45	72	77	487	379	212	160				
	Zagnańsk	421	753	421	345	74	83	135	95	602	484	308	263				
	RAZEM	15 107	12 059	7 142	5 599	1 135	976	1 940	1 478	11 016	8 621	5 070	4 375				
	Końskie	3 203	2 555	1 690	1 328	173	188	780	656	2 237	1 728	1 137	990				
	Stąporków	2 045	1 705	1 056	874	51	59	412	370	1 315	1 099	635	668				
	Falków	315	233	157	105	9	7	73	61	227	150	110	81				
	Gowarczów	515	451	290	258	13	28	121	110	357	301	210	184				
	Radoszyce	886	656	453	329	19	29	188	152	638	457	322	267				
	Ruda Maleniecka	323	260	159	122	10	13	102	98	210	154	125	92				
	Słupia Konecka	161	110	75	59	8	9	40	21	137	96	44	41				
	Smyków	354	291	187	148	9	8	73	79	258	224	125	104				
	RAZEM	7 802	6 261	4 067	3 223	292	341	1 789	1 547	5 379	4 209	2 708	2 427				
	KONECKI																

TABLICA 49

c.d.

POWIATY	Miasto lub gmina	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy		zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata		pozostający bez pracy > 12 m-cy		
		31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	0													
OPATOWSKI	Opatów	1 216	1 064	552	460	57	50	132	127	862	738	562	464	
	Ozarów	1 048	928	570	496	41	31	99	70	790	689	544	490	
	Backowice	449	392	196	161	7	8	37	26	371	316	185	179	
	Iwaniska	991	846	440	359	26	22	89	76	739	609	517	455	
	Lipnik	648	583	284	257	14	12	33	31	488	409	362	325	
	Sadowie	344	324	171	153	21	13	52	31	271	254	148	141	
	Tarłów	570	498	264	231	12	12	38	36	404	348	286	234	
	Wojciechowice	409	355	187	167	12	8	29	25	310	262	197	198	
	RAZEM	5 675	4 990	2 664	2 284	190	156	509	426	4 235	3 625	2 801	2 486	
	OSTROWIECKI	Ostrowiec Św.	5 615	4 557	2 893	2 271	214	172	1 148	867	3 613	2 852	1 982	1 735
Cmielów		682	575	347	274	26	11	105	97	490	390	253	234	
Kunów		1 025	822	519	408	23	22	191	134	669	523	355	319	
Bałków		277	213	133	106	8	5	46	35	215	159	95	81	
Bodziechów		1 215	1 036	610	500	35	41	221	193	823	701	481	447	
Ważniów		435	357	193	142	6	13	59	59	357	292	176	146	
RAZEM		9 249	7 560	4 695	3 701	312	264	1 770	1 385	6 167	4 917	3 342	2 962	
PIŃCZOWSKI		Pińczów	1 062	920	542	484	41	43	123	101	867	842	268	259
		Działoszycy	249	239	111	107	18	21	14	10	132	103	142	152
		Kijce	221	184	110	93	13	16	17	12	120	82	128	135
	Michałów	174	169	107	107	15	14	19	13	124	81	136	121	
	Ziota	180	148	94	67	15	15	21	21	126	79	107	110	
	RAZEM	1 886	1 660	964	858	102	105	194	146	1 369	1 187	781	777	
	SANDOMIERSKI	Sandomierz	1 409	1 209	711	606	79	89	121	122	982	803	561	521
		Dwikoczy	577	487	297	243	28	31	38	29	432	361	221	217
		Klimontów	669	574	333	289	21	26	21	32	530	444	314	270
		Koprzywnica	466	390	248	210	19	21	22	17	366	304	208	187
Łonów		459	360	247	178	20	24	35	33	359	278	175	148	
Obrazów		396	333	194	176	13	17	16	14	331	269	177	161	
Samborzec		471	345	232	162	18	10	23	13	412	298	190	151	
Wilczyce		245	211	118	98	5	9	10	8	203	170	106	99	
Zawichost		338	278	176	134	14	17	14	12	262	212	171	153	
RAZEM		5 030	4 187	2 556	2 096	217	244	306	280	3 877	3 139	2 123	1 907	

TABLICA 49

c. d.

POWIATY	Miasto lub gmina	liczba bezrobotnych ogółem		w tym kobiety		zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	zasilkobiorcy		w wieku "mobilnym" 18-44 lata	pozostający bez pracy > 12 m-cy			
		31.12.13	31.12.14	31.12.13	31.12.14		31.12.13	31.12.14			31.12.13	31.12.14	
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Staszysko-Kam.	4 232	3 583	2 033	1 765	201	199	768	609	2 634	2 190	1 667	1 555
	Skarż. Kościelne	1 163	628	581	275	40	36	138	111	491	402	324	294
SKARŻYSKI	Suchedniów	483	971	220	409	124	75	266	170	660	576	368	463
	Blizyn	759	1 079	348	492	50	49	170	137	719	620	527	537
	Łączna	1 066	442	444	210	32	22	86	77	330	293	191	212
	RAZEM	7 703	6 653	3 626	3 151	447	381	1 428	1 104	4 834	4 081	3 077	3 061
	Starachowice	3 786	3 036	1 790	1 428	124	139	471	411	2 249	1 784	1 624	1 314
	Brody	976	767	437	318	34	23	128	98	626	499	400	341
STARACHOWICKI	Mirzec	597	470	264	219	20	14	67	63	429	327	257	197
	Pawłów	1 000	783	419	335	24	24	119	126	764	578	391	300
	Wąchock	616	471	264	223	19	22	70	52	400	298	274	218
	RAZEM	6 975	5 527	3 174	2 523	221	222	855	750	4 468	3 486	2 946	2 370
	Staszów	1 415	1 305	746	636	69	48	178	155	1 018	946	373	410
	Połaniec	639	462	365	286	29	14	104	89	482	350	147	85
	Osiek	576	489	298	278	13	13	76	77	426	360	182	145
	Rywiary	377	359	198	187	11	13	40	47	266	262	108	120
STASZOWSKI	Bogonia	492	459	244	208	16	15	53	41	386	363	157	151
	Łubnice	192	157	93	86	2	3	18	13	161	132	59	50
	Oleśnica	252	234	105	93	13	9	80	64	196	188	51	57
	Szydłów	210	175	84	76	7	6	20	18	181	143	45	45
	RAZEM	4 153	3 640	2 133	1 850	160	121	569	504	3 116	2 744	1 122	1 063
	Włoszczowa	1 229	1 056	679	583	72	48	125	94	825	697	500	498
	Kluczewsko	421	343	232	198	15	14	21	21	307	243	195	170
	Krasocin	784	683	453	412	22	20	48	62	582	476	336	341
WŁOSZCZOWSKI	Moskorzew	224	159	107	69	7	3	16	6	166	107	119	91
	Radków	142	126	69	70	5	2	9	3	112	95	52	55
	Secemin	372	303	197	166	12	15	42	34	268	214	141	123
	RAZEM	3 172	2 670	1 737	1 498	133	102	261	220	2 260	1 832	1 343	1 278
OGÓŁEM WOJEWÓDZTWO		90 124	75 434	43 838	36 581	4 304	3 903	12 015	9 657	62 756	51 672	34 413	31 639

ADRESY URZĘDÓW PRACY WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KIELCACH

ul. Witosa 86, tel. 41 36 41 600, fax 41 36 41 666;
www.wup.kielce.pl

- **MIEJSKI URZĄD PRACY W KIELCACH**
ul. Szymanowskiego 6, tel. 41 340 60 55, fax 41 340 60 80;
www.mup.kielce.pl
zasięgiem działania obejmuje miasto Kielce.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W BUSKU - ZDROJU**
ul. Różana 2, tel. 41 378 30 54, 41 370 91 10, fax 41 370 91 20;
www.pupbusko.pl
zasięgiem działania obejmuje gminy: Busko - Zdrój, Gnojno, Nowy Korczyn, Pacanów,
Solec - Zdrój, Stopnica, Tuczępy, Wiślica.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W JĘDRZEJOWIE**
ul. Okrzei 49B, tel. 41 386 54 92, tel./ fax 41 386 38 93;
www.pupjedrzejow.pl
zasięgiem działania obejmuje gminy: Jędrzejów, Imielno, Małogoszcz, Nagłowice, Oksa,
Sędziszów, Słupia Jędrzejowska, Sobków, Wodzisław.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W KAZIMIERZY WIELKIEJ**
ul. Partyzantów 29, tel. 41 352 29 91, fax 41 352 20 14;
www.pupkazimierzawielka.pl
zasięgiem działania obejmuje gminy: Kazimierza Wielka, Bejsce, Czarnocin, Opatowiec,
Skalbmierz.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W KIELCACH**
ul. Kolberga 4, tel. centr. 41 367 11 00, fax 41 367 11 99;
www.pupkielce.pl
zasięgiem działania **obejmuje**: Bieliny, Bodzentyn, Chęciny, Chmielnik, Daleszyce,
Górno, Łagów, Łopuszno, Masłów, Miedziana Góra, Mniów, Morawica, Nowa Słupia,
Piekoszów, Pierzchnica, Raków, Sitkówka-Nowiny, Strawczyn, Zagnańsk.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W KOŃSKICH**
ul. Staszica 2, tel. 41 372 63 63, tel./ fax 41 260 43 62, 41 260 43 63;
www.pup.konskie.pl
zasięgiem działania obejmuje gminy: Końskie, Falków, Gowarczów, Radoszyce,
Ruda Maleniecka, Słupia Konecka, Smyków, Stąporków.
Powiatowy Urząd Pracy w Końskich posiada filię:
- w Stąporkowie, ul. Piłsudskiego 132a, tel. 41 374 03 90, fax 41 374 11 53.

- **POWIATOWY URZĄD PRACY W OPATOWIE**
 ul. Partyzantów 13, tel. 15 868 03 00, fax 15 868 03 13;
www.pup-opatow.pl
 zasięgiem działania obejmuje gminy: Opatów, Baćkowice, Iwaniska, Lipnik, Ozarów, Sadowie, Tarłów, Wojciechowice.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM**
 Al. 3-go Maja 36, tel. 41 265 44 57, 41 265 42 08/09, fax 41 263 33 40;
www.pup.ostrowiec.pl
 zasięgiem działania obejmuje miasto Ostrowiec Św. i gminy: Bałtów, Bodzechów, Ćmielów, Kunów, Waśniów.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W PIŃCZOWIE**
 ul. Złota 7, tel. 41 357 26 40, fax 41 357 52 88;
www.puppinczow.pl
 zasięgiem działania obejmuje gminy: Pińczów, Działoszyce, Kije, Michałów, Złota.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W SANDOMIERZU**
 ul. Mickiewicza 34, tel. 15 644 14 42, 15 644 14 45/46, 15 644 14 49/50, fax 15 644 15 05;
www.pupsandomierz.pl
 zasięgiem działania obejmuje miasto Sandomierz i gminy: Dwikozy, Klimontów, Koprzywnica, Łoniów, Obrazów, Samborzec, Wilczyce, Zawichost.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W SKARŻYSKU - KAMIENNEJ**
 ul. 1-go Maja 105, tel. 41 251 73 00, fax 41 251 73 06;
www.pupskarzysko.pl
 zasięgiem działania obejmuje miasto Skarżysko-Kam. i gminy: Skarżysko Kościelne, Bliżyn, Łączna, Suchedniów.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W STARACHOWICACH**
 ul. Radomska 76, tel. 41 273 62 00, fax 41 273 62 60;
www.pup-starachowice.pl
 zasięgiem działania obejmuje miasto Starachowice i gminy: Brody, Mirzec, Pawłów, Wąchock.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY W STASZOWIE**
 ul. Szkolna 4, tel. 15 864 38 85, 15 864 26 76, fax 15 864 25 06;
www.pupstaszow.pl
 zasięgiem działania obejmuje gminy: Staszów, Bogoria, Lubnice, Oleśnica, Osiek, Połaniec, Rytwiary, Szydłów.
- **POWIATOWY URZĄD PRACY WE WŁOSZCZOWIE**
 ul. Strażacka 11, tel. 41 394 35 40, tel./ fax 41 394 37 65;
www.pupwloszczowa.pl
 zasięgiem działania obejmuje gminy: Włoszczowa, Kluczewsko, Krasocin, Moskorzew, Radków, Secemin.

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KIELCACH
ul. Witosza 86, 25-561 Kielce
e-mail: wup@wup.kielce.pl

KOMÓRKA ORGANIZACYJNA	TELEFON
SEKRETARIAT	41 36-41-600, fax 41 36-41-666
CENTRUM INFORMACJI I PLANOWANIA KARIERY ZAWODOWEJ	41 36 41 638
<i>Zespół ds. Informacji i Planowania Kariery Zawodowej - doradcy zawodowi</i>	<i>41 36 41 610</i>
<i>Zespół ds. Obsługi Instytucji Rynku Pracy i Usług EURES - doradca i asystent EURES - sprawy dot. Rejestru Instytucji Szkoleniowych i Rejestru Agencji Zatrudnienia</i>	<i>41 36 41 611</i>
WYDZIAŁ BADAŃ I ANALIZ RYNKU PRACY	41 36 41 612
<i>Zespół ds. Statystyki i Analiz</i>	<i>41 36 41 613</i>
<i>Obserwatorium Rynku Pracy</i>	<i>41 36 41 612 41 36 41 614</i>
WYDZIAŁ KOORDYNACJI SYSTEMÓW ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO	41 36 41 609
<i>Sprawy dot. ustalenia prawa do zasiłku dla bezrobotnych po powrocie z zagranicy</i>	<i>41 36 41 609</i>
WYDZIAŁ POLITYKI RYNKU PRACY	41 36 41 621 41 36 41 620
<i>Oddział ds. Polityki Rynku Pracy i Pomocy Technicznej EFS</i>	<i>41 36 41 623</i>
<i>Oddział ds. Finansowej Obsługi i Monitorowania Projektów EFS</i>	<i>41 36 41 629</i>
<i>Oddział ds. Kontroli Projektów EFS</i>	<i>41 36 41 620</i>
<i>Zespół ds. Komunikacji, Promocji Urzędu i Współpracy z Partnerami Rynku Pracy</i>	<i>41 36 41 641 41 36 41 622</i>
WYDZIAŁ FUNDUSZU GWARANTOWANYCH ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	41 36 41 647
<i>Zespół ds. Wypłat Świadczeń i Monitorowania Udzielonej Pomocy Publicznej</i>	<i>41 36 41 648</i>
<i>Zespół ds. Dochodzenia Zwrotu Należności</i>	<i>41 36 41 647</i>